

Официален вестник на Европейския съюз

L 150

Издание
на български език

Законодателство

Година 66
9 юни 2023 г.

Съдържание

I Законодателни актове

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 година относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви, и за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 ⁽¹⁾ 1
- ★ Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 година относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 ⁽¹⁾ 40
- ★ Регламент (ЕС) 2023/1115 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 година за предоставянето на пазара на Съюза и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и деградация на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010 ⁽¹⁾ 206

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП.

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшества от звездичка.

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/1113 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 31 май 2023 година

**относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени
криптоактиви, и за изменение на Директива (ЕС) 2015/849****(преработен текст)**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ претърпя съществени изменения ⁽⁵⁾. Тъй като трябва да бъдат направени допълнителни изменения и с оглед постигане на яснота посоченият регламент следва да бъде преработен.
- (2) Регламент (ЕС) 2015/847 беше приет, за да се гарантира, че изискванията на Специалната група за финансови действия (FATF) относно доставчиците на услуги за електронни преводи, и по-специално задължението на доставчиците на платежни услуги да прилагат към преводите на средства информация за платеца и получателя, се прилагат по еднакъв начин в целия Съюз. С последните промени в стандартите на FATF относно новите технологии, въведени през юни 2019 г. с цел да се регулират виртуалните активи и доставчиците на услуги за виртуални активи, бяха установени нови и сходни задължения за доставчиците на услуги за виртуални активи, за да се улесни проследимостта на тези преводи. Вследствие на въведените промени доставчиците на услуги за виртуални активи

⁽¹⁾ ОВ С 68, 9.2.2022 г., стр. 2.⁽²⁾ ОВ С 152, 6.4.2022 г., стр. 89.⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 20 април 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 16 май 2023 г.⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006 (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 1).⁽⁵⁾ Вж. приложение I.

трябва да прилагат към преводите на виртуални активи информация за инициаторите и бенефициерите на тези преводи на виртуални активи. Освен това доставчиците на услуги за виртуални активи са задължени да получат, притежават и споделят тази информация с насрещната страна по превода на виртуални активи и при поискване да я предоставят на компетентните органи.

- (3) Като се има предвид, че Регламент (ЕС) 2015/847 понастоящем се прилага само за преводите на средства, тоест за банкноти и монети, за безналични пари и за електронни пари съгласно определението в член 2, точка 2 от Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, е целесъобразно обхванат на Регламент (ЕС) 2015/847 да бъде разширен, за да се включат и преводите на виртуални активи.
- (4) Чрез преводите на средства и виртуални активи потоците от пари с незаконен произход могат да навредят на целостта, стабилността и репутацията на финансовия сектор и да застрашат вътрешния пазар на Съюза и международното развитие. Изпирането на пари, финансирането на тероризма и организираната престъпност продължават да бъдат значителни проблеми, по които следва да се работи на равнището на Съюза. Надеждността, целостта и стабилността на системата за преводи на средства и виртуални активи и доверието във финансовата система като цяло могат да бъдат сериозно застрашени от усилията на престъпниците и техните съучастници да прикрият произхода на приходите от престъпна дейност или да извършват преводи на средства или виртуални активи за престъпна дейност или терористични цели.
- (5) За да улеснят престъпните си дейности, лицата, които изпират пари, и тези, които финансират тероризма, е вероятно да се възползват от свободата на движение на капитали в рамките на интегрираната финансова зона на Съюза, освен ако не се приемат определени координирани мерки на равнището на Съюза. Международното сътрудничество в рамките на FATF и глобалното прилагане на нейните препоръки целят предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма чрез преводи на средства или виртуални активи.
- (6) Поради мащаба на действието, което трябва да се предприеме, Съюзът следва да гарантира, че Международните стандарти за борба с изпирането на пари и с финансирането на терористични дейности и разпространението на оръжия за масово унищожение, приети от FATF на 16 февруари 2012 г. и ревизирани на 21 юни 2019 г. („ревизираните препоръки на FATF“), и по-специално Препоръка 15 на FATF относно новите технологии, Препоръка 16 на FATF относно електронните преводи и ревизираните тълкувателни бележки относно тези препоръки се прилагат по еднакъв начин в Съюза, и по-специално че няма дискриминация или несъответствия между националните плащания или преводите на виртуални активи в рамките на една държава членка, от една страна, и презграничните плащания или преводите на виртуални активи между държавите членки, от друга страна. Некоординираните самостоятелни действия от страна на държавите членки в областта на презграничните преводи на средства и виртуални активи биха могли да имат сериозно отражение върху гладкото функциониране на платежните системи и услугите за виртуални активи на равнището на Съюза и съответно да навредят на вътрешния пазар в областта на финансовите услуги.
- (7) За да се засили последователният подход в международен контекст и да се подобри ефективността на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, бъдещите действия на Съюза следва да вземат предвид развитието на международно равнище, по-специално ревизираните препоръки на FATF.
- (8) Глобалният обхват, бързината, с която могат да бъдат извършвани трансакциите, и възможността за анонимност, която техният превод предлага, правят виртуалните активи особено податливи на престъпна злоупотреба, включително в трансграничен контекст. С оглед на ефективно преодоляване на рисковете, които поражда злоупотребата с виртуални активи за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, Съюзът следва да насърчава прилагането на световно равнище на въведените с настоящия регламент стандарти и развитието на международното и междудържавното измерение на регулаторната и надзорната рамка за преводите на виртуални активи във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

⁽⁶⁾ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

- (9) С Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, както е изменена с Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾, беше въведено определение за виртуални валути и доставчиците, участващи в услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, както и доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги, бяха включени сред субектите, спрямо които се прилагат изискванията за борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма съгласно правото на Съюза. Неотдавнашните международни събития, по-специално в рамките на FATF, вече налагат необходимостта да се регулират допълнителни категории доставчици на услуги за виртуални активи, които все още не са обхванати, и да се разшири настоящото определение за виртуална валута.
- (10) Определението за криптоактиви в Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ съответства на определението за виртуални активи, съдържащо се в преработените препоръки на FATF, а списъкът на обхванатите от посочения регламент услуги за криптоактиви и доставчици на услуги за криптоактиви обхваща и доставчиците на услуги за виртуални активи, които са установени като такива от FATF и за които се счита, че има вероятност да предизвикат проблеми, свързани с изпирането на пари и финансирането на тероризма. За да се гарантира съгласуваност на правото на Съюза в тази област, в настоящия регламент следва да се използват същите определения за криптоактиви, услуги за криптоактиви и доставчици на услуги за криптоактиви като използваните в Регламент (ЕС) 2023/1114.
- (11) Изпълнението и прилагането на настоящия регламент представлява значимо и ефективно средство за предотвратяване и борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.
- (12) Настоящият регламент няма за цел да налага ненужна тежест или разходи върху доставчиците на платежни услуги, доставчиците на услуги за криптоактиви или лицата, ползващи техните услуги. В този смисъл превантивният подход следва да бъде целенасочен и пропорционален и да зачита изцяло свободното движение на капитали, което е гарантирано на цялата територия на Съюза.
- (13) В преработената Стратегия на Съюза относно финансирането на тероризма от 17 юли 2008 г. („преработената стратегия“) се посочва, че трябва да се продължат усилията за предотвратяване на финансирането на тероризма и за контролиране на използването на собствени финансови средства от заподозрените терористи. Отчита се, че FATF се стреми постоянно да подобрява препоръките си и работи за общо разбиране за начина, по който те следва да бъдат изпълнявани. В преработената стратегия се обръща внимание, че изпълнението на ревизираните препоръки на FATF от всички членове на FATF и от членовете на регионални органи от типа на FATF се оценява редовно и поради това е важно да има общ подход при изпълнението от страна на държавите членки.
- (14) Освен това в Съобщението си от 7 май 2020 г. относно план за действие за всеобхватна политика на Съюза за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма Комисията определи шест приоритетни области за спешни мерки за подобряване на режима на Съюза за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително установяване на съгласувана регулаторна рамка за този режим в Съюза с оглед изготвяне на по-подробни и хармонизирани правила, по-специално за да бъдат отчетени последиците от технологичните иновации и развитието на международните стандарти и да се избегне различното прилагане на съществуващите правила. Усилията на международно равнище предполагат необходимост от разширяване на приложното поле на секторите или образуванията, обхванати от този режим, и от оценка на начина, по който той следва да се прилага по отношение на доставчиците на услуги за криптоактиви, които все още не са обхванати.

⁽⁷⁾ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

⁽⁸⁾ Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 43).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).

- (15) За да се предотврати финансирането на тероризма, бяха предприети мерки с цел замразяване на средствата и икономическите ресурси на някои лица, групи и образувания, включително регламенти (ЕО) № 2580/2001⁽¹⁰⁾, (ЕО) № 881/2002⁽¹¹⁾ и (ЕС) № 356/2010⁽¹²⁾ на Съвета. Със същата цел бяха предприети мерки за защита на финансовата система от насочването на средства и икономически ресурси за терористични цели. Директива (ЕС) 2015/849 съдържа редица такива мерки. Тези мерки обаче не предотвратяват напълно достъпа на терористи или други престъпници до платежните системи за прехвърляне на средствата им.
- (16) Проследимостта на преводите на средства и прехвърлянията на криптоактиви може да бъде особено важно и ценно средство за предотвратяването, разкриването и разследването на изпиране на пари и финансиране на тероризма, както и за прилагането на ограничителни мерки, по-специално тези, наложени с регламенти (ЕО) № 2580/2001, (ЕО) № 881/2002 и (ЕС) № 356/2010. Поради това, за да се осигури предаването на информация по платежната верига или веригата за прехвърляне на криптоактиви, е целесъобразно да се предвиди система, с която да се наложи задължение за доставчиците на платежни услуги да придружават преводите на средства с информация относно платеща и получателя и задължение за доставчиците на услуги за криптоактиви да придружават прехвърлянията на криптоактиви с информация относно инициатора и бенефициера.
- (17) Някои прехвърляния на криптоактиви са свързани със специфични високорискови фактори за изпиране на пари, финансиране на тероризма и други престъпни дейности, по-специално прехвърлянията, свързани с продукти, трансакции или технологии, целящи засилване на анонимността, включително портфейли със защитена неприкосновеност, „миксери“ или „смесители“. За да се гарантира проследимостта на такива прехвърляния, Европейският надзорен орган (Европейският банков орган), създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹³⁾ (ЕБО), следва да изясни по-специално по какъв начин доставчиците на услуги за криптоактиви трябва да вземат под внимание рисковите фактори, изброени в приложение III към Директива (ЕС) 2015/849, включително при извършването на трансакции със субекти извън Съюза, нерегулирани, нерегистрирани или нелицензирани в трета държава, или със самостоятелно хоствани адреси. При установяване на случаи на по-висок риск ЕБО следва да издава насоки, които да уточняват какви мерки за разширена комплексна проверка следва да предвидят да прилагат задължените субекти, за да се намалят тези рискове, включително приемането на подходящи процедури, например използването на аналитични инструменти на технологията на децентрализирания регистър (ТДР) за откриване на произхода или местоназначението на криптоактивите.
- (18) Настоящият регламент следва да се прилага, без да се засягат националните ограничителни мерки и ограничителните мерки на Съюза, наложени с регламенти с правно основание член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като регламенти (ЕО) № 2580/2001, (ЕО) № 881/2002 и (ЕС) № 356/2010 и регламенти (ЕС) № 267/2012⁽¹⁴⁾, (ЕС) 2016/1686⁽¹⁵⁾ и (ЕС) 2017/1509⁽¹⁶⁾ на Съвета, които могат да изискват от доставчиците на платежни услуги на платците и на получателите, от доставчиците на услуги за криптоактиви на инициаторите и бенефициерите, от междинните доставчици на платежни услуги, както и от междинните доставчици на услуги за криптоактиви да предприемат съответни действия за замразяване на определени средства и криптоактиви или да спазват специфични ограничения във връзка с определени преводи на средства или прехвърляния на криптоактиви. Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви следва да разполагат с вътрешни политики, процедури и механизми за контрол, за да гарантират прилагането на тези ограничителни мерки, включително мерки за проверка в списъците на Съюза и националните списъци на посочени лица. ЕБО следва да издаде насоки, уточняващи тези вътрешни политики, процедури и механизми за контрол. Предвижда се

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета от 27 декември 2001 г. относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания (ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 70).

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 г. за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с организацията ИДИЛ (Даиш) и Ал-Кайда (ОВ L 139, 29.5.2002 г., стр. 9).

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) № 356/2010 на Съвета от 26 април 2010 г. за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени към определени физически или юридически лица, образувания или органи предвид ситуацията в Сомалия (ОВ L 105, 27.4.2010 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 г. относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) № 961/2010 (ОВ L 88, 24.3.2012 г., стр. 1).

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС) 2016/1686 на Съвета от 20 септември 2016 г. за налагане на допълнителни ограничителни мерки, насочени срещу ИДИЛ (Даиш) и Ал-Кайда и физически и юридически лица, образувания или органи, свързани с тях (ОВ L 255, 21.9.2016 г., стр. 1).

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕС) 2017/1509 на Съвета от 30 август 2017 г. за ограничителни мерки срещу Корейската народнодемократична република и за отмяна на Регламент (ЕО) № 329/2007 (ОВ L 224, 31.8.2017 г., стр. 1).

изискванията по настоящия регламент относно вътрешните политики, процедури и механизми за контрол, свързани с ограничителните мерки, да бъдат отменени в близко бъдеще с регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

- (19) Обработването на лични данни съгласно настоящия регламент следва да се извършва при пълно спазване на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁷⁾. Следва изрично да се забрани по-нататъшната обработка на лични данни за търговски цели. Всички държави членки признават борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма като въпрос от значим обществен интерес. При прилагане на настоящия регламент се изисква предаването на лични данни на трети държави да бъде извършвано в съответствие с глава V от Регламент (ЕС) 2016/679. Важно е доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви, упражняващи дейност в различни юрисдикции чрез клонове или дъщерни предприятия, разположени извън Съюза, да не бъдат възпрепятствани да предават данни относно съмнителни трансакции в рамките на една и съща организация, при условие че те прилагат подходящи предпазни мерки. Наред с това доставчиците на услуги за криптоактиви на инициатора и на бенефициера, доставчиците на платежни услуги на платеща и на получателя, както и междинните доставчици на платежни услуги и междинните доставчици на услуги за криптоактиви следва да разполагат с подходящи технически и организационни мерки за защита на личните данни от случайна загуба, промяна, непозволено разкриване или непозволен достъп.
- (20) Лицата, чиято дейност се ограничава до прехвърляне в електронен формат на информацията от документи на хартиен носител и които действат съгласно договор с доставчик на платежни услуги, както и лицата, които единствено предоставят на доставчици на платежни услуги системи за съобщения или други помощни системи за преводи на средства или системи за клиринг и сетълмент, не следва да попадат в обхвата на настоящия регламент.
- (21) Лицата, предоставящи единствено спомагателна инфраструктура, например доставчици на мрежови и инфраструктурни интернет услуги, доставчици на услуги в облак или разработчиците на софтуер, която позволява на друг субект да предоставя услуги за прехвърляне на криптоактиви, следва да не попадат в обхвата на настоящия регламент, освен ако не извършват прехвърляне на криптоактиви.
- (22) Настоящият регламент следва да не се прилага за прехвърляния на криптоактиви между граждани, извършвани без участието на доставчик на услуги за криптоактиви, или в случаи когато и инициаторът, и бенефициерът са доставчици на услуги за прехвърляне на криптоактиви, действащи от свое име.
- (23) Преводите на средства, съответстващи на услугите, посочени в член 3, букви а) – м) и буква о) от Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁸⁾ не попадат в обхвата на настоящия регламент. Целесъобразно е също от обхвата на настоящия регламент да се изключат преводите на средства и прехвърлянията на токени за електронни пари, съгласно определението за тях в член 3, параграф 1, точка 7 от Регламент (ЕС) 2023/1114, при които има малък риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма. Такива изключения следва да обхващат платежни карти, инструменти за електронни пари, мобилни телефони или други цифрови устройства или информационно-технологични устройства, предплатени или заплатени след използването им, които имат подобни характеристики, когато те се използват единствено за закупуване на стоки или услуги и номерът на картата, инструмента или устройството придружава всички преводи. Въпреки това в обхвата на настоящия регламент попада използването на платежна карта, инструмент за електронни пари, мобилен телефон или каквото и да е друго цифрово или информационно-технологично устройство с подобни характеристики, предплатено или заплатено след използването му, за извършването на преводи на средства или прехвърляния на токени за електронни пари между физически лица в качеството им на потребители за цели, различни от търговска, стопанска или професионална дейност. Наред с това теллене на пари от терминални устройства, плащане на данъци, глоби или други налози, преводи на средства, осъществявани чрез обмен на дематериализирани чекове, включително електронни чекове или менителници, и преводи на средства, при които платещът и получателят са доставчици на платежни услуги и действат от свое име, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящия регламент.

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽¹⁸⁾ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

- (24) Изискванията на настоящия регламент не се прилагат за криптоактивите, които са уникални и не са взаимозаменяеми, освен ако са класифицирани като криптоактиви или средства съгласно Регламент (ЕС) 2023/1114.
- (25) Терминалните устройства за криптоактиви („АТМ за криптоактиви“) могат да позволяват на ползвателите да извършват прехвърляне на криптоактиви към адрес за криптоактиви, като депозират пари в брой, често без каквато и да е форма на установяване на самоличността и проверка на клиента. АТМ за криптоактиви са изложени в особена степен на рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма, тъй като анонимността, която осигуряват, и възможността за извършване на операции с пари в брой с неизвестен произход ги правят идеално средство за незаконни дейности. Предвид ролята на АТМ за криптоактиви в предоставянето или активното улесняване на прехвърлянията на криптоактиви, прехвърлянията на криптоактиви, свързани с АТМ за криптоактиви, следва да попадат в обхвата на настоящия регламент.
- (26) За да се отразят специфичните характеристики на националните платежни системи и при условие че във всеки един момент е възможно да се проследи преводът на средства до платеца, държавите членки следва да разполагат с възможността да изключват от приложното поле на настоящия регламент определени национални преводи на средства с ниска стойност, включително електронните джиро-платания, използвани за закупуване на стоки или услуги.
- (27) Поради присъщото независимо от граници естество и глобален обхват на прехвърлянето на криптоактиви и на предоставянето на услуги за криптоактиви, липсват обективни причини третирането на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма при националните прехвърляния да се разграничава от това при презграничните. За да се отразят тези специфични характеристики, следва да не се предоставя освобождаване на вътрешните прехвърляния на криптоактиви с ниска стойност от приложното поле на настоящия регламент, в съответствие с изискването на FATF всички прехвърляния на криптоактиви да се третират като презгранични.
- (28) Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви следва да гарантират, че не липсва информацията относно платеца и получателя или относно инициатора и бенефициера или че тя не е непълна.
- (29) С цел да не се наруши ефикасността на платежните системи и да се намери баланс между риска от увеличаване на незаконните трансакции в резултат от налагането на свръхстроги изисквания за идентификация и терористичната заплаха, която може да е налице при малки преводи на средства, задължението за проверка на точността на информацията относно платеца или получателя при извършване на преводи на средства, в случай че такава все още не е била извършена, следва да се наложи само по отношение на отделни преводи на средства, които надхвърлят 1 000 EUR, освен ако преводът изглежда свързан с други преводи на средства, чиято обща стойност би надвишила 1 000 EUR, или ако средствата са били получени или изплатени в брой или под формата на анонимни електронни пари или когато съществуват основателни причини за подозрение за изпиране на пари или финансиране на тероризма.
- (30) В сравнение с преводите на средства прехвърлянията на криптоактиви могат, поради своя глобален обхват и технологични характеристики, да се извършват между множество юрисдикции в по-голям мащаб и по-бързо. В допълнение към псевдоанонимността на криптоактивите посочените характеристики на прехвърлянията на криптоактиви дават на престъпниците възможност за бързо извършване на големи незаконни преводи при заобикаляне на задълженията за проследимост и избягване на разкриването, като трансакция с голяма стойност се разбива на по-малки суми посредством множество привидно несвързани ТДР адреси, включително еднократни ТДР адреси, и като се използват автоматизирани процеси. Освен това повечето криптоактиви са много нестабилни и стойността им може да се колебае в значителни граници в рамките на много кратки периоди от време, поради което изчисляването на свързаните трансакции е по-несигурно. За да се отразят тези специфични характеристики, за прехвърлянията на криптоактиви следва да се прилагат едни и същи изисквания, независимо от техния размер и дали става дума за вътрешни или презгранични прехвърляния.

- (31) По отношение на преводите на средства или прехвърлянията на криптоактиви, при които проверката се счита за извършена, не следва да се изисква от доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви да проверяват точността на информацията относно платеца или получателя, придружаваща всеки превод на средства, или информацията относно инициатора и бенефициера, придружаваща всяко прехвърляне на криптоактиви, при условие че са изпълнени задълженията, установени в Директива (ЕС) 2015/849.
- (32) С оглед на законодателните актове на Съюза във връзка с платежните услуги, а именно Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁹⁾, Директива (ЕС) 2015/2366 и Регламент (ЕС) 2021/1230 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁰⁾, следва да е достатъчно да се предвиди преводите на средства в Съюза да бъдат придружавани само от опростена информация, например номера на платежната сметка или уникален идентификатор на трансакцията.
- (33) За да могат органите в трети държави, отговарящи за борбата с изпирането на пари или финансирането на тероризма, да установяват източника на средствата или криптоактивите, използвани за такива цели, преводите на средства или прехвърлянията на криптоактиви от Съюза към лица извън него следва да съдържат пълната информация относно платеца и получателя при преводи на средства и относно инициатора и бенефициера при прехвърляния на криптоактиви. Пълната информация за платеца и получателя следва да включва идентификационния код на правния субект (ИКПС) или какъвто и да е равностоен официален идентификационен код, като този код се предоставя от платеца на неговия доставчик на платежни услуги, тъй като това би дало възможност да бъдат по-добре установени страните, участващи в превода на средства, и кодът може лесно да бъде включен в съществуващите формати на платежни съобщения, като разработения от Международната организация по стандартизация за електронен обмен на данни между финансови институции. На органите в трети държави, отговарящи за борбата с изпирането на пари или финансирането на тероризма, следва да се предоставя достъп до пълната информация относно платеца и получателя или относно инициатора и бенефициера, според случая, само за целите на предотвратяване, разкриване и разследване на изпиране на пари и финансиране на тероризма.
- (34) Криптоактивите съществуват във виртуална реалност без териториални граници и могат да бъдат прехвърляни на който и да е доставчик на услуги за криптоактиви, независимо дали този доставчик е регистриран в дадена юрисдикция. Много юрисдикции извън Съюза имат правила относно защитата на данните и правоприлагането на тази защита, които се различават от правилата в Съюза. При прехвърляне на криптоактиви от името на клиент към доставчик на услуги за криптоактиви, нерегистриран в Съюза, доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора следва да оцени способността на доставчика на услуги за криптоактиви на бенефициера да получава и съхранява информацията, изисквана съгласно настоящия регламент в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, като, когато е целесъобразно, използва възможностите, предвидени в глава V от Регламент (ЕС) 2016/679. След консултация с ЕБО Европейският комитет по защита на данните следва да издаде насоки относно практическото прилагане на изискванията за защита на данните при предаването на лични данни на трети държави в контекста на прехвърляне на криптоактиви. Възможно е да възникнат ситуации, при които личните данни да не могат да бъдат изпращани, тъй като е невъзможно да бъдат изпълнени изискванията по Регламент (ЕС) 2016/679. ЕБО следва да издаде насоки относно подходящите процедури за определяне дали в такива случаи прехвърлянето на криптоактиви следва да бъде изпълнено, отхвърлено или спрян.
- (35) Органите на държавите членки, които отговарят за борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и съответните съдебни и правоприлагащи органи в държавите членки и на равнището на Съюза следва да засилят сътрудничеството помежду си и със съответните органи на третите държави, в това число органи в развиващите се страни, за да се постигне по-голяма прозрачност и да се засили допълнително обменът на информация и на най-добри практики.
- (36) Доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора следва да гарантира, че прехвърлянията на криптоактиви се придружават от името на инициатора, от адреса в децентрализирания регистър на инициатора, в случаите, когато дадено прехвърляне на криптоактиви е регистрирано в мрежа, ползваща ТДР или подобна технология, от номера на сметката за криптоактиви на инициатора, в случаите, когато такава сметка съществува и се използва за обработката на трансакцията, и от адреса на инициатора, включително името на държавата, номера на официалния личен документ и идентификационния номер на клиента или, вместо тях, датата и мястото на раждане

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕС) 2021/1230 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юли 2021 г. относно презграничните плащания в рамките на Съюза (ОВ L 274, 30.7.2021 г., стр. 20).

на инициатора, и, при условие че съществува необходимото поле в съответния формат на съобщението и инициаторът го е предоставил на своя доставчик на услуги за криптоактиви, настоящия ИКПС или, при липсата на такъв, какъвто и да е друг наличен равностоен официален идентификационен код на инициатора. Информацията следва да се подава по сигурен начин преди, едновременно или успоредно с прехвърлянето на криптоактивите.

- (37) Доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора следва да гарантира също и че прехвърлянията на криптоактиви се придружават от името на бенефициера, от адреса на бенефициера в децентрализирания регистър, когато дадено прехвърляне на криптоактиви е регистрирано в мрежа, ползваща ТДР или подобна технология, от номера на сметката на бенефициера, в случаите, когато такава сметка съществува и се използва за обработка на трансакцията, и, при условие че съществува необходимото поле в съответния формат на съобщение и инициаторът го е предоставил на своя доставчик на услуги за криптоактиви, от настоящия ИКПС или, при липсата на такъв, какъвто и да е друг наличен равностоен официален идентификационен код на бенефициера. Информацията следва да се подава по сигурен начин преди, едновременно или успоредно с прехвърлянето на криптоактивите.
- (38) По отношение на прехвърлянията на криптоактиви изискванията по настоящия регламент следва да се прилагат за всички прехвърляния, включително прехвърляния на криптоактиви към или от самостоятелно хостван адрес, щом участва доставчик на услуги за криптоактиви.
- (39) В случай на прехвърляне към или от самостоятелно хостван адрес доставчикът на услуги за криптоактиви следва да събере информацията както за инициатора, така и за бенефициера, обикновено от своя клиент. От доставчика на услуги за криптоактиви принципно не следва да се изисква да проверява информацията относно ползвателя на самостоятелно хоствания адрес. Независимо от това, в случай на прехвърляне на стойност, надвишаваща 1 000 EUR, който се изпраща или получава от името на клиент на доставчик на услуги за криптоактиви към или от самостоятелно хостван адрес, този доставчик на услуги за криптоактиви следва да провери дали този самостоятелно хостван адрес действително се притежава или контролира от този клиент.
- (40) По отношение на преводите на средства от един платец до няколко получатели, които се извършват под формата на поредица от преводи на средства, съдържащи отделни преводи от Съюза за лица извън него, следва да се предвиди тези отделни преводи да съдържат само номера на платежната сметка на платеща или уникалния идентификатор на трансакцията, както и пълната информация относно получателя, при условие че поредицата от преводи на средства съдържа пълната информация относно платеща и нейната точност е проверена, както и пълната информация относно получателя и тя е напълно проследима.
- (41) По отношение на поредиците от прехвърляния на криптоактиви следва да се допуска информацията за инициатора и бенефициера да се подава като поредица от данни, при условие че подаването се извършва незабавно и надеждно. Не следва да се допуска изискваната информация да се подава след прехвърлянето, тъй като подаването трябва да се извърши преди или в момента на приключване на трансакцията, а доставчиците на услуги за криптоактиви или другите задължени субекти следва да предоставят изискваната информация едновременно със самата поредица от прехвърляния на криптоактиви.
- (42) За да се проверява дали изискваната информация относно платеща и получателя придружава преводите на средства и за да се помогне при разкриването на съмнителните трансакции, доставчикът на платежни услуги на получателя и междинният доставчик на платежни услуги следва да разполагат с ефективни процедури за разкриване на случаите на липсваща или непълна информация относно платеща и получателя. Тези процедури следва да включват наблюдение след или по време на преводите, когато това е целесъобразно. Компетентните органи следва да гарантират, че доставчиците на платежни услуги включват изискваната информация за трансакцията в електронния превод или в свързано съобщение по платежната верига.
- (43) По отношение на прехвърлянията на криптоактиви доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера следва да прилага ефективни процедури за установяване дали информацията за инициатора или бенефициера липсва, или е непълна. Тези процедури следва да включват по целесъобразност наблюдение след или по време на прехвърлянията. Не следва да се изисква информацията да бъде пряко приложена към самото прехвърляне на криптоактиви, стига подаването ѝ да е направено преди, или едновременно, или успоредно с прехвърлянето на криптоактивите и тя да е на разположение на съответните органи при поискване от тяхна страна.

- (44) Предвид потенциалната заплаха от изпиране на пари и финансиране на тероризма, която представляват анонимните преводи, е целесъобразно да се предвиди доставчиците на платежни услуги да изискват информация относно платеца и получателя, а доставчиците на услуги за криптоактиви да изискват информация относно инициатора и бенефициера. В съответствие с основания на анализ на риска подход, разработен от FATF, е уместно да се набележат сферите с по-висок и по-нисък риск, за да се установи по-добре рискът от изпиране на пари и финансиране на тероризма. Съответно доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера, доставчикът на платежни услуги на получателя, междинният доставчик на платежни услуги и междинният доставчик на услуги за криптоактиви следва да разполагат с ефективни процедури, основани на риска, които да се прилагат в случаите, когато за даден превод на средства липсва изискваната информация относно платеца или получателя или когато за дадено прехвърляне на криптоактиви липсва изискваната информация относно инициатора или бенефициера, за да се даде възможност на доставчика на услуги да реши дали да изпълни, откаже или спре извършването на съответния превод или прехвърляне, както и да набележи необходимите последващи действия.
- (45) Доставчиците на услуги за криптоактиви, подобно на всички задължени субекти следва да извършват оценка и наблюдение на риска, свързан с техните клиенти, продукти и канали за доставка. Доставчиците на услуги за криптоактиви следва също така да оценяват риска, свързан с техните трансакции, включително когато извършват преводи към или от самостоятелно хостван адрес. В случай че доставчикът на услуги за криптоактиви е наясно или узнае, че информацията за инициатора или бенефициера, ползващ самостоятелно хостван адрес е неточна, или когато доставчикът на услуга за криптоактиви се натъкне на необичайни или подозрителни схеми на трансакции или на ситуации с по-висок риск от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързани с преводи посредством самостоятелно хоствани адреси, той следва да прилага, когато е целесъобразно, мерки за разширена комплексна проверка, за да управлява и ограничи рисковете по подходящ начин. Доставчикът на услуги за криптоактиви следва да взема предвид посочените обстоятелства, когато преценява дали дадено прехвърляне на криптоактиви – или която и да е свързана трансакция – е необичайно и дали трябва да уведоми за него звеното за финансово разузнаване (ЗФР) в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849.
- (46) Настоящият регламент следва да бъде преразгледан в контекста на приемането на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, Директива на Европейския парламент и на Съвета относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 и Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010, за да се осигури съгласуваност със съответните разпоредби.
- (47) Когато оценяват рисковете, доставчикът на платежни услуги на получателя, междинният доставчик на платежни услуги, доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера или междинният доставчик на услуги за криптоактиви следва да бъдат особено внимателни, когато разберат, че липсва информация относно платеца или получателя, или съответно относно инициатора или бенефициера, или че тя е непълна, или когато дадено прехвърляне на криптоактиви трябва да се счита за съмнително въз основа на произхода или местоназначението на съответните криптоактиви, и следва да докладват на компетентните органи за съмнителните трансакции в съответствие със задълженията за докладване, установени с Директива (ЕС) 2015/849.
- (48) Подобно на преводите на средства между доставчици на платежни услуги, прехвърлянията на криптоактиви, в които участват междинни доставчици на услуги за криптоактиви, могат да улеснят прехвърлянията като междинен елемент в дадена верига от прехвърляния на криптоактиви. В съответствие с международните стандарти за тези междинни доставчици също следва да се прилагат изискванията, определени в настоящия регламент, по същия начин както при съществуващите задължения за междинните доставчици на платежни услуги.
- (49) Разпоредбите относно преводите на средства и прехвърлянията на криптоактиви, във връзка с които липсва информация относно платеца или получателя или относно инициатора или бенефициера или тази информация е непълна и във връзка с които прехвърлянията на криптоактиви трябва да се считат за съмнителни въз основа на произхода или местоназначението на съответните криптоактиви, се прилагат, без да се засягат задълженията на

доставчиците на платежни услуги, междинните доставчици на платежни услуги, доставчиците на услуги за криптоактиви и междинните доставчици на услуги за криптоактиви да отказват или да спират преводите на средства и прехвърлянията на криптоактиви, с които се нарушава разпоредба на гражданското, административното или наказателното право.

- (50) За да се гарантира технологична неутралност, настоящият регламент не следва да налага на доставчиците на услуги за криптоактиви използването на конкретна технология за прехвърляне на информация за трансакциите. За да се гарантира ефикасното изпълнение на изискванията, приложими към доставчиците на услуги за криптоактиви съгласно настоящия регламент, решаващо значение ще имат инициативите за определяне на стандарти с участието или под ръководството на сектора на криптоактивите. Произтичащите решения следва да бъдат оперативно съвместими чрез използването на международни стандарти или стандарти за целия Съюз, така че да бъде възможен бърз обмен на информация.
- (51) С цел да се съдейства на доставчиците на платежни услуги и на доставчиците на услуги за криптоактиви да въведат ефективни процедури за откриване на случаи, при които те получават преводи на средства или прехвърляния на криптоактиви с липсваща или непълна информация за платеща, получателя, инициатора или бенефициера, и да предприемат ефективни последващи действия, ЕБО следва да издаде насоки.
- (52) За да се даде възможност за бързи действия в борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви следва да отговарят веднага на исканията за информация относно платеща и получателя или относно инициатора и бенефициера, отправяни от органите, отговарящи за борбата с изпирането на пари или финансирането на тероризма в държавата членка, в която са установени съответните доставчици на платежни услуги или в която се намира седалището на съответните доставчици на услуги за криптоактиви.
- (53) Броят на изтеклите работни дни в държавата членка на доставчика на платежни услуги на платеща е определящ за броя на дните за отговор на исканията за информация относно платеща.
- (54) Тъй като в наказателните разследвания може да не е възможно съответната необходима информация или съответните участващи в трансакцията лица да бъдат установени в продължение на много месеци или дори години след първоначалния превод на средства или прехвърляне на криптоактиви и за да се осигури достъп до основните доказателства при разследванията, е целесъобразно от доставчиците на платежни услуги или доставчиците на услуги за криптоактиви да се изисква да съхраняват за определен срок информация относно платеща и получателя или инициатора или бенефициера за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на изпиране на пари и финансиране на тероризма. Този срок следва да бъде ограничен до пет години, след което всички лични данни следва да бъдат заличавани, освен ако в националното право е предвидено друго. Ако е необходимо за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на изпиране на пари или финансиране на тероризма и след оценка на необходимостта и пропорционалността на мярката, държавите членки следва да разполагат с възможност да разрешават или да изискват съхраняването на информация за допълнителен срок, който следва да не надвишава пет години, и без да се засяга националното наказателно право относно доказателствата, приложимо за висящите наказателни разследвания и съдебни производства, и при пълно спазване на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета⁽²¹⁾. Посочените мерки могат да бъдат преразгледани в контекста на приемането на Регламент на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.
- (55) С цел да се подобри спазването на настоящия регламент и в съответствие със съобщението на Комисията от 9 декември 2010 г., озаглавено „По-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги“, на компетентните органи следва да бъдат предоставени повече правомощия да приемат надзорни мерки и да налагат наказания. Следва да се предвидят административни санкции и мерки и, като се има предвид значението на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, държавите членки следва да определят наказания и мерки, които са ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки следва да уведомят за това Комисията и постоянния вътрешен комитет по борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, посочен в член 9а, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

⁽²¹⁾ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

- (56) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽²²⁾.
- (57) Редица държави и територии, които не са част от територията на Съюза, са в паричен съюз с държава членка, съставляват част от валутната зона на държава членка или са подписали парична конвенция със Съюза, представяван от държава членка, и техните доставчици на платежни услуги участват пряко или непряко в платежните и сепълмент системи на съответната държава членка. За да се избегне прилагането на настоящия регламент към преводите на средства между съответните държави членки и посочените държави или територии, което би имало значително отрицателно отражение върху икономиките на тези държави или територии, е целесъобразно да се предвиди възможността тези преводи на средства да бъдат третираны като преводи на средства в рамките на съответните държави членки.
- (58) Предвид потенциалните високи рискове и технологичната и регулаторната сложност, произтичащи от самостоятелно хостваните адреси, включително във връзка с проверката на информацията за собствеността, до 1 юли 2026 г. Комисията следва да направи оценка на необходимостта от допълнителни конкретни мерки за ограничаване на рисковете, произтичащи от преводите към или от самостоятелно хоствани адреси или към или от субекти, които не са установени в Съюза, включително въвеждането на възможни ограничения, като следва да направи оценка на ефективността и пропорционалността на механизмите, използвани за проверка на точността на информацията относно собствеността на самостоятелно хостваните адреси.
- (59) Понастоящем Директива (ЕС) 2015/849 се прилага само за две категории доставчици на услуги за криптоактиви, а именно доставчици на портфейли, които предлагат попечителски услуги, и доставчици, участващи в услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие. За да се отстранят съществуващите пропуски в рамката за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и да се приведе правото на Съюза в съответствие с международните препоръки, Директива (ЕС) 2015/849 следва да бъде изменена, така че да включва всички категории доставчици на услуги за криптоактиви, определени в Регламент (ЕС) 2023/1114, който обхваща по-широк кръг от доставчици на услуги за криптоактиви. По-специално, за да се гарантира, че доставчиците на услуги за криптоактиви подлежат на същите изисквания и равнище на надзор като кредитните и финансовите институции, е целесъобразно да се актуализира списъкът на задължените субекти, като доставчиците на услуги за криптоактиви се включат в категорията на финансовите институции за целите на Директива (ЕС) 2015/849. Освен това, като се има предвид, че традиционните финансови институции също попадат в обхвата на определението за доставчици на услуги за криптоактиви, когато предлагат такива услуги, определянето на доставчиците на услуги за криптоактиви като финансови институции дава възможност за единен съгласуван набор от правила, които се прилагат за субектите, предоставящи както традиционни финансови услуги, така и услуги за криптоактиви. Наред с това Директива (ЕС) 2015/849 следва да бъде изменена, за да се гарантира, че доставчиците на услуги за криптоактиви са в състояние да ограничават по подходящ начин рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, на които са изложени.
- (60) Отношенията, установени между доставчиците на услуги за криптоактиви и субектите, установени в трети държави, с цел извършването на прехвърляния на криптоактиви или предоставянето на подобни услуги за криптоактиви, имат сходства с междубанковите кореспондентски отношения, установени с институция респондент в трета държава. Тъй като естеството на тези отношения е текущо и повтарящо се, те следва да се разглеждат като вид кореспондентски отношения и да подлежат на конкретни мерки за разширена комплексна проверка, принципно сходни с прилаганите в контекста на банковите и финансовите услуги. По-специално при установяването на нови кореспондентски отношения със субект респондент, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да прилагат конкретни мерки за разширена комплексна проверка, за да установят и оценят рисковете експозиции на този респондент въз основа на неговата репутация, качеството на надзора и неговите механизми за контрол във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Въз основа на събраната информация доставчиците на услуги за криптоактиви кореспонденти следва да прилагат подходящи мерки за ограничаване на риска, които следва да са съобразени по-специално с потенциалния по-висок риск от изпиране на пари и финансиране на

⁽²²⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

тероризма, дължащ се на нерегистрирани и нелицензирани субекти. Това е особено важно, доколкото прилагането на стандартите на FATF, свързани с криптоактивите на световно равнище, продължава да е неравномерно, което създава допълнителни рискове и предизвикателства. ЕБО следва да предостави насоки за начина, по който доставчиците на услуги за криптоактиви следва да извършват разширената комплексна проверка, и следва да уточни подходящите мерки за ограничаване на риска, включително минималните действия, които трябва да бъдат предприети при взаимодействие с нерегистрирани или нелицензирани субекти, които предоставят услуги за криптоактиви.

- (61) С Регламент (ЕС) 2023/1114 беше установена всеобхватна нормативна уредба за доставчиците на услуги за криптоактиви, с която се хармонизират правилата за лицензирането и дейността на доставчиците на услуги за криптоактиви в целия Съюз. За да се избегне дублирането на изисквания, Директива (ЕС) 2015/849 следва да бъде изменена, за да се премахнат изискванията за регистрация по отношение на онези категории доставчици на услуги за криптоактиви, които ще подлежат на единен лицензионен режим съгласно Регламент (ЕС) 2023/1114.
- (62) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително чрез прилагане на международните стандарти и чрез гарантиране на наличието на основна информация за платеца и получателя на преводи на средства, както и за инициаторите и бенефициерите на прехвърляния на криптоактиви, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците на действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (63) Настоящият регламент се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁽²³⁾. С него се зачитат основните права и принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на зачитане на личния и семейния живот (член 7), правото на защита на личните данни (член 8), правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес (член 47) и принципът *ne bis in idem*.
- (64) За да се осигури съгласуваност с Регламент (ЕС) 2023/1114, настоящият регламент следва да се прилага от датата на прилагане на посочения регламент. До тази дата държавите членки следва също така да транспонират измененията на Директива (ЕС) 2015/849.
- (65) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и прие своето становище на 22 септември 2021 г.⁽²⁴⁾,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Предмет, обхват и определения

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установяват правила относно информацията за платеца и получателя, придружаваща преводите на средства във всякаква валута, както и относно информацията за инициатора и бенефициера, придружаваща прехвърлянията на криптоактиви, за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на изпиране на пари или финансиране на тероризма, когато поне един от доставчиците на платежни услуги или доставчиците на услуги за криптоактиви, участващ в превода на средства или в прехвърлянето на криптоактиви, е установен или има седалище, според случая, в Съюза. Освен това с настоящия регламент се установяват правила относно вътрешните политики, процедури и механизми за контрол, за да се гарантира прилагането на ограничителните мерки, когато поне един от доставчиците на платежни услуги или доставчиците на услуги за криптоактиви, участващ в превода на средства или в прехвърлянето на криптоактиви, е установен или има седалище, според случая, в Съюза.

⁽²³⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁽²⁴⁾ ОВ C 524, 29.12.2021 г., стр. 10.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага за преводите на средства във всякаква валута, които се изпращат или получават от доставчик на платежни услуги или от междинен доставчик на платежни услуги, установен в Съюза. Той се прилага и за прехвърлянията на криптоактиви, включително прехвърлянията на криптоактиви, извършвани чрез АТМ за криптоактиви, когато доставчикът на услуги за криптоактиви или междинният доставчик на услуги за криптоактиви на инициатора или на бенефициера е със седалище в Съюза.

2. Настоящият регламент не се прилага за услугите, изброени в член 3, букви а) – м) и буква о) от Директива (ЕС) 2015/2366.

3. Настоящият регламент не се прилага за преводите на средства или за прехвърлянето на токени за електронни пари по смисъла на член 3, параграф 1, точка 7 от Регламент (ЕС) 2023/1114, извършени чрез платежна карта, инструмент за електронни пари, мобилен телефон или каквото и да е друго цифрово или информационно-технологично устройство с подобни характеристики, предплатено или заплатено след използването му, ако са изпълнени следните условия:

- а) картата, инструментът или устройството се използва единствено за заплащане на стоки или услуги; и
- б) номерът на съответната карта, инструмент или устройство придружава всички преводи или прехвърляния в резултат на трансакцията.

Въпреки това настоящият регламент се прилага когато за преводите на средства или за прехвърлянето на токени за електронни пари между физически лица в качеството им на потребители, извършвани за цели, различни от търговска, стопанска или професионална дейност, се използва платежна карта, инструмент за електронни пари, мобилен телефон или каквото и да е друго цифрово или информационно-технологично устройство с подобни характеристики, предплатено или заплатено след използването му.

4. Настоящият регламент не се прилага за лицата, единствената дейност на които е прехвърляне в електронен формат на информацията от документи на хартиен носител и които извършват това съгласно договор с доставчик на платежни услуги, или за лицата, които единствено предоставят системи за съобщения или други помощни системи за преводи на средства или системи за клиринг и сетълмент на доставчици на платежни услуги.

Настоящият регламент не се прилага за превода на средства, ако е изпълнено някое от следните условия:

- а) включва теглене на пари в брой от платеца от своя собствена платежна сметка;
- б) представлява превод на средства към публичен орган за плащане на данъци, глоби или други налози в държава членка;
- в) както платецът, така и получателят са доставчици на платежни услуги, които действат от свое име;
- г) осъществява се чрез обмен на дематериализирани чекове, включително електронни чекове.

Настоящият регламент не се прилага за прехвърлянето на криптоактиви, ако е изпълнено някое от следните условия:

- а) както инициаторът, така и бенефициерът са доставчици на услуги за криптоактиви, действащи от свое име;
- б) прехвърлянето представлява прехвърляне на криптоактиви между граждани, извършвано без участието на доставчик на услуги за криптоактиви.

Токените за електронни пари съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 7 от Регламент (ЕС) 2023/1114 се третира като криптоактиви съгласно настоящия регламент.

5. Дадена държава членка може да реши да не прилага настоящия регламент за преводите на средства на своя територия към платежна сметка на получател, която позволява плащане единствено за доставка на стоки или услуги, когато е изпълнено всяко от следните условия:

- а) спрямо доставчика на платежни услуги на получателя се прилага Директива (ЕС) 2015/849;
- б) доставчикът на платежни услуги на получателя е в състояние посредством уникален идентификатор на трансакцията да проследи чрез получателя превода на средства от лицето, което има споразумение с получателя за доставката на стоки или услуги;
- в) размерът на превода на средства не надхвърля 1 000 EUR.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „финансиране на тероризма“ означава финансиране на тероризма съгласно определението в член 1, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/849;
- 2) „изпиране на пари“ означава дейностите по изпиране на пари, посочени в член 1, параграфи 3 и 4 от Директива (ЕС) 2015/849;
- 3) „платец“ означава лице, което е титуляр на платежна сметка и разрешава превод на средства от тази платежна сметка или, когато такава липсва, лицето, което дава нареждане за превод на средства;
- 4) „получател“ означава лице, определено като получател на превода на средства;
- 5) „доставчик на платежни услуги“ означава категориите доставчици на платежни услуги, посочени в член 1, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/2366, физическите или юридическите лица, ползващи се от освобождаването съгласно член 32 от същата директива, и юридическите лица, ползващи се от освобождаването съгласно член 9 от Директива 2009/110/ЕО, които предлагат услуги за преводи на средства;
- 6) „междинен доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги, който не е доставчик на платежни услуги на платеща или на получателя и който получава и изпраща превод на средства от името на доставчика на платежни услуги на платеща или на получателя, или от името на друг междинен доставчик на платежни услуги;
- 7) „платежна сметка“ означава платежна сметка съгласно определението в член 4, точка 12 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 8) „средства“ означава средства съгласно определението в член 4, точка 25 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 9) „превод на средства“ означава всяка трансакция, поне част от която се извършва по електронен път от името на платец чрез доставчик на платежни услуги, за да може получателът да получи паричните средства чрез доставчик на платежни услуги, независимо дали платецът и получателът са едно и също лице и независимо дали доставчикът на платежни услуги на платеща и този на получателя са едно и също лице, включително:
 - а) кредитен превод съгласно определението в член 4, точка 24 от Директива (ЕС) 2015/2366;
 - б) директен дебит съгласно определението в член 4, точка 23 от Директива (ЕС) 2015/2366;
 - в) наличен паричен превод съгласно определението в член 4, точка 22 от Директива (ЕС) 2015/2366, независимо дали е национален или презграничен;

- г) превод, извършен чрез платежна карта, инструмент за електронни пари, мобилен телефон или каквото и да е друго цифрово или информационно-технологично устройство с подобни характеристики, предплатено или заплатено след използването му;
- 10) „прехвърляне на криптоактиви“ означава всяка трансакция с цел прехвърляне на криптоактиви от един адрес в децентрализиран регистър, сметка за криптоактиви или друго устройство, позволяващо съхранението на криптоактиви, към друго, която се извършва от поне един доставчик на услуги за криптоактиви, действащ от името или на инициатор, или на бенефициер, независимо дали инициаторът и бенефициерът са едно и също лице и независимо дали доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора и този на бенефициера са едно и също лице;
- 11) „поредица от преводи или прехвърляния“ означава група от няколко отделни превода на средства или прехвърляния на криптоактиви, които са групирани за изпращане;
- 12) „уникален идентификатор на трансакцията“ означава комбинация от букви, цифри или символи, която е определена от доставчика на платежни услуги в съответствие с протоколите на платежните и сетълмент системи или системите за съобщения, използвани за превода на средства, или е определена от доставчик на услуги за криптоактиви, и която дава възможност за проследяване на трансакцията до платеща и получателя или за проследяване на прехвърлянето на криптоактиви до инициатора и бенефициера;
- 13) „прехвърляне на криптоактиви между граждани“ означава прехвърляне на криптоактиви без участието на какъвто и да било доставчик на услуги за криптоактиви;
- 14) „криптоактив“ означава криптоактив съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 5 от Регламент (ЕС) 2023/1114, освен когато попада в категориите, изброени в член 2, параграфи 2, 3 и 4 от посочения регламент, или по друг начин отговаря на критериите за определяне като средства;
- 15) „доставчик на услуги за криптоактиви“ означава доставчик на услуги за криптоактиви съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 15 от Регламент (ЕС) 2023/1114, когато извършва една или повече услуги за криптоактиви съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 16 от посочения регламент;
- 16) „междинен доставчик на услуги за криптоактиви“ означава доставчик на услуги за криптоактиви, който не е доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора или на бенефициера и който получава и извършва прехвърляне на криптоактиви от името на доставчика на услуги за криптоактиви на инициатора или на бенефициера или от името на друг междинен доставчик на услуги за криптоактиви;
- 17) „терминални устройства за криптоактиви“ или „АТМ за криптоактиви“ означава физически или онлайн електронни терминали, позволяващи на доставчик на услуги за криптоактиви да извършва по-специално дейността по услуги по прехвърляне на криптоактиви, както е посочено в член 3, параграф 1, точка 16, буква й) от Регламент (ЕС) 2023/1114;
- 18) „адрес в децентрализиран регистър“ означава буквено-цифров код, идентифициращ адрес в мрежа, ползваща технологията на децентрализирания регистър (ТДР) или подобна технология, на който може да бъдат изпращани или получавани криптоактиви;
- 19) „сметка за криптоактиви“ означава сметка, чийто титуляр е доставчик на услуги за криптоактиви, държана от името на едно или повече физически или юридически лица и която може да се използва за извършване на прехвърляния на криптоактиви;
- 20) „самостоятелно хостван адрес“ означава адрес в децентрализирания регистър, който не е свързан с никое от следните:
- а) доставчик на услуги за криптоактиви;
- б) субект, който не е установен в Съюза и предоставя услуги, подобни на тези, предоставяни от доставчик на услуги за криптоактиви;

- 21) „инициатор“ означава лице, което има сметка за криптоактиви при доставчик на услуги за криптоактиви, адрес в децентрализиран регистър или устройство, позволяващо съхранението на криптоактиви, и разрешава прехвърляне на криптоактиви от тази сметка, този адрес в децентрализиран регистър или устройство или, когато няма такава сметка, адрес в разпределен регистър или устройство – лице, което нарежда или инициира прехвърляне на криптоактиви;
- 22) „бенефициер“ означава лице, определено като получател на прехвърлянето на криптоактиви;
- 23) „идентификационен код на правния субект“ или „ИКПС“ означава уникален буквено-цифров референтен код по стандарта ISO 17442, с който се обозначава дадено юридическо лице;
- 24) „технология на децентрализирания регистър“ или „ТДР“ означава технология на децентрализирания регистър съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 1) от Регламент (ЕС) 2023/1114.

ГЛАВА II

Задължения на доставчиците на платежни услуги

Раздел 1

Задължения на доставчика на платежни услуги на платеца

Член 4

Информация, придружаваща паричните преводи

1. Доставчикът на платежни услуги на платеца гарантира, че преводите на средства се придружават от следната информация относно платеца:
- а) името на платеца;
 - б) номера на платежната сметка на платеца;
 - в) адреса на платеца, включително името на държавата, номера на официалния личен документ и клиентския идентификационен номер или, вместо тях, датата и мястото на раждане на платеца; и
 - г) настоящия ИКПС на платеца, при условие че съществува необходимото поле в съответния формат на платежните съобщения и когато платецът е предоставил този код на своя доставчик на платежни услуги или, ако няма такъв код, какъвто и да е друг наличен равностоен официален идентификационен код.
2. Доставчикът на платежни услуги на платеца гарантира, че преводът на средства се придружава от следната информация относно получателя:
- а) името на получателя;
 - б) номера на платежната сметка на получателя; и
 - в) настоящия ИКПС на получателя, при условие че съществува необходимото поле в съответния формат на платежните съобщения и когато платецът е предоставил този код на своя доставчик на платежни услуги или, ако няма такъв код, какъвто и да е друг наличен равностоен официален идентификационен код.

3. Чрез дерогация от параграф 1, буква б) и параграф 2, буква б), когато преводът не се извършва към или от платежна сметка, доставчикът на платежни услуги на платеца гарантира, че преводът на средства се придружава от уникален идентификатор на трансакцията вместо номер на платежната сметка.

4. Преди превеждане на средствата доставчикът на платежни услуги на платеца проверява точността на информацията, посочена в параграф 1 и когато е приложимо, в параграф 3, въз основа на документи, данни или информация, получени от надежден и независим източник.

5. Проверката, посочена в параграф 4 от настоящия член, се счита за извършена, когато е изпълнено едно от следните:

а) идентификационните данни на платеца са проверени в съответствие с член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 и получената при тази проверка информация се съхранява в съответствие с член 40 от същата директива;

б) член 14, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/849 се прилага за платеца.

6. Без да се засягат дерогациите, предвидени в членове 5 и 6, доставчикът на платежни услуги на платеца не извършва какъвто и да е превод на средства, преди да се увери, че настоящият член е изцяло спазен.

Член 5

Преводи на средства в рамките на Съюза

1. Чрез дерогация от член 4, параграфи 1 и 2, когато всички доставчици на платежни услуги, участващи във веригата на платежната операция, са установени в Съюза, преводите на средства се придружават най-малко от номерата на платежните сметки на платеца и на получателя или, когато се прилага член 4, параграф 3, от уникалния идентификатор на трансакцията, без при това да се засягат изискванията за предоставяне на информация, приложими в съответните случаи съгласно Регламент (ЕС) № 260/2012.

2. Независимо от параграф 1, в срок до три работни дни от получаване на искане за информация от доставчика на платежни услуги на получателя или от междинния доставчик на платежни услуги доставчикът на платежни услуги на платеца предоставя следната информация:

а) за преводи на средства в размер, по-голям от 1 000 EUR – независимо дали такива преводи са извършени с една трансакция или с няколко трансакции, които изглеждат свързани, информацията относно платеца или получателя в съответствие с член 4;

б) за преводи на средства в размер, не по-голям от 1 000 EUR, за които няма данни да са свързани с други преводи на средства, които заедно с въпросния превод надхвърлят сумата от 1 000 EUR – най-малко:

i) имената на платеца и на получателя; и

ii) номерата на платежните сметки на платеца и на получателя или, когато се прилага член 4, параграф 3, уникалния идентификатор на трансакцията.

3. Чрез дерогация от член 4, параграф 4 при преводите на средства, посочени в параграф 2, буква б) от настоящия член, от доставчика на платежни услуги на платеца не се изисква да проверява информацията относно платеца, освен ако доставчикът на платежни услуги на платеца:

а) е получил подлежащите на превод средства в брой или под формата на анонимни електронни пари; или

б) има основателни причини да подозира изпиране на пари или финансиране на тероризъм.

Член 6

Преводи на средства за лица извън Съюза

1. При поредица от преводи на средства от един платец, когато доставчиците на платежни услуги на получателите са установени извън Съюза, член 4, параграф 1 не се прилага към отделните преводи, групирани в поредицата, при условие че тя съдържа посочената в член 4, параграфи 1, 2 и 3 информация и че тази информация е била проверена съгласно член 4, параграфи 4 и 5 и че отделните преводи съдържат номера на платежната сметка на платеща или, когато се прилага член 4, параграф 3, уникалния идентификатор на трансакцията.

2. Чрез дерогация от член 4, параграф 1 и без да се засяга, когато е приложимо, изискването за предоставяне на информация в съответствие с Регламент (ЕС) № 260/2012, когато доставчикът на платежни услуги на получателя е установен извън Съюза, преводите на средства в размер, не по-голям от 1 000 EUR, за които няма данни да са свързани с други преводи на средства, които заедно с въпросния превод са в размер, по-голям от 1 000 EUR, се придружават най-малко от:

- а) имената на платеща и на получателя; и
- б) номерата на платежните сметки на платеща и на получателя или, когато се прилага член 4, параграф 3, уникалния идентификатор на трансакцията.

Чрез дерогация от член 4, параграф 4 от доставчика на платежни услуги на платеща не се изисква да проверява посочената в настоящия параграф информация относно получателя, освен ако доставчикът на платежни услуги на платеща:

- а) е получил подлежащите на превод средства в брой или под формата на анонимни електронни пари; или
- б) има основателни причини да подозира изпиране на пари или финансиране на тероризъм.

Раздел 2

Задължения на доставчика на платежни услуги на получателя

Член 7

Установяване на липсваща информация за платеща или получателя

1. Доставчикът на платежни услуги на получателя прилага ефективни процедури за установяване дали полетата, свързани с информацията относно платеща и получателя в системата за съобщения или платежната и сетълмент система, използвана за извършване на превода на средства, са били попълнени чрез използване на знаците или елементите, допустими в съответствие с правилата на тази система.

2. Доставчикът на платежни услуги на получателя прилага ефективни процедури, включително, ако е целесъобразно, наблюдение след или по време на преводите, за да установи дали не липсва следната информация относно платеща или получателя:

- а) за преводи на средства, когато доставчикът на платежни услуги на платеща е установен в Съюза – информацията, посочена в член 5;
- б) за преводи на средства, когато доставчикът на платежни услуги на платеща е установен извън Съюза – информацията, посочена в член 4, параграф 1, букви а), б) и в) и член 4, параграф 2, букви а) и б);
- в) за поредица от преводи на средства, когато доставчикът на платежни услуги на платеща е установен извън Съюза – информацията, посочена в член 4, параграф 1, букви а), б) и в) и член 4, параграф 2, букви а) и б), във връзка с поредицата от преводи на средства.

3. При преводи на средства в размер, по-голям от 1 000 EUR, независимо дали тези преводи са извършени с една трансакция или с няколко трансакции, които изглеждат свързани, преди да кредитира платежната сметка на получателя или преди да даде достъп до средствата на получателя, доставчикът на платежни услуги на получателя проверява точността на информацията относно получателя, посочена в параграф 2 от настоящия член, въз основа на документи, данни или информация, получени от надежден и независим източник, без да се засягат изискванията, предвидени в членове 83 и 84 от Директива (ЕС) 2015/2366.

4. При преводи на средства в размер, не по-голям от 1 000 EUR, за които няма данни да са свързани с други преводи на средства, които заедно с въпросния превод са в размер, по-голям от 1 000 EUR, от доставчика на платежни услуги на получателя не се изисква да проверява точността на информацията относно получателя, освен ако доставчикът на платежни услуги на получателя:

а) извършва изплащането на средствата в брой или под формата на анонимни електронни пари; или

б) има основателни причини да подозира изпиране на пари или финансиране на тероризъм.

5. Проверката, посочена в параграфи 3 и 4 от настоящия член, се счита за извършена, когато е изпълнено едно от следните:

а) идентификационните данни на получателя са проверени в съответствие с член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 и получената при тази проверка информация се съхранява в съответствие с член 40 от същата директива;

б) член 14, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/849 се прилага към получателя.

Член 8

Преводи на средства с липсваща или непълна информация относно платеца или получателя

1. Доставчикът на платежни услуги на получателя прилага ефективни процедури, основани на анализ на риска, включително процедури на базата на отчитане на риска, посочени в член 13 от Директива (ЕС) 2015/849, за определяне дали трябва да изпълни, откаже или спре извършването на превод на средства, при който липсва изискваната пълна информация за платеца и получателя, и за предприемане на подходящи последващи действия.

Когато доставчикът на платежни услуги на получателя разбере при получаване на превод на средства, че информацията, посочена в член 4, параграф 1, букви а), б) и в), член 4, параграф 2, букви а) и б), член 5, параграф 1 или член 6, липсва или е непълна, или не е била попълнена чрез използване на знаците или елементите, допустими в съответствие с правилата на системата за съобщения или платежната и сетълмент система, посочени в член 7, параграф 1, доставчикът на платежни услуги на получателя, при отчитане на риска:

а) отказва извършването на превода; или

б) изисква необходимата информация относно платеца и получателя, преди или след като кредитира платежната сметка на получателя или даде на получателя достъп до средствата.

2. Когато доставчик на платежни услуги неколккратно не предостави изискваната информация относно платеца или получателя, доставчикът на платежни услуги на получателя:

а) предприема мерки, които първоначално могат да включват отправяне на предупреждения и определяне на срокове, преди да пристъпи към отказ, ограничаване или прекратяване в съответствие с буква б), ако изискваната информация все още не е предоставена; или

б) директно отказва извършването на всякакви бъдещи преводи на средства от този доставчик на платежни услуги или ограничава или прекратява деловите си взаимоотношения с него.

Доставчикът на платежни услуги на получателя уведомява компетентния орган, отговарящ за контрола на спазването на разпоредбите за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за това че информацията не е предоставена, както и за предприетите действия.

Член 9

Оценка и уведомяване

Доставчикът на платежни услуги на получателя взема предвид факта, че липсва информация относно платеца или получателя, или че тя е непълна, когато преценява дали преводът на средства или която и да е свързана трансакция са съмнителни и дали звеното за финансово разузнаване (ЗФР) трябва да бъде уведомено за това в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849.

Раздел 3

Задължения на междинните доставчици на платежни услуги

Член 10

Съхраняване на придружаващата превода информация относно платеца и получателя

Междинните доставчици на платежни услуги гарантират, че цялата получена от тях информация относно платеца и получателя, която придружава превода на средства, се съхранява заедно с превода.

Член 11

Установяване на липсваща информация относно платеца или получателя

1. Междинният доставчик на платежни услуги прилага ефективни процедури, за да установи дали полетата, свързани с информацията относно платеца и получателя в системата за съобщения или платежната и сетълмент система, използвана за извършване на превода на средства, са били попълнени чрез използване на знаците или елементите, допустими в съответствие с правилата на системата.
2. Междинният доставчик на платежни услуги прилага ефективни процедури, включително, ако е целесъобразно, наблюдение след или по време на преводите, за да установи дали не липсва следната информация относно платеца или получателя:
 - а) за преводи на средства, когато доставчиците на платежни услуги на платеца и на получателя са установени в Съюза – информацията, посочена в член 5;
 - б) за преводи на средства, когато доставчикът на платежни услуги на платеца или на получателя е установен извън Съюза – информацията, посочена в член 4, параграф 1, букви а), б) и в) и член 4, параграф 2, букви а) и б);
 - в) за поредица от преводи на средства, когато доставчикът на платежни услуги на платеца или на получателя е установен извън Съюза – информацията, посочена в член 4, параграф 1, букви а), б) и в) и член 4, параграф 2, букви а) и б), във връзка със съответната поредица от преводи на средства.

Член 12

Преводи на средства с липсваща информация относно платеца или получателя

1. Междинният доставчик на платежни услуги въвежда ефективни процедури, основани на анализ на риска, за определяне дали трябва да изпълни, откаже или спре извършването на превод на средства, при който липсва изискваната информация за платеца и получателя, и за предприемане на подходящи последващи действия.

Когато междинният доставчик на платежни услуги разбере при получаване на превод на средства, че информацията, посочена в член 4, параграф 1, букви а), б) и в), член 4, параграф 2, букви а) и б), член 5, параграф 1 или член 6 липсва или не е била попълнена чрез използване на знаците или елементите, които са допустими в съответствие с правилата на системата за съобщения или платежната и сетълмент система, посочени в член 7, параграф 1, същият междинен доставчик на платежни услуги, при отчитане на риска:

- а) отказва извършването на превода; или
- б) изисква необходимата информация относно платеца и получателя преди или след извършването на превода на средствата.

2. Когато доставчик на платежни услуги неколкратно не предостави изискваната информация относно платеца или получателя, междинният доставчик на платежни услуги:

- а) предприема мерки, които първоначално могат да включват отправяне на предупреждения и определяне на срокове, преди да пристъпи към отказ, ограничаване или прекратяване в съответствие с буква б), ако изискваната информация все още не е предоставена; или
- б) директно отказва всички бъдещи преводи на средства от този доставчик на платежни услуги или ограничава или прекратява деловите си взаимоотношения с него.

Междинният доставчик на платежни услуги уведомява компетентния орган, отговарящ за контрола на спазването на разпоредбите за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за това, че информацията не е предоставена, както и за предприетите действия.

Член 13

Оценка и уведомяване

Междинният доставчик на платежни услуги взема предвид факта, че липсва информация относно платеца или получателя, когато преценява дали преводът на средства или която и да е свързана трансакция са съмнителни и дали ЗФР трябва да бъде уведомено за това в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849.

ГЛАВА III

Задължения на доставчиците на услуги за криптоактиви

Раздел 1

Задължения на доставчика на услуги за криптоактиви на инициатора

Член 14

Информация, придружаваща прехвърлянията на криптоактиви

1. Доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора гарантира, че прехвърлянето на криптоактиви се придружава от следната информация относно инициатора:

- а) името на инициатора;
- б) адреса на инициатора в децентрализирания регистър, когато прехвърлянето на криптоактиви е регистрирано в мрежа, ползваща ТДР или подобна технология, и номера на сметката за криптоактиви на инициатора, когато такава сметка съществува и се използва за обработката на трансакцията;
- в) номера на сметката за криптоактиви на инициатора, когато прехвърлянето на криптоактиви не е регистрирано в мрежа, ползваща ТДР или подобна технология;
- г) адреса на инициатора, включително името на държавата, номера на официалния личен документ и клиентския идентификационен номер или, вместо тях, датата и мястото на раждане на инициатора; и
- д) настоящия ИКПС на инициатора, при условие че съществува необходимото поле в съответния формат на съобщението и когато инициаторът е предоставил този код на своя доставчик на услуги за криптоактиви или, ако няма такъв код, какъвто и да е друг наличен равностоен официален идентификационен код на инициатора.

2. Доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора гарантира, че прехвърлянето на криптоактиви се придружава от следната информация относно бенефициера:

- а) името на бенефициера;
- б) адреса на бенефициера в децентрализирания регистър, когато прехвърлянето на криптоактиви е регистрирано в мрежа, ползваща ТДР или подобна технология, и номера на сметката за криптоактиви на бенефициера, когато такава сметка съществува и се използва за обработка на трансакцията;
- в) номера на сметката за криптоактиви на бенефициера, когато прехвърлянето на криптоактиви не е регистрирано в мрежа, ползваща ТДР или подобна технология; и
- г) настоящия ИКПС, при условие че съществува необходимото поле в съответния формат на съобщението и когато инициаторът е предоставил този код на своя доставчик на услуги за криптоактиви или, ако няма такъв код, какъвто и да е друг наличен равностоен официален идентификационен код на бенефициера.

3. Чрез дерогация от параграф 1, буква в) и параграф 2, буква в), когато прехвърлянето на криптоактиви не е регистрирано в мрежа, ползваща ТДР или подобна технология, и не се извършва към или от сметка за криптоактиви, доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора гарантира, че прехвърлянето на криптоактиви се придружава от уникален идентификатор на трансакцията.

4. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, се подава преди, едновременно или успоредно с прехвърлянето на криптоактивите по сигурен начин и в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.

Не се изисква информацията, посочена в параграфи 1 и 2, да бъде пряко приложена към прехвърлянето на криптоактиви или да бъде включена в него.

5. В случай на прехвърляне на криптоактиви, извършено към самостоятелно хостван адрес, доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора получава и държи информацията, посочена в параграфи 1 и 2, и гарантира възможността прехвърлянето на криптоактиви да бъде идентифицирано индивидуално.

Без да се засягат специфичните мерки за ограничаване на риска, предприемани в съответствие с член 19б от Директива (ЕС) 2015/849, в случай на прехвърляне на стойност, надвишаваща 1 000 EUR, към самостоятелно хостван адрес, доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора взема подходящи мерки, за да прецени дали този адрес се притежава или контролира от инициатора.

6. Преди да прехвърли криптоактивите доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора проверява точността на информацията, посочена в параграф 1, въз основа на документи, данни или информация, получени от надежден и независим източник.

7. Проверката, посочена в параграф 6 от настоящия член, се счита за извършена, когато е изпълнено едно от следните:

- а) идентификационните данни на инициатора са проверени в съответствие с член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 и получената при тази проверка информация се съхранява в съответствие с член 40 от същата директива;
- б) по отношение на инициатора се прилага член 14, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/849.

8. Доставчикът на услуги за криптоактиви на инициатора не позволява иницирането и не извършва каквото и да е прехвърляне на криптоактиви, преди да се увери, че настоящият член е спазен изцяло.

Член 15

Поредица от прехвърляния на криптоактиви

При поредица от прехвърляния на криптоактиви от един инициатор член 14, параграф 1 не се прилага към отделните преводи, групирани в поредицата, при условие че тя съдържа посочената в член 14, параграфи 1, 2 и 3 информация, че посочената информация е била проверена в съответствие с член 14, параграфи 6 и 7, и че отделните преводи съдържат адреса на инициатора в децентрализирания регистър, когато се прилага член 14, параграф 2, буква б), номера на сметката за криптоактиви на инициатора, когато се прилага член 14, параграф 2, буква в), или уникалния идентификатор на трансакцията когато се прилага член 14, параграф 3.

Раздел 2

Задължения на доставчика на услуги за криптоактиви на бенефициера

Член 16

Установяване на липсваща информация относно инициатора или бенефициера

1. Доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера прилага ефективни процедури, включително, ако е целесъобразно, наблюдение след или по време на прехвърлянията, за да установи дали информацията, посочена в член 14, параграфи 1 и 2, относно инициатора и бенефициера е включена в прехвърлянето или в поредицата от прехвърляния на криптоактиви или ще бъде предоставена впоследствие.

2. В случай на прехвърляне на криптоактиви, извършено от самостоятелно хостван адрес, доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера получава и държи информацията, посочена в член 14, параграфи 1 и 2, и гарантира възможността прехвърлянето на криптоактиви да бъде идентифицирано индивидуално.

Без да се засягат специфичните мерки за ограничаване на риска, предприети в съответствие с член 19б от Директива (ЕС) 2015/849, в случай на прехвърляне на стойност, надвишаваща 1 000 EUR, от самостоятелно хостван адрес, доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера взема подходящи мерки, за да прецени дали този адрес се притежава или контролира от бенефициера.

3. Преди да предостави криптоактивите на бенефициера, доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера проверява точността на информацията относно бенефициера, посочена в член 14, параграф 2, въз основа на документи, данни или информация, получени от надежден и независим източник.

4. Проверката, посочена в параграфи 2 и 3 от настоящия член, се счита за извършена, когато е изпълнено едно от следните:

а) идентификационните данни на бенефициера са проверени в съответствие с член 13 от Директива (ЕС) 2015/849 и получената при тази проверка информация се съхранява в съответствие с член 40 от същата директива;

б) по отношение на бенефициера се прилага член 14, параграф 5 от Директива (ЕС) 2015/849.

Член 17

Прехвърляния на криптоактиви с липсваща или непълна информация относно инициатора или бенефициера

1. Доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера прилага ефективни процедури, основани на анализ на риска, включително процедури на базата на отчитане на риска, посочени в член 13 от Директива (ЕС) 2015/849, за да определи дали трябва да изпълни, откаже, върне или спре извършването на прехвърляне на криптоактиви, при което липсва изискваната пълна информация за инициатора и бенефициера, както и за да предприеме подходящите последващи действия.

Когато доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера разбере, че информацията, посочена в член 14, параграф 1 или 2 или член 15, липсва или е непълна, доставчикът на услуги за криптоактиви при отчитане на риска и своевременно:

- а) отказва прехвърлянето или връща прехвърлените криптоактиви по сметката за криптоактиви на инициатора; или
- б) изисква необходимата информация относно инициатора и бенефициера преди предоставянето на криптоактивите на бенефициера.

2. Когато доставчик на услуги за криптоактиви неколккратно не предостави изискваната информация относно инициатора или бенефициера, доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера:

- а) предприема мерки, които първоначално могат да включват отправяне на предупреждения и определяне на срокове, преди да пристъпи към отказ, ограничаване или прекратяване в съответствие с буква б), ако изискваната информация все още не е предоставена; или
- б) директно отказва всяко бъдещо прехвърляне на криптоактиви към или от съответния доставчик на услуги за криптоактиви или ограничава или прекратява деловите си взаимоотношения с него.

Доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера уведомява компетентния орган, отговарящ за контрола на спазването на разпоредбите за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за това че информацията не е предоставена, както и за предприетите действия.

Член 18

Оценка и уведомяване

Доставчикът на услуги за криптоактиви на бенефициера взема предвид факта, че липсва информация относно инициатора или бенефициера или че тя е непълна, когато преценява дали прехвърлянето на криптоактиви – или която и да е свързана трансакция – е съмнително и дали ЗФР трябва да бъде уведомено за това в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849.

Раздел 3

Задължения на междинните доставчици на услуги за криптоактиви

Член 19

Съхраняване на придружаващата прехвърлянето информация относно инициатора и бенефициера

Междинните доставчици на услуги за криптоактиви гарантират, че цялата получена информация за инициатора и бенефициера, придружаваща прехвърлянето на криптоактиви, се предава с прехвърлянето и че записите за тази информация се съхраняват и предоставят на компетентните органи при поискване.

Член 20

Установяване на липсваща информация относно инициатора или бенефициера

Междинният доставчик на услуги за криптоактиви прилага ефективни процедури, включително, когато е целесъобразно, наблюдение след или по време на прехвърлянията, за да установи дали информацията относно инициатора или бенефициера, посочена в член 14, параграф 1, букви а), б) и в) и член 14, параграф 2, букви а), б) и в), е била подадена преди, едновременно или успоредно с прехвърлянето на криптоактиви или поредицата от прехвърляния на криптоактиви, включително когато прехвърлянето се извършва към или от самостоятелно хостван адрес.

Член 21

Прехвърляния на криптоактиви с липсваща информация относно инициатора или бенефициера

1. Междинният доставчик на услуги за криптоактиви въвежда ефективни процедури, основани на анализ на риска, включително процедури чрез отчитане на риска съгласно член 13 от Директива (ЕС) 2015/849, за определяне дали трябва да изпълни, откаже, върне или спре извършването на прехвърляне на криптоактиви, при което липсва изискваната информация за инициатора и бенефициера, и за предприемане на подходящите последващи действия.

Когато при получаване на прехвърлянията на криптоактиви междинният доставчик на услуги за криптоактиви разбере, че информацията, посочена в член 14, параграф 1, букви а), б) и в) и член 14, параграф 2, букви а), б) и в) или член 15, параграф 1, липсва или е непълна, при отчитане на риска той своевременно:

- а) отказва прехвърлянето или връща прехвърлените криптоактиви; или
 - б) изисква необходимата информация относно инициатора и бенефициера, преди да извърши прехвърлянето на криптоактиви.
2. Когато доставчикът на услуги за криптоактиви неколкратно не предостави изискваната информация относно инициатора или бенефициера, междинният доставчик на услуги за криптоактиви:
- а) предприема мерки, които първоначално могат да включват отправяне на предупреждения и определяне на срокове, преди да пристъпи към отказ, ограничаване или прекратяване в съответствие с буква б), ако изискваната информация все още не е предоставена; или
 - б) директно отказва всяко бъдещо прехвърляне на криптоактиви към или от този доставчик на услуги за криптоактиви или ограничава или прекратява деловите си взаимоотношения с него.

Междинният доставчик на услуги за криптоактиви уведомява компетентния орган, отговарящ за контрола на спазването на разпоредбите за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за това че информацията не е предоставена, както и за предприетите действия.

Член 22

Оценка и уведомяване

Междинният доставчик на услуги за криптоактиви взема предвид факта, че липсва информация относно инициатора или бенефициера, когато преценява дали прехвърлянето на криптоактиви или която и да е свързана трансакция са съмнителни и дали ЗФР трябва да бъде уведомено за това в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849.

ГЛАВА IV

Общи мерки, приложими от доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви

Член 23

Вътрешни политики, процедури и механизми за контрол, гарантиращи прилагането на ограничителни мерки

Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви разполагат с вътрешни политики, процедури и механизми за контрол, за да гарантират прилагането на ограничителни мерки на равнището на Съюза и на национално равнище при извършването на преводи на средства и прехвърляния на криптоактиви съгласно настоящия регламент.

До 30 декември 2024 г. Европейският банков орган (ЕБО) издава насоки, като уточнява мерките, посочени в настоящия член.

ГЛАВА V

Информация, защита на данни и съхраняване на информация

Член 24

Предоставяне на информация

Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви отговарят изчерпателно и своевременно, включително посредством централно звено за връзка в съответствие с член 45, параграф 9 от Директива (ЕС) 2015/849, когато такова звено за връзка е било определено, и в съответствие с процедурните изисквания, определени в националното право на държавата членка, в която са установени или имат седалище, според случая, единствено на запитвания, отправени от органите, отговарящи за предотвратяването и борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма във въпросната държава членка, във връзка с информацията, изисквана съгласно настоящия регламент.

Член 25

Защита на данните

1. По отношение на обработването на лични данни съгласно настоящия регламент се прилага Регламент (ЕС) 2016/679. По отношение на обработването на лични данни, което съгласно настоящия регламент се осъществява от Комисията или ЕБО, се прилага Регламент (ЕС) 2018/1725.

2. Личните данни се обработват от доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви въз основа на настоящия регламент единствено за целите на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма и не се обработват допълнително по начин, несъвместим с тези цели. Забранява се обработката на лични данни въз основа на настоящия регламент за търговски цели.

3. Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви предоставят на новите клиенти информацията, изисквана съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2016/679, преди да установят делови взаимоотношения или да извършат случайна трансакция. Тази информация се предоставя в кратка, прозрачна, разбираема и леснодостъпна форма в съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2016/679 и включва по-специално общо уведомление относно правните задължения на доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви по настоящия регламент при обработката на лични данни за целите на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

4. Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви гарантират по всяко време, че предоставянето на каквито и да е лични данни относно страните, участващи в даден превод на средства или в прехвърляне на криптоактиви, се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.

След консултация с ЕБО Европейският комитет по защита на данните издава насоки относно практическото прилагане на изискванията за защита на данните при предаването на лични данни на трети държави в контекста на прехвърляне на криптоактиви. ЕБО издава насоки относно подходящи процедури за определяне дали да се извърши, откаже, върне или спре прехвърляне на криптоактиви, когато при прехвърлянето на лични данни към трети държави не може да се гарантира спазването на изискванията за защита на данните.

Член 26

Съхраняване на информация

1. Информацията относно платеца и получателя или относно инициатора и бенефициера не се съхранява за по-дълъг срок от строго необходимия. Доставчиците на платежни услуги на платеца и на получателя съхраняват информацията по членове 4 – 7, а доставчиците на услуги за криптоактиви на инициатора и бенефициера съхраняват информацията по членове 14 – 16 за срок от пет години.

2. След изтичане на срока за съхранение, посочен в параграф 1, доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви гарантират, че личните данни се заличават, освен ако не е предвидено друго в акт от националното право, който определя обстоятелствата, при които доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви могат или са длъжни да продължават да съхраняват такива данни. Държавите членки могат да разрешават или да изискват съхраняване за по-дълъг срок само след като извършат задълбочена оценка на необходимостта и пропорционалността на такова по-нататъшно съхраняване и когато го считат за обосновано поради нуждата от предотвратяване, разкриване или разследване на случаи на изпиране на пари или финансиране на тероризма. Този допълнителен срок на съхраняване не надвишава пет години.

3. Когато към 25 юни 2015 г. в дадена държава членка има висящи съдебни производства във връзка с предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на предполагаемо изпиране на пари или финансиране на тероризма и доставчик на платежни услуги може да съхранява тази информация или документи, свързани с тези висящи производства, доставчикът на платежни услуги може да съхранява тази информация или документи в съответствие с националното право за срок от пет години, считано от 25 юни 2015 г. Без да се засяга националното наказателно право във връзка с доказателствата, което се прилага в хода на наказателните разследвания и съдебните производства, държавите членки могат да разрешават или да изискват съхраняването на такава информация или документи за допълнителен срок от пет години, когато са установени необходимостта и пропорционалността на такова по-нататъшно съхраняване за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на предполагаемо изпиране на пари или финансиране на тероризма.

Член 27

Сътрудничество между компетентните органи

По отношение на обмена на информация между компетентните органи и съответните органи на трети държави съгласно настоящия регламент се прилага Директива (ЕС) 2015/849.

ГЛАВА VI

Санкции и мониторинг

Член 28

Административни санкции и мерки

1. Без да се засяга правото им да предвиждат и налагат наказателноправни санкции, държавите членки установяват правилата относно административните санкции и мерките при нарушения на разпоредбите на настоящия регламент и предприемат всички необходими мерки за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции и мерки са ефективни, пропорционални и възпиращи и са съгласувани със санкциите и мерките, установени в съответствие с глава VI, раздел 4 от Директива (ЕС) 2015/849.

Държавите членки могат да решат да не установяват правила за административни санкции или мерки за нарушения на разпоредбите на настоящия регламент, за които в националното им право са предвидени наказателноправни санкции. В този случай държавите членки съобщават на Комисията текста на съответните наказателноправни разпоредби.

2. Държавите членки гарантират, че когато на доставчици на платежни услуги и доставчици на услуги за криптоактиви са наложени задължения, при нарушение на разпоредбите на настоящия регламент могат да се налагат санкции или мерки, съгласно националното право, на членовете на управителния орган на съответния доставчик на услуги и всички други физически лица, които съгласно националното право носят отговорност за нарушението.

3. Държавите членки уведомяват Комисията и постоянния вътрешен комитет по борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, посочен в член 9а, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за правилата, посочени в параграф 1. Държавите членки уведомяват своевременно Комисията и посочения постоянен вътрешен комитет за всякакви последващи изменения на тези правила.

4. В съответствие с член 58, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849 на компетентните органи се предоставят всички правомощия за упражняване на надзор и извършване на разследвания, необходими за изпълнението на техните функции. При упражняването на правомощията си за налагане на административни санкции и мерки компетентните органи си сътрудничат тясно, за да се гарантира, че тези административни санкции или мерки осигуряват желания резултат, и да съгласуват действията си при презгранични случаи.

5. Държавите членки гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подвеждани под отговорност за нарушенията, посочени в член 29, извършени в тяхна полза от лице, което действа самостоятелно или като част от орган на юридическото лице и което заема ръководна длъжност в това юридическо лице, въз основа на което и да е от следните:

- а) правомощие да представлява юридическото лице;
- б) право на вземане на решения от името на юридическото лице;
- в) право да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.

6. Държавите членки гарантират също, че юридическо лице може да бъде подвеждано под отговорност в случаите, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 5 от настоящия член, е направила възможно извършването на нарушение, посочено в член 29, в полза на същото юридическо лице от лице на негово подчинение.

7. Компетентните органи упражняват правомощията си за налагане на административни санкции и мерки в съответствие с настоящия регламент по който и да било от следните начини:

- а) пряко;
- б) в сътрудничество с други органи;
- в) под тяхно ръководство, чрез делегиране на правомощия на други органи;
- г) чрез отнасяне на въпросите пред компетентните съдебни органи.

При упражняването на своите правомощия за налагане на административни санкции и мерки, компетентните органи поддържат тясно сътрудничество, за да се гарантира, че административните санкции или мерките имат желания резултат и за да съгласуват действията си при работа по презгранични случаи.

Член 29

Специални разпоредби

Държавите членки гарантират, че техните административни санкции и мерки включват най-малко предвидените в член 59, параграфи 2 и 3 от Директива (ЕС) 2015/849 за следните нарушения на настоящия регламент:

- а) повторно или системно неизпълнение от доставчик на платежни услуги на задълженията за придружаване на превода на средства с изискваната информация относно платеца и получателя, в нарушение на член 4, 5 или 6, или от доставчик на услуги за криптоактиви на задълженията за придружаване на прехвърлянето на криптоактиви с изискваната информация относно инициатора и бенефициера, в нарушение на член 14 или 15;
- б) повторно, системно или грубо неизпълнение от доставчик на платежни услуги или от доставчик на услуги за криптоактиви на задълженията за съхраняване на информация, в нарушение на член 26;
- в) неизпълнение от доставчик на платежни услуги на задълженията за прилагане на ефективни процедури, основани на анализ на риска, в нарушение на член 8 или 12, или неизпълнение от доставчик на услуги за криптоактиви на задълженията за прилагане на ефективни процедури, основани на анализ на риска, в нарушение на член 17;
- г) грубо неспазване на членове 11 или 12 от междинен доставчик на платежни услуги или грубо неспазване на членове 19, 20 или 21 от междинен доставчик на услуги за криптоактиви.

Член 30

Публикуване на санкции и мерки

В съответствие с член 60, параграфи 1, 2 и 3 от Директива (ЕС) 2015/849 компетентните органи своевременно публикуват административните санкции и мерки, наложени в случаите, посочени в членове 28 и 29 от настоящия регламент, включително информацията относно вида и естеството на нарушението и идентификационните данни на лицата, които са отговорни за него, ако това е необходимо и пропорционално след оценка на всеки отделен случай.

Член 31**Прилагане на санкциите и мерките от компетентните органи**

1. При определяне на вида административни санкции или мерки и размера на административните имуществени санкции компетентните органи вземат под внимание всички относими обстоятелства, включително обстоятелствата, изброени в член 60, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849.
2. По отношение на административните санкции и мерки, налагани в съответствие с настоящия регламент, се прилага член 62 от Директива (ЕС) 2015/849.

Член 32**Уведомяване за нарушения**

1. Държавите членки създават ефективни механизми, за да насърчават уведомяването на компетентните органи за нарушения на настоящия регламент.

Тези механизми включват най-малко механизмите, посочени в член 61, параграф 2 от Директива (ЕС) 2015/849.

2. Доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви, в сътрудничество с компетентните органи, създават подходящи вътрешни процедури, по които техните служители или лица на сравними позиции да могат да уведомяват за нарушения по вътрешни канали по сигурен, независим, специален и анонимен начин, съобразно естеството и големината на съответния доставчик на платежни услуги или доставчик на услуги за криптоактиви.

Член 33**Мониторинг**

1. Държавите членки изискват от компетентните органи да осъществяват ефективен мониторинг и да вземат необходимите мерки, за да осигурят спазването на настоящия регламент, както и да насърчават чрез ефективни механизми уведомяването на компетентните органи за нарушения на разпоредбите на настоящия регламент.
2. В срок до 31 декември 2026 г. и на всеки три години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на глава VI, в който се обръща особено внимание на презграничните случаи.

ГЛАВА VII**Изпълнителни правомощия****Член 34****Процедура на комитет**

1. Комисията се подпомага от Комитета за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА VIII**Дерогации****Член 35****Споразумения със страни и територии, които не са част от територията на Съюза**

1. Комисията може да разреши на всяка държава членка да сключи с трета страна или с територия, която е извън териториалния обхват на Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), както е посочен в член 355 от ДФЕС (наричани по-нататък „съответната страна или територия“), споразумение, съдържащо дерогации от настоящия регламент, за да може преводите на средства между съответната страна или територия и дадената държава членка да се третират като преводи на средства в рамките на същата държава членка.

Тези споразумения могат да се разрешават само когато са изпълнени всички изброени условия:

- а) съответната страна или територия е в паричен съюз с дадената държава членка, съставлява част от валутната зона на тази държава членка или е подписала парична конвенция със Съюза, представляван от държава членка;
- б) доставчиците на платежни услуги в съответната държава или територия участват пряко или непряко в платежните и сетълмент системи в същата държава членка;
- в) съответната страна или територия изисква от доставчиците на платежни услуги под нейна юрисдикция да прилагат същите правила като тези, установени с настоящия регламент.

2. Държава членка, която иска да сключи споразумение по параграф 1, изпраща искане до Комисията и ѝ предоставя цялата информация, необходима за преценка по искането.

3. След като Комисията получи такова искане, преводите на средства между тази държава членка и съответната страна или територия временно се третира като преводи на средства в рамките на тази държава членка, докато се вземе решение в съответствие с настоящия член.

4. Ако в двумесечен срок от получаване на искането Комисията прецени, че не разполага с цялата информация, необходима за преценката по искането, тя установява контакт със съответната държава членка и уточнява необходимата допълнителна информация.

5. В едномесечен срок след получаването на цялата информация, която счита за необходима за преценка по искането, Комисията уведомява за това отправилата искането държава членка и изпраща копия на искането до останалите държави членки.

6. В тримесечен срок от уведомяването, посочено в параграф 5 от настоящия член, Комисията взема решение посредством акт за изпълнение в съответствие с член 34, параграф 2 дали да разреши на съответната държава членка да сключи споразумението, което е предмет на искането.

Във всеки случай Комисията приема решението, посочено в първа алинея от настоящия параграф, в срок до 18 месеца след получаване на искането.

ГЛАВА IX

Други разпоредби

Член 36

Насоки

ЕБО издава насоки, адресирани до компетентните органи и доставчиците на платежни услуги, в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, относно мерките, които да се предприемат съобразно настоящия регламент, по-специално относно прилагането на членове 7, 8, 11 и 12 от настоящия регламент. До 30 юни 2024 г. ЕБО издава насоки, адресирани до компетентните органи и доставчиците на услуги за криптоактиви, относно мерките, които да бъдат предприети във връзка с прилагането на членове 14 – 17 и членове 19 – 22 от настоящия регламент.

ЕБО издава насоки, уточняващи техническите аспекти на прилагането на настоящия регламент към директните дебити, както и мерките, които трябва да бъдат предприети съгласно настоящия регламент от доставчиците на услуги по инициране на плащане, определени в член 4, точка 18 от Директива (ЕС) 2015/2366, като взема предвид ограничената им роля при платежните трансакции.

ЕБО издава насоки до компетентните органи относно характеристиките на основания на риска подход към надзора на доставчиците на услуги за криптоактиви и стъпките, които трябва да се предприемат при упражняване на такъв надзор.

ЕБО гарантира редовен диалог със заинтересованите страни относно разработването на технически оперативни съвместими решения с оглед улесняване на изпълнението на изискванията, предвидени в настоящия регламент.

Член 37

Преглед

1. До 12 месеца след влизането в сила на Регламент за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма Комисията извършва преглед на настоящия регламент и по целесъобразност предлага изменения, с цел да се осигури последователен подход и привеждане в съответствие с Регламента за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма.

2. До 1 юли 2026 г. Комисията, след консултация с ЕБО, изготвя доклад за оценка на рисковете, свързани с преводи или прехвърляния към или от самостоятелно хоствани адреси или субекти, които не са установени в Съюза, както и на необходимостта от конкретни мерки за ограничаване на тези рискове, и предлага, ако е целесъобразно, изменения на настоящия регламент.

3. До 30 юни 2027 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането и изпълнението на настоящия регламент, придружен по целесъобразност от законодателно предложение.

Докладът по първата алинея съдържа следните елементи:

- а) оценка на ефективността на мерките, предвидени в настоящия регламент, и на спазването на настоящия регламент от страна на доставчиците на платежни услуги и доставчиците на услуги за криптоактиви;
- б) оценка на технологичните решения за изпълнение на задълженията, наложени на доставчиците на услуги за криптоактиви съгласно настоящия регламент, включително най-новите разработки на технологично стабилни и оперативно съвместими решения за спазването на настоящия регламент и използването на аналитични инструменти на ТДР за установяване на произхода и местоназначението на прехвърлянията на криптоактиви, както и за извършването на оценка съобразно правилото „Опознай своята трансакция“ (KYT);
- в) оценка на ефективността и целесъобразността на минималните прагове, свързани с преводите на средства, по-специално по отношение на приложното поле и пакета от информация, придружаващ преводите, както и оценка на необходимостта от намаляване или премахване на тези прагове;
- г) оценка на разходите и ползите от въвеждането на минимални прагове, свързани с пакета от информация, придружаващ прехвърлянията на криптоактиви, включително оценка на свързаните с това рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма;
- д) анализ на тенденциите при използването на самостоятелно хоствани адреси за извършване на преводи или прехвърляния без участието на трета страна, заедно с оценка на свързаните с това рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма и оценка на необходимостта, ефективността и приложимостта на евентуални допълнителни мерки за смекчаване на тези рискове, например специфични задължения за доставчиците на хардуерни и софтуерни портфейли, както и ограничаване, контрол или забрана за извършването на преводи или прехвърляния посредством самостоятелно хоствани адреси.

В този доклад се вземат предвид новите разработки в областта на борбата с изпирането на пари и с финансирането на тероризма, както и съответните оценки и доклади в тази сфера, изготвени от международни организации и органи за установяване на стандарти, правоприлагащи органи и разузнавателни ведомства, доставчици на услуги за криптоактиви или други надеждни източници.

ГЛАВА X

Заключителни разпоредби

Член 38

Изменения на Директива (ЕС) 2015/849

Директива (ЕС) 2015/849 се изменя, както следва:

1) В член 2, параграф 1, точка 3, букви ж) и з) се заличават.

2) Член 3 се изменя, както следва:

а) в точка 2 се добавя следната буква:

„ж) доставчици на услуги за криптоактиви;“;

б) точка 8 се заменя със следното:

„8) „кореспондентски отношения“ означава:

а) предоставянето на банкови услуги от една банка, в качеството ѝ на кореспондент, на друга банка, в качеството ѝ на респондент, включително предоставяне на текуща сметка или друга пасивна сметка и свързани с това услуги, като управление на парични средства, международни преводи на средства, клиринг на чекове, кореспондентски сметки и валутни услуги;

б) отношенията между кредитните и финансовите институции, включително когато подобни услуги се предоставят от институция кореспондент на институция респондент, и включително отношения, установени за сделки с ценни книжа или преводи на средства, или отношения, установени за трансакции с криптоактиви или прехвърляния на криптоактиви;“;

в) точки 18 и 19 се заменят със следното:

„18) „криптоактив“ означава криптоактив съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 5 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета (*), освен когато попада в категориите, изброени в член 2, параграфи 2, 3 и 4 от посочения регламент, или по друг начин отговаря на критериите за определяне като средства;

19) „доставчик на услуги за криптоактиви“ означава доставчик на услуги за криптоактиви съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 15 от Регламент (ЕС) 2023/1114, извършващ една или повече услуги за криптоактиви съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 16 от посочения регламент, с изключение на предоставянето на съвети относно криптоактиви, както е посочено в член 3, параграф 1, точка 16, буква з) от посочения регламент;

(*) Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).“;

г) добавя се следната точка:

„20) „самостоятелно хостван адрес“ означава самостоятелно хостван адрес съгласно определението в член 3, точка 20 от Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета (*).

(*) Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви, и за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 1).“

3) В член 18 се добавят следните параграфи:

„5. До 30 декември 2024 г. ЕБО издава насоки относно рисковите променливи и рисковите фактори, които доставчиците на услуги за криптоактиви трябва да вземат предвид при встъпването в делови отношения или извършването на трансакции в криптоактиви.

6. ЕБО пояснява по-специално как доставчиците на услуги за криптоактиви вземат предвид рисковите фактори, изброени в приложение III, включително при извършването на трансакции с лица и субекти, необхванати от настоящата директива. За тази цел ЕБО обръща специално внимание на продуктите, трансакциите и технологиите, които биха могли да спомогнат за анонимността, като например портфейли със защитена неприкосновеност, „миксери“ или „смесители“.

При установяване на ситуации с по-висок риск, в насоките, посочени в параграф 5, се включват мерки за разширена комплексна проверка, които задължените субекти предвиждат да прилагат, за да се смекчат тези рискове, включително приемането на подходящи процедури за откриване на произхода или местоназначението на криптоактивите.“

4) Вмъкват се следните членове:

„Член 19а

1. Държавите членки изискват от доставчиците на услуги за криптоактиви да установяват и оценяват риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързан с прехвърляния на криптоактиви, насочени към или произхождащи от самостоятелно хостван адрес. За тази цел доставчиците на услуги за криптоактиви разполагат с вътрешни политики, процедури и механизми за контрол. Държавите членки изискват от доставчиците на услуги за криптоактиви да прилагат смекчаващи мерки, съизмерими с установените рискове. Тези смекчаващи мерки включват едно или повече от следните:

- а) предприемане на основани на риска мерки за установяване и проверка на самоличността на инициатора или бенефициера на прехвърляне, извършено към или от самостоятелно хостван адрес, или действителния собственик на такъв инициатор или бенефициер, включително посредством трети страни;
- б) изискване на допълнителна информация относно произхода и местоназначението на прехвърляните криптоактиви;
- в) провеждане на засилен постоянен мониторинг на тези трансакции;
- г) всякаква друга мярка за смекчаване и управление на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, както и на риска от неизпълнение и избягване на целенасочени финансови санкции и на финансови санкции, свързани с финансирането на разпространението на оръжия.

2. До 30 декември 2024 г. ЕБО издава насоки за уточняване на мерките, посочени в настоящия член, включително критериите и средствата за установяване и проверка на самоличността на инициатора или бенефициера на прехвърляне, извършено към или от самостоятелно хостван адрес, по-специално посредством трети страни, като отчита последните технологични новости.

Член 19б

1. Чрез дерогация от член 19, по отношение на презграничните кореспондентски отношения, включващи извършването на услуги за криптоактиви по смисъла на член 3, параграф 1, точка 16 от Регламент (ЕС) 2023/1114, с изключение на буква з) от посочената точка, със субект респондент, който не е установен в Съюза и предоставя подобни услуги, включително прехвърляния на криптоактиви, в допълнение към мерките за комплексна проверка на клиента, предвидени в член 13 от настоящата директива, държавите членки изискват от доставчиците на услуги за криптоактиви, когато встъпват в делови отношения с такъв субект:

- а) да установяват дали субектът респондент е лицензиран или регистриран;
- б) да събират достатъчно информация за субекта респондент, позволяваща им да разберат изцяло естеството на дейността на респондента, и въз основа на обществено достъпната информация да установяват репутацията на субекта и качеството на надзора;
- в) да извършват оценка на механизмите за контрол на субекта респондент във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- г) да получават одобрение от висшето ръководство, преди да установяват нови кореспондентски отношения;
- д) да документират съответните отговорности на всяка от страните по кореспондентските отношения;
- е) по отношение на кореспондентските сметки за криптоактиви да се уверяват, че субектът респондент е проверил самоличността и е извършил текуща комплексна проверка на клиентите с пряк достъп до сметките на субекта кореспондент, и е в състояние да предостави на субекта кореспондент при поискване съответните данни от комплексната проверка на клиентите.

Когато доставчици на услуги за криптоактиви решат да преустановят кореспондентски отношения по причини, свързани с политиката за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, те документират и регистрират своето решение.

Доставчиците на услуги за криптоактиви актуализират информацията от комплексната проверка за кореспондентските отношения редовно или при появата на нови рискове във връзка със субекта респондент.

2. Държавите членки гарантират, че доставчиците на услуги за криптоактиви вземат предвид информацията, посочена в параграф 1, за да определят, въз основа на отчитане на риска, подходящите мерки, които да бъдат предприети за ограничаване на рисковете, свързани със субекта респондент.

3. До 30 юни 2024 г. ЕБО издава насоки за уточняване на критериите и елементите, които доставчиците на услуги за криптоактиви вземат предвид при извършването на оценката, посочена в параграф 1, и мерките за ограничаване на риска, посочени в параграф 2, включително минималните действия, които доставчиците на услуги за криптоактиви трябва да предприемат, когато субектът респондент не е регистриран или лицензиран.“

5) Вмъква се следният член:

„Член 24а

До 1 януари 2024 г. ЕБО издава насоки за уточняване на начина, по който се прилагат мерките за разширената комплексна проверка на клиентите от настоящия раздел, когато задължените субекти извършват услуги за криптоактиви по смисъла на член 3, параграф 1, точка 16 от Регламент (ЕС) 2023/1114, с изключение на буква з) от посочената точка, както и прехвърляния на криптоактиви по смисъла на член 3, точка 10 от Регламент (ЕС) 2023/1113. По-специално ЕБО уточнява как и кога тези задължени субекти получават допълнителна информация за инициатора и бенефициера.“

6) В член 45 параграф 9 се заменя със следното:

„9. Държавите членки могат да изискват от издателите на електронни пари по смисъла на член 2, точка 3 от Директива 2009/110/ЕО, от доставчиците на платежни услуги по смисъла на член 4, точка 11 от Директива (ЕС) 2015/2366 и от доставчиците на услуги за криптоактиви, установени на тяхна територия под форма, различна от клон, и чието главно управление се намира в друга държава членка, да определят централно звено за връзка на тяхна територия. Централното звено за връзка гарантира от името на образуването, извършващо презгранична дейност, спазването на правилата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и улеснява надзора от страна на надзорните органи, включително като при поискване им предоставя документи и информация.“

7) В член 47 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки гарантират, че бюрата за обмен на валута и за осребряване на чекове и доставчиците на услуги по доверително или дружествено управление подлежат на лицензиране или регистриране и че доставчиците на услуги в областта на хазарта са обект на регулиране.“

8) В член 67 се добавя следният параграф:

„3. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от 30 декември 2024 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 2, параграф 1, точка 3, член 3, точка 2, буква ж), член 3, точки 8, 18, 19 и 20, член 19а, параграф 1, член 19б, параграфи 1 и 2, член 45, параграф 9 и член 47, параграф 1. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от 30 декември 2024 г.“

Член 39

Отмяна

Регламент (ЕС) 2015/847 се отменя от датата на прилагане на настоящия регламент.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 40

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 30 декември 2024 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 31 май 2023 година.

За Европейския парламент

Председател

R. METSOLA

За Съвета

Председател

P. KULLGREN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОТМЕНЕНИЯТ РЕГЛАМЕНТ С ИЗМЕНЕНИЕТО МУ

Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 1).	
Регламент (ЕС) 2019/2175 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 334, 27.12.2019 г., стр. 1).	[само член 6]

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО

Регламент (ЕС) 2015/847	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2, параграфи 1, 2 и 3	Член 2, параграфи 1, 2 и 3
Член 2, параграф 4, първа и втора алинея	Член 2, параграф 4, първа и втора алинея
—	Член 2, параграф 4, трета и четвърта алинея
Член 2, параграф 5	Член 2, параграф 5
Член 3, уводна част	Член 3, уводна част
Член 3, точки 1 – 9	Член 3, точки 1 – 9
—	Член 3, точка 10
Член 3, точка 10	Член 3, точка 11
Член 3, точка 11	Член 3, точка 12
Член 3, точка 12	—
—	Член 3, точки 13 – 24
Член 4, параграф 1, уводна част	Член 4, параграф 1, уводна част
Член 4, параграф 1, букви а), б) и в)	Член 4, параграф 1, букви а), б) и в)
—	Член 4, параграф 1, буква г)
Член 4, параграф 2, уводна част	Член 4, параграф 2, уводна част
Член 4, параграф 2, букви а) и б)	Член 4, параграф 2, букви а) и б)
—	Член 4, параграф 2, буква в)
Член 4, параграфи 3 – 6	Член 4, параграфи 3 – 6
Членове 5 – 13	Членове 5 – 13
—	Членове 14 – 23
Член 14	Член 24

Регламент (ЕС) 2015/847	Настоящият регламент
Член 15, параграфи 1, 2 и 3	Член 25, параграфи 1, 2 и 3
Член 15, параграф 4, единствената алинея	Член 25, параграф 4, първа алинея
—	Член 25, параграф 4, втора алинея
Член 16	Член 26
—	Член 27
Член 17	Член 28
Член 18	Член 29
Член 19	Член 30
Член 20	Член 31
Член 21	Член 32
Член 22	Член 33
Член 23	Член 34
Член 24, параграфи 1 – 6	Член 35, параграфи 1 – 6
Член 24, параграф 7	—
Член 25, единствената алинея	Член 36, първа алинея
—	Член 36, втора, трета и четвърта алинея
—	Член 37
—	Член 38
Член 26	Член 39
Член 27	Член 40
Приложение	—
—	Приложение I
—	Приложение II

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/1114 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 31 май 2023 година****относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Важно е да се гарантира, че законодателните актове на Съюза в областта на финансовите услуги отговарят на потребностите на цифровата ера и допринасят за изграждането на икономика, която е подготвена за бъдещето и работи в интерес на хората, включително като се създават условия за използването на иновативни технологии. Съюзът има политически интерес да развива и насърчава внедряването във финансовия сектор на революционни технологии, включително технологията на децентрализирания регистър (ТДР). Очаква се, че редица приложения на технологията на децентрализирания регистър, включително технологията на блоковата верига, които все още не са изцяло проучени, ще продължат да създават нови видове стопанска дейност и бизнес модели, които, заедно със самия сектор на криптоактивите, ще доведат до икономически растеж и нови възможности за заетост за гражданите на Съюза.
- (2) Криптоактивите са една от основните области на приложение на технологията на децентрализирания регистър. Криптоактивите представляват цифрово представяне на стойност или на права, които имат потенциала да генерират значителни ползи за пазарните участници, включително за непрофесионалните държатели на криптоактиви. Представянето на стойност включва външна, неприсъща стойност, приписвана на даден криптоактив от заинтересованите лица или от пазарните участници, което означава, че стойността е субективна и се основава единствено на интереса на купувача на криптоактива. Чрез рационализиране на процеса на набиране на капитал и засилване на конкуренцията предлагането на криптоактиви може да даде възможност за иновативно и приобщаващо финансиране, включително за малките и средните предприятия (МСП). Когато се използват като платежно средство, криптоактивите могат, ограничавайки броя на посредниците, да създадат възможности за по-евтини, по-бързи и по-ефикасни плащания, особено в трансграничен контекст.
- (3) Някои криптоактиви, и по-специално тези, които отговарят на условията за финансови инструменти съгласно определението в Директива № 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, попадат в обхвата на съществуващите законодателни актове на Съюза в областта на финансовите услуги. Поради това за издателите на такива криптоактиви и за дружествата, извършващи дейности, свързани с такива криптоактиви, вече се прилага пълен набор от правила на Съюза.

⁽¹⁾ ОВ С 152, 29.4.2021 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 155, 30.4.2021 г., стр. 31.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 20 април 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 16 май 2023 г.

⁽⁴⁾ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

- (4) Други криптоактиви обаче остават извън обхвата на законодателните актове на Съюза в областта на финансовите услуги. Понастоящем няма правила, освен тези във връзка с борбата с изпирането на пари, за предоставянето на услуги, свързани с такива нерегулирани криптоактиви, включително за управлението на платформи за търговия с криптоактиви, обмена на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви и предоставянето на попечителството и администрирането на криптоактиви от името на клиенти. Липсата на такива правила излага на рискове държателите на тези криптоактиви, по-специално в областите, които не са обхванати от правилата за защита на потребителите. Липсата на такива правила може също да създаде съществени рискове за целостта на пазара, включително във връзка с пазарни злоупотреби, както и финансови престъпления. За да се преодолеят тези рискове, някои държави членки са въвели специфични правила за всички или за част от криптоактивите, които остават извън обхвата на законодателните актове на Съюза в сферата на финансовите услуги, а други държави членки обмислят дали да предприемат законодателни стъпки в областта на криптоактивите.
- (5) Отсъствието на цялостна рамка на Съюза в областта на пазарите на криптоактиви може да породи липса на доверие в тези активи от страна на ползвателите, което би могло да възпрепятства значително развитието на пазара на тези активи и да стане причина да бъдат пропуснати възможности в областта на иновативните цифрови услуги, алтернативните платежни инструменти или новите източници на финансиране за дружествата от Съюза. Това би лишило използващите криптоактиви дружества от правна сигурност при третирането на техните криптоактиви в различните държави членки, което би подкопало усилията им да използват криптоактиви за целите на цифровите иновации. Отсъствието на цялостна рамка на Съюза за пазарите на криптоактиви би могло да породи и регулаторна разпокъсаност, която би нарушила конкуренцията на вътрешния пазар, би затруднила доставчиците на услуги за криптоактиви при разширяване на дейността им в трансграничен контекст и би създавала предпоставки за регулаторен арбитраж. Пазарите на криптоактиви все още са скромни по размер и към момента не представляват заплаха за финансовата стабилност. Възможно е обаче видове криптоактиви, чиято цел е да стабилизират цената си по отношение на конкретен актив или кошница от активи, в бъдеще да бъдат широко възприети от непрофесионалните държатели и подобен сценарий би могъл да създаде допълнителни предизвикателства по отношение на финансовата стабилност, гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет.
- (6) Затова на равнището на Съюза е необходима специализирана и хармонизирана рамка за пазарите на криптоактиви, за да се създадат конкретни правила за криптоактивите и свързаните с тях услуги и дейности, които все още не са обхванати от законодателните актове на Съюза относно финансовите услуги. Тази рамка следва да подпомага иновациите и лоялната конкуренция, като същевременно гарантира високо равнище на защита на непрофесионалните държатели и целостта на пазара на пазарите на криптоактиви. Наличието на ясна уредба следва да предостави възможност на доставчиците на услуги за криптоактиви да разширяват дейността си в трансграничен контекст и да улесни достъпа им до банкови услуги с оглед на безпрепятственото осъществяване на техните дейности. Рамката на Съюза за пазарите на криптоактиви следва да предвижда пропорционално третиране на издателите на криптоактиви и доставчиците на услуги за криптоактиви, като по този начин се създават равни възможности по отношение на навлизането на пазара и текущото и бъдещото развитие на пазарите на криптоактиви. Тя следва също да насърчава финансова стабилност и гладкото функциониране на платежните системи и да бъде насочена към рисковете за паричната политика, които биха могли да възникнат във връзка с криптоактивите, които се стремят да стабилизират цената си по отношение на даден актив или кошница от активи. Правилното регулиране поддържа конкурентоспособността на държавите членки на международните финансови и технологични пазари и осигурява на клиентите значителни ползи по отношение на достъпа до по-евтини, по-бързи и по-безопасни финансови услуги и управление на активи. Наличието на рамка на Съюза за пазарите на криптоактиви не следва да регулира използваната технология. Законодателните актове на Съюза следва да избягват да налагат ненужна и непропорционална регулаторна тежест за всички случаи на използване на технологията, тъй като Съюзът и държавите членки се стремят да поддържат конкурентоспособността на глобалния пазар.
- (7) Механизмите за консенсус, използвани за валидиране на трансакции с криптоактиви, могат да окажат сериозни неблагоприятни въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия, свързани с околната среда. Поради това тези механизми за консенсус следва да използват по-благоприятни за околната среда решения и да гарантират, че основните неблагоприятни въздействия, които биха могли да окажат върху климата, и всички други неблагоприятни въздействия върху околната среда, се идентифицират и оповестяват по подходящ начин от издателите на криптоактиви и доставчиците на услуги за криптоактиви. Когато се определя дали неблагоприятните въздействия са с основен характер, следва да се вземат предвид принципът на пропорционалност и размерът и обемът на издадения криптоактив. Поради това на европейския надзорен орган (Европейския орган за ценни книжа и пазари) (ЕОЦКП), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾, в сътрудничество с европейския надзорен орган (Европейския банков орган) (ЕБО), създаден с Регламент (ЕС)

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

№ 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾, следва да бъде възложено да разработи проект на регулаторни технически стандарти с цел допълнително уточняване на съдържанието, методиките и представянето на информацията във връзка с показателите за устойчивост по отношение на неблагоприятни въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия върху околната среда, както и да очертае ключови енергийни показатели. Проектът на регулаторни технически стандарти следва също така да гарантира съгласуваност на оповестяванията от издателите на криптоактиви и от доставчиците на услуги за криптоактиви. При разработването на проекта на регулаторни технически стандарти ЕОЦКП следва да вземе предвид различните видове механизми за консенсус, използвани за валидиране на трансакциите с криптоактиви, техните характеристики и разликите между тях. ЕОЦКП следва също така да вземе предвид съществуващите изисквания за оповестяване, да осигури взаимно допълване и съгласуваност и да избегне увеличаване на тежестта за дружествата.

- (8) Пазарите на криптоактиви са глобални и следователно трансгранични по своята същност. Поради това Съюзът следва да продължи да подкрепя международните усилия за насърчаване на сближаването в областта на третирането на криптоактивите и услугите за криптоактиви чрез международни организации или органи като Съвета за финансова стабилност, Базелския комитет по банков надзор и Специалната група за финансови действия.
- (9) Законодателните актове на Съюза в областта на финансовите услуги следва да се ръководят от принципите „еднакви дейности, еднакви рискове, еднакви правила“ и от технологична неутралност. Поради това криптоактивите, които попадат в обхвата на съществуващите законодателни актове на Съюза относно финансовите услуги, следва да продължат да се регулират чрез съществуващата регулаторна рамка, независимо от технологията, използвана за тяхното издаване или прехвърляне, а не съгласно настоящия регламент. Съответно настоящият регламент изрично изключва от обхвата си криптоактивите, които отговарят на условията за финансови инструменти съгласно определението в Директива 2014/65/ЕС, криптоактивите, които отговарят на условията за депозити съгласно определението в Директива № 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽⁷⁾, включително структурираните депозити съгласно определението в Директива 2014/65/ЕС, тези, които отговарят на условията за средства съгласно определението в Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁸⁾, освен ако отговарят на условията за токени за електронни пари, тези, които отговарят на условията за секюритизирани позиции съгласно определението в Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁹⁾, и криптоактивите, които отговарят на условията за общозастрахователни или животозастрахователни договори, пенсионноосигурителни продукти или схеми и схеми за социална сигурност. Предвид факта, че електронните пари и средствата, получени в замяна на електронни пари, не следва да се третираат като депозити в съответствие с Директива № 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁰⁾, токените за електронни пари не могат да бъдат третирали като депозити, които са изключени от приложното поле на настоящия регламент.
- (10) Настоящият регламент не следва да се прилага за криптоактиви, които са уникални и невзаимнозаменяеми с други криптоактиви, включително цифрово изкуство и колекционерски токени. Стойността на такива уникални и невзаимнозаменяеми криптоактиви се дължи на уникалните характеристики на всеки криптоактив и на ползата, която той предоставя на държателя на токена. Настоящият регламент не следва да се прилага и за криптоактиви, представляващи услуги или физически активи, които са уникални и невзаимнозаменяеми, като продуктови гаранции или недвижимо имущество. Въпреки че уникалните и невзаимнозаменяеми криптоактиви могат да се търгуват на пазара и да се натрупват със спекулативна цел, те не са лесно заменяеми и относителната стойност на един такъв криптоактив спрямо друг, като всеки от тях е уникален, не може да бъде установена посредством съпоставяне със съществуващ пазар или еквивалентен актив. Тези характеристики ограничават степента, в която тези криптоактиви могат да имат финансово предназначение, като по този начин ограничават рисковете за държателите и финансовата система и обосновават изключването им от обхвата на настоящия регламент.
- (11) Фракционните части на криптоактив, който е уникален и невзаимнозаменяем, не следва да се считат за уникални и невзаимнозаменяеми. Издаването на криптоактиви като невзаимнозаменяеми токени в голяма серия или колекция следва да се счита за показател за тяхната заменяемост. Само по себе си приписването на уникален идентификатор

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

⁽⁷⁾ Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149).

⁽⁸⁾ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. за определяне на обща рамка за секюритизациите и за създаване на специфична рамка за опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации, както и за изменение на Директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО и 2011/61/ЕС и Регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 347, 28.12.2017 г., стр. 35).

⁽¹⁰⁾ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

на даден криптоактив не е достатъчно, за да бъде той класифициран като уникален и невзаимнозаменяем. За да се счита даден криптоактив за уникален и невзаимнозаменяем, представляваните активи или права следва също да бъдат уникални и невзаимнозаменяеми. Изключването на криптоактивите, които са уникални и невзаимнозаменяеми от обхвата на настоящия регламент, не засяга квалификацията на тези криптоактиви като финансови инструменти. Настоящият регламент следва да се прилага и за криптоактиви, които изглеждат уникални и невзаимнозаменяеми, но чиито фактически характеристики или характеристики, свързани с фактическата им употреба, биха ги направили взаимнозаменяеми или неуникални. В това отношение, когато оценяват и класифицират криптоактивите, компетентните органи следва да възприемат подхода на предимството на съдържанието пред формата, при който класификацията се определя от характеристиките на въпросния криптоактив, а не от посоченото от издателя.

- (12) Целесъобразно е някои вътрешногрупови трансакции и някои публични субекти да бъдат изключени от приложното поле на настоящия регламент, тъй като те не представляват риск за защитата на инвеститорите, целостта на пазара, финансовата стабилност, гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет. Публичните международни организации, които са изключени от обхвата, включват Международния валутен фонд и Банката за международни разплащания.
- (13) За цифровите активи, емитирани от централните банки, които действат в качеството си на орган по паричната политика, включително пари на централна банка в цифрова форма или криптоактиви, издадени от други публични органи, включително централни, регионални и местни администрации, не следва да се прилага рамката на Съюза за пазарите на криптоактиви. Свързаните услуги, предоставяни от тези централни банки, когато действат в качеството си на орган по паричната политика, или от други публични органи, също не следва да бъдат регламентирани чрез тази рамка на Съюза.
- (14) С цел да се гарантира ясно разграничаване между, от една страна, криптоактивите, обхванати от настоящия регламент, и от друга страна, финансовите инструменти, ЕОЦКП следва да бъде оправомощен да приеме насоки относно критериите и условията за определяне на криптоактивите като финансови инструменти. Тези насоки следва също така да дават възможност за по-добро разбиране на случаите, в които криптоактивите, които иначе се считат за уникални и невзаимнозаменяеми, могат да се приемат за финансови инструменти. За да се насърчи общ подход към класификацията на криптоактиви, ЕБО, ЕОЦКП и европейският надзорен орган (Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) (ЕОЗППО), създаден с Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹¹⁾ — „европейските надзорни органи“ или „ЕНО“, следва да насърчават обсъжданията относно тази класификация. Компетентните органи следва да могат да изискват становища от ЕНО относно класификацията на криптоактивите, включително класификациите, предложени от предложителите или лицата, кандидатстващи за допускане до търговия. Предложителите или лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, носят основната отговорност за правилното класифициране на криптоактивите, което може да бъде оспорено от компетентните органи както преди датата на публикуване на предложението, така и по всяко време след това. Когато изглежда, че класификацията на криптоактив не е в съответствие с настоящия регламент или с други приложими законодателни актове на Съюза относно финансовите услуги, ЕНО следва да упражнява правомощията си съгласно Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010, за да осигурят последователен и съгласуван подход към тази класификация.
- (15) Съгласно член 127, параграф 2, четвърто тире от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) една от основните задачи, осъществявани чрез Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), е да насърчава гладкото функциониране на платежните системи. Съгласно член 22 от Протокол № 4 относно Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, приложен към Договорите, Европейската централна банка (ЕЦБ) може да приема регламенти с цел осигуряване на ефикасни и стабилни клирингови и платежни системи в рамките на Съюза и с други държави. За тази цел ЕЦБ прие регламенти във връзка с изискванията за системно важните платежни системи. Настоящият регламент не засяга отговорностите на ЕЦБ и на националните централни банки в ЕСЦБ за гарантиране на ефикасни и стабилни клирингови и платежни системи в рамките на Съюза и с трети държави. Във връзка с това, а и за да се предотврати евентуалното създаване на паралелен набор от правила, ЕБО, ЕОЦКП и ЕЦБ следва тясно да си сътрудничат при изготвянето на съответния проект на технически стандарти съгласно настоящия регламент. Освен това е от решаващо значение ЕЦБ и националните централни банки да имат достъп до информация при изпълнението на своите задачи, свързани с надзора на платежните системи, включително клиринга на плащанията. В допълнение настоящият регламент не следва да засяга Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета ⁽¹²⁾ и следва да се тълкува по такъв начин, че да не противоречи на посочения регламент.

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48).

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).

- (16) Всеки законодателен акт, приет в областта на криптоактивите, следва да бъде специфичен и ориентиран към бъдещето, да дава възможност за следване на иновациите и технологичното развитие и да се основава на базиран на стимули подход. Следователно понятията „криптоактиви“ и „технология на децентрализирания регистър“ следва да бъдат определени възможно най-широко, така че да могат да обхванат всички видове криптоактиви, които понастоящем не са уредени от законодателните актове на Съюза в областта на финансовите услуги. Всеки приет законодателен акт в областта на криптоактивите следва също така да допринесе за изпълнението на целта, свързана с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Поради тази причина субектите, които предлагат услуги, попадащи в обхвата на настоящия регламент, следва също така да спазват приложимите правила на Съюза за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които включват международни стандарти.
- (17) Цифровите активи, които не могат да бъдат прехвърлени на други държатели, не попадат в обхвата на определението за криптоактиви. Поради това цифровите активи, които се приемат само от издателя или от предложителя и които е технически невъзможно да бъдат прехвърлени пряко на други държатели, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящия регламент. Пример за такива цифрови активи включва схеми за лоялност, при които точките за лоялност могат да бъдат разменяни за облаги само с издателя или предложителя на тези точки.
- (18) С настоящия регламент криптоактивите се класифицират в три вида, които следва да бъдат разграничени един от друг и да подлежат на различни изисквания в зависимост от свързаните с тях рискове. Класификацията се основава на това дали криптоактивите се стремят да стабилизират стойността си спрямо други активи. Първият вид се състои от криптоактиви, които имат за цел да стабилизират стойността си чрез обвързване само с една официална валута. Функцията на тези криптоактиви е много сходна с функцията на електронните пари съгласно определението в Директива 2009/110/ЕО. Подобно на електронните пари тези криптоактиви представляват електронен заместител на монетите и банкнотите и е вероятно да се използват за извършване на плащания. Тези криптоактиви следва да бъдат определени в настоящия регламент като „токени за електронни пари“. Вторият вид криптоактиви се отнася до „токени, обезпечени с активи“, които имат за цел да стабилизират стойността си чрез обвързване с друга стойност или право, или комбинация от тях, включително една или няколко официални валути. Този втори вид обхваща всички други криптоактиви, различни от токени за електронни пари, чиято стойност е обезпечена с активи, така че да се избегне заобикаляне и да бъде настоящият регламент приложим и в бъдеще. Накрая, третият вид се състои от криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, като той обхваща голямо разнообразие от криптоактиви, включително потребителски токени.
- (19) Към момента, въпреки сходствата между тях, електронните пари и криптоактивите, обвързани с официална валута, се различават по няколко основни признака. Държателите на електронни пари съгласно определението в Директива 2009/110/ЕО винаги имат правото да предявят вземане към издателя на електронни пари и имат договорното право по всяко време да поискат обратно изкупуване на своите електронни пари по номинална стойност срещу официална валута. За разлика от това, някои криптоактиви, обвързани с официална валута, не дават на своите държатели такова право на вземане към издателите на тези криптоактиви и биха могли да попаднат извън обхвата на Директива 2009/110/ЕО. Друга част от криптоактивите, обвързани с официална валута, не дават право на вземане по номинална стойност във валутата, с която са обвързани, или ограничават срока, в рамките на който може да бъде упражнено правото на обратно изкупуване. Фактът, че държателите на такива криптоактиви нямат право на вземане към издателите на тези криптоактиви или че това вземане няма да бъде по номиналната стойност във валутата, с която тези криптоактиви са обвързани, може да подкопае доверието на потребителите в този вид криптоактиви. Съответно, за да се избегне заобикалянето на правилата, установени в Директива 2009/110/ЕО, определението за токени за електронни пари следва да бъде възможно най-широко, за да може да обхваща всички видове криптоактиви, обвързани с дадена официална валута. Освен това следва да се определят строги условия за издаването на токени за електронни пари, включително задължение токените за електронни пари да бъдат издадени или от кредитна институция, лицензирана по Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹³⁾, или от институция за електронни пари, лицензирана по Директива 2009/110/ЕО. Поради същите причини издателите на токени за електронни пари следва да гарантират, че държателите на такива токени могат да упражнят правото си по всяко време техните токени да бъдат обратно изкупени по номинална стойност във валутата, с която са обвързани. Тъй като токените за електронни пари са криптоактиви и могат да породят нови предизвикателства по отношение на защитата на непрофесионалните държатели и целостта на пазара, които са специфични за областта на криптоактивите, за тях също следва да се прилагат правилата, определени в настоящия регламент, с цел да се предвидят мерки за преодоляването на тези предизвикателства.

⁽¹³⁾ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

- (20) Поради различните рискове и възможности, свързани с криптоактивите, е необходимо да се определят правила за предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, както и за издателите на токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари. Издателите на криптоактиви са субекти, които имат контрол върху създаването на криптоактиви.
- (21) Необходимо е да се установят специфични правила за субектите, които предоставят услуги, свързани с криптоактиви. Първата категория такива услуги се състои от обезпечаване на функционирането на платформа за търговия с криптоактиви, обмен на криптоактиви срещу средства или срещу други криптоактиви, предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти и предоставяне на услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти. Втората категория такива услуги се състои от пласирането на криптоактиви, получаването или предаването на нареждания за криптоактиви от името на клиенти, изпълняването на нареждания за криптоактиви от името на клиенти, предоставянето на съвет относно криптоактиви и управление на портфейл от криптоактиви. Всяко лице, което на професионална основа предоставя услуги, свързани с криптоактиви, в съответствие с настоящия регламент, следва да се счита за „доставчик на услуги за криптоактиви“.
- (22) Настоящият регламент следва да се прилага за физически и юридически лица и определени други предприятия, както и за осъществяваните услуги и дейности във връзка с криптоактиви, предоставяни или контролирани по някакъв начин от тях, пряко или непряко, включително когато част от тези дейности или услуги се извършва децентрализирано. Когато услугите за криптоактиви се предоставят по напълно децентрализиран начин без посредник, те не следва да попадат в приложното поле на настоящия регламент. Настоящият регламент урежда правата и задълженията на издателите на криптоактиви, предложителите, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви и доставчиците на услуги за криптоактиви. Когато криптоактивите нямат установим издател, те не следва да попадат в обхвата на дял II, III или IV от настоящия регламент. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги по отношение на такива криптоактиви, следва обаче да бъдат обхванати от настоящия регламент.
- (23) За да се гарантира, че по отношение на всяко публично предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, които потенциално могат да имат финансово предназначение, или всяко допускане в Съюза на криптоактиви до търговия на платформи за търговия с криптоактиви („допускане до търговия“), се осъществяват необходимият мониторинг и надзор от страна на компетентните органи, всички предложители или лица, кандидатстващи за допускане до търговия, следва да бъдат юридически лица.
- (24) За да се гарантира защитата на потенциалните непрофесионални държатели на криптоактиви, те следва да бъдат информирани за характеристиките, функциите и рисковете на криптоактивите, които възнамеряват да закупят. Когато правят публично предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, или когато кандидатстват за допускане до търговия с такива криптоактиви, предложителите или лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, в Съюза следва да изготвят, да уведомят компетентния орган и да публикуват информационен документ, който съдържа задължителна информация („бяла книга за криптоактивата“). Бялата книга за криптоактивата следва да съдържа обща информация за издателя, предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, за проекта, който ще се реализира чрез набрания капитал, за публичното предлагане на криптоактиви или допускането им до търговия, за правата и задълженията, свързани с криптоактивите, за технологията, използвана за тези криптоактиви, както и за свързаните с тях рискове. Бялата книга за криптоактивата обаче не следва да съдържа описание на рисковете, които са непредвидими и е много малко вероятно да възникнат. Информацията, която се съдържа в бялата книга за криптоактивата, както и в съответните маркетингови съобщения, например рекламни съобщения и маркетингови материали, включително при използването на нови канали като платформи на социалните медии, следва да бъде обективна, ясна и неподвеждаща. Рекламните съобщения и маркетинговите материали следва да съответстват на информацията, предоставена в бялата книга за криптоактивата.
- (25) Белите книги за криптоактивите, включително техните обобщения и правилата за управление на платформите за търговия с криптоактиви, следва да се изготвят на поне един от официалните езици на държавата членка по произход и на всяка приемаща държава членка, като друга възможност е изготвянето на език, използван обичайно в сферата на международните финанси. Към момента на приемане на настоящия регламент английският език е езикът, обичайно използван в сферата на международните финанси, но в бъдеще това би могло да се промени.
- (26) За да се гарантира прилагането на пропорционален подход, никои от изискванията по настоящия регламент не следва да се прилагат за публичното предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, които се предоставят безплатно или се създават автоматично като възнаграждение за поддържането на децентрализиран регистър или за валидирането на трансакции в рамките на механизъм за консенсус. Освен това никое от изискванията не следва да се прилага към предложения за потребителски токени, които предоставят достъп до съществуваща стока или услуга, което дава право на държателя да вземе стоката или да използва услугата, или когато държателят на криптоактивите има право да ги използва единствено срещу стоки и услуги в ограничена мрежа на търговци с договорни споразумения с предложителя. Тези освобождавания не следва се отнасят за криптоактивите, представляващи складирани стоки, които не са предназначени да бъдат взети от купувача след покупката. Освобождаването по отношение на ограничена мрежа не следва да се прилага и за криптоактиви, които обикновено са предназначени за непрекъснато разрастваща се мрежа от

доставчици на услуги. Освобождаването по отношение на ограничена мрежа следва да се оценява от компетентния орган всеки път, когато дадено предложение или общата стойност от повече от едно предложение надвишава определен праг, което означава, че ново предложение не следва автоматично да се ползва от освобождаване на предишно предложение. Тези освобождавания следва да престанат да се прилагат, когато предложителят или друго лице, действащо от името на предложителя, съобщи намерението на предложителя да кандидатства за допускане до търговия или когато криптоактивите, попадащи в обхвата на освобождаването, са допуснати до търговия.

- (27) За да се гарантира прилагането на пропорционален подход, изискванията на настоящия регламент за изготвяне и публикуване на бяла книга за криптоактива не следва да се прилагат за предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, на по-малко от 150 лица от държава членка, или които са предназначени изключително за квалифицирани инвеститори, когато криптоактивите могат да бъдат притежавани единствено от такива квалифицирани инвеститори. МСП и новосъздадените предприятия не следва да бъдат обект на прекомерна и несъразмерна административна тежест. Съответно за публичното предлагане в Съюза на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, чиято обща стойност не надхвърля 1 000 000 EUR за период от 12 месеца, следва също да се предвиди освобождаване от задължението за изготвяне на бяла книга за криптоактива.
- (28) Допускането до търговия или публикуването на цени „купува“ и „продава“ не следва само по себе си да се разглежда като публично предлагане на криптоактиви. Такова допускане или публикуване следва да представлява публично предлагане на криптоактиви само когато включва съобщение, което представлява публично предлагане съгласно настоящия регламент.
- (29) Въпреки че някои видове предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, са освободени от различни задължения по настоящия регламент, законодателните актове на Съюза, които гарантират защитата на потребителите, като Директива № 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁴⁾ или Директива 93/13/ЕИО на Съвета ⁽¹⁵⁾, включително задълженията за предоставяне на информация, продължават да се прилагат за публичното предлагане на криптоактиви, когато се отнасят до отношенията между търговци и потребители.
- (30) Когато се предлагат публично потребителски токени за стоки, които все още не съществуват, или услуги, които все още не са на разположение, срокът на публичното предлагане, описано в бялата книга за криптоактива, не следва да надвишава 12 месеца. Това ограничение за срока на публичното предлагане не е свързано с момента, в който стоките или услугите ще бъдат създадени, ще бъдат на разположение и ще могат да се използват от държателя на потребителския токен след изтичането на публичното предлагане.
- (31) За да се осигури надзор, предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, следва, преди публичното предлагане на криптоактиви в Съюза или преди допускането на тези криптоактиви до търговия, да уведомят за своята бяла книга за криптоактива, и при поискване от компетентния орган – за техните маркетингови съобщения, компетентния орган на държавата членка, в която имат седалище или, когато нямат седалище в Съюза, на държавата членка, в която имат клон. Предложителите, които са установени в трета държава, следва да уведомят за своята бяла книга за криптоактива, и при поискване от компетентния орган – за техните маркетингови съобщения, компетентния орган на държавата членка, в която възнамеряват да предлагат криптоактивите.
- (32) Операторът на платформа за търговия следва да отговаря за спазването на изискванията на дял II от настоящия регламент, когато криптоактивите са допуснати до търговия по негова собствена инициатива и бялата книга за криптоактива все още не е публикувана в случаите, когато това се изисква съгласно настоящия регламент. Операторът на платформа за търговия следва също така да отговаря за спазването на тези изисквания, когато е сключил писмено споразумение за тази цел с лицето, кандидатстващо за допускане до търговия. Лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, следва да продължи да носи отговорност, когато предоставя подвеждаща информация на оператора на платформата за търговия. Лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, следва също така да продължи да носи отговорност за въпроси, които не са делегирани на оператора на платформата за търговия.

⁽¹⁴⁾ Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и за изменение на Директива 84/450/ЕО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

⁽¹⁵⁾ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29).

- (33) С цел избягване на ненужна административна тежест от компетентните органи не следва да се изисква да одобряват бялата книга за криптоактива преди нейното публикуване. Компетентните органи обаче следва да имат правомощието да изискват изменения на бялата книга за криптоактива и на всички маркетингови съобщения, и когато е необходимо, да изискват включването на допълнителна информация в бялата книга за криптоактива.
- (34) Компетентните органи следва да могат да спрат или да забранят публично предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, или допускането на такива криптоактиви до търговия, когато съответното публично предлагане или допускане до търговия не отговаря на приложимите изисквания на настоящия регламент, включително когато бялата книга за криптоактива или маркетинговите съобщения са необективни, неясни или подвеждащи. Компетентните органи също следва да имат правомощието да публикуват предупреждение на своя уебсайт или чрез съобщение за медиите, че предложителят или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, не са изпълнили необходимите изисквания.
- (35) Белите книги за криптоактива, за които компетентният орган е бил надлежно уведомен, и маркетинговите съобщения следва да бъдат публикувани. След това публикуване на предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, следва да се позволи да предлагат тези криптоактиви в рамките на целия Съюз и да кандидатстват за допускане до търговия с тези криптоактиви в Съюза.
- (36) По време на публичното предлагане предложителите на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, следва да разполагат с ефективни механизми за мониторинг и защита на средствата или на другите набрани по време на публичното предлагане криптоактиви. Тези механизми следва също така да гарантират, че всички средства или други криптоактиви, набрани от държателите или потенциалните държатели, се връщат надлежно във възможно най-кратък срок, когато по някаква причина бъде отменено публично предлагане. Предложителят следва да гарантира, че средствата или другите криптоактиви, набрани по време на публичното предлагане, са защитени от страна на трето лице.
- (37) За да се осигури защита на непрофесионалните държатели на криптоактиви, на непрофесионалните държатели, които придобиват криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, директно от предложителя или от доставчик на услуги за криптоактиви, пласиращ криптоактивите от името на предложителя, следва да се предостави право на оттегляне в рамките на срок от 14 дни след придобиването им. За да се гарантира гладкото протичане на публичното предлагане на криптоактиви с ограничен срок, правото на оттегляне не следва да се упражнява от непрофесионалните държатели след изтичане на срока за записването на криптоактивите. Освен това правото на оттегляне не следва да се прилага, когато криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, са допуснати до търговия преди закупуването от непрофесионален държател, тъй като в такъв случай цената на тези криптоактиви зависи от колебанията на пазарите на криптоактиви. Когато непрофесионалните държатели имат право на оттегляне съгласно настоящия регламент, правото на оттегляне съгласно Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁶⁾ не следва да се прилага.
- (38) Предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, следва да действат почтено, безпристрастно и професионално, следва да комуникират с държателите и потенциалните държатели на криптоактиви по безпристрастен, ясен и неподвеждащ начин, следва да установяват, предотвратяват, управляват и оповестяват конфликтите на интереси и следва да разполагат с ефективни административни механизми, за да се гарантира, че системите и протоколите им за сигурност отговарят на стандартите на Съюза. За да се подпомогнат компетентните органи при изпълнението на надзорните им задачи, ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, следва да бъде оправомощен да приема насоки относно тези системи и протоколи за сигурност с цел допълнително конкретизиране на тези стандарти на Съюза.
- (39) За да се осигури допълнителна защита на държателите на криптоактиви, за предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, и за членовете на техния ръководен орган следва да се прилагат правилата за гражданска отговорност по отношение на информацията, предоставяна на обществеността чрез бялата книга за криптоактива.
- (40) Токените, обезпечени с активи, биха могли да бъдат широко възприети от държателите за прехвърляне на стойност или като разменно средство, което води до по-големи рискове по отношение на защитата на държателите на криптоактиви, и по-специално непрофесионалните държатели, както и по отношение на целостта на пазара, в сравнение с други криптоактиви. Ето защо изискванията спрямо издателите на токени, обезпечени с активи, следва да бъдат по-строги, отколкото за издателите на други криптоактиви.

⁽¹⁶⁾ Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. относно дистанционна търговия на потребителски финансови услуги и за изменение на Директива 90/619/ЕИО на Съвета и на Директиви 97/7/ЕО и 98/27/ЕО (ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 16).

- (41) Когато даден криптоактив попада в обхвата на определението за токен, обезпечен с активи, или токен за електронни пари, следва да се прилага дял III или IV от настоящия регламент, независимо от начина, по който издателят възнамерява да проектира криптоактива, включително механизма за поддържане на стабилна стойност на криптоактива. Това се отнася и за т.нар. алгоритмични „стабилни криптопари“, при които е налице стремеж стойността да се поддържа стабилна по отношение на официална валута или по отношение на един или няколко актива посредством протоколи, които водят до нарастване или свиване на предлагането на такива криптоактиви в отговор на промени в търсенето. Предложителите или лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с алгоритмични криптоактиви, които нямат за цел да стабилизират стойността на криптоактивите чрез обвързване с един или няколко актива, следва при всички случаи да спазват дял II от настоящия регламент.
- (42) За да се гарантират подходящ надзор и мониторинг на публичното предлагане на токени, обезпечени с активи, издателите на токени, обезпечени с активи, следва да имат седалище в Съюза.
- (43) Публичното предлагане в Съюза на токени, обезпечени с активи, или кандидатстването за допускането им до търговия следва да бъде разрешено само след като компетентният орган е издал лиценз на издателя на тези криптоактиви и е одобрил съответната бяла книга за криптоактива. Изискването за издаване на лиценз обаче не следва да се прилага, когато токени, обезпечени с активи, са предназначени единствено за квалифицирани инвеститори или когато публичното предлагане на токени, обезпечени с активи, е под 5 000 000 EUR. В тези случаи издателят на токени, обезпечени с активи, следва обаче задължително да изготви бяла книга за криптоактива, за да информира купувачите за характеристиките и рисковете, свързани с токени, обезпечени с активи, и следва да бъде задължен да уведоми компетентния орган за бялата книга за криптоактива, преди да я публикува.
- (44) Кредитните институции, лицензирани съгласно Директива 2013/36/ЕС, не следва да се нуждаят от друг лиценз съгласно настоящия регламент, за да предлагат или кандидатстват за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи. Следва да се прилагат националните процедури, установени съгласно посочената директива, но те следва да бъдат допълнени от изискване за уведомяване на компетентния орган на държавата членка по произход, определен съгласно настоящия регламент, за елементите, които позволяват на този орган да проверява способността на издателя да предлага или да кандидатства за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи. За кредитните институции, които предлагат или кандидатстват за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи, следва да се прилагат всички изисквания, приложими към издателите на токени, обезпечени с активи, с изключение на изискванията за лицензиране, изискванията за собствен капитал и процедурата за одобрение по отношение на квалифицираните акционери, тъй като тези въпроси са обхванати от Директива 2013/36/ЕС и от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁷⁾. Бялата книга за криптоактива, изготвена от такава кредитна институция, следва да бъде одобрена от компетентния орган на държавата членка по произход преди нейното публикуване. Кредитните институции, лицензирани съгласно разпоредбите на националното право за транспониране на Директива 2013/36/ЕС и които предлагат или кандидатстват за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи, следва да упражняват административните правомощия, предвидени в посочената директива, както и тези съгласно настоящия регламент, включително ограничаване на стопанската дейност на кредитната институция и спиране или забрана на публично предлагане на токени, обезпечени с активи. Когато задълженията, приложими за такива кредитни институции съгласно настоящия регламент, се припокриват с тези на Директива 2013/36/ЕС, кредитните институции следва да спазват по-конкретните или по-строгите изисквания, като по този начин гарантират спазването и на двата набора от правила. Процедурата за уведомяване за кредитните институции, които възнамеряват да предлагат или да кандидатстват за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи, съгласно настоящия регламент, не следва да засяга разпоредбите на националното право за транспониране на Директива 2013/36/ЕС, в които се определят процедурите за лицензиране на кредитните институции да предоставят услугите, изброени в приложение I към посочената директива.
- (45) Компетентният орган следва да откаже издаването на лиценз въз основа на обективни и доказуеми основания, включително когато бизнес моделът на подалия заявлението издател на токени, обезпечени с активи, може да представлява сериозна заплаха по отношение на целостта на пазара, финансовата стабилност или гладкото функциониране на платежните системи. Преди да издаде лиценз или да откаже издаването на лиценз, компетентният орган следва да се консултира с ЕБО, ЕОЦКП и ЕЦБ, а когато издателят е установен в държава членка, чиято официална валута не е еврото или когато токенът, обезпечен с активи, е обвързан с официална валута на държава членка, различна от еврото, също и централната банка на съответната държава членка. Необвързващите становища на ЕБО и ЕОЦКП следва да разглеждат класификацията на криптоактива, а ЕЦБ, и когато е приложимо, централната банка на съответната държава членка, следва да предоставят на компетентния орган становище относно рисковете за финансовата стабилност, гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет. Компетентните органи следва да отказват издаването

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

на лиценз, ако ЕЦБ или централната банка на държава членка представи отрицателно становище поради риск за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет. Когато се предоставя лиценз на подад заявление издател на токени, обезпечени с активи, бялата книга за криптоактива, изготвена от този издател, също следва да се счита за одобрена. Лицензът, издаден от компетентния орган, следва да бъде валиден за целия Съюз и следва да позволява на издателя на токени, обезпечени с активи, да предлага тези криптоактиви на вътрешния пазар и да кандидатства за допускане до търговия. Аналогично, бялата книга за криптоактива също следва да бъде валидна за целия Съюз, без държавите членки да имат каквато и да е възможност да налагат допълнителни изисквания.

- (46) В редица случаи, когато е проведена консултация с ЕЦБ съгласно настоящия регламент, нейното становище следва да бъде обвързващо, доколкото задължава компетентния орган да откаже издаването, да отнеме или ограничи лиценз на издателя на токени, обезпечени с активи, или да наложи конкретни мерки на издателя на токени, обезпечени с активи. Съгласно член 263, първа алинея от ДФЕС Съдът на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“) следва да упражнява контрол за законосъобразност на актовете на ЕЦБ, различни от препоръки или становища. Следва обаче да се припомни, че Съдът е тълкувател на тази разпоредба предвид същността и последиците на становище на ЕЦБ.
- (47) За да се гарантира защитата на непрофесионалните държатели, издателите на токени, обезпечени с активи, следва винаги да предоставят на държателите на такива токени пълна, ясна, обективна и неподвеждаща информация. По отношение на токени, обезпечени с активи, бялата книга за криптоактива следва да включва информация относно механизма за стабилизиране, инвестиционната политика по отношение на резервните активи, правилата относно попечителството на резервните активи и предоставените на държателите права.
- (48) В допълнение към предоставената в бялата книга за криптоактива информация издателите на токени, обезпечени с активи, следва също така постоянно да предоставят на държателите на тези токени текуща информация. По-конкретно те следва да оповестяват на своя уебсайт размера на токени, обезпечени с активи, които са в обращение, и стойността и състава на резервните активи. Издателите на токени, обезпечени с активи, следва също така да оповестяват всяко събитие, което е оказало или е вероятно да окаже значително въздействие върху стойността на токени, обезпечени с активи, или върху резервните активи, независимо дали тези криптоактиви са допуснати до търговия.
- (49) За да се гарантира защитата на непрофесионалните държатели, издателите на токени, обезпечени с активи, следва да действат винаги почтено, безпристрастно, професионално и в интерес на държателите на токени, обезпечени с активи. Издателите на токени, обезпечени с активи, следва също така да въведат ясна процедура за разглеждане на жалби, подадени от държателите на токени, обезпечени с активи.
- (50) Издателите на токени, обезпечени с активи, следва да въведат политика за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликтите на интереси, които могат да възникнат в отношенията им с техните акционери или членове, или с всеки акционер или член, който има, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в издателя, или с членовете на техния ръководен орган, техните служители, държателите на токени, обезпечени с активи или доставчиците на услуги — трети лица.
- (51) Издателите на токени, обезпечени с активи, следва да разполагат с надеждни правила за управление, включително ясна организационна структура с добре определена, прозрачна и последователна йерархия на отговорностите, както и с ефективни процеси за установяване, управление, мониторинг и докладване на рисковете, на които са или на които биха могли да бъдат изложени. Членовете на ръководния орган на тези издатели следва да отговарят на изискванията за квалификация и надеждност, и по-специално следва да не са осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация. Акционерите или членовете, физически или юридически лица, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в тези издатели, следва да имат достатъчно добра репутация, и по-специално да не са били осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация. Издателите на токени, обезпечени с активи, следва да използват ресурси, които са пропорционални на мащаба на техните дейности, и следва винаги да гарантират непрекъснатост и редовност при изпълнението на своите дейности. За тази цел издателите на токени, обезпечени с активи, следва да установят политика за непрекъснатост на дейността, която цели да гарантира, че при прекъсване на техните системи и процедури основните им дейности, свързани с токени, обезпечени с активи, ще продължат да се извършват. Издателите на токени, обезпечени с активи, следва също така да разполагат със солидни механизми за вътрешен контрол и ефективни процедури за управление на риска, както и със система, гарантираща целостта и поверителността на получената информация. Целта на тези задължения е да се гарантира защитата на държателите на токени, обезпечени с активи, и по-специално на непрофесионалните държатели, без да се създават ненужни пречки.

- (52) Издателите на токени, обезпечени с активи, обикновено се намират в центъра на мрежа от субекти, които осигуряват издаването на такива криптоактиви, тяхното прехвърляне и разпространението им сред държателите. Поради това издателите на токени, обезпечени с активи, следва да бъдат задължени да установят и да поддържат необходимите договорни споразумения със субекти — трети лица, за да се гарантират механизъм за стабилизиране и инвестирането на резервните активи, обезпечаващи стойността на токени, попечителството на тези резервни активи, и когато е приложимо, публичното разпространение на токени, обезпечени с активи.
- (53) За да се противодейства на рисковете за стабилността на финансовата система като цяло, е необходимо по отношение на издателите на токени, обезпечени с активи, да се прилагат изисквания за собствен капитал. Тези изисквания следва да бъдат пропорционални на размера на емисията на токени, обезпечени с активи, и следователно следва да се изчисляват като процент от резервните активи, които обезпечават стойността на тези токени. Компетентните органи обаче следва да могат да увеличават размера на изискванията за собствен капитал въз основа на, *inter alia*, оценката на процеса на управление на риска и механизмите за вътрешен контрол на издателя, качеството и променливостта на резервните активи, обезпечаващи токени, или общата стойност и броя на преминалите сетълмент трансакции с токени, обезпечени с активи.
- (54) С оглед на покриване на задълженията им към държателите на токени, обезпечени с активи, издателите на тези токени следва да създадат и поддържат резерв от активи, съответстващ на този риск. Резервът от активи следва да се използва в полза на държателите на токени, обезпечени с активи, когато издателят не е в състояние да изпълни задълженията си спрямо държателите, например в случай на неплатежоспособност. Резервът от активи следва да се съставя и управлява по такъв начин, че да бъдат покрити пазарните и валутните рискове. Издателите на токени, обезпечени с активи, следва да гарантират разумното управление на резерва от активи, и по-специално да гарантират, че стойността на резерва е в размер най-малко равен на стойността, съответстваща на токени в обращение, и че промените в резерва се управляват адекватно, за да се избегнат неблагоприятни въздействия върху пазарите на резервните активи. Издателите на токени, обезпечени с активи, следва съответно да имат ясни и конкретни политики, които, наред с другото, включват състава на резерва от активи, разпределението на активите, включени в него, всеобхватната оценка на рисковете, породени от резервните активи, процедурата за издаване и обратно изкупуване на токени, обезпечени с активи, процедурата за увеличение или намаление на резервните активи, а когато резервните активи се инвестират — инвестиционната политика, прилагана от издателите. Издателите на токени, обезпечени с активи, които се предлагат както в Съюза, така и в трети държави, следва да гарантират, че резервът им от активи е на разположение за покриване на отговорността на издателите към държателите от Съюза. Поради това изискването да се държи резервът от активи в дружества, които попадат в приложното поле на правото на Съюза, следва да се прилага пропорционално на дела на токени, обезпечени с активи, който се очаква да бъде предлаган на пазара в Съюза.
- (55) За да се избегне рискът от загуби по отношение на токени, обезпечени с активи, и за да се запази стойността на тези активи, издателите на токени, обезпечени с активи, следва да прилагат адекватна политика за попечителство на своите резервни активи. Тази политика следва да гарантира, че резервните активи във всеки един момент са напълно отделени от собствените активи на издателя, че резервните активи не са обременени с тежести, нито заложили като обезпечение, както и че издателят на токени, обезпечени с активи, има бърз достъп до тези резервни активи. В зависимост от естеството на резервните активи те следва да се държат под попечителство от доставчик на услуги за криптоактиви, кредитна институция, лицензирана съгласно Директива 2013/36/ЕС, или от инвестиционен посредник, лицензиран съгласно Директива 2014/65/ЕС. Това не следва да изключва възможността държането на физическите активи да бъде делегирано на друг субект. Доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции или инвестиционните посредници, които действат като попечители на резервни активи, следва да носят отговорност за загубата на тези резервни активи пред издателя или държателите на токени, обезпечени с активи, освен ако не докажат, че загубата е възникнала в резултат на външно събитие извън техния контрол. Концентрацията при попечителите на резервни активи следва да се избягва. В определени ситуации обаче това може да не е възможно поради липса на подходящи алтернативи. В такива случаи временната концентрация следва да се счита за приемлива.
- (56) За да могат държателите на токени, обезпечени с активи, да бъдат защитени срещу спад в стойността на активите, обезпечаващи стойността на токени, издателите на токени, обезпечени с активи, следва да инвестират резервните активи единствено в сигурни и нискорискови активи, за които пазарният риск, рискът от концентрация и кредитният риск са минимални. Тъй като токени, обезпечени с активи, биха могли да се използват като разменно средство, всички печалби или загуби от инвестирането на резервните активи следва да се поемат от издателя на токени, обезпечени с активи.

- (57) Държателите на токени, обезпечени с активи, следва да имат постоянно право на обратно изкупуване, така че от издателя да се изисква да изкупува обратно токени, обезпечени с активи, по всяко време, по искане на държателите на токени, обезпечени с активи. Издателят на токени, обезпечени с активи, следва да изкупува обратно чрез плащане на определена сума в парични средства, различни от електронни пари, равняваща се на пазарната стойност на активите, чрез които са обезпечени токени, или чрез предоставяне на активите, чрез които са обезпечени токени. Издателят на токени, обезпечени с активи, следва винаги да предоставя на държателя възможността да изкупи обратно токени, обезпечени с активи, със средства, различни от електронни пари, деноминирани в същата официална валута, която издателят е приел при продажбата на токени. Издателят следва да предостави достатъчно подробна и лесно разбираема информация относно различните налични форми на обратно изкупуване.
- (58) За да се намали рискът от използване на токени, обезпечени с активи, като средство за съхраняване на стойност, издателите на тези токени, както и доставчиците на услуги за криптоактиви, когато предоставят услуги за криптоактиви, свързани с токени, обезпечени с активи, не следва да предоставят лихви на държателите на тези токени за периода, през който те държат тези токени, обезпечени с активи.
- (59) Токените, обезпечени с активи, и токени за електронни пари следва да се считат за значими, когато отговарят или е вероятно да отговарят на определени критерии, включително голяма клиентска база, висока пазарна капитализация или голям брой трансакции. Като такива те биха могли да се използват от голям брой държатели и използването им би могло да породи специфични предизвикателства по отношение на финансовата стабилност, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет. Поради това тези значими токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари следва да подлежат на по-строги изисквания от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, които не се считат за значими. По-специално, за издателите на значими токени за електронни пари следва да се прилагат по-високи капиталови изисквания, както и изисквания за оперативна съвместимост, и те следва да установят политика за управление на ликвидността. Целесъобразността на праговете за класифициране на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари като значим следва да се преразглежда от Комисията като част от нейния преглед на прилагането на настоящия регламент. Когато е целесъобразно, прегледът следва да се придружава от законодателно предложение.
- (60) За да се определи действителният размер и въздействието на токени, обезпечени с активи, е важно да се извършва всеобхватен мониторинг на цялата екосистема от издатели на такива токени. Следователно, за да се обхванат всички трансакции, които се извършват във връзка с даден токен, обезпечен с активи, мониторингът на такива токени включва мониторинг на всички преминали сетълмент трансакции, независимо дали сетълментът се извършва в децентрализирания регистър („в рамките на веригата“) или извън децентрализирания регистър („извън веригата“), включително трансакциите между клиенти на един и същ доставчик на услуги за криптоактиви.
- (61) Особено важно е да се оценяват преминалите сетълмент трансакции с токени, обезпечени с активи, свързани с използването им като разменно средство в зона с единна валута, и най-вече свързаните с плащания на дългове, включително в контекста на сделки с търговци. Тези трансакции не следва да включват трансакции, свързани с инвестиционни функции и услуги, например разменно средство за средства или други криптоактиви, освен ако има доказателства, че токенът, обезпечен с активи, се използва за сетълмент на трансакции в други криптоактиви. Използване за сетълмент на трансакции с други криптоактиви има в случаите, когато с токени, обезпечени с активи, се извършва трансакция, включваща два компонента на криптоактиви, които са различни от токени, обезпечени с активи. Освен това, когато токени, обезпечени с активи, се използват широко като разменно средство в рамките на зона с единна валута, от издателите следва да се изисква да намалят равнището на дейност. Токен, обезпечен с активи, следва да се счита за широко използван като разменно средство, когато среднодневният брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите, свързани с използването му като разменно средство в рамките на зона с единна валута, надвишават съответно 1 милион трансакции и 200 000 000 EUR.
- (62) Когато токени, обезпечени с активи, представляват сериозна заплаха за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет, централните банки следва да могат да поискат от компетентния орган да отнеме лиценза на издателя на тези токени, обезпечени с активи. Когато токени, обезпечени с активи, представляват заплаха за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет, централните банки следва да могат да поискат от компетентния орган да ограничи размера на тези токени, обезпечени с активи, които ще бъдат издадени, или да наложи минимална номинална стойност.
- (63) Настоящият регламент не засяга националното право, уреждащо използването на национални и чуждестранни валути между местни лица, приети от държавите членки извън еврозоната при упражняване на прерогатива им за паричен суверенитет.

- (64) Издателите на токени, обезпечени с активи, следва да изготвят план за възстановяване, предвиждащ мерки, които да бъдат предприети от издателя за възстановяване на съответствието с изискванията, приложими към резерва от активи, включително в случаите, когато изпълнението на исканията за обратно изкупуване създава временни дисбаланси в резерва от активи. Компетентният орган следва да има правомощието да спре обратното изкупуване на токени, обезпечени с активи, за да защити интересите на държателите на токени, обезпечени с активи, и финансовата стабилност.
- (65) Издателите на токени, обезпечени с активи, следва да разполагат с план за организираното обратно изкупуване на токени, за да се гарантира, че правата на държателите на токени, обезпечени с активи, са защитени, когато издателите не са в състояние да изпълнят задълженията си, включително в случай на преустановяване на издаването на токени, обезпечени с активи. Когато издателят на токени, обезпечени с активи, е кредитна институция или субект, попадащ в обхвата на Директива № 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁸⁾, компетентният орган следва да се консултира с компетентния орган за реструктуриране. На този орган за реструктуриране следва да бъде разрешено да разгледа плана за обратно изкупуване, за да установи всички елементи в него, които биха могли да повлияят неблагоприятно на възможността за реструктуриране на издателя, на стратегията за реструктуриране на издателя или на действията, предвидени в плана за реструктуриране на издателя, и да отправи препоръки към компетентния орган във връзка с тези въпроси. При това органът за реструктуриране следва също така да има право да прецени дали са необходими промени в плана за реструктуриране или в стратегията за реструктуриране в съответствие с разпоредбите на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁹⁾, според случая. Тази проверка от органа за реструктуриране не следва да засяга правомощията на органа за пруденциален надзор или на органа за реструктуриране, според случая, да предприема мерки за предотвратяване на кризи или мерки за управление на кризи.
- (66) Издателите на токени за електронни пари следва да бъдат лицензирани или като кредитна институция съгласно Директива 2013/36/ЕС, или като институция за електронни пари съгласно Директива 2009/110/ЕО. Токените за електронни пари следва да се считат за „електронни пари“, тъй като този термин е определен в Директива 2009/110/ЕО, и техните издатели следва, освен ако в настоящия регламент не е посочено друго, да спазват съответните изисквания, установени в Директива 2009/110/ЕО за предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институции за електронни пари, както и изискванията за издаване и обратно изкупуване на токени за електронни пари. Издателите на токени за електронни пари следва да изготвят бяла книга за криптоактива и да уведомят за нея своя компетентен орган. Освобождаванията по отношение на ограниченията мрежи, на някои трансакции на доставчици на електронни съобщителни мрежи и на институциите за електронни пари, които издава само ограничена максимална сума електронни пари, въз основа на освобождаванията по избор, посочени в Директива 2009/110/ЕО, следва да се прилагат и за токени за електронни пари. Издателите на токени за електронни пари обаче следва все така да бъдат задължени да изготвят бяла книга за криптоактива, за да информират купувачите за характеристиките и рисковете, свързани с токени за електронни пари, и следва да бъдат задължени да уведомят компетентния орган за бялата книга за криптоактива, преди да я публикуват.
- (67) Държателите на токени за електронни пари следва да имат правото да предявят вземане към издателя на токени за електронни пари. Държателите на токени за електронни пари следва винаги да имат право на обратно изкупуване по номиналната стойност със средства, деноминирани в официалната валута, с която токенът за електронни пари е обвързан. Разпоредбите на Директива 2009/110/ЕО относно възможността за начисляване на такса във връзка с обратното изкупуване не са приложими в контекста на токени за електронни пари.
- (68) За да се намали рискът токени за електронни пари да се използват като средство за съхраняване на стойност, издателите на токени за електронни пари и доставчиците на услуги за криптоактиви, когато предоставят услуги за криптоактиви, свързани с токени за електронни пари, не следва да предоставят лихви на държателите на токени за електронни пари, включително лихви, които не са свързани с периода, през който тези държатели държат токени за електронни пари.

⁽¹⁸⁾ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2014 г. за установяването на еднообразни правила и еднообразна процедура за реструктурирането на кредитни институции и някои инвестиционни посредници в рамките на Единния механизъм за реструктуриране и Единния фонд за реструктуриране и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 (ОВ L 225, 30.7.2014 г., стр. 1).

- (69) Бялата книга за криптоактива, изготвена от даден издател на токени за електронни пари, следва да съдържа цялата информация, отнасяща до издателя и до предлагането на токени за електронни пари или допускането им до търговия, която е необходима на потенциалните купувачи, за да вземат информирано решение за покупка и да разберат рисковете, свързани с предлагането на токени за електронни пари. В бялата книга за криптоактива следва също изрично да се посочи, че държателите на токени за електронни пари имат право да изкупят обратно своите токени за електронни пари по номинална стойност и във всеки един момент срещу средства, деноминирани в официалната валута, с която са обвързани токени за електронни пари.
- (70) Когато даден издател на токени за електронни пари инвестира получените в замяна на токени средства, тези средства следва да бъдат инвестирани в активи, деноминирани в същата официална валута, с която е обвързан токентът за електронни пари, за да се избегнат междувалутните рискове.
- (71) Значимите токени за електронни пари биха могли да доведат до по-високи рискове за финансовата стабилност, отколкото токени за електронни пари, които не са значими, и традиционните електронни пари. Затова по отношение на издателите на значими токени за електронни пари, които са институции за електронни пари, следва да се прилагат допълнителни изисквания. По-специално, за тези издатели на значими токени за електронни пари следва да се прилагат по-високи капиталови изисквания, отколкото за издатели на други токени за електронни пари, изисквания за оперативна съвместимост и изисквания да установят политика за управление на ликвидността. Те следва също така да спазват някои от същите изисквания, които се прилагат за издателите на токени, обезпечени с активи, по отношение на резерва от активи, например относно попечителството и инвестирането на резерва от активи. Тези изисквания за издателите на значими токени за електронни пари следва да се прилагат вместо членове 5 и 7 от Директива 2009/110/ЕО. Тъй като посочените разпоредби на Директива 2009/110/ЕО не се прилагат за кредитните институции, когато издават електронни пари, допълнителните изисквания за значими токени за електронни пари съгласно настоящия регламент също не следва да се прилагат за кредитните институции, когато издават токени за електронни пари.
- (72) Издателите на токени за електронни пари следва да разполагат с план за възстановяване и обратно изкупуване, за да се гарантира, че правата на държателите на токени за електронни пари са защитени, когато издателите не са в състояние да изпълнят задълженията си.
- (73) В повечето държави членки предоставянето на услуги за криптоактиви все още не е регламентирано въпреки потенциалните рискове, които те поражда за защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност. За да се преодолеят тези рискове, в настоящия регламент се предвиждат оперативни, организационни и пруденциални изисквания на равнището на Съюза, приложими за доставчиците на услуги за криптоактиви.
- (74) За да се даде възможност за ефективен надзор и да се премахне възможността за избягване или заобикаляне на надзора, услугите за криптоактиви следва да се предоставят само от юридически лица със седалище в държава членка, в която извършват съществена стопанска дейност, включително предоставянето на услуги за криптоактиви. На предприятия, които не са юридически лица, например граждански дружества с търговска цел, следва също да бъде разрешено при определени условия да предоставят услуги за криптоактиви. От съществено значение е доставчиците на услуги за криптоактиви да поддържат ефективно управление на своите дейности в Съюза, за да се избегне възпрепятстването на ефективния пруденциален надзор и да се гарантира прилагането на изискванията на настоящия регламент, насочени към защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност. Редовният пряк контакт между надзорните органи и отговорното управление от страна на доставчиците на услуги за криптоактиви следва да бъде съществен елемент от този надзор. Поради това мястото на действително управление на доставчиците на услуги за криптоактиви следва да е в Съюза и поне един от директорите следва да е с местопребиваване в Съюза. „Мястото на действително управление“ означава мястото, където се намира основното управление и където се вземат търговските решения, необходими за извършването на стопанската дейност.
- (75) Настоящият регламент не засяга възможността на лицата, установени в Съюза, да получават по своя инициатива услуги за криптоактиви от дружество от трета държава. Когато дружество от трета държава предоставя услуги за криптоактиви по инициатива на установено в Съюза лице, се счита, че услугите за криптоактиви не се предоставят на територията на Съюза. Когато дружество от трета държава предлага своите услуги на клиенти или потенциални клиенти в Съюза или популяризира или рекламира услуги или дейности за криптоактиви в Съюза, това не следва да се счита за услуги за криптоактиви, които се предоставят по инициатива на клиента. В такъв случай дружеството от третата държава следва да бъде лицензирано като доставчик на услуги за криптоактиви.

- (76) Поради относително малкия до момента мащаб на доставчиците на услуги за криптоактиви, правомощието за лицензиране и надзор на тези доставчици следва да бъде поверено на националните компетентни органи. Издаването на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви, отказът за издаване на лиценз или отнемането на лиценз следва да се извършват от компетентния орган на държавата членка, в която се намира седалището на субекта. Когато бъде издаден лиценз, в него следва да се посочат услугите за криптоактиви, за които доставчикът на услуги за криптоактиви е лицензиран, и този лиценз следва да бъде валиден за целия Съюз.
- (77) За да се осигури непрекъсната защита на финансовата система на Съюза срещу рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, е необходимо да се гарантира, че доставчиците на услуги за криптоактиви извършват засилени проверки на финансовите операции с участието на клиенти и финансови институции от трети държави, включени в списъка на високорисковите трети държави, тъй като те представляват юрисдикции със стратегически слабости в национална си уредба за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които представляват съществена заплаха за финансовата система на Съюза, както е посочено в Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁰⁾.
- (78) На определени дружества, за които се прилагат законодателните актове на Съюза в областта на финансовите услуги, следва да бъде разрешено да предоставят всички или някои услуги за криптоактиви, без да се изисква да получат лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви съгласно настоящия регламент, ако представят на компетентните за тях органи определена информация, преди да предоставят тези услуги за първи път. В такива случаи тези дружества следва да се считат за доставчици на услуги за криптоактиви и по отношение на тях следва да се прилагат съответните административни правомощия, предвидени в настоящия регламент, включително правомощието да спират или да забраняват определени услуги за криптоактиви. За тези дружества следва да се прилагат всички изисквания, приложими за доставчиците на услуги за криптоактиви съгласно настоящия регламент, с изключение на изискванията за лицензиране, изискванията за собствен капитал и процедурата за одобрение по отношение на акционерите и членовете, които имат квалифицирано дялово участие, тъй като тези въпроси са обхванати от съответните законодателни актове на Съюза, съгласно които те са лицензирани. Процедурата за уведомяване за кредитните институции, които възнамеряват да предоставят услуги за криптоактиви съгласно настоящия регламент, не следва да засяга разпоредбите на националното право за транспониране на Директива 2013/36/ЕС, в които се определят процедурите за лицензиране на кредитните институции да предоставят услугите, изброени в приложение I към посочената директива.
- (79) За да се гарантират защитата на потребителите, целостта на пазара и финансовата стабилност, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да действат винаги почтено, безпристрастно и професионално, и в интерес на своите клиенти. Услугите за криптоактиви следва да се приемат за „финансови услуги“ в съответствие с определението в Директива 2002/65/ЕО в случаите, когато отговарят на критериите, предвидени в посочената директива. Когато се предлагат дистанционно, договорите между доставчиците на услуги за криптоактиви и потребителите следва да бъдат предмет и на Директива 2002/65/ЕО, освен ако в настоящия регламент изрично е посочено друго. Доставчиците на услуги за криптоактиви следва да предоставят на своите клиенти информация, която е пълна, ясна, обективна и неподвеждаща и да ги предупреждават за свързаните с криптоактивите рискове. Доставчиците на услуги за криптоактиви следва да оповестяват своите политики за ценообразуване, да разработят процедури за разглеждане на жалби и да разполагат със стабилна политика за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси.
- (80) За да се гарантира защитата на потребителите, доставчиците на услуги за криптоактиви, лицензирани по настоящия регламент, следва да спазват някои пруденциални изисквания. Тези пруденциални изисквания следва да се определят под формата на фиксиран размер или пропорционално на постоянните общи разходи на доставчиците на услуги за криптоактиви за предходната година, в зависимост от вида на услугите, които те предоставят.
- (81) За доставчиците на услуги за криптоактиви следва да се прилагат строги организационни изисквания. Членовете на ръководния орган на доставчиците на услуги за криптоактиви следва да отговарят на изискванията за квалификация и надеждност, и по-специално следва да не са осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация. Акционерите или членовете, физически или юридически лица, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в доставчици на услуги за криптоактиви, следва да имат достатъчно добра репутация, и

⁽²⁰⁾ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

по-специално следва да не са били осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация. Освен това, когато влиянието, упражнявано от акционерите и членовете, които имат квалифицирано дялово участие в доставчици на услуги за криптоактиви, е вероятно да навреди на стабилното и благоразумно управление на доставчика на услуги за криптоактиви, като се вземат предвид, наред с другото, предишните им дейности, рискът те да участват в незаконни дейности или влиянието или контролът от страна на правителство на трета държава, компетентните органи следва да имат правомощието за справяне с тези рискове. Доставчиците на услуги за криптоактиви следва да наемат управители и персонал, които притежават подходящите знания, умения и опит, и също така следва да предприемат всички необходими мерки, за да обезпечат изпълнението на функциите си, включително чрез изготвянето на план за непрекъснатост на дейността. Те следва да разполагат със солидни механизми за вътрешен контрол и оценка на риска, както и с адекватни системи и процедури, които да гарантират целостта и поверителността на получената информация. Доставчиците на услуги за криптоактиви следва да разполагат с подходящи механизми за водене на регистър на всички трансакции, нареждания и услуги, свързани с предлаганите от тях услуги за криптоактиви. Те следва също така да разполагат със системи за установяване на потенциални пазарни злоупотреби от страна на клиентите.

- (82) За да гарантират защитата на своите клиенти, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да разполагат с адекватни механизми за защита на правата на собственост на клиентите върху държаните от тях криптоактиви. Когато техният бизнес модел ги задължава да държат средства съгласно определението в Директива (ЕС) 2015/2366 под формата на банкноти, монети, безналични пари или електронни пари, принадлежащи на техните клиенти, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да държат тези средства при кредитни институции или при централната банка, когато има открита сметка в централна банка. На доставчиците на услуги за криптоактиви следва да бъде разрешено да извършват платежни операции във връзка с предлаганите от тях услуги за криптоактиви само ако са лицензирани като платежни институции в съответствие с посочената директива.
- (83) В зависимост от услугите, които предоставят, и като се имат предвид специфичните за всеки тип услуги рискове, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да отговарят на изисквания, които са специфични за тези услуги. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, следва да сключват споразумения със своите клиенти, съдържащи определени задължителни разпоредби, и следва да установят и прилагат политика относно попечителството, която следва да се предоставя на клиентите по тяхно искане в електронен формат. В това споразумение следва да се уточни, наред с другото, естеството на предоставяната услуга, което би могло да включва държането на криптоактиви, принадлежащи на клиенти, или средствата за достъп до такива криптоактиви, като в този случай клиентът може да запази контрола върху криптоактивите под попечителство. Друга възможност е криптоактивите или средствата за достъп до тях да бъдат прехвърлени под пълния контрол на доставчика на услуги за криптоактиви. Доставчиците на услуги за криптоактиви, които държат криптоактиви, принадлежащи на клиенти, или средствата за достъп до такива криптоактиви, следва да гарантират, че тези криптоактиви не се използват за тяхна собствена сметка. Доставчиците на услуги за криптоактиви следва да гарантират, че всички държани криптоактиви винаги са свободни от тежести. Тези доставчици на услуги за криптоактиви следва също така да носят отговорност за всякакви загуби в резултат на инцидент, свързан с информационните и комуникационните технологии („ИКТ“), включително инцидент в резултат на кибератака, кражба или каквато и да е неизправност. Доставчиците на хардуер или софтуер на портфейли, които не предлагат попечителски услуги не следва да попадат в обхвата на настоящия регламент.
- (84) За да се гарантира правилното функциониране на пазарите на криптоактиви, доставчиците на услуги за криптоактиви, които управляват платформа за търговия с криптоактиви, следва да разполагат с подробни правила за управление, следва да гарантират, че техните системи и процедури са достатъчно устойчиви, следва да подлежат на изисквания за прозрачност преди и след извършването на търговията, адаптирани към пазарите на криптоактиви, и въз основа на обективни критерии следва да определят прозрачни и недискриминационни правила, регулиращи достъпа до управляваните от тях платформи. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, следва също така да разполагат с прозрачна структура на таксите за предоставяните от тях услуги, за да се избегне издаването на нареждания, които биха могли да допринесат за извършването на пазарни злоупотреби или за изкривяване на условията за търговия. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, следва да имат възможност да извършват сетълмент на трансакции, извършени на платформите за търговия в рамките на и извън веригата, и следва да гарантират своевременен сетълмент на трансакциите. Сетълментът на трансакциите следва да започне в рамките на 24 часа след извършването на трансакцията на платформата за търговия. В случай на сетълмент извън веригата сетълментът следва да започне в същия работен ден, докато в случай на сетълмент в рамките на веригата сетълментът е възможно да отнеме повече време, тъй като не се контролира от доставчика на услуги за криптоактиви, който управлява платформата за търговия.
- (85) За да се гарантира защитата на потребителите, доставчиците на услуги за криптоактиви, които обменят криптоактиви срещу средства или други криптоактиви, като използват собствения си капитал, следва да установят недискриминационна търговска политика. Те следва да публикуват или твърдят котировки, или методологията, която използват за определянето на цената на криптоактивите, които желаят да обменят, и следва да публикуват ограниченията, които искат да установят по отношение на размера, който да се обменя. Освен това за тях следва да се прилагат изисквания за прозрачност след извършването на търговията.

- (86) Доставчиците на услуги за криптоактиви, които изпълняват нареждания за криптоактиви от името на клиенти, следва да изготвят политика за изпълнението им и следва винаги да се стремят да постигнат възможно най-добрия резултат за своите клиенти, включително когато действат като контрагент на клиентите. Те следва да предприемат всички необходими стъпки, за да избегнат злоупотреба от страна на своите служители с информация, свързана с нарежданията на клиентите. Доставчиците на услуги за криптоактиви, които получават нареждания и ги предават на други доставчици на услуги за криптоактиви, следва да прилагат процедури за своевременното и точно изпращане на тези нареждания. Доставчиците на услуги за криптоактиви не следва да получават парични или непарични облаги за предаването на тези нареждания на конкретна платформа за търговия с криптоактиви или на друг доставчик на услуги за криптоактиви. Те следва да наблюдават ефективността на прилаганите мерки за изпълнение на нарежданията и политиката за изпълнение, като оценяват дали местата за изпълнение, включени в политиката за изпълнение на нареждания, осигуряват възможно най-добрия резултат за клиента и дали е необходимо да се направят промени в мерките за изпълнение, и следва да уведомяват клиентите, с които имат текущи взаимоотношения, за съществени промени в прилаганите от тях мерки за изпълнение на нареждания или политика за изпълнение.
- (87) Когато контрагент на клиента е доставчик на услуги за криптоактиви, изпълняващ нареждания за криптоактиви от името на клиенти, е възможно да има сходства с услугите за обмен на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви. При обмен на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви обаче цената за този обмен се определя свободно от доставчика на услуги за криптоактиви като обмен на валута. Въпреки това при изпълнението на нареждания за криптоактиви от името на клиенти доставчикът на услуги за криптоактиви следва винаги да гарантира, че получава възможно най-добрия резултат за своя клиент, включително когато действа като контрагент на клиента, в съответствие с политиката за най-добро изпълнение. Обменът на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви, когато се извършва от издателя или предложителя, не следва да бъде услуга за криптоактиви.
- (88) Доставчиците на услуги за криптоактиви, които пласират криптоактиви за потенциални държатели, следва, преди сключването на договор, да съобщават на тези лица информация за начина, по който възнамеряват да предоставят услугата си. За да гарантират защитата на своите клиенти, доставчиците на услуги за криптоактиви, лицензирани да осъществяват пласиране на криптоактиви, следва да разполагат със специфични и адекватни процедури за предотвратяване, наблюдение, управление и оповестяване на всякакви конфликти на интереси, които възникват вследствие на пласирането на криптоактиви сред собствените им клиенти и възникват, когато предложената цена за пласиране на криптоактивите е била надценена или подценена. Пласирането на криптоактиви от името на предложител не следва да се счита за отделно предлагане.
- (89) За да се гарантира защитата на потребителите, доставчиците на услуги за криптоактиви, които предоставят съвет във връзка с криптоактиви по искане на клиент или по собствена инициатива, или които предоставят управление на портфейл от криптоактиви, следва да направят оценка на това дали тези услуги за криптоактиви или криптоактиви са подходящи за клиентите, като вземат предвид опита, знанията и целите на своите клиенти, както и способността на клиентите за понасяне на загуби. Когато клиентите не предоставят информация на доставчиците на услуги за криптоактиви относно своите опит, знания и цели и способността си за понасяне на загуби или когато е ясно, че криптоактивите не са подходящи за клиентите, доставчиците на услуги за криптоактиви не следва да препоръчват тези услуги за криптоактиви или криптоактиви на съответните клиенти, нито да започват предоставянето на управление на портфейл от криптоактиви. Когато предоставят съвет относно криптоактиви, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да предоставят на клиентите доклад, който следва да включва оценка на пригодността, в която се посочва предоставения съвет и как той отговаря на предпочитанията и целите на клиентите. Когато предоставят управление на портфейл от криптоактиви, доставчиците на услуги за криптоактиви следва да представят периодични отчети на своите клиенти, които следва да включват преглед на техните дейности и на резултатите от портфейла, както и актуализирано становище относно оценката на пригодността.
- (90) Някои услуги за криптоактиви, и по-специално предоставянето на попечителството и администрирането на криптоактиви от името на клиенти, пласирането на криптоактиви и услугите за прехвърляне на криптоактиви от името на клиент, е възможно да се припокриват с платежните услуги, определени в Директива (ЕС) 2015/2366.
- (91) Инструментите, които издателите на електронни пари предоставят на своите клиенти за управление на токен за електронни пари, е възможно да не се различават от дейностите, свързани с услугите за предоставяне на попечителство и администриране, уредени в настоящия регламент. Поради това институциите за електронни пари следва да могат да предоставят услуги за попечителство, без да бъдат предварително лицензирани съгласно настоящия регламент за предоставяне на услуги за криптоактиви, само по отношение на токените за електронни пари, издадени от тях.

- (92) Дейността на традиционните дистрибутори на електронни пари, а именно разпространението на електронни пари от името на издатели, е равностойна на дейността по пласиране на криптоактиви за целите на настоящия регламент. Въпреки това физическите или юридическите лица, които са получили лиценз за разпространението на електронни пари съгласно Директива 2009/110/ЕО, следва също така да могат да разпространяват токени за електронни пари от името на издатели на токени за електронни пари, без да са задължени да бъдат предварително лицензирани съгласно настоящия регламент за предоставяне на услуги за криптоактиви. Такива дистрибутори следователно следва да са освободени от изискването да получат лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви за дейности по пласиране на криптоактиви.
- (93) Доставчикът на услуги за прехвърляне на криптоактиви следва да бъде субект, който извършва прехвърляне на криптоактиви от името на клиент от един адрес в децентрализиран регистър или сметка към друг. Тази услуга за прехвърляне не следва да включва валидаторите, възлите или добиващите криптовалута, които е възможно да бъдат част от потвърждаването на трансакция и актуализирането на състоянието на използвания децентрализиран регистър. Много доставчици на услуги за криптоактиви предлагат и някакъв вид услуга за прехвърляне на криптоактиви като част от, например, услуги по предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, обмен на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви или изпълнение на нареждания за криптоактиви от името на клиенти. В зависимост от конкретните характеристики на услугите, свързани с прехвърлянето на токени за електронни пари, тези услуги могат да попадат в приложното поле на определението за платежни услуги в Директива (ЕС) 2015/2366. В такъв случай тези прехвърляния следва да се извършват от субект, лицензиран да предоставя платежни услуги в съответствие с посочената директива. ЕОЦКП
- (94) Настоящият регламент не следва да се отнася до предоставянето в заем и заемането на криптоактиви, включително на токени за електронни пари, и следователно не следва да засяга приложимото национално право. Следва допълнително да се оценят осъществимостта и необходимостта от регулиране на тези дейности.
- (95) Важно е да се гарантира доверието в пазарите на криптоактиви и целостта на тези пазари. Затова е необходимо да се установят правила за предотвратяване на пазарната злоупотреба с криптоактивите, допуснати до търговия. Тъй като издателите на криптоактиви и доставчиците на услуги за криптоактиви често са МСП, би било непропорционално спрямо тях да се прилагат всички разпоредби на Регламент (ЕС) № 596/2014⁽²¹⁾ на Европейския парламент и на Съвета. Затова е необходимо да се установят специфични правила, с които се забраняват някои практики, които е вероятно да подкопаят доверието на потребителите в пазарите на криптоактиви и целостта на тези пазари, включително търговията с вътрешна информация, незаконното разкриване на вътрешна информация и манипулирането на пазара във връзка с криптоактивите. Тези специални правила относно пазарната злоупотреба във връзка с криптоактивите следва да се прилагат и в случаи, при които криптоактивите са допуснати до търговия.
- (96) Следва да се увеличи правната сигурност за участниците на пазарите на криптоактиви посредством характеризане на два от елементите, които са съществени за конкретизирането на понятието „вътрешна информация“, а именно точното естество на тази информация и значението на потенциалния ѝ ефект върху цените на криптоактивите. Тези елементи следва да бъдат взети предвид и с цел предотвратяване на пазарни злоупотреби в контекста на пазарите на криптоактиви и тяхното функциониране, като се вземат предвид например използването на социални медии, на интелигентни договори за изпълнение на нареждания и концентрацията на пулове за добив.
- (97) Когато се търгуват на регулиран пазар, многостранна система за търговия или организирана система за търговия, дериватите, които отговарят на условията за финансови инструменти по смисъла на Директива 2014/65/ЕС и чийто базов актив е криптоактив, са предмет на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 596/2014. Криптоактивите, попадащи в обхвата на настоящия регламент, които са базовите активи на тези деривати, следва да бъдат предмет на разпоредбите относно пазарната злоупотреба, включени в настоящия регламент.
- (98) На компетентните органи следва да бъдат предоставени достатъчно правомощия да упражняват надзор върху издаването, публичното предлагане и допускането до търговия с криптоактиви, включително токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, както и да упражняват надзор върху доставчиците на услуги за криптоактиви. Тези правомощия следва да включват правомощието да спират временно или да забраняват публичното предлагане или допускането до търговия с криптоактиви или предоставянето на услуга за криптоактиви, а също и да разследват нарушения на правилата относно пазарната злоупотреба. Издателите на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, не следва да подлежат на надзор съгласно настоящия регламент, когато не са предложители или лица, кандидатстващи за допускане до търговия.

(21) Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 1).

- (99) Компетентните органи следва да имат и правомощия да налагат санкции на издателите, предложителите или лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, включително токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, както и на доставчиците на услуги за криптоактиви. Когато определят вида и размера на дадена административна санкция или друга административна мярка, компетентните органи следва да вземат предвид всички съответни обстоятелства, включително тежестта и продължителността на нарушението и дали то е извършено умишлено.
- (100) Като се има предвид трансграничният характер на пазарите на криптоактиви, компетентните органи следва да си сътрудничат помежду си с оглед на установяването и възпирането на нарушения на настоящия регламент.
- (101) За да се способства за осигуряване на прозрачност по отношение на криптоактивите и доставчиците на услуги за криптоактиви, ЕОЦКП следва да създаде регистър на белите книги за криптоактиви, издателите на токени, обезпечени с активи, издателите на токени за електронни пари и доставчиците на услуги за криптоактиви.
- (102) Значимите токени, обезпечени с активи, могат да се използват като разменно средство, както и за целите на големи по обем платежни операции. Тъй като големите обеми могат да изложат на специфични рискове трансмисионните канали на паричната политика и паричния суверенитет, е целесъобразно на ЕБО да бъде възложена задачата да осъществява надзор върху издателите на токени, обезпечени с активи, когато тези токени са класифицирани като значими. Това възлагане следва да е насочено към особено специфичния характер на рисковете, свързани с tokenите, обезпечени с активи, и не следва да създава прецедент за други законодателни актове на Съюза относно финансовите услуги.
- (103) Компетентните органи, които отговарят за надзора съгласно Директива 2009/110/ЕО, следва да упражняват надзор над издателите на токени за електронни пари. Поради потенциалното широко използване на значимите токени за електронни пари като платежно средство и поради рисковете, които те могат да породят за финансовата стабилност, по отношение на издателите на значими токени за електронни пари е необходим двустранен надзор както от компетентните органи, така и от ЕБО. ЕБО следва да упражнява надзор върху спазването от страна на издателите на значими токени за електронни пари на специфичните допълнителни изисквания, определени в настоящия регламент, за тези токени. Тъй като специалните допълнителни изисквания следва да се прилагат само за институциите за електронни пари, издаващи значими токени за електронни пари, кредитните институции, издаващи значими токени за електронни пари, за които тези изисквания не се прилагат, следва да останат под надзора на компетентните за тях органи. Двойният надзор следва да бъде насочен към твърде специфичното естество на рисковете, пораждани от tokenите за електронни пари, и не следва да създава прецедент за други законодателни актове на Съюза относно финансовите услуги.
- (104) Значимите токени за електронни пари, деноминирани в официална валута на държава членка, различна от еврото, които се използват като разменно средство и за извършване на сѐтълмент на големи обеми платежни операции, макар и малко вероятно да възникнат, могат да породят специфични рискове за паричния суверенитет на държавата членка, в чиято официална валута са деноминирани. Когато най-малко 80 % от броя на държателите и от обема на трансакциите с тези значими токени за електронни пари са концентрирани в държавата членка по произход, надзорните отговорности не следва да се прехвърлят на ЕБО.
- (105) ЕБО следва да създаде колегия от надзорни органи за всеки издател на значими токени, обезпечени с активи, и значими токени за електронни пари. Тъй като издателите на значими токени, обезпечени с активи, и на значими токени за електронни пари обикновено са в центъра на мрежа от субекти, които осигуряват издаването, прехвърлянето и разпространението на такива криптоактиви, членовете на колегията от надзорни органи за всеки издател следва да включват, наред с другото, компетентните за най-важните платформи за търговия с криптоактиви органи в случаите, когато значимите токени, обезпечени с активи, или значимите токени за електронни пари са допуснати до търговия, както и органите, които са компетентни за най-важните субекти и доставчици на услуги за криптоактиви, осигуряващи попечителството и администрирането на значимите токени, обезпечени с активи, и на значимите токени за електронни пари от името на държателите. Колегията от надзорни органи за издателите на значими токени, обезпечени с активи, и значими токени за електронни пари следва да улеснява сътрудничеството и обмена на информация между своите членове и следва да издава необвързващи становища относно, наред с другото, промените в лиценза или надзорните мерки по отношение на тези издатели.
- (106) За да упражнява надзор върху издателите на значими токени, обезпечени с активи, и значими токени за електронни пари, ЕБО следва да има правомощия, наред с другото, да извършва проверки на място, да предприема надзорни мерки и да налага глоби.

- (107) ЕБО следва да начислява такси на издателите на значими токени, обезпечени с активи, и на издателите на значими токени за електронни пари, с които да покрива своите разходи, включително общите си разходи. За издателите на значими токени, обезпечени с активи, таксата следва да бъде пропорционална на размера на техния резерв от активи. За издателите на значими токени за електронни пари таксата следва да бъде пропорционална на размера на средствата, получени в замяна на значимите токени за електронни пари.
- (108) За да се гарантира ефективността на настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с допълнителното уточняване на техническите елементи на определенията в настоящия регламент с цел адаптирането им към пазарните и технологичните промени, допълнителното уточняване на някои критерии, за да се определи дали даден токен, обезпечен с активи, или токен за електронни пари следва да бъде класифициран като значим, като се определи кога са налице значителни опасения във връзка със защитата на инвеститорите или заплахата за правилното функциониране и целостта на пазарите на криптоактиви или за стабилността на цялата финансова система на Съюза или на част от нея, допълнително уточняване на процедурните правила за упражняване на правомощието на ЕБО да налага глоби или периодични имуществени санкции, включително разпоредби относно правото на защита, сроковете и събирането на глоби или периодични имуществени санкции, както и давностните срокове за налагането и принудителното изпълнение на глоби и периодични имуществени санкции, както и допълнително уточняване на вида и размера на надзорните такси, които ЕБО може да начислява на издателите на значими токени, обезпечени с активи, или значими токени за електронни пари. От особена важност е по време на подготовителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽²²⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, работещи по подготовката на делегираните актове.
- (109) За да се насърчи последователното прилагане на настоящия регламент в целия Съюз, включително адекватна защита на държателите на криптоактиви и на клиентите на доставчиците на услуги за криптоактиви, по-специално когато те са потребители, следва да бъдат разработени технически стандарти. Ефикасно и целесъобразно е на ЕБО и на ЕОЦКП, като органи с високоспециализиран експертен опит, да се възложи разработването на проект на регулаторни технически стандарти, които не включват избор на политика, с оглед представянето им на Комисията.
- (110) На Комисията следва да се предостави правомощието да приема регулаторните технически стандарти, разработени от ЕБО и ЕОЦКП по отношение на съдържанието, методиките и представянето на информация в бяла книга за криптоактива относно основните неблагоприятни въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия върху околната среда на механизма за консенсус, използван за издаването на криптоактива; процедурата за одобрение на белите книги за криптоактива, представени от кредитните институции при издаването на токени, обезпечени с активи, информацията, която съдържа заявлението за лиценз като издател на токени, обезпечени с активи; методиката за оценка на тримесечния среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите, свързани с използването на токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, деноминирани във валута, която не е официална валута на държава членка, като средство за обмен във всяка зона с единна валута; изискванията, образците и процедурите за разглеждане на жалби от държателите на токени, обезпечени с активи, и от клиентите на доставчици на услуги за криптоактиви; изискванията за политиките и процедурите за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликтите на интереси на издателите на токени, обезпечени с активи, както и подробностите и методиката за съдържанието на това оповестяване; процедурата и сроковете, в които издателят на токени, обезпечени с активи, и значими токени за електронни пари трябва да се приспособи към по-високите капиталови изисквания, критериите за изискване на по-голям собствен капитал, минималните изисквания за разработването на програми за стрес тестове; изискванията за ликвидност за резерва от активи; финансовите инструменти, в които може да се инвестира резервът от активи; подробно съдържание на информацията, необходимата за извършване на оценката на предложението за придобиване на квалифицирано дялово участие в издател на токени, обезпечени с активи; изисквания за допълнителни задължения за издателите на значими токени, обезпечени с активи; информацията, която кредитните институции, централните депозитари на ценни книжа, инвестиционните посредници, пазарните оператори, институциите за електронни пари, управляващите дружества на ПКПЦК и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които възнамеряват да предоставят услуги за криптоактиви, уведомяват компетентните органи; информацията, която се съдържа в заявлението за издаване на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви; съдържанието, методиките и представянето на информацията, която доставчикът на услуги за криптоактиви публикува и която е свързана с основните неблагоприятни въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия върху околната среда на механизма за консенсус, използван за издаване на всеки криптоактив, във връзка с който той предоставя услуги; мерки за осигуряване на непрекъснатост и редовност на изпълнението на услугите за криптоактиви и на документацията, която трябва да се води за всички услуги, нареждания и трансакции с криптоактиви, които те предприемат; изискванията за политиките за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликтите на интереси на доставчиците на услуги за криптоактиви, както и подробностите и методиката за съдържанието на това оповестяване; начина, по който се предлагат данните за прозрачността на оператора на

⁽²²⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

платформа за търговия, както и съдържанието и формата на записите в дневника на нарежданията по отношение на платформата за търговия; подробно съдържание на информацията, необходима за извършване на оценката на предложението за придобиване на квалифицираното дялово участие в доставчик на услуги за криптоактиви; подходящи механизми, системи и процедури за наблюдение и откриване на пазарни злоупотреби, образец за уведомяване при докладване на съмнения за пазарна злоупотреба и процедури за координация между съответните компетентни органи за откриване на пазарна злоупотреба; информацията, която се обменя между компетентните органи; образец на споразумение за сътрудничество между компетентните органи на държавите членки и надзорните органи на трети държави; данните, необходими за класифицирането на белите книги за криптоактиви в регистъра на ЕОЦКП, и практическите договорености, за да се гарантира, че тези данни са машинночитими; условията, при които определени членове на колегията на надзорните органи за издателите на значими токени, обезпечени с активи, и издателите на значими токени за електронни пари се считат за най-важни в своята категория, и условията, при които се счита, че токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари се използват в голям мащаб за целите на квалифицирането на определени членове на колегията, както и подробности относно практическите условия за функционирането на колегията. Комисията следва да приема тези регулаторни технически стандарти посредством делегирани актове съгласно член 290 от ДФЕС и в съответствие с членове 10—14 съответно от регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010.

- (111) На Комисията следва да се предостави правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, разработени от ЕБО и ЕОЦКП, във връзка с установяването на стандартни формуляри, формати и образци на бели книги за криптоактиви, установяване на стандартни формуляри, образци и процедури за предаване на информация за целите на заявлението за издаване на лиценз за издател на токени, обезпечени с активи, установяване на стандартни формуляри, формати и образци за целите на отчитането на токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, деноминирани във валута, която не е официална валута на държава членка, които са издадени на стойност, по-висока от 100 000 000 EUR, и установяване на стандартни формуляри, образци и процедури за предоставяне на компетентните органи на информация от кредитните институции, централните депозитари на ценни книжа, инвестиционните посредници, пазарните оператори, институциите за електронни пари, управляващите дружества на ПКИПЦК и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които възнамеряват да предоставят услуги за криптоактиви; установяване на стандартни формуляри, образци и процедури за подаване на заявление за издаване на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви; определяне на техническите средства за публично оповестяване на вътрешна информация и за забавяне на публичното оповестяване на вътрешна информация; установяване на стандартни формуляри, образци и процедури за сътрудничество и обмен на информация между компетентните органи и между компетентните органи, ЕБО и ЕОЦКП. Комисията следва да приема тези технически стандарти за изпълнение чрез актове за изпълнение съгласно член 291 от ДФЕС и в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.
- (112) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно преодоляване на фрагментарността на нормативната уредба, приложима спрямо предлагателите или лицата, кандидатстващи за достъп до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, издателите на токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари и доставчиците на услуги за криптоактиви, и осигуряване на правилното функциониране на пазарите на криптоактиви и същевременно гарантиране на защитата на държателите на криптоактиви и клиентите на доставчици на услуги за криптоактиви, и по-специално непрофесионалните държатели, както и защитата на целостта на пазара и финансовата стабилност, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза чрез създаването на рамка, въз основа на която може да се развие по-широк трансграничен пазар на криптоактиви и на услуги за криптоактиви, предоставяни от доставчици за такива услуги, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (113) За да се избегнат смущенията в дейността на пазарните участници, които предоставят услуги и дейности във връзка с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, издадени преди датата на прилагане на настоящия регламент, издателите на тези криптоактиви следва да бъдат освободени от задължението за публикуване на бяла книга за криптоактива и от определени други изисквания на настоящия регламент. Някои задължения обаче следва да се прилагат, когато такива криптоактиви са били допуснати до търговия преди датата на прилагане на настоящия регламент. За да се избегнат смущения за съществуващите участници на пазара, са необходими преходни разпоредби за издателите на токени, обезпечени с активи, които са извършвали дейност към момента на влизане в сила на настоящия регламент.

- (114) Тъй като националните регулаторни рамки, приложими за доставчиците на услуги за криптоактиви преди да започне прилагането на настоящия регламент, се различават в отделните държави членки, от съществено значение е държавите членки, които понастоящем не са въвели строги пруденциални изисквания за доставчиците на услуги за криптоактиви, които понастоящем извършват дейност съгласно техните регулаторни рамки, да имат възможност да изискват тези доставчици на услуги за криптоактиви да подлежат на по-строги изисквания от изискванията съгласно националните регулаторни рамки. В такива случаи на държавите членки следва да се разреши да не прилагат или да намалят 18-месечния преходен период, който в противен случай би позволил на доставчиците на услуги за криптоактиви да предоставят услуги въз основа на съществуващата национална регулаторна рамка. Подобна възможност за държавите членки не следва да създава прецедент за други законодателни актове на Съюза относно финансовите услуги.
- (115) Лицата, които сигнализират за нарушение, следва да могат да предоставят нова информация на вниманието на компетентните органи, която да им помогне при установяването на нарушения на настоящия регламент и при налагането на санкции. Поради това настоящият регламент следва да осигури въвеждането на адекватни мерки, които да позволяват на подаващите такива сигнали лица да сигнализират на компетентните органи за действителни или потенциални нарушения на настоящия регламент, както и да ги защитават срещу ответни действия. Това следва да се направи чрез изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾, която да стане приложима и за нарушения на настоящия регламент.
- (116) Като се има предвид, че на ЕБО следва да бъде възложен пряк надзор върху издателите на значими токени, обезпечени с активи, и на значими токени за електронни пари, а ЕОЦКП следва да бъде оправомощен да използва правомощията си по отношение на значимите доставчици на услуги за криптоактиви, е необходимо да се гарантира, че ЕБО и ЕОЦКП могат да упражняват всички свои правомощия и задачи, за да изпълнят целите си за защита на обществен интерес, като допринасят за краткосрочната, средносрочната и дългосрочната стабилност и ефективност на финансовата система, за икономиката на Съюза, неговите граждани и предприятия, както и да се гарантира, че издателите на криптоактиви и доставчиците на услуги за криптоактиви са обхванати от регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010. Поради това посочените регламенти следва да бъдат съответно изменени.
- (117) Издаването, предлагането или кандидатстването за допускане до търговия с криптоактиви и предоставянето на услуги за криптоактиви биха могли да включват обработването на лични данни. Всяко обработване на лични данни съгласно настоящия регламент следва да се извършва в съответствие с приложимото право на Съюза относно защитата на личните данни. Настоящият регламент не накърнява правата и задълженията в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁴⁾ и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁵⁾.
- (118) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и прие своето становище на 24 юни 2021 г. ⁽²⁶⁾.
- (119) Датата на прилагане на настоящия регламент следва да се отложи, за да се даде възможност да бъдат приети регулаторните технически стандарти, техническите стандарти за изпълнение и делегираните актове, необходими за уточняването на някои елементи на настоящия регламент,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се определят единни изисквания за публичното предлагане и допускането до търговия на платформа за търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, с токени, обезпечени с активи, и с токени за електронни пари, както и изисквания за доставчиците на услуги за криптоактиви.

⁽²³⁾ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽²⁵⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁽²⁶⁾ ОВ С 337, 23.8.2021 г., стр. 4.

2. По-специално настоящият регламент установява следното:

- а) изисквания за прозрачност и оповестяване при издаването, публичното предлагане и допускането до търговия на платформа за търговия с криптоактиви („допускане до търговия“);
- б) изисквания за лицензирането и надзора върху доставчиците на услуги за криптоактиви, издателите на токени, обезпечени с активи, и издателите на токени за електронни пари, както и за тяхното функциониране, организация и управление;
- в) изисквания за защитата на държателите на криптоактиви при издаването, публичното предлагане и допускането до търговия с криптоактиви;
- г) изисквания за защитата на клиентите на доставчици на услуги за криптоактиви;
- д) мерки за предотвратяване на злоупотребата с вътрешна информация, незаконното разкриване на вътрешна информация и манипулирането на пазара във връзка с криптоактиви, за да се гарантират целостта на пазарите за криптоактиви.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на физическите и юридическите лица и определени други предприятия, които участват в издаването, публичното предлагане и допускането до търговия с криптоактиви или които предоставят услуги, свързани с криптоактиви, в Съюза.

2. Настоящият регламент не се прилага за:

- а) лицата, които предоставят услуги за криптоактиви изключително за своите предприятия майки, собствените си дъщерни предприятия или други дъщерни предприятия на своите предприятия майки;
- б) ликвидатор или администратор, действащ в хода на процедура по несъстоятелност, освен когато е за целите на член 47;
- в) ЕЦБ, централните банки на държавите членки, когато действат в качеството си на органи на паричната политика, или други публични органи на държавите членки;
- г) Европейската инвестиционна банка и нейните дъщерни дружества;
- д) Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;
- е) публични международни организации.

3. Настоящият регламент не се прилага за криптоактиви, които са уникални и не са взаимнозаменяеми с други криптоактиви.

4. Настоящият регламент обаче не се прилага по отношение на криптоактивите, които отговарят на условията да бъдат определени като едно или няколко от следните:

- а) финансови инструменти;
- б) депозити, включително структурирани депозити;
- в) средства, освен ако отговарят на условията да бъдат определени като токени за електронни пари;
- г) секюритизиращи позиции в контекста на секюритизацията съгласно определението в член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) 2017/2402;
- д) общозастрахователни или животозастрахователни продукти, попадащи в класовете застраховки, изброени в приложения I и II към Директива № 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁷⁾, или презастрахователни договори и договори за ретроцесия, посочени в същата директива;
- е) пенсионни продукти, чиято основна цел съгласно националното право е да осигурят на инвеститора доходи след пенсиониране и които му дават правото на определени придобивки;
- ж) официално признати схеми за професионално пенсионно осигуряване, които попадат в обхвата на Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁸⁾ или Директива 2009/138/ЕО;

⁽²⁷⁾ Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).

⁽²⁸⁾ Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО) (ОВ L 354, 23.12.2016 г., стр. 37).

- з) индивидуални пенсионни продукти, за които съгласно националното право се изисква финансова вноска от работодателя и при които нито работодателят, нито работникът може да избира пенсионния продукт или доставчик;
 - и) паневропейски персонален пенсионен продукт съгласно определението в член 2, точка 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁹⁾;
 - й) системи за социална сигурност, обхванати от регламенти (ЕО) № 883/2004 ⁽³⁰⁾ и (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³¹⁾.
5. До 30 декември 2024 г. за целите на параграф 4, буква а) от настоящия член, ЕОЦКП разработва насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 относно условията и критериите за определяне на криптоактивите като финансови инструменти.
6. Настоящият регламент не засяга Регламент (ЕС) № 1024/2013.

Член 3

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
- 1) „технология на децентрализирания регистър“ или „ТДР“ означава технология, която позволява функционирането и използването на децентрализирани регистри;
 - 2) „децентрализиран регистър“ означава информационно хранилище за съхранение на записи на трансакции, което се споделя между мрежови възли, основани на ТДР, и се синхронизира между тях на базата на механизъм за консенсус;
 - 3) „механизъм за консенсус“ означава правилата и процедурите, чрез които се постига съгласие между мрежови възли, основани на ТДР, за валидиране на трансакция;
 - 4) „мрежов възел, основан на ТДР“ означава устройство или процес, които са част от мрежа и които съдържат пълно или частично копие на записи за всички трансакции в децентрализиран регистър;
 - 5) „криптоактив“ означава цифрово представяне на стойност или право, което може да бъде прехвърляно и съхранявано електронно посредством технология на децентрализирания регистър или друга подобна технология;
 - 6) „токен, обезпечен с активи“ означава вид криптоактив, който не е токен за електронни пари и при който е налице стремеж за поддържане на стабилна стойност чрез обвързването ѝ с друга стойност или право, или комбинация от тях, включително една или повече официални валути;
 - 7) „токен за електронни пари“ означава вид криптоактив, който има за цел да поддържа стабилна стойност чрез обвързването ѝ със стойността на дадена официална валута;
 - 8) „официална валута“ означава официална валута на дадена държава, която се емитира от централна банка или друг паричен орган;
 - 9) „потребителски токен“ означава вид криптоактив, който е предназначен единствено за даване на достъп до стока или услуга, предоставяна от издателя на този токен;
 - 10) „издател“ означава физическо или юридическо лице или друго предприятие, които издават криптоактиви;
 - 11) „кандидат-издател“ означава издател на токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, който кандидатства за лицензиране за публично предлагане или за допускане до търговия с криптоактиви;
 - 12) „публично предлагане“ означава осведомяването на лицата под всякаква форма и чрез всякакви средства, с което се представя достатъчно информация относно условията по предлагането и криптоактивите, които се предлагат, така че да се даде възможност на потенциалните държатели да решат дали да закупят тези криптоактиви;
 - 13) „предложител“ означава физическо или юридическо лице, или друго предприятие, или издателя, които предлагат публично криптоактиви;
 - 14) „средства“ означава средства съгласно определението в член 4, точка 25 от Директива(ЕС) 2015/2366;

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 1).

⁽³⁰⁾ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽³¹⁾ Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1).

- 15) „доставчик на услуги за криптоактиви“ означава юридическо лице или друго предприятие, чието занятие или предмет на стопанска дейност е предоставянето на професионална основа на една или повече услуги за криптоактиви на клиенти и които имат право да предоставят услуги за криптоактиви в съответствие с член 59;
- 16) „услуга за криптоактиви“ означава някоя от следните услуги и дейности, която е свързана с криптоактив:
- а) предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти;
 - б) управление на платформа за търговия с криптоактиви;
 - в) обмен на криптоактиви срещу средства;
 - г) обмен на криптоактиви срещу други криптоактиви;
 - д) изпълняване на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти;
 - е) пласиране на криптоактиви;
 - ж) получаване и предаване на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти;
 - з) предоставяне на съвет относно с криптоактиви;
 - и) предоставяне на управление на портфейл, свързано с криптоактиви;
 - й) предоставяне на услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти;
- 17) „предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти“ означава съхраняване или контролиране от името на клиенти на криптоактиви или на средствата за достъп до тези криптоактиви, по целесъобразност под формата на частни криптографски ключове;
- 18) „управление на платформа за търговия с криптоактиви“ означава управление на една или повече многостранни системи, което обединява или способства за обединяването на множество интереси на трети лица по отношение на покупко-продажбата на криптоактиви — в рамките на системата и в съответствие с нейните правила — по начин, който води до сключването на договор или чрез обмен на криптоактиви срещу средства, или чрез обмен на криптоактиви срещу други криптоактиви;
- 19) „обмен на криптоактиви срещу средства“ означава сключването с клиенти на договори, свързани с криптоактиви, за покупка или продажба на криптоактиви срещу средства, чрез използване на собствен капитал;
- 20) „обмен на криптоактиви срещу други криптоактиви“ означава сключването с клиенти на договори, свързани с криптоактиви, за покупка или продажба срещу други криптоактиви, чрез използване на собствен капитал;
- 21) „изпълнение на нареждания за криптоактиви от името на клиенти“ означава сключването от името на клиенти на споразумения за покупка или продажба на един или повече криптоактиви или записване от името на клиенти на един или повече криптоактиви и включва сключването на договори за продажба на криптоактиви в момента на публичното предлагане или допускането им до търговия;
- 22) „пласиране на криптоактиви“ означава предлагане на криптоактиви на купувачи от името или за сметка на предложителя или на лице, свързано с предложителя;
- 23) „получаване и предаване на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти“ означава получаване на нареждане от лице за покупка или продажба на един или повече криптоактиви или за записване на един или повече криптоактиви и предаване на това нареждане на трето лице за изпълнение;
- 24) „предоставяне на съвет относно криптоактиви“ означава предлагане, предоставяне или съгласие за предоставяне на персонализирани препоръки на клиент, или по искане на този клиент, или по инициатива на доставчика на услуги за криптоактиви, който предоставя съвета, по отношение на една или повече трансакции, свързани с криптоактиви, или използването на услуги за криптоактиви;
- 25) „предоставяне на управление на портфейл от криптоактиви“ означава управление на портфейли по възлагане от клиенти, което се извършва по преценка за всеки отделен клиент, когато тези портфейли включват един или повече криптоактиви;
- 26) „предоставяне на услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти“ означава предоставяне на услуги за прехвърляне от името на физическо или юридическо лице на криптоактиви от един адрес в децентрализиран регистър или сметка към друг;

- 27) „ръководен орган“ означава орган или органи на издател, предложител или лице, кандидатствашо за допускане до търговия, или на доставчик на услуги за криптоактиви, определени в съответствие с националното право и оповомощени да определят стратегията, целите и цялостната политика на субекта и включват лицата, които осъществяват действителното управление на стопанската дейност на субекта;
- 28) „кредитна институция“ означава кредитна институция съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, лицензирана съгласно Директива 2013/36/ЕС;
- 29) „инвестиционен посредник“ означава инвестиционен посредник съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, лицензиран съгласно Директива 2014/65/ЕС;
- 30) „квалифицирани инвеститори“ означава лицата или субектите, изброени в раздел I, точки 1 — 4 от приложение II към Директива 2014/65/ЕС;
- 31) „тесни връзки“ означава тесни връзки съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 35 от Директива 2014/65/ЕС;
- 32) „резерв от активи“ означава съвкупността от резервни активи, обезпечавачи правото на вземане към издателя;
- 33) „държава членка по произход“ означава:
- а) когато предложителят или лицето, кандидатствашо за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, има седалище в Съюза — държавата членка, в която се намира седалището на предложителя или лицето;
 - б) когато предложителят или лицето, кандидатствашо за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, няма седалище в Съюза, но има регистрирани един или повече клона в Съюза — държавата членка, избрана от предложителя или лицето измежду държавите членки, в които се намират клоновете;
 - в) когато предложителят или лицето, кандидатствашо за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, е установен в трета държава и няма регистриран клон в Съюза — една от следните две държави членки — или държавата членка, в която се планира първото публично предлагане на криптоактивите, или, по избор на предложителя или лицето, кандидатствашо за допускане до търговия, държавата членка, в която е подадено първото заявление за допускане до търговия с тези криптоактиви;
 - г) в случая на издател на токени, обезпечени с активи — държавата членка, в която се намира седалището на издателя на токени, обезпечени с активи;
 - д) в случая на издател на токени за електронни пари — държавата членка, в която издателят на токени за електронни пари е лицензиран като кредитна институция съгласно Директива 2013/36/ЕС или като институция за електронни пари съгласно Директива 2009/110/ЕО;
 - е) в случая на доставчиците на услуги за криптоактиви — държавата членка, в която се намира седалището на доставчика на услуги за криптоактиви;
- 34) „приемаща държава членка“ означава държавата членка, в която даден предложител или лице, кандидатствашо за допускане до търговия, са осъществили публично предлагане на криптоактиви или кандидатстват за допускане до търговия, или в която даден доставчик на услуги за криптоактиви предоставя такива услуги за криптоактиви, когато тази държава членка е различна от държавата членка по произход;
- 35) „компетентен орган“ означава един или повече органи:
- а) определени от всяка държава членка в съответствие с член 93 относно предложителите, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, издателите на токени, обезпечени с активи, или доставчиците на услуги за криптоактиви;

- б) определени от всяка държава членка за прилагането на Директива 2009/110/ЕО относно издателите на токени за електронни пари;
- 36) „квалифицирано дялово участие“ означава пряко или непряко дялово участие в издател на токени, обезпечени с активи, или в доставчик на услуги за криптоактиви, което представлява най-малко 10 % от капитала или от правата на глас, както са определени съответно в членове 9 и 10 от Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³²⁾, като се отчитат условията за тяхното агрегиране, предвидени в член 12, параграфи 4 и 5 от посочената директива, или което дава възможност за упражняване на значително влияние върху управлението на издателя на токени, обезпечени с активи, или управлението на доставчика на услуги за криптоактиви, в който е това участие;
- 37) „непрофесионален държател“ означава всяко физическо лице, което извършва дейност за цели извън търговската или стопанската дейност, заета или професията на това лице;
- 38) „онлайн интерфейс“ означава всеки софтуер, включително уебсайт, част от уебсайт или приложение, които се управляват от предложител или доставчик на услуги за криптоактиви или от тяхно име и които служат за предоставяне на достъп на държателите на криптоактиви до техните криптоактиви и за предоставяне на достъп на клиентите до услуги за криптоактиви;
- 39) „клиент“ означава всяко физическо или юридическо лице, на което доставчик на услуги за криптоактиви предоставя услуги за криптоактиви;
- 40) „търговия за собствена сметка, опосредена чрез насрещни сделки“ означава търговия за собствена сметка, опосредена чрез насрещни сделки съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 38 от Директива 2014/65/ЕС;
- 41) „платежни услуги“ означава платежни услуги съгласно определението в член 4, точка 3 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 42) „доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги съгласно определението в член 4, точка 11 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 43) „институция за електронни пари“ означава институция за електронни пари съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива 2009/110/ЕО;
- 44) „електронни пари“ означава „електронни пари“ съгласно определението в член 2, точка 2 от Директива 2009/110/ЕО;
- 45) „лични данни“ означава лични данни съгласно определението в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) 2016/679;
- 46) „платежна институция“ означава платежна институция съгласно определението в член 4, точка 4 от Директива (ЕС) 2015/2366;
- 47) „управляващо дружество на предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа“ („управляващо дружество на ПКИПЦК“) означава управляващо дружество съгласно определението в член 2, параграф 1, буква б) от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³³⁾;
- 48) „лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд“, означава лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд съгласно определението в член 4, параграф 1, буква б) от Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁴⁾;
- 49) „финансов инструмент“ означава финансов инструмент съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 15 от Директива 2014/65/ЕС;
- 50) „депозит“ означава депозит съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 3 от Директива 2014/49/ЕС;
- 51) „структурирани депозити“ означава структурирани депозити съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 43 от Директива 2014/65/ЕС.

2. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 139 за допълване на настоящия регламент чрез по-конкретно определяне на някои технически елементи на определенията, посочени в параграф 1 от настоящия член, с цел да приведе тези определения в съответствие с пазарните тенденции и технологичното развитие.

⁽³²⁾ Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търговия на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО (ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 38).

⁽³³⁾ Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

⁽³⁴⁾ Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1).

ДЯЛ II

КРИПТОАКТИВИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ТОКЕНИ, ОБЕЗПЕЧЕНИ С АКТИВИ, ИЛИ ОТ ТОКЕНИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ ПАРИ

Член 4

Публично предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари

1. Никое лице не предлага публично в Съюза криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, освен ако това лице,;

- а) е юридическо лице;
- б) е изготвило бяла книга за този криптоактив в съответствие с член 6;
- в) е уведомило за бялата книга за криптоактива в съответствие с член 8;
- г) е публикувало бялата книга за криптоактива в съответствие с член 9;
- д) е изготвило маркетингови съобщения, ако има такива, по отношение на този криптоактив в съответствие с член 7;
- е) е публикувало маркетингови съобщения, ако има такива, по отношение на този криптоактив в съответствие с член 9;
- ж) отговаря на изискванията за предложители, определени в член 14.

2. Параграф 1, букви б), в), г) и е) не се прилагат за следните публични предлагания на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари:

- а) предлагане на по-малко от 150 физически или юридически лица в рамките на една държава членка, когато тези лица действат за собствена сметка;
- б) за период от 12 месеца, започващ от началото на предлагането, общата стойност на дадено публично предлагане на криптоактив в Съюза не надвишава 1 000 000 EUR или еквивалентна стойност в друга официална валута или в криптоактиви;
- в) предлагане на криптоактив, което е предназначено изключително за квалифицирани инвеститори, като криптоактивът може да бъде държан единствено от такива квалифицирани инвеститори.

3. Настоящият дял не се прилага по отношение на публично предлагане на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, когато е приложимо някое от следните условия:

- а) криптоактивът се предлага безплатно;
- б) криптоактивът се създава автоматично като възнаграждение за поддържането на децентрализиран регистър или за валидирането на трансакции;
- в) офертата се отнася до потребителски токен, предоставящ достъп до стока или услуга, която съществува или е в експлоатация;
- г) притежателят на криптоактивно има право да го използва само в замяна на стоки и услуги в ограничена мрежа от търговци, които са сключили договорни споразумения с предложителя.

За целите на буква а) от алинея първа криптоактивът не се счита за безплатно предлаган, ако от купувачите се изисква да предоставят или да се ангажират да предоставят на предложителя лични данни в замяна на криптоактива или когато предложителят на този криптоактив получава от потенциалните им държатели такси, комисиони, парични или непарични облаги в замяна на този криптоактив.

Когато за всеки 12-месечен период, започващ от началото на първоначалното публично предлагане, общата стойност на дадено публично предлагане на криптоактив в Съюза при обстоятелствата, посочени в първа алинея, буква г), надвишава 1 000 000 EUR, предложителят изпраща на компетентния орган уведомление, съдържащо описание на предлагането и обяснение защо за предлагането не се прилага настоящият дял съгласно първа алинея, буква г).

Въз основа на уведомлението, посочено в трета алинея, компетентният орган взема надлежно мотивирано решение, когато счита, че дейността не отговаря на условията за освобождаване като ограничена мрежа по първа алинея, буква г), и информира предложителя за това.

4. Освобождаванията, изброени в параграфи 2 и 3, не се прилагат, когато предложителят или друго лице, действащо от името на предложителя, оповести в съобщение намерението си да кандидатства за допускане до търговия с криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари.

5. Не се изисква лицензиране за доставчик на услуги за криптоактиви съгласно член 59 за предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти или за предоставяне на услуги за прехвърляне на криптоактиви във връзка с криптоактиви, чието публично предлагане е освободено съгласно параграф 3 от настоящия член, освен ако:

- а) съществува друго публично предлагане на същия криптоактив и това предлагане не се ползва от освобождаването; или
- б) предлаганият криптоактив е допуснат до платформа за търговия.

6. Когато публичното предлагане на криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, се отнася до потребителски токен, който предоставя достъп до стоки и услуги, които все още не съществуват или не са в експлоатация, продължителността на публичното предлагане, посочена в бялата книга за криптоактива, не надвишава 12 месеца от датата на публикуването ѝ.

7. Всяко последващо публично предлагане на криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, се счита за отделно публично предлагане, за което се прилагат изискванията на параграф 1, без да се засяга евентуалното прилагане на параграф 2 или 3 по отношение на последващото публично предлагане.

При последващо публично предлагане на криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, не се изисква допълнителна бяла книга за криптоактива, при условие че такава бяла книга вече е публикувана в съответствие с членове 9 и 12 и лицето, отговорно за изготвянето ѝ, даде писмено съгласие за използването ѝ.

8. Когато публично предлагане на криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, е освободено от задължението за публикуване на бяла книга за криптоактива съгласно параграф 2 или 3, но въпреки това бялата книга е изготвена доброволно, се прилага настоящият дял.

Член 5

Допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари

1. Никое лице не кандидатства за допускане до търговия с криптоактив, различен от токени, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, в рамките на Съюза, освен ако това лице:

- а) е юридическо лице;
- б) е изготвило бяла книга за този криптоактив в съответствие с член 6;
- в) е уведомило за бялата книга за криптоактива в съответствие с член 8;
- г) е публикувало бялата книга за криптоактива в съответствие с член 9;
- д) е изготвило маркетингови съобщения, ако има такива, по отношение на този криптоактив в съответствие с член 7;
- е) е публикувало маркетингови съобщения, ако има такива, по отношение на този криптоактив в съответствие с член 9;
- ж) отговаря на изискванията за лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, определени в член 14.

2. Когато криптоактивът е допуснат до търговия по инициатива на оператора на платформа за търговия и не е публикувана бяла книга за криптоактива в съответствие с член 9 в случаите, когато това се изисква от настоящия регламент, операторът на тази платформа за търговия с криптоактиви спазва изискванията, посочени в параграф 1 от този член.

3. Чрез дерогация от параграф 1 лице, кандидатстващо за допускане до търговия с криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, и съответният оператор на платформата за търговия могат да се споразумеят в писмен вид, че от оператора на платформата за търговия се изисква да спазва всички или част от изискванията, посочени в параграф 1, букви б) — ж).

В писменото споразумение, посочено в първа алинея от настоящия параграф, ясно се посочва, че от лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, се изисква да предостави на оператора на платформата за търговия цялата необходима информация, за да може този оператор да изпълни изискванията, посочени в параграф 1, букви б) — ж), според случая.

4. Параграф 1, букви б), в) и г) не се прилагат, когато:

- а) криптоактивът вече е допуснат до търговия на друга платформа за търговия с криптоактиви в Съюза; и
- б) изготвена е бяла книга за криптоактива в съответствие с член 6, която се актуализира в съответствие с член 12, и лицето, което отговаря за изготвянето ѝ, дава писмено съгласие за използването ѝ.

Член 6

Съдържание и форма на бялата книга за криптоактива

1. Бялата книга за криптоактива съдържа цялата посочена по-долу информация, както е уточнено в приложение I:

- а) информация за предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия;
- б) информация за издателя, ако е различен от предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия;
- в) информация за оператора на платформата за търговия в случаите, когато той изготвя бялата книга за криптоактива;
- г) информация за проекта за криптоактивите;
- д) информация за публичното предлагане на криптоактива или за допускането му до търговия;
- е) информация за криптоактива;
- ж) информация за правата и задълженията, свързани с криптоактива;
- з) информация за използваната технология;
- и) информация за рисковете;
- й) информация за основните неблагоприятни въздействия върху климата и други свързани с околната среда неблагоприятни въздействия на механизма за консенсус, използван за издаване на криптоактива.

В случаите, когато бялата книга за криптоактива не е изготвена от лицата, посочени в първа алинея, букви а), б) и в), бялата книга за криптоактива включва също така самоличността на лицето, което е изготвило бялата книга за криптоактива, и причината, поради която това конкретно лице я е изготвило.

2. Цялата информация, изброена в параграф 1, е обективна, ясна и неподвеждаща. Бялата книга за криптоактива не съдържа съществени пропуски и се представя в сбита и разбираема форма.

3. Бялата книга за криптоактива съдържа следната ясна и видима декларация на първата страница:

„Тази бяла книга за криптоактива не е била одобрена от компетентен орган в държава членка на Европейския съюз. Предложителят на криптоактива носи цялата отговорност за съдържанието на бялата книга за този криптоактив.“

Когато бялата книга за криптоактива е изготвена от лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или от оператор на платформа за търговия, вместо „предложител“ в декларацията, посочена в първа алинея, се включва позоваване на „лице, кандидатстващо за допускане до търговия“ или „оператор на платформа за търговия“.

4. Бялата книга за криптоактива не съдържа никакви твърдения относно бъдещата стойност на криптоактива, с изключение на декларацията, посочена в параграф 5.

5. В бялата книга за криптоактива ясно и недвусмислено се посочва, че:
- а) криптоактивът може да загуби цялата си стойност или част от нея;
 - б) криптоактивът невинаги може да бъде прехвърлим;
 - в) криптоактивът може да не бъде ликвиден;
 - г) при публично предлагане на потребителски токен е възможно този потребителски токен да не може да бъде обменен срещу обещаната в бялата книга за криптоактива стока или услуга, особено при неуспех или прекъсване на проекта за криптоактива;
 - д) криптоактивът не е обхванат от схемите за обезщетение на инвеститорите съгласно Директива № 97/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁵⁾;
 - е) криптоактивът не е обхванат от схемите за гарантиране на депозитите съгласно Директива 2014/49/ЕС.
6. Бялата книга за криптоактива съдържа декларация от ръководния орган на предложителя, на лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или на оператора на платформата за търговия. Тази декларация, която се вмъква след декларацията по параграф 3, потвърждава, че бялата книга за криптоактива отговаря на с настоящия дял и че доколкото е известно на ръководния орган, съдържащата се в нея информация е обективна, ясна и неподвеждаща и бялата книга за криптоактива не съдържа пропуски, които могат да засегнат нейния смисъл.
7. Бялата книга за криптоактива съдържа резюме, вмъкнато след декларацията, посочена в параграф 6, в което накратко и на нетехнически език се предоставя съществена информация за публичното предлагане на криптоактива или за планираното допускане до търговия. Резюмето е лесно разбираемо и се представя и формулира ясно и разбираемо, като се използва четлив размер на буквите. Резюмето на бялата книга за криптоактива осигурява подходяща информацията за характеристиките на съответния криптоактив, която е необходима на потенциалните държатели на криптоактива, за да могат да вземат информирано решение.
- Резюмето съдържа предупреждение, че:
- а) то следва да се тълкува като въведение към бялата книга за криптоактива;
 - б) потенциалният държател следва да вземе решението си за закупуване на криптоактива въз основа на съдържанието на бялата книга за криптоактива в нейната цялост, а не въз основа единствено на резюмето;
 - в) публичното предлагане на криптоактив не представлява оферта, нито предложение за покупка на финансови инструменти и че подобна оферта или предложение могат да бъдат отправяни само чрез проспект или други документи за предлагане, съставени в съответствие с приложимото национално право;
 - г) бялата книга за криптоактива не представлява проспект по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁶⁾, нито друг документ за предлагане съгласно правото на Съюза или националното право.
8. Бялата книга за криптоактива съдържа датата на уведомлението за него и съдържание.
9. Бялата книга за криптоактива се изготвя на официален език на държавата членка по произход или на език, използван обичайно в сферата на международните финанси.
- Когато криптоактивът се предлага и в държава членка, различна от държавата членка по произход, бялата книга за криптоактива се изготвя и на официален език на приемащата държава членка или на език, обичайно използван в сферата на международните финанси.
10. Бялата книга за криптоактива се представя в машинночитим формат.
11. ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, разработва проект на технически стандарти за изпълнение за определяне на стандартни формуляри, формати и образци за целите на параграф 10.

⁽³⁵⁾ Директива 97/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 март 1997 г. относно схемите за обезщетение на инвеститорите (ОВ L 84, 26.3.1997 г., стр. 22).

⁽³⁶⁾ Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО (ОВ L 168, 30.6.2017 г., стр. 12).

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

12. ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти относно съдържанието, методиките и представянето на информацията, посочена в параграф 1, първа алинея, буква й), по отношение на показателите за устойчивост във връзка с неблагоприятните въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия, свързани с околната среда.

При разработването на проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, ЕОЦКП взема предвид различните видове механизми за консенсус, използвани за валидиране на трансакции с криптоактиви, техните структури за стимулиране и използването на енергия, енергия от възобновяеми източници и природни ресурси, генерирането на отпадъци и емисиите на парникови газове. ЕОЦКП актуализира регулаторните технически стандарти с оглед на регулаторното и технологичното развитие.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 7

Маркетингови съобщения

1. Всички маркетингови съобщения, свързани с публичното предлагане на криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, или свързани с допускането до търговия с такъв криптоактив, отговарят на всички изброени по-долу изисквания:

- а) маркетинговите съобщения са ясно разпознаваеми като такива;
- б) информацията в маркетинговите съобщения е обективна, ясна и неподвеждаща;
- в) информацията в маркетинговите съобщения съответства на информацията в бялата книга за криптоактива, ако такава бяла книга се изисква съгласно член 4 или член 5;
- г) в маркетинговите съобщения се посочва ясно, че бялата книга за криптоактива е била публикувана, и се указва ясно уебсайтът на предложителя, лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или оператора на платформата за търговия на съответния криптоактив, както и телефонен номер и адрес на електронна поща за връзка с това лице;
- д) маркетинговите съобщения съдържат следната ясна и видима декларация:

„Това маркетингово съобщение за криптоактива не е било проверено, нито одобрено от компетентен орган в държава — членка на Европейския съюз. Предложителят на криптоактива носи цялата отговорност за съдържанието на маркетинговото съобщение за този криптоактив.“

Когато маркетинговото съобщение е изготвено от лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или от оператора на платформа за търговия, вместо „предложител“ в декларацията, посочена в първа алинея, буква д), се включва позоваване на „лице, кандидатстващо за допускане до търговия“ или „оператор на платформа за търговия“.

2. Когато съгласно член 4 или 5 се изисква бяла книга за криптоактива, преди публикуването ѝ не се разпространяват маркетингови съобщения. Способността на предложителя, на лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или на оператора на платформа за търговия да извършва пазарни проучвания не се засяга.

3. Компетентният орган на държавата членка, в която се разпространяват маркетинговите съобщения, има правомощието да оценява съответствието с параграф 1 по отношение на тези маркетингови съобщения.

Когато е необходимо, компетентният орган на държавата членка по произход подпомага компетентния орган на държавата членка, в която се разпространяват маркетинговите съобщения, при извършването на оценка на съгласуваността на маркетинговите съобщения с информацията в бялата книга за криптоактива.

4. Използването на правомощията за надзор и разследване, предвидени в член 94, по отношение на прилагането на настоящия член от компетентния орган на приемаща държава членка се съобщава своевременно на компетентния орган на държавата членка по произход на предложителя, на лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или на оператора на платформа за търговия с криптоактива.

Член 8

Уведомление за бялата книга за криптоактива и за маркетинговите съобщения

1. Предложителите, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, или операторите на платформи за търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, уведомяват за своята бяла книга за криптоактива компетентния орган на държавата си членка по произход.

2. При поискване за маркетинговите съобщения се уведомяват компетентният орган на държавата членка по произход и компетентният орган на приемащата държава членка, когато маркетинговите съобщения са предназначени за потенциални държатели на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари в тези държави членки.

3. Компетентните органи не изискват предварително одобряване на белите книги за криптоактивите, нито на свързаните с тях маркетингови съобщения преди съответното им публикуване.

4. Уведомлението за бялата книга за криптоактива, посочено в параграф 1, се съпътства от обяснение защо описаният в нея криптоактив не следва да се счита за:

- а) криптоактив, изключен от обхвата на настоящия регламент съгласно член 2, параграф 4;
- б) токен за електронни пари; или
- в) токен, обезпечен с активи.

5. Компетентният орган на държавата членка по произход се уведомява за елементите, посочени в параграфи 1 и 4, най-малко 20 работни дни преди датата на публикуването на бялата книга за криптоактива.

6. Предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, предоставят на компетентния орган на своята държава членка по произход, заедно с уведомлението по параграф 1, списък на приемащите държави членки, ако има такива, в които възнамеряват да предлагат публично своите криптоактиви или да кандидатстват за допускане до търговия. Те също така информират компетентния орган на своята държава членка по произход за началната дата на планираното публично предлагане или на допускането до търговия и всяка промяна на тази дата.

Компетентният орган на държавата членка по произход уведомява единното звено за контакт на приемащите държави членки за планираното публично предлагане или допускане до търговия и съобщават на това единно звено за контакт за съответната бяла книга за криптоактива в срок до пет работни дни от получаването на списъка на държавите членки по произход, посочени в първата алинея.

7. Компетентният орган на държавата членка по произход съобщава на ЕОЦКП информацията, посочена в параграфи 1, 2 и 4, както и началната дата на планираното публично предлагане или допускане до търговия и всяка промяна на тази дата. Той съобщава тази информация в срок до пет работни дни от получаването ѝ от предложителя или от лицето, кандидатстващо за допускане до търговия.

Най-късно към началната дата на публичното предлагане или допускане до търговия ЕОЦКП предоставя бялата книга за криптоактива в регистъра съгласно член 109, параграф 2.

Член 9

Публикуване на бялата книга за криптоактива и на маркетинговите съобщения

1. Предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, публикуват своите бели книги за криптоактивите, и когато е приложимо, своите маркетингови съобщения, на своя уебсайт, който е публично достъпен, в разумен срок преди и при всички случаи не по-късно от началната дата на публичното предлагане на тези криптоактиви или от датата на допускането им до търговия. Белите книги за криптоактивите, и когато е приложимо, маркетинговите съобщения, остават на разположение на уебсайта на предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия за целия период, през който криптоактивите се държат публично.

2. Публикуваните бели книги за криптоактивите, и когато е приложимо, маркетинговите съобщения, са идентични с версията, за която компетентният орган е бил уведомен в съответствие с член 8, или, когато е приложимо, с версията, изменена в съответствие с член 12.

Член 10

Резултат от публичното предлагане и механизми за защита

1. Предложителите на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, които определят срок за публичното предлагане на тези криптоактиви, публикуват на своя уебсайт резултата от публичното предлагане в срок до 20 дни от изтичането на срока за записване на криптоактивите.

2. Предложителите на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, които не определят срок за публичното предлагане на тези криптоактиви, публикуват на своя уебсайт редовно, най-малко веднъж месечно, броя на единиците криптоактиви в обращение.

3. Предложителите на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, които определят срок за публичното предлагане на тези криптоактиви, разполагат с ефективни механизми за мониторинг и защита на средствата или на другите криптоактиви, набрани чрез това публично предлагане. За тази цел тези предложители гарантират, че средствата или криптоактивите, набрани по време на публичното предлагане, се държат под попечителство от един от следните субекти:

а) кредитна институция, когато се набират средства по време на публичното предлагане;

б) доставчик на услуги за предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти.

4. Когато публичното предлагане не е ограничено със срок, предложителят спазва параграф 3 от настоящия член, докато изтече предвиденото в член 13 право на оттегляне на непрофесионалния държател.

Член 11

Права на предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари

1. След публикуването на бялата книга за криптоактива в съответствие с член 9, и когато е приложимо, на изменение на бяла книга за криптоактива в съответствие с член 12, предложителите могат да предлагат криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, в рамките на целия Съюз и тези криптоактиви могат да бъдат допуснати до търговия на платформа за търговия с криптоактиви в Съюза.

2. За предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, които са публикували бяла книга за криптоактива в съответствие с член 9, и когато е приложимо, изменение на бялата книга за криптоактива в съответствие с член 12, не се прилагат допълнителни изисквания за предоставяне на информация във връзка с публичното предлагане или допускането до търговия на този криптоактив.

Член 12

Изменение на публикувани бели книги за криптоактиви и на публикувани маркетингови съобщения

1. Предложителите, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, или операторите на платформа за търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, внасят изменения във вече публикувани техни бели книги за криптоактиви, и когато е приложимо, във вече публикувани техни маркетингови съобщения винаги когато е налице важен нов фактор, съществена грешка или съществена неточност, които могат да повлияят на оценката на криптоактивите. Това изискване се прилага за срока на публичното предлагане или докато криптоактивът е допуснат до търговия.

2. Предложителите, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, или операторите на платформа за търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, уведомяват компетентния орган на своята държава членка по произход за измененията на своите бели книги за криптоактивите, и когато е приложимо, за измененията на маркетинговите съобщения и планираната дата на публикуване, като посочват причините за тези изменения, най-малко седем работни дни преди публикуването им.

3. На датата на публикуването или по-рано, ако това се изисква от компетентния орган, предложителят, лицето, кандидатствало за допускане до търговия, или операторът на платформата за търговия незабавно информира обществеността чрез своя уебсайт за уведомлението, което е подал до компетентния орган на своята държава членка по произход за измененията на бялата книга за криптоактива, и предоставя резюме на причините, поради които е изпратил уведомление за измененията на бялата книга за криптоактива.

4. Поредността на информацията в изменената бяла книга за криптоактива, и когато е приложимо, в изменените маркетингови съобщения, съответства на тази в бялата книга за криптоактива или в маркетинговите съобщения, публикувани в съответствие с член 9.

5. В срок до пет работни дни от получаването на изменената бяла книга за криптоактива, и когато е приложимо, на изменените маркетингови съобщения, компетентният орган на държавата членка по произход уведомява компетентния орган на приемащата държава членка, посочена в член 8, параграф 6, за измененията на бялата книга за криптоактива, и когато е приложимо, за изменените маркетингови съобщения и информира ЕОЦКП за уведомлението и за датата на публикуване.

ЕОЦКП предоставя изменената бяла книга за криптоактива в регистъра съгласно член 109, параграф 2 при публикуването.

6. В съответствие с член 9 предложителите, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, или операторите на платформи за търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, публикуват на своя уебсайт изменената бяла книга за криптоактива, и когато е приложимо, изменените маркетингови съобщения, като посочват и причините за измененията.

7. На изменената бяла книга за криптоактива, и когато е приложимо, на изменените маркетингови съобщения се поставя електронен времеви печат. Най-актуалната версия на изменената бяла книга за криптоактива, и когато е приложимо, на изменените маркетингови съобщения се отбелязват като приложимата версия. Всички изменени бели книги за криптоактиви, и когато е приложимо, изменени маркетингови съобщения остават на разположение, докато криптоактивите се държат публично.

8. Когато публичното предлагане се отнася за потребителски токен, който предоставя достъп до стоки и услуги, които все още не съществуват или не са в експлоатация, измененията, внесени в бялата книга за криптоактива, и когато е приложимо, в маркетинговите съобщения, не следва да надхвърлят 12-месечния срок, посочен в член 4, параграф 6.

9. Неактуалните версии на бялата книга за криптоактива и маркетинговите съобщения остават публично достъпни на уебсайта на предложителите, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, или операторите на платформи за търговия в продължение на най-малко 10 години след датата на публикуване на тези неактуални версии, придружени от добре видимо предупреждение, че те вече не са валидни, и от хипервръзка към специалния раздел на уебсайта, където е публикувана най-актуалната версия на тези документи.

Член 13

Право на оттегляне

1. Непрофесионалните държатели, които купуват криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, пряко от предложител или от доставчик на услуги за криптоактиви, предлагащ криптоактиви от името на този предложител, имат право на оттегляне.

Непрофесионалните държатели разполагат със срок от 14 календарни дни, в рамките на който да се оттеглят от своето споразумение за закупуване на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и от токени за електронни пари, без да заплащат такси, без да понасят разходи и без да са длъжни да посочват причини за това. Срокът за оттегляне започва да тече от датата на съгласието, дадено от непрофесионалния държател, за закупуването на тези криптоактиви.

2. Всички плащания, направени от непрофесионалния държател, включително, ако е приложимо, евентуални такси, се възстановяват без ненужно забавяне и във всички случаи не по-късно от 14 дни от датата, на която предложителят или доставчикът на услуги за криптоактиви, който пласира криптоактивите от името на този предложител, са били уведомени за решението на непрофесионалния държател да се оттегли от споразумението за закупуване на тези криптоактиви.

Такова възстановяване на средствата се извършва посредством същото платежно средство, което непрофесионалният държател е използвал за първоначалната трансакция, освен ако непрофесионалният държател изрично не се е съгласил на други условия, и при условие че не му се начисляват никакви такси, нито понася каквито и да било разходи в резултат на това възстановяване.

3. Предложителите на криптоактиви предоставят информация за правото на оттегляне, посочено в параграф 1, в бялата книга за криптоактива.

4. Правото на оттегляне, посочено в параграф 1, не се прилага, когато криптоактивите са били допуснати до търговия преди покупката им от непрофесионалния държател.

5. Когато предложителите са определили срок за публичното предлагане на криптоактивите в съответствие с член 10, правото на оттегляне не се упражнява след приключването на срока за записване на криптоактивите.

Член 14

Задължения на предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари

1. Предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари:

- а) действат почтено, безпристрастно и професионално;
- б) комуникират с държателите и потенциалните държатели на криптоактиви по обективен, ясен и неподвеждащ начин;
- в) установяват, предотвратяват, управляват и оповестяват евентуалните конфликти на интереси;
- г) поддържат системите си и протоколите си за сигурен достъп в съответствие с подходящите стандарти на Съюза.

За целите на буква г) от първа алинея ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, приема най-късно до 30 декември 2024 г. насоки съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 с цел определяне на тези стандарти на Съюза.

2. Предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, действат в интерес на държателите на тези криптоактиви и ги третираят равноправно, освен в случаите, в които в бялата книга за криптоактива, и когато е приложимо, в маркетинговите съобщения са оповестени преференциално третиране на специфични държатели и причините за това преференциално третиране.

3. Когато публичното предлагане на криптоактив, различен от токен, обезпечен с активи, или от токен за електронни пари, бъде отменено, предложителите на този криптоактив гарантират, че набраните от държателите или потенциалните държатели средства ще им бъдат надлежно върнати най-късно в срок до 25 календарни дни от датата на отмяната.

Член 15

Отговорност за информацията, представена в бялата книга за криптоактива

1. Когато предложител, лице, кандидатстващо за допускане до търговия, или оператор на платформа за търговия е нарушило член 6, като е предоставило в своята бяла книга за криптоактива или в измененията на бялата книга за криптоактива информация, която не е пълна, обективна и ясна или която е подвеждаща, този предложител, лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или операторът на платформа за търговия и членовете на неговия административен, ръководен или надзорен орган носят отговорност пред държателя на криптоактива за всяка загуба, понесена вследствие на това нарушение.

2. Всяко договорно изключване или ограничаване на гражданската отговорност съгласно посоченото в параграф 1 няма правно действие.

3. Когато бялата книга за криптоактива и маркетинговите съобщения се изготвят от оператора на платформата за търговия в съответствие с член 5, параграф 3, лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, също носи отговорност, когато предоставя информация, която не е пълна, обективна и ясна или която е подвеждаща за оператора на платформата за търговия.

4. Отговорност на държателя на криптоактива е да представи доказателства, че предложителят, лицето, кандидатстващо за достъп до търговия, или операторът на платформа за търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, е нарушил член 6, като е предоставил информация, която не е пълна, обективна и ясна или която е подвеждаща, и че разчитането на такава информация е оказало влияние върху решението на държателя да закупи, продаде или обмени съответния криптоактив.

5. Предложителят, лицето, кандидатствашо за допускане до търговия, или операторът на платформата за търговия и членовете на техния административен, ръководен или надзорен орган не носят отговорност пред държателя на криптоактива за загубите, понесени в резултат на разчитането на информацията, предоставена в резюмето, посочено в член 6, параграф 7, включително нейния превод, освен когато резюмето:

- а) е подвеждащо, неточно или непоследователно, когато се разглежда заедно с останалите части на бялата книга за криптоактива; или
 - б) не предоставя, когато се разглежда заедно с останалите части на бялата книга за криптоактива, съществена информация, която да помогне на потенциалните държатели на криптоактива да вземат решение за закупуването на този криптоактив.
6. Настоящият член не засяга която и да е друга гражданска отговорност съгласно националното право.

ДЯЛ III

ТОКЕНИ, ОБЕЗПЕЧЕНИ С АКТИВИ

ГЛАВА I

Лиценз за публично предлагане на токени, обезпечени с активи, и за кандидатстване за допускането и до търговия

Член 16

Лицензиране

1. Никое лице не предлага публично токен, обезпечен с активи, и не кандидатства за допускане до търговия с токен, обезпечен с активи, в рамките на Съюза, освен ако това лице е издателят на този токен, обезпечен с активи, и е:

- а) юридическо лице или друго предприятие, което е установено в Съюза и е получило лиценз в съответствие с член 21 от компетентния орган на своята държава членка по произход; или
- б) кредитна институция, която спазва член 17.

При писмено съгласие от страна на издателя на токена, обезпечен с активи, други лица може да предлагат публично или да кандидатстват за допускане до търговия с този токен, обезпечен с активи. Тези лица спазват изискванията на членове 27, 29 и 40.

За целите на първа алинея, буква а) други предприятия може да издадат токени, обезпечени с активи, само ако тяхната правна форма гарантира ниво на защита на интересите на трети лица, равностойно на това, което се предоставя от юридическите лица, и ако те подлежат на равностоен пруденциален надзор, съответстващ на правната им форма.

2. Параграф 1 не се прилага, когато:

- а) в продължение на период от 12 месеца, изчисляван в края на всеки календарен ден, средната стойност на токена, обезпечен с активи, издаден от даден издател, които са в обращение, никога не е надвишавала 5 000 000 EUR или съответния еквивалент в друга официална валута, и издателят не е свързан с мрежа на други освободени издатели; или
- б) публичното предлагане на токен, обезпечени с активи, е предназначено изключително за квалифицирани инвеститори и токенът, обезпечен с активи, може да бъде държан единствено от такива квалифицирани инвеститори.

Когато се прилага настоящият параграф, издателите на токени, обезпечени с активи, изготвят бяла книга за криптоактива, както е посочено в член 19, и уведомяват за нея, и при поискване, за всякакви маркетингови съобщения компетентния орган на своята държава членка по произход.

3. Лицензът, издаден от компетентния орган на лице, посочено в параграф 1, първа алинея, буква а), е валиден за целия Съюз и дава възможност на издател на токен, обезпечен с активи, да предлага публично в целия Съюз токенът, обезпечен с активи, за които е бил лицензиран, или да кандидатства за допускането до търговия с този токен, обезпечен с активи.

4. Одобрението, което компетентният орган е предоставил по отношение на изготвената от издателя бяла книга за криптоактива съгласно член 17, параграф 1 или член 21, параграф 1 или на изменената бяла книга съгласно член 25, е валидно за целия Съюз.

Член 17

Изисквания към кредитните институции

1. Токен, обезпечен с активи, издаден от кредитна институция, може да бъде предлаган публично или допуснат до търговия, ако кредитната институция:

а) изготви бяла книга за криптоактива, както е посочено в член 19, за токена, обезпечен с активи, представи бялата книга за криптоактива за одобрение от компетентния орган на своята държава членка по произход в съответствие с процедурата, определена в регулаторните технически стандарти, приети съгласно параграф 8 от настоящия член, и бялата книга за криптоактива бъде одобрена от компетентния орган;

б) уведоми съответния компетентен орган, най-малко 90 работни дни преди първото издаване на токена, обезпечен с активи, като му предостави следната информация:

i) програмата за дейността, която включва бизнес модела, който кредитната институция възнамерява да използва;

ii) правно становище, че токенът, обезпечен с активи, не отговаря на условията да бъде определен като никое от следните:

— криптоактив, изключен от обхвата на настоящия регламент съгласно член 2, параграф 4;

— токен за електронни пари;

iii) подробно описание на правилата за управление, посочени в член 34, параграф 1;

iv) политиките и процедурите, изброени в член 34, параграф 5, първа алинея;

v) описание на договорните споразумения със субекти – трети лица, посочени в член 34, параграф 5, втора алинея;

vi) описание на политиката относно непрекъснатостта на дейността, посочена в член 34, параграф 9;

vii) описание на механизмите за вътрешен контрол и процедурите за управление на риска, посочени в член 34, параграф 10;

viii) описание на въведените системи и процедури за обезпечаване на наличността, автентичността, цялостността и поверителността на данните, посочени в член 34, параграф 11;

2. От кредитната институция, която вече е уведомила компетентния орган в съответствие с параграф 1, буква б) за издаването на друг токен, обезпечен с активи, не се изисква да предостави информацията, която преди това е била предоставена от нея на компетентния орган, когато тази информация би била идентична. При предоставяне на информацията, изброена в параграф 1, буква б), кредитната институция изрично потвърждава, че всяка непредставена отново информация все още е актуална.

3. Компетентният орган, който получава уведомление, посочено в параграф 1, буква б), преценява в срок до 20 работни дни от получаването на изброената в тази буква информация дали е предоставена необходимата съгласно тази буква информация. Когато компетентният орган стигне до заключението, че уведомлението не е пълно, тъй като липсва информация, той незабавно информира уведомяващата кредитна институция за това и определят срок, в рамките на който от тази кредитна институция се изисква да предостави липсващата информация.

Срокът за предоставяне на липсваща информация не може да надвишава 20 работни дни от датата на искането. До изтичането на този срок срокът, определен в параграф 1, буква б), спира да тече. Всяко допълнително искане от страна на компетентния орган за допълване или изясняване на информацията се отправя по негова преценка, но не води до спиране на срока, определен в параграф 1, буква б).

Кредитната институция не предлага публично, нито кандидатства за допускане до търговия с токена, обезпечен с активи, докато уведомлението е непълно.

4. За кредитна институция, която издава токени, обезпечени с активи, включително значими токени, обезпечени с активи, не се прилагат членове 16, 18, 20, 21, 24, 35, 41 и 42.

5. Компетентният орган незабавно съобщава на ЕЦБ пълната информация, получена съгласно параграф 1, а когато кредитната институция е установена в държава членка, чиято официална валута не е еврото, или когато токенът, обезпечен с активи, е обвързан с официална валута на държава членка, различна от еврото — също и на централната банка на тази държава членка.

ЕЦБ, и когато е приложимо, централната банка на държавата членка, посочена в първа алинея, издават становище по тази информация в срок до 20 работни дни от получаването на пълната информация и го предават на компетентния орган.

Компетентният орган изисква от кредитната институция да не предлага публично или да не кандидатства за допускане до търговия с токена, обезпечен с активи, в случаите, когато ЕЦБ или, когато е приложимо, централната банка на държавата членка, както е посочено в първа алинея, даде отрицателно становище въз основа на съображения, свързани с риск за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет.

6. Компетентният орган съобщава на ЕОЦКП информацията, посочена в член 109, параграф 3, след като провери пълнотата на информацията, получена съгласно параграф 1 от настоящия член.

Най-късно към началната дата на публичното предлагане или допускането до търговия ЕОЦКП предоставя тази информация в регистъра съгласно член 109, параграф 3.

7. Съответният компетентен орган уведомява ЕОЦКП за отнемането на лиценза на кредитна институция, издаваща токени, обезпечени с активи, в рамките на два работни дни от отнемането на лиценза. Без излишно забавяне ЕОЦКП предоставя информацията за това отнемане в регистъра съгласно член 109, параграф 3.

8. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточнява допълнително процедурата за одобряване на бялата книга за криптоактива, посочена в параграф 1, буква а).

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 18

Заявление за издаване на лиценз

1. Юридическите лица или други предприятия, които възнамеряват да предлагат публично или кандидатстват за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи, подават заявление за издаване на лиценз, както е посочено в член 16, до компетентния орган на своята държава членка по произход.

2. В заявлението по параграф 1 се съдържа цялата посочена по-долу информация:

- а) адресът на подалия заявлението издател;
- б) идентификационният код на правния субект на подалия заявлението издател;
- в) учредителният акт на подалия заявлението издател, когато е приложимо;
- г) програмата за дейността, която включва бизнес модела, който подалият заявлението издател възнамерява да използва;
- д) правно становище, че токенът, обезпечен с активи, не отговаря на условията да бъде определен като никое от следните:
 - i) криптоактив, изключен от обхвата на настоящия регламент съгласно член 2, параграф 4; или
 - ii) токен за електронни пари;
- е) подробно описание на правилата за управление на подалия заявлението издател, посочени в член 34, параграф 1;
- ж) когато съществуват споразумения за сътрудничество с конкретни доставчици на услуги за криптоактиви, описание на техните механизми и процедури за вътрешен контрол за гарантиране на спазването на задълженията във връзка с предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма съгласно Директива (ЕС) 2015/849;
- з) самоличността на членовете на ръководния орган на подалия заявлението издател;
- и) доказателство, че лицата по буква з) се ползват с достатъчно добра репутация и притежават подходящите знания, умения и опит, за да управляват подалия заявлението издател;

- й) доказателство, че всеки акционер или член, който има, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в подалия заявлението издател, има достатъчно добра репутация;
- к) бяла книга за криптоактива, както е посочено в член 19;
- л) политиките и процедурите, посочени в член 34, параграф 5, първа алинея;
- м) описание на договорните споразумения със субектите – трети лица, посочени в член 34, параграф 5, втора алинея;
- н) описание на политиката на подалия заявлението издател относно непрекъснатостта на дейността, посочена в член 34, параграф 9;
- о) описание на механизмите за вътрешен контрол и процедурите за управление на риска, посочени в член 34, параграф 10;
- п) описание на въведените системи и процедури за обезпечаване на наличността, автентичността, цялостността и поверителността на данните, посочени в член 34, параграф 11;
- р) описание на процедурите на подалия заявление издател относно разглеждането на жалби, както е посочено в член 31;
- с) когато е приложимо, списък на приемащите държави членки, в които подалият заявление издател възнамерява да предлага публично токен, обезпечен с активи, или да кандидатства за допускането до търговия с токена, обезпечен с активи.

3. От издателите, които вече са получили лиценз по отношение на даден токен, обезпечен с активи, не се изисква за целите на лицензирането по отношение на друг токен, обезпечен с активи, да предоставят информацията, която преди това е била предоставена от тях на компетентния орган, когато тази информация би била идентична. При предоставяне на информацията, посочена в параграф 2, издателят изрично потвърждава, че всяка непредставена отново информация все още е актуална.

4. Своевременно и във всички случаи до два работни дни след получаване на заявление съгласно параграф 1 компетентният орган потвърждава писмено на подалия заявлението издател получаването.

5. За целите на параграф 2, букви и) и й), подалият заявлението издател на токена, обезпечен с активи, представят всички изброени по-долу доказателства:

- а) за всички членове на ръководния орган — свидетелство за съдимост, установяващо, че лицето не е осъждано с влязла в сила присъда и не са му налагани санкции по силата на приложимото търговско право, право в областта на несъстоятелността и в областта на финансовите услуги, или във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за измама или за професионална отговорност;
- б) доказателство, че членовете на ръководния орган на подалия заявлението издател на токена, обезпечен с активи, притежават заедно подходящите знания, умения и опит, за да управляват издателя на токена, обезпечени с активи, както и че тези лица са длъжни да посвещават на изпълнението на задълженията си достатъчно време;
- в) за всички акционери и членове, които имат пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в подалия заявлението издател, — свидетелство за съдимост, установяващо, че лицето не е осъждано с влязла в сила присъда и не са му налагани санкции по силата на приложимото търговско право, право в областта на несъстоятелността и в областта на финансовите услуги, или във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за измама или във връзка с професионалната отговорност.

6. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточнява допълнително информацията, посочена в параграф 2:

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

7. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП, разработва проект на технически стандарти за изпълнение за установяване на стандартни формуляри, образци и процедури относно информацията, която трябва да бъде включена в заявлението, за да се гарантират еднакви условия в целия Съюз.

ЕБО представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 19

Съдържание и форма на бялата книга за криптоактива по отношение на токени, обезпечени с активи

1. Бялата книга за криптоактива по отношение на токен, обезпечен с активи, съдържа следната информация, както е уточнено допълнително в приложение II:

- а) информация за издателя на токена, обезпечен с активи;
- б) информация за токена, обезпечен с активи;
- в) информация относно публичното предлагане на токена, обезпечен с активи, или за допускането му до търговия;
- г) информация за правата и задълженията, свързани с токена, обезпечен с активи;
- д) информация за използваната технология;
- е) информация за рисковете;
- ж) информация за резерва от активи;
- з) информация за основните неблагоприятни въздействия върху климата и други свързани с околната среда неблагоприятни въздействия на механизма за консенсус, използван за издаване на токена, обезпечен с активи.

В бялата книга за криптоактива се посочва също самоличността на лицето, различно от издателя, който публично предлага или кандидатства за допускане до търговия съгласно член 16, параграф 1, втора алинея, и причината, поради която това конкретно лице предлага този токен, обезпечен с активи, или кандидатства за допускането му до търговия. В случаите, когато бялата книга за криптоактива не е изготвена от издателя, бялата книга за криптоактива включва също така самоличността на лицето, което е изготвило бялата книга за криптоактива, и причината, поради която това конкретно лице я е изготвило.

2. Цялата информация, изброена в параграф 1, е обективна, ясна и неподвеждаща. Бялата книга за криптоактива няма съществени пропуски и е представена в сбита и разбираема форма.

3. Бялата книга за криптоактива не съдържа никакви твърдения относно бъдещата стойност на криптоактивите, с изключение на декларацията, посочена в параграф 4.

4. В бялата книга за криптоактива ясно и недвусмислено се посочва, че:

- а) токентът, обезпечен с активи, може да загуби цялата си стойност или част от нея;
- б) токентът, обезпечен с активи, невинаги може да бъде прехвърлим;
- в) токентът, обезпечен с активи, може да не бъде ликвиден;
- г) токентът, обезпечен с активи, не е обхванат от схемите за обезщетение на инвеститорите съгласно Директива 97/9/ЕО;
- д) токентът, обезпечен с активи, не е обхванат от схемите за гарантиране на депозитите съгласно Директива 2014/49/ЕС.

5. Бялата книга за криптоактива съдържа декларация от ръководния орган на издателя на токена, обезпечен с активи. Тази декларация потвърждава, че бялата книга за криптоактива отговаря на настоящия дял и че доколкото е известно на ръководния орган, съдържащата се в нея информация е обективна, ясна и неподвеждаща и бялата книга за криптоактива не съдържа пропуски, които могат да засегнат нейния смисъл.

6. Бялата книга за криптоактива съдържа резюме, вмъкнато след декларацията, посочена в параграф 5, в което накратко и на нетехнически език се предоставя съществена информация за публичното предлагане на токена, обезпечен с активи, или за планираното допускане до търговия с токена, обезпечен с активи. Резюмето е лесно разбираемо и се представя и формулира ясно и разбираемо, като се използва четлив размер на буквите. Резюмето на бялата книга за криптоактива осигурява подходяща информация за характеристиките на съответния токен, обезпечен с активи, която е необходима на потенциалните държатели на този токен, обезпечен с активи, за да могат да вземат информирано решение.

Резюмето съдържа предупреждение, че:

- а) то следва да се възприема като въведение към бялата книга за криптоактива;
- б) потенциалният държател следва да вземе решението си за закупуване на токена, обезпечен с актив, въз основа на съдържанието на бялата книга за криптоактива в нейната цялост, а не въз основа единствено на резюмето;
- в) публичното предлагане на токена, обезпечен с активи, не представлява оферта, нито предложение за покупка на финансови инструменти и че подобна оферта или предложение могат да бъдат отправяни само чрез проспект или други документи за предлагане, съставени в съответствие с приложимото национално право;
- г) бялата книга за криптоактива не представлява проспект по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/1129, нито друг документ за предлагане съгласно правото на Съюза или националното право.

В резюмето се посочва, че държателите на токени, обезпечени с активи, имат право на обратно изкупуване по всяко време, както се посочват и условията за това обратно изкупуване.

7. Бялата книга за криптоактива съдържа датата на уведомлението за него и съдържание.

8. Бялата книга за криптоактива се изготвя на официален език на държавата членка по произход или на език, използван обичайно в сферата на международните финанси.

Когато токена, обезпечени с активи, се предлага и в държава членка, различна от държавата членка по произход на подалия заявлението, бялата книга за криптоактива се изготвя и на официален език на приемащата държава членка или на език, обичайно използван в сферата на международните финанси.

9. Бялата книга за криптоактива се представя в машинночитим формат.

10. ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, разработва проект на технически стандарти за изпълнение за определяне на стандартни формуляри, формати и образци за целите на параграф 9.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

11. ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти относно съдържанието, методиките и представянето на информацията, посочена в параграф 1, първа алинея, буква з), по отношение на показателите за устойчивост във връзка с неблагоприятните въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия, свързани с околната среда.

При разработването на проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, ЕОЦКП взема предвид различните видове механизми за консенсус, използвани за валидиране на трансакции с криптоактиви, техните структури за стимулиране и използването на енергия, енергия от възобновяеми източници и природни ресурси, генерирането на отпадъци и емисиите на парникови газове. ЕОЦКП актуализира тези регулаторни технически стандарти с оглед на регулаторното и технологичното развитие.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 20

Оценка на заявлението за издаване на лиценз

1. При получаването на заявление за издаване на лиценз, както е посочено в член 18, в срок до 25 работни дни от получаването му компетентните органи извършват оценка дали заявлението, включително бялата книга за криптоактива, посочена в член 19, съдържа цялата необходима информация. Те незабавно уведомяват подалия заявлението издател за това дали в заявлението, включително бялата книга за криптоактива, липсва необходима информация. Ако заявлението, включително бялата книга за криптоактива, са непълни, компетентните органи определят срок, в рамките на който подалият заявлението издател трябва да предостави липсващата информация.

2. В срок до 60 работни дни от получаването на пълното заявление компетентните органи оценяват дали подалият заявлението издател отговаря на изискванията по настоящия дял и приемат надлежно обоснован проект на решение за издаване на лиценз или за отказ за издаване на лиценз. В рамките на тези 60 работни дни компетентните органи могат да изискат от подалия заявлението издател всякаква информация във връзка със заявлението, включително с бялата книга за криптоактива, посочена в член 19.

При процеса на оценка компетентните органи могат да си сътрудничат с компетентните органи в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, със звената за финансово разузнаване или с други публични органи.

3. Процесът на оценка по параграфи 1 и 2 следва да бъде спрял за периода от датата на искането за предоставяне на липсваща информация от компетентния орган до получаването от него на отговор от подалият заявлението издател. Спирането не може да надвишава 20 работни дни. Всяко допълнително искане от страна на компетентните органи за допълване или изясняване на информацията се отправя по тяхна преценка, но не води до спиране на срока за оценка съгласно параграфи 1 и 2.

4. След изтичането на срока от 60 работни дни, посочен в параграф 2, компетентните органи изпращат своя проект на решение и заявлението на ЕБО, ЕОЦКП и ЕЦБ. Когато подалият заявлението издател е установен в държава членка, чиято официална валута не е еврото, или когато токенът, обезпечен с активи, е обвързан с официална валута на държава членка, различна от еврото, компетентните органи изпращат своя проект на решение и заявлението също и на централната банка на тази държава членка.

5. По искане на компетентния орган и в срок до 20 работни дни от получаването на проекта на решение и заявлението, ЕБО и ЕОЦКП изготвят становище относно тяхната оценка на правното становище, посочено в член 18, параграф 2, буква д), и предават становищата си на съответния компетентен орган.

В срок до 20 работни дни от получаването на проекта на решение и заявлението ЕЦБ или, когато е приложимо, централната банка, посочена в параграф 4, изготвя становище относно своята оценка за рисковете, които издаването на този обезпечен с активи токен може да породи за финансовата стабилност, за гладкото функциониране на платежните системи, за трансмисионния механизъм на паричната политика и за паричния суверенитет, и предава становището си на съответния компетентен орган.

Без да се засяга член 21, параграф 4, становищата, посочени в първа и втора алинея от настоящия параграф, нямат задължителен характер.

Все пак компетентният орган взема надлежно предвид становищата, посочени в първа и втора алинея от настоящия параграф.

Член 21

Издаване на лиценз или отказ за издаване на лиценз

1. В рамките на 25 работни дни от получаването на становищата, посочени в член 20, параграф 5, компетентните органи вземат надлежно обосновано решение за издаване на лиценз или за отказ от лицензиране на подалия заявлението издател и в срок до пет работни дни от вземането на това решение уведомяват подалия заявлението издател за това. Когато на даден подал заявление издател бъде издаден лиценз, бялата книга за криптоактива на този издател се счита за одобрена.

2. Компетентните органи отказват издаването на лиценз, когато са налице обективни и доказуеми основания за това, че:

а) ръководният орган на подалия заявлението издател би могъл да представлява заплаха за неговото ефективно, стабилно и благоразумно управление, за непрекъснатостта на дейността му и за подходящото зачитане на интересите на неговите клиенти и целостта на пазара;

- б) членовете на ръководния орган не отговарят на критериите, посочени в член 34, параграф 2;
- в) акционерите и членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие, не отговарят на критериите за достатъчно добра репутация, посочени в член 34, параграф 4;
- г) подалят заявлението издател не отговаря или има вероятност да не отговаря на някое от изискванията по настоящия дял;
- д) бизнес моделът на подалия заявлението издател може да представлява сериозна заплаха за целостта на пазара, финансовата стабилност и гладкото функциониране на платежните системи или да изложи издателя или сектора на сериозни рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма.

3. До 30 юни 2024 г. ЕБО и ЕОЦКП приемат съвместно насоки, в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 съответно, за оценката на пригодността на членовете на ръководния орган на издателите на токени, обезпечени с активи, и на акционерите и членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в издателите на токени, обезпечени с активи.

4. Компетентните органи отказват също така издаването на лиценз, ако ЕЦБ или, когато е приложимо, централната банка представи отрицателно становище съгласно член 20, параграф 5 въз основа на съображения, свързани с риск за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисияния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет.

5. В срок до два работни дни от издаването на лиценза компетентните органи предават на единното звено за контакт на приемащите държави членки, на ЕОЦКП, на ЕБО, на ЕЦБ и, когато е приложимо, на централните банки, посочени в член 20, параграф 4, информацията, определена в член 109, параграф 3.

Най-късно към началната дата на публичното предлагане или допускането до търговия ЕОЦКП предоставя тази информация в регистъра съгласно член 109, параграф 3.

6. Компетентните органи информират ЕБО, ЕОЦКП и ЕЦБ, и когато е приложимо, централната банка, посочена в член 20, параграф 4, за всички отказани заявления за издаване на лиценз, и предоставят обосновка за решението, и когато е приложимо, обяснение за всяко отклонение от становищата, посочени в член 20, параграф 5.

Член 22

Докладване относно токени, обезпечени с активи

1. За всеки токен, обезпечен с активи, чиято стойност при издаване е по-голяма от 100 000 000 EUR, издателят докладва веднъж на всеки три месеца пред компетентния орган следната информация:

- а) броя на държателите;
- б) стойността на издадения токен, обезпечен с активи, и размера на резерва от активи;
- в) среднодневния брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите;
- г) приблизителна оценка на среднодневния брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите през съответното тримесечие, свързани с използването му като разменно средство в рамките на съответната зона с единна валута.

За целите на първа алинея, букви в) и г) „трансакция“ означава всяка промяна на физическото или юридическото лице, което има право върху токена, обезпечен с активи, в резултат на прехвърлянето на токена, обезпечен с активи, от един адрес в децентрализиран регистър или сметка към друг.

Трансакциите, които са свързани с обмен срещу средства или други криптоактиви с издателя или с доставчик на услуги за криптоактиви, не се считат за свързани с използване на токена, обезпечен с активи, като разменно средство, освен ако има доказателства, че токенът, обезпечен с активи, се използва за уреждане на трансакции с други криптоактиви.

2. Компетентният орган може да изисква от издателите на токени, обезпечени с активи, да изпълняват задължението за докладване, посочено в параграф 1, по отношение на токени, обезпечени с активи, които са издадени на стойност под 100 000 000 EUR.

3. Доставчиците на услуги за криптоактиви, които предоставят услуги, свързани с токени, обезпечени с активи, предоставят на издателя на токена, обезпечен с активи, необходимата информация за изготвянето на доклада, посочен в параграф 1, включително чрез докладване за трансакции извън децентрализирания регистър.

4. Компетентният орган споделя получената информация с ЕЦБ, и когато е приложимо, с централната банка, посочена в член 20, параграф 4, и с компетентните органи на приемащите държави членки.

5. ЕЦБ, и ако е приложимо, централната банка, посочена в член 20, параграф 4, могат да предоставят на компетентния орган собствените си приблизителни оценки за тримесечния среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите, свързани с използване на токена, обезпечен с активи, като разменно средство в рамките на съответната зона с единна валута.

6. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се определя методиката за приблизителна оценка на тримесечния среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите, свързани с използване на токен, обезпечен с активи, като разменно средство в рамките на съответната зона с единна валута.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

7. ЕБО разработва проект на технически стандарти за изпълнение за определяне на стандартни формуляри, формати и образци за целите на посоченото в параграф 1 докладване и предоставянето на информация, посочена в параграф 3.

ЕБО представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 23

Ограничения за издаването на токени, обезпечени с активи, които са широко използвани като разменно средство

1. Когато за токен, обезпечен с активи, очакваният тримесечен среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите, свързани с използването ѝ като разменно средство в рамките на съответна зона с единна валута, са по-големи съответно от 1 милион трансакции и 200 000 000 EUR, издателят:

а) спира издаването на този токен, обезпечен с активи; и

б) в срок до 40 работни дни след достигането на този праг представя на компетентния орган план, който да гарантира, че очакваният тримесечен среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на тези трансакции се поддържат съответно под 1 милион трансакции и 200 000 000 EUR.

2. За да прецени дали посоченият в параграф 1 праг е достигнат, компетентният орган използва предоставената от издателя информация, собствената си оценка или оценката на ЕЦБ или, по целесъобразност, оценката на централната банка, посочена в член 20, параграф 4, в зависимост от това коя от стойностите е по-висока.

3. Когато няколко издателя издават един и същ токен, обезпечен с активи, посочените в параграф 1 критерии се оценяват от компетентния орган след събиране на данните от всички издатели.

4. Издателят представя посочения в параграф 1, буква б) план за одобрение от компетентния орган. Когато е необходимо, компетентният орган изисква извършването на промени, като налагането на минимална номинална стойност, за да се осигури своевременно намаляване на използването като разменно средство на токена, обезпечен с активи.

5. Компетентният орган позволява на издателя да издава отново токен, обезпечен с активи, единствено когато разполага с доказателства, че очакваният тримесечен среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите, свързани с използването му като разменно средство в рамките на съответна зона с единна валута, са по-ниски от съответно 1 милион трансакции и 200 000 000 EUR.

Член 24

Отнемане на лиценза

1. Компетентните органи отнемат лиценза на издател на токен, обезпечен с активи, във всеки един от следните случаи:

- а) издателят не е осъществявал дейност в продължение на шест последователни месеца или не е използвал лиценза си в продължение на 12 последователни месеца;
- б) издателят е получил лиценза чрез неправомерни средства, като неверни твърдения в заявлението за издаване на лиценз, посочено в член 18, или в бялата книга за криптоактива, изменена в съответствие с член 25;
- в) издателят вече не отговаря на условията, при които е издаден на лицензът;
- г) издателят сериозно е нарушил разпоредбите на настоящия дял;
- д) за издателя се е прилагал план за обратно изкупуване;
- е) издателят изрично се е отказал от лиценза или е решил да прекрати дейността си;
- ж) дейността на издателя представлява сериозна заплата за целостта на пазара, финансовата стабилност и гладкото функциониране на платежните системи или излага издателя или сектора на сериозни рискове от изпиране на пари и финансиране на тероризма.

Издателят на токен, обезпечен с активи, уведомява компетентния за него орган за всеки от случаите, посочени в първа алинея, букви д) и е).

2. Компетентните органи отнемат също така лиценза на издателя на токен, обезпечен с активи, когато ЕЦБ или, когато е приложимо, централната банка, посочена в член 20, параграф 4, дадат становище, че токентът, обезпечен с активи, представлява сериозна заплата за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисияния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет.

3. Компетентните органи ограничават размера на токена, обезпечен с активи, който ще бъде издаден, или налагат минимална номинална стойност за токена, обезпечен с активи, когато ЕЦБ или, ако е приложимо, централната банка, посочена в член 20, параграф 4, изразят становище, че токентът, обезпечен с активи, представлява заплата за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисияния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет, и определят приложимата пределна стойност или минимална номинална стойност.

4. Съответните компетентни органи уведомяват незабавно компетентния за даден издател на токен, обезпечен с активи, орган в следните ситуации:

- а) когато даден субект — трето лице, посочен в член 34, параграф 5, алинея 1, буква з) от настоящия регламент, е загубил лиценза си за кредитна институция, както е посочено в член 8 от Директива 2013/36/ЕС, за доставчик на услуги за криптоактиви, както е посочено в член 59 от настоящия регламент, за платежна институция или за институция за електронни пари;
- б) членовете на ръководния орган на издателя или акционерите или членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в издателя, са нарушили разпоредбите на националното право за транспониране на Директива (ЕС) 2015/849.

5. Компетентните органи отнемат лиценза на издател на токен, обезпечен с активи, когато считат, че ситуацията, посочена в параграф 4 от настоящия член, засягат добрата репутация на членовете на ръководния орган на този издател или добрата репутация на който и да е акционер или член, който има, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие, в издателя, или когато има информация за несъответствия в правилата за управление или за вътрешен контрол, посочени в член 34.

В случай на отнемане на лиценза издателят на токен, обезпечен с активи, прилага процедурата по член 47.

6. В срок от два работни дни от отнемането на лиценза компетентните органи уведомяват ЕОЦКП за отнемането на лиценза на издателя на токена, обезпечен с активи. Без излишно забавяне ЕОЦКП предоставя информацията за това отнемане в регистъра, посочено в член 109.

Член 25

Изменение на публикувана бяла книга за криптоактива по отношение на токени, обезпечени с активи

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, уведомяват компетентния орган на своята държава членка по произход за всяко планирано изменение в своя бизнес модел, което е вероятно да окаже значително влияние върху решението за покупка от страна на всякакви държатели или потенциални държатели на токени, обезпечени с активи, и което се прави след издаването на лиценза съгласно член 21 или след одобрението на бялата книга за криптоактива съгласно член 17, както и в контекста на член 23. Измененията включват, наред с другото, съществени промени на:

- а) правилата за управление, включително системите за отчитане пред ръководния орган и рамката за управление на риска;
- б) резервните активи и попечителството на резервните активи;
- в) правата, предоставени на държателите на токени, обезпечени с активи;
- г) механизма за издаване и обратно изкупуване на токен, обезпечен с активи;
- д) протоколите за валидиране на трансакциите с токени, обезпечени с активи;
- е) функционирането на собствената проектирана технология на децентрализирания регистър на издателите, когато токени, обезпечени с активи, се издават, прехвърлят и съхраняват посредством такава технология на децентрализирания регистър;
- ж) механизмите за гарантиране на ликвидността на токени, обезпечени с активи, включително политиката и процедурите за управление на ликвидността за издателите на значими токени, обезпечени с активи, посочени в член 45;
- з) договореностите със субекти – трети лица, включително за управлението на резервните активи и инвестирането на резерва, попечителството на резервните активи, и когато е приложимо, публичното разпространение на токени, обезпечени с активи;
- и) процедурите за разглеждане на жалби;
- й) оценката на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма и свързаните с нея общи политики и процедури.

Издателите на токени, обезпечени с активи, уведомяват компетентния орган на своята държава членка по произход най-малко 30 работни дни, преди планираните промени да породят действие.

2. Когато компетентният орган е бил уведомен за дадено планирано изменение, както е посочено в параграф 1, издателят на токен, обезпечен с активи, изготвя проект на изменена бяла книга за криптоактива и гарантира, че последователността, в която е представена съдържащата се в нея информация, е в съответствие с тази в първоначалната бяла книга за криптоактива.

Издателят на токен, обезпечен с активи, уведомява компетентния орган на държавата членка по произход за проекта на изменена бяла книга за криптоактива.

Компетентният орган потвърждава по електронен път получаването на проекта на изменена бяла книга за криптоактива във възможно най-кратък срок и най-късно до пет работни дни след получаването му.

Компетентният орган одобрява или отказва да одобри проекта на изменена бяла книга за криптоактива в срок до 30 работни дни, след като е потвърдил получаването му. При разглеждането на проекта на изменена бяла книга за криптоактива компетентният орган може да изиска допълнителна информация, разяснения или аргументи във връзка с този проект на изменена бяла книга за криптоактива. Когато компетентният орган отправи такова искане, 30-дневният срок започва да тече едва след като компетентният орган е получил изисканата допълнителна информация.

3. Когато компетентният орган счита, че измененията в бялата книга за криптоактива са потенциално важни за гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика и паричния суверенитет, той се консултира с ЕЦБ, и когато е приложимо, с централна банка, посочена в член 20, параграф 4. В подобни случаи компетентният орган може също така да се консултира с ЕБО и ЕОЦКП.

ЕЦБ или съответната централна банка, и когато е приложимо, ЕБО и ЕОЦКП предоставят становище в срок до 20 работни дни от получаването на консултацията, посочена в първа алинея.

4. Когато компетентният орган одобрява изменената бяла книга за криптоактива, той може да поиска от издателя на токена, обезпечен с активи:

- а) да въведе механизми за гарантиране на защитата на държателите на токена, обезпечени с активи, когато евентуална промяна в дейността на издателя може да има съществено отражение върху стойността, стабилността или рисковете, свързани с токена, обезпечен с активи, или с резервните активи;
- б) да предприеме подходящи корективни мерки в отговор на опасенията, свързани с целостта на пазара, финансовата стабилност или гладкото функциониране на платежните системи.

Компетентният орган изисква от издателя на токен, обезпечен с активи, да предприеме подходящи корективни мерки в отговор на опасенията, свързани с гладкото функциониране на платежните системи, трансмисионния механизъм на паричната политика или паричния суверенитет, ако тези корективни мерки са предложени от ЕЦБ или, когато е приложимо, от централната банка, посочена в член 20, параграф 4, при провеждането на консултациите, предвидени в параграф 3 от настоящия член.

Когато ЕЦБ или централната банка, посочена в член 20, параграф 4, са предложили различни мерки от тези, които са поискани от компетентния орган, предложените мерки се съчетават или, ако това не е възможно, се изисква прилагането на по-строгата мярка.

5. Компетентният орган съобщава за изменената бяла книга за криптоактива на ЕОЦКП, на единните звена за контакт на приемащите държави членки, на ЕБО, на ЕЦБ и, когато е приложимо, на централната банка на съответната държава членка в срок до два работни дни от предоставянето на одобрението.

ЕОЦКП предоставя изменената бяла книга за криптоактива в регистъра, посочен в член 109, без излишно забавяне.

Член 26

Отговорност на издателите на токени, обезпечени с активи, по отношение на информацията, представена в бялата книга за криптоактива

1. Когато издател е нарушил член 19, като е предоставил в своята бяла книга за криптоактива или в изменената бяла книга за криптоактива информация, която не е пълна, обективна и ясна или която е подвеждаща, този издател и членовете на неговия административен, ръководен или надзорен орган носят отговорност пред държателя на такъв токен, обезпечен с активи, за всяка загуба, понесена вследствие на това нарушение.

2. Всяко договорно изключване или ограничаване на гражданската отговорност съгласно посоченото в параграф 1 се лишава от правно действие.

3. Държателят на токен, обезпечен с активи, носи отговорността да представи доказателства, че издателят на този токен, обезпечен с активи, е нарушил член 19, като е предоставил в своята бяла книга за криптоактива или в изменената бяла книга за криптоактива информация, която не е пълна, обективна и ясна или която е подвеждаща, и че използването на такава информация е оказало влияние върху решението на държателя да закупи, продаде или обмени този токен, обезпечен с активи.

4. Издателят и членовете на неговия административен, ръководен или надзорен орган не носят отговорност за загубите, претърпени в резултат на осланянето на информацията, предоставена в резюмето съгласно член 19, включително нейния превод, освен когато резюмето:

- а) е подвеждащо, неточно или непоследователно, когато се разглежда заедно с останалите части на бялата книга за криптоактива; или
- б) не предоставя, когато се разглежда заедно с останалите части на бялата книга за криптоактива, основната информация, която да помогне на потенциалните държатели да вземат решение дали да закупят токена, обезпечен с активи.

5. Настоящият член не засяга която и да е друга гражданска отговорност съгласно националното право.

ГЛАВА 2

Задължения на издателите на токени, обезпечени с активи

Член 27

Задължение на издателите да действат почтено, безпристрастно и професионално в интерес на държателите на токени, обезпечени с активи

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, действат почтено, безпристрастно и професионално и комуникират с държателите и потенциалните държатели на токени, обезпечени с активи, по безпристрастен, ясен и неподвеждащ начин.
2. Издателите на токени, обезпечени с активи, действат в интерес на държателите на тези токени и ги третираят равноправно, освен в случаите, в които в бялата книга за криптоактива, и когато е приложимо, в маркетинговите съобщения, е оповестено преференциално третиране.

Член 28

Публикуване на бялата книга за криптоактива

Издателят на токен, обезпечен с активи, публикува на своя уебсайт одобрената бяла книга за криптоактива, посочена в член 17, параграф 1 или член 21, параграф 1, и когато е приложимо, изменената бяла книга за криптоактива, посочена в член 25. Одобрената бяла книга за криптоактиви остава публично достъпна до началната дата на публичното предлагане на токена, обезпечен с активи, или на допускането до търговия с този токен. Бялата книга за криптоактива, и когато е приложимо, изменената бяла книга за криптоактива остават на разположение на уебсайта на издателя за целия период, през който токенът, обезпечен с активи, се държи публично.

Член 29

Маркетингови съобщения

1. Всички маркетингови съобщения, свързани с публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, или с допускането до търговия с такъв токен, обезпечен с активи, отговарят на всички изброени по-долу изисквания:
 - а) маркетинговите съобщения са ясно разпознаваеми като такива;
 - б) информацията в маркетинговите съобщения е обективна, ясна и неподвеждаща;
 - в) информацията в маркетинговите съобщения съответства на информацията в бялата книга за криптоактива;
 - г) в маркетинговите съобщения се посочва ясно, че бялата книга за криптоактива е била публикувана, и се указва ясно адресът на уебсайта на издателя на токена, обезпечен с активи, както и телефонен номер и адрес на електронна поща за връзка с издателя.
2. В маркетинговите съобщения ясно и недвусмислено се посочва, че държателите на токен, обезпечен с активи, имат право на обратно изкупуване от издателя по всяко време.
3. Маркетинговите съобщения и всички техни изменения се публикуват на уебсайта на издателя.
4. Компетентните органи не изискват предварително одобрение на маркетинговите съобщения преди публикуването им.
5. Уведомления за маркетинговите съобщения се изпращат на компетентните органи при поискване.
6. Преди публикуването на бялата книга за криптоактива не се разпространяват маркетингови съобщения. Това ограничение не засяга способността на издателя на токена, обезпечен с активи, да извършва пазарни проучвания.

Член 30

Текуща информация, предоставяна на держателите на токени, обезпечени с активи

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, оповестяват по ясен, точен и прозрачен начин на публично и лесно достъпно място на своя уебсайт размера на токениите, обезпечени с активи, които са в обращение, и стойността и състава на резерва от активи, посочен в член 36. Тази информация се актуализира поне веднъж месечно.
2. Във възможно най-кратък срок издателите на токени, обезпечени с активи, публикуват на публично и лесно достъпно място на своя уебсайт кратко, ясно, точно и прозрачно резюме на одитния доклад, както и пълния и нередактиран доклад от одита на резерва от активи, посочен в член 36.
3. Без да се засяга член 88, издателите на токени, обезпечени с активи, във възможно най-кратък срок оповестяват, на публично и лесно достъпно място, на своя уебсайт по ясен, точен и прозрачен начин всяко събитие, което оказва или има вероятност да окаже значително въздействие върху стойността на токениите, обезпечени с активи, или върху резерва от активи, посочен в член 36.

Член 31

Процедури за разглеждане на жалби

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, въвеждат и поддържат ефективни и прозрачни процедури за бързо, обективно и последователно разглеждане на жалби, подадени от держателите на токени, обезпечени с активи, и от други заинтересовани лица, включително сдружения на потребители, които представляват держатели на токени, обезпечени с активи, и публикуват описание на тези процедури. Когато токениите, обезпечени с активи, се разпространяват изцяло или частично чрез субекти — трети лица, както е посочено в член 34, параграф 5, алинея 1, буква з), издателите на токениите, обезпечени с активи, въвеждат процедури за улесняване също така на разглеждането на такива жалби между держателите на токениите, обезпечени с активи, и субектите — трети лица.
2. Държателите на токени, обезпечени с активи, могат да подават безплатно жалби до издателите на техните токени, обезпечени с активи, или, когато е приложимо, до субектите — трети лица, посочени в параграф 1.
3. Издателите на токени, обезпечени с активи, и когато е приложимо, субектите — трети лица, посочени в параграф 1, изготвят и предоставят на разположение на держателите на токени, обезпечени с активи, образец за подаване на жалби и съхраняват информация за всички получени жалби и предприетите в отговор мерки.
4. Издателите на токени, обезпечени с активи, разглеждат всички жалби своевременно и обективно и съобщават на държателите на техните токени, обезпечени с активи, резултатите от разглеждането в разумен срок.
5. ЕВО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително изискванията, образците и процедурите за разглеждане на жалби.

ЕВО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 32

Установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, прилагат и поддържат ефективни политики и процедури за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси между тях и:
 - а) техните акционери или членове;
 - б) всеки акционер или член, който има, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в издателя;
 - в) членовете на техния ръководен орган;

- г) техните служители;
- д) държателите на токени, обезпечени с активи; или
- е) трети лица, изпълняващи една от функциите, посочени в член 34, параграф 5, алинея 1, буква з).

2. Издателите на токени, обезпечени с активи, по-специално вземат всички подходящи мерки за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси, свързани с управлението и инвестирането на резерва от активи, посочен в член 36.

3. Издателите на токени, обезпечени с активи, оповестяват на видно място на своя уебсайт пред държателите на техните токени, обезпечени с активи, общия характер и източниците на конфликти на интереси, посочени в параграф 1, както и предприетите мерки за смекчаването им.

4. Информацията, оповестена съгласно параграф 3, е достатъчно точна, за да даде възможност на потенциалните държатели на техните токени, обезпечени с активи, да вземат информирано решение за закупуването на токени, обезпечени с активи.

5. ЕБО разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително:

- а) изискванията за политиките и процедурите, посочени в параграф 1;
- б) подробностите и методиката във връзка със съдържанието на оповестяването, посочено в параграф 3.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 33

Уведомяване за промени в ръководния орган

Издателите на токени, обезпечени с активи, уведомяват незабавно компетентния за тях орган за всяка промяна в техния ръководен орган и предоставят на компетентния за тях орган цялата информация, необходима за оценяване на спазването на член 34, параграф 2.

Член 34

Правила за управление

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, разполагат с надеждни правила за управление, включително ясна организационна структура с добре определена, прозрачна и последователна йерархия на отговорностите, ефективни процеси за определяне, управление, мониторинг и докладване на рисковете, на които те са изложени или могат да бъдат изложени, както и с адекватни механизми за вътрешен контрол, в т.ч. надеждни административни и счетоводни процедури.

2. Членовете на ръководния орган на издателите на токени, обезпечени с активи, притежават достатъчно добра репутация и подходящите знания, умения и опит, поотделно или заедно, за изпълнението на своите задължения. По-специално те не трябва да са осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за каквито и да е други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация. Те също така удостоверяват, че са в състояние да посветят достатъчно време, за да изпълняват ефективно своите задължения.

3. Ръководният орган на издателите на токени, обезпечени с активи, оценява и прави периодичен преглед на ефективността на въведените правила и процедури на политиката за спазване на глави 2, 3, 5 и 6 от настоящия дял, и предприема подходящи мерки за отстраняване на евентуални недостатъци в това отношение.

4. Акционерите или членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в издателите на токени, обезпечени с активи, трябва да имат достатъчно добра репутация, и по-специално трябва да не са били осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация.

5. Издателите на токени, обезпечени с активи, приемат политики и процедури, които са достатъчно ефективни, за да осигурят спазването на настоящия регламент. Издателите на токени, обезпечени с активи, установяват, поддържат и прилагат по-специално политики и процедури относно:

- а) резерва от активи, посочен в член 36;
- б) попечителството на резервните активи, включително отделянето на активите, посочено в член 37;
- в) правата, които са предоставени на държателите на токени, обезпечени с активи, както е посочено в член 39;
- г) механизма за издаване и обратно изкупуване на токени, обезпечени с активи;
- д) протоколите за валидиране на трансакциите с токени, обезпечени с активи;
- е) функционирането на собствената проектирана технология на децентрализирания регистър на издателите, когато токени, обезпечени с активи, се издават, прехвърлят и съхраняват посредством такава технология на децентрализирания регистър или сходна технология, която се управлява от издателите или от действащо от тяхно име трето лице;
- ж) механизмите за гарантиране на ликвидността на токени, обезпечени с активи, включително политиката и процедурите за управление на ликвидността за издателите на значими токени, обезпечени с активи, посочени в член 45;
- з) договореностите със субекти — трети лица относно управлението на резерва от активи и инвестирането на резервните активи, попечителството на резервните активи, и когато е приложимо, публичното разпространение на токени, обезпечени с активи;
- и) писменото съгласие на издателите на токени, обезпечени с активи, предоставено на други лица, които биха могли да предлагат или да кандидатстват за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи;
- й) разглеждането на жалби, както е посочено в член 31;
- к) конфликтите на интереси, както е посочено в член 32.

Когато издателите на токени, обезпечени с активи, сключват споразуменията, както е посочено в алинея 1, буква з), тези споразумения се определят в договор със субектите — трети лица. В тези договорни споразумения се определят ролите, отговорностите, правата и задълженията както на издателите на токени, обезпечени с активи, така и на субектите — трети лица. В договорните споразумения, които пораждат последствия в повече от една юрисдикция, се посочва недвусмислено приложимото право.

6. Освен ако не са иницирали план за обратно изкупуване, както е посочено в член 47, издателите на токени, обезпечени с активи, използват подходящи и пропорционални системи, ресурси и процедури, за да гарантират непрекъснатото и редовно изпълнение на своите услуги и дейности. За целта издателите на токени, обезпечени с активи, поддържат всички свои системи и протоколи за сигурен достъп в съответствие с подходящите стандарти на Съюза.

7. Ако издателят на токен, обезпечен с активи, реши да преустанови предоставянето на свързани услуги и дейности, включително като преустанови издаването на този токен, обезпечен с активи, той представя на компетентния орган план за одобрение на това преустановяване.

8. Издателите на токени, обезпечени с активи, установяват източниците на оперативен риск и свеждат тези рискове до минимум чрез разработването на подходящи системи, мерки за контрол и процедури.

9. Издателите на токени, обезпечени с активи, разработват политика и планове за непрекъснатост на дейността, които в случай на прекъсване на работата на техните системи и процедури на ИКТ гарантират запазването на най-важните данни и функции и поддържането на техните дейности, или, когато това не е възможно, своевременното възстановяване на тези данни и функции и бързото възобновяване на техните дейности.

10. Издателите на токени, обезпечени с активи, въвеждат механизми за вътрешен контрол и ефективни процедури за управление на риска, включително ефективни контролни и защитни механизми за управление на системите на ИКТ съгласно изискванията в Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁷⁾. Тези процедури предвиждат цялостна оценка във връзка с надеждността на субектите — трети лица, посочени в параграф 5, алинея 1, буква з) от настоящия член. Издателите на токени, обезпечени с активи, редовно наблюдават и оценяват адекватността и ефективността на механизмите за вътрешен контрол и на процедурите за оценка на риска и предприемат подходящи мерки за отстраняване на евентуални недостатъци в това отношение.

11. Издателите на токени, обезпечени с активи, разполагат със системи и процедури, които са подходящи за обезпечаване на наличността, автентичността, цялостността и поверителността на данните, както се изисква съгласно Регламент (ЕС) 2022/2554 и в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679. В тези системи се записват и съхраняват съответните данни и информацията, събрана и изготвена в хода на дейностите на издателите.

12. Издателите на токени, обезпечени с активи, гарантират, че редовно преминават независим одит. Резултатите от тези одити се съобщават на ръководния орган на съответния издател и се предоставят на разположение на компетентния орган.

13. До 30 юни 2024 г. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 за определяне на минималното съдържание на правилата за управление относно:

- а) инструментите за наблюдение на рисковете, посочени в параграф 8;
- б) плана за непрекъснатост на дейността, посочен в параграф 9;
- в) механизма за вътрешен контрол, посочен в параграф 10;
- г) одитите, посочени в параграф 12, включително минималната документация, която трябва да се използва при одита.

При приемането на посочените в първа алинея насоки ЕБО взема предвид разпоредбите относно изискванията за управлението в други законодателни актове на Съюза относно финансовите услуги, включително Директива 2014/65/ЕС.

Член 35

Изисквания за собствения капитал

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, разполагат във всеки един момент със собствен капитал, чиято равностойност е най-малко по-високата от следните стойности:

- а) 350 000 EUR;
- б) 2 % от средния размер на резерва от активи, посочен в член 36;
- в) една четвърт от постоянните общи разходи за предходната година.

За целите на първа алинея, буква б) „средният размер на резерва от активи“ означава средния размер на резервните активи в края на всеки календарен ден, изчислен за предходните шест месеца.

Когато даден издател предлага повече от един токен, обезпечен с активи, посоченият в първа алинея, буква б) размер представлява сборът от средния размер на резервните активи, обезпечаващи всеки токен, обезпечени с активи.

Посочената в първа алинея, буква в) сума се преразглежда ежегодно и се изчислява в съответствие с член 67, параграф 3.

2. Собственият капитал, посочен в параграф 1 от настоящия член, се състои от елементите и инструментите на базовия собствен капитал от първи ред, посочени в членове 26 — 30 от Регламент (ЕС) № 575/2013, след пълните приспадания съгласно член 36 от посочения регламент, без да се прилагат праговете на освобождаване, посочени в член 46, параграф 4 и член 48 от същия регламент.

⁽³⁷⁾ Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 1).

3. Компетентният орган на държавата членка по произход може да изисква от издател на токен, обезпечен с активи, да притежава собствен капитал, чийто размер да е до 20 % по-висок от сумата, получена в резултат на прилагането на параграф 1, първа алинея, буква б), когато оценката на някой от следните аспекти показва по-висока степен на риск:

- а) оценката на процесите за управление на риска и механизмите за вътрешен контрол на издателя на токена, обезпечен с активи, както е посочено в член 34, параграфи 1, 8 и 10;
- б) качеството и променливостта на резерва от активи, посочен в член 36;
- в) видовете права, предоставени от издателя на токена, обезпечен с активи, на държателите на токена, обезпечен с активи, в съответствие с член 39;
- г) когато резервът от активи включва инвестиции — произтичащите от инвестиционната политика рискове по отношение на резерва от активи;
- д) общата стойност и броят на трансакциите, преминали сетълмент с токена, обезпечен с активи;
- е) значението на пазарите, на които токена, обезпечен с активи, се предлага и търгува;
- ж) когато е приложимо, пазарната капитализация на токена, обезпечен с активи.

4. Компетентният орган на държавата членка по произход може да изисква от издателя на токен, обезпечен с активи, който не е значим, да спазват изискванията, посочени в член 45, когато това е необходимо с оглед на по-високата степен на риск, установена съгласно параграф 3 от настоящия член, или други рискове, чието преодоляване се цели с член 45, например ликвидните рискове.

5. Без да се засяга параграф 3, издателите на токени, обезпечени с активи, провеждат редовно стрес тестове, при които се вземат предвид сценарии за тежки, но реалистични финансови сътресения, например лихвени шокове, и за нефинансови сътресения, например оперативен риск. Въз основа на резултатите от тези стрес тестове компетентният орган на държавата членка по произход изисква от издателите на токен, обезпечен с активи, да притежава при някои обстоятелства собствени средства, чийто размер да е с 20 до 40 % по-висок от сумата, получена в резултат от прилагането на параграф 1, първа алинея, буква б), предвид потенциалните рискове и резултатите от стрес тестовете.

6. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително:

- а) процедурата и сроковете, необходими на издателя на токен, обезпечен с активи, за да се адаптира към по-високите капиталови изисквания, както е посочено в параграф 3;
- б) критериите, въз основа на които се изисква по-голям размер на собствения капитал, както е посочено в параграф 3;
- в) минималните изисквания за разработването на програми за стрес тестове, като се вземат предвид размерът, сложността и естеството на токена, обезпечен с активи, включително, но не само:
 - i) видовете стрес тестове и техните основни цели и приложение;
 - ii) честотата на различните стрес тестове;
 - iii) вътрешните правила за управление;
 - iv) съответната инфраструктура за данни;
 - v) методологията и правдоподобността на допусканията;
 - vi) прилагането на принципа на пропорционалност към всички минимални изисквания, независимо дали те са количествени или качествени; и
 - vii) минималната периодичност на стрес тестовете и общите референтни параметри на сценариите за стрес тестовете.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

ГЛАВА 3

Резерв от активи

Член 36

Задължение за притежаване на резерв от активи и състав и управление на този резерв

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, установяват и поддържат резерв от активи във всеки един момент.

Резервът от активи се съставя и управлява по такъв начин, че:

- а) да се покриват рисковете във връзка с активите, чрез които са обезпечени tokenите, обезпечени с активи; и
- б) да се отстраняват рисковете за ликвидността, свързани с постоянните права на държателите на обратно изкупуване.

2. Резервът от активи е правно отделен от имуществото на издателите, както и от резерва от активи на други токени, обезпечени с активи, в интерес на държателите на токени, обезпечени с активи, в съответствие с приложимото право, така че кредиторите на издателите да нямат достъп до резерва от активи, по-специално в случай на несъстоятелност.

3. Издателите на токени, обезпечени с активи, гарантират, че резервът от активи е оперативно отделен от тяхното имущество, както и от резерва от активи на други токени.

4. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително изискванията за ликвидност, като се вземат предвид размерът, сложността и естеството на резерва от активи и на самия токен, обезпечен с активи.

Регулаторните технически стандарти определят по-специално:

- а) съответния дял от резерва от активи според дневния матуритет, включително дела на споразуменията за обратно изкупуване на резерва, които могат да бъдат прекратени с предизвестие от един работен ден, или дела на паричните средства, които могат да бъдат изтеглени с предизвестие от един работен ден;
- б) съответния дял от резерва от активи според седмичния матуритет, включително дела на споразуменията за обратно изкупуване на резерва, които могат да бъдат прекратени с предизвестие от пет работни дни, или дела на паричните средства, които могат да бъдат изтеглени с предизвестие от пет работни дни;
- в) други съответни матуритети и общи техники за управление на ликвидността;
- г) минималните суми във всяка официална валута, които трябва да бъдат държани като депозити в кредитни институции и които не могат да бъдат по-ниски от 30 % от сумата, обвързана с всяка официална валута.

За целите на втора алинея, букви а), б) и в), ЕБО взема предвид, наред с другото, съответните прагове, предвидени в член 52 от Директива 2009/65/ЕО.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

5. Издателите, които предлагат публично два или повече токена, обезпечени с активи, управляват и поддържат обособени резерви от активи за всеки токен, обезпечен с активи. Всеки от тези резерви от активи се управлява отделно.

Когато различните издатели на токени, обезпечени с активи, предлагат публично едни и същи токен, обезпечен с активи, тези издатели управляват и поддържат само един резерв от активи за този токен, обезпечен с активи.

6. Ръководните органи на издателите на токени, обезпечени с активи, гарантират ефективното и разумно управление на резерва от активи. Издателите гарантират, че издаването и обратното изкупуване на токени, обезпечени с активи, винаги се съпътства от съответно увеличаване или намаляване на резерва от активи.

7. Издателят на токен, обезпечен с активи, определя общата стойност на резерва от активи въз основа на пазарните цени. Неговата обща стойност се равнява най-малко на общата стойност на правата на вземане към издателя на държателите на токена, обезпечен с активи, който е в обращение.

8. Издателите на токени, обезпечени с активи, прилагат ясна и подробна политика по отношение на механизма за стабилизиране на тези токени. По-специално, тази политика:

- а) посочва активите, с които са обезпечени токените, и състава на тези активи;
- б) описва вида на активите и точното разпределение на активите, включени в резерва от активи;
- в) съдържа подробна оценка на рисковете, включително кредитния риск, пазарния риск, риска от концентрация и ликвидния риск, произтичащи от резерва от активи;
- г) описва процедурата, чрез която се издават и изкупуват обратно токените, обезпечени с активи, както и процедурата, чрез която това издаване и обратно изкупуване ще доведе до съответното увеличаване или намаляване на резерва от активи;
- д) посочва дали част от резерва от активи се инвестира, както е предвидено в член 38;
- е) когато издателите на токени, обезпечени с активи, инвестират част от резерва от активи, както е посочено в член 38, се описва подробно инвестиционната политика и се включва оценка на начина, по който инвестиционната политика може да повлияе на стойността на резерва от активи;
- ж) описва процедурата за закупуване на токени, обезпечени с активи, и за обратно изкупуване на такива токени в замяна на резерва от активи, и изброява лицата или категориите лица, които имат право на това.

9. Без да се засяга член 34, параграф 12, издателите на токени, обезпечени с активи, възлагат независим одит на резерва от активи веднъж на всеки шест месеца, като правят оценка за спазването на правилата по настоящата глава, считано от датата на издаване на техния лиценз съгласно член 21 или от датата на одобрение на бялата книга за криптоактива съгласно член 17.

10. Издателят без забавяне съобщава резултатите от одита, посочен в параграф 9, на компетентния орган, най-късно в срок до шест седмици от референтната дата на оценката. Издателят публикува резултата от одита в срок до две седмици от датата на уведомяване на компетентния орган. Компетентният орган може да даде указания на даден издател да забави публикуването на резултатите от одита, в случай че:

- а) от издателя се изисква да приложи споразумение или мерки за възстановяване в съответствие с член 46, параграф 3;
- б) от издателя се изисква да приложи план за обратно изкупуване в съответствие с член 47;
- в) се счита за необходимо да се защитят икономическите интереси на държателите на токена, обезпечен с активи;
- г) се счита за необходимо да се избегне значително неблагоприятно въздействие върху финансовата система на държавата членка по произход или на друга държава членка.

11. Оценката по пазарни цени, посочена в параграф 7 от настоящия член, се извършва чрез използване на оценка по пазарни цени, както е определено в член 2, точка 8 от Регламент (ЕС) 2017/1131 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁸⁾, когато това е възможно.

⁽³⁸⁾ Регламент (ЕС) 2017/1131 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно фондовете на паричния пазар (ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 8).

Когато се използва оценка по пазарни цени, резервният актив се оценява на по-ниската от двете цени „купува“ и „продава“, освен ако позицията на резервния актив може да се закрие по средната пазарна цена. Използват се само пазарни данни с добро качество и тези данни се оценяват въз основа на всеки от следните фактори:

- а) броя и качеството на контрагентите;
- б) обема и оборота на пазара на резервния актив;
- в) размера на резерва от активи.

12. Когато не е възможно да се използва оценка по пазарни цени, както е посочено в параграф 11 от настоящия член, или когато пазарните данни не са с достатъчно добро качество, резервният актив се оценява консервативно, като се използва оценка по модел, както е определено в член 2, точка 9 от Регламент (ЕС) 2017/1131.

Моделът оценява точно присъщата стойност на резервния актив въз основа на всеки от следните актуализирани ключови фактори:

- а) обема и оборота на пазара на този резервен актив;
- б) размера на резерва от активи;
- в) пазарния риск, лихвения риск и кредитния риск, свързани с резервния актив.

Когато се използва оценка по модел, не се използва методът на амортизираната стойност, определен в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2017/1131.

Член 37

Попечителство на резервните активи

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, установяват, поддържат и прилагат политики, процедури и договорни споразумения за попечителство, чрез които във всеки един момент се гарантира, че:

- а) резервните активи не са обременени с тежести, нито са заложили по споразумение за финансово обезпечение съгласно определението в член 2, параграф 1, буква а) от Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁹⁾;
- б) резервните активи се държат под попечителство в съответствие с параграф 6 от настоящия член;
- в) издателите на токени, обезпечени с активи, разполагат с бърз достъп до резервните активи, за да покрият евентуални искания за обратно изкупуване от страна на държателите на токени, обезпечени с активи;
- г) концентрацията при попечителите на резервни активи се избягва;
- д) рискът от концентрация на резервните активи се избягва.

2. Издателите на токени, обезпечени с активи, които издават в Съюза един или повече токени, обезпечени с активи, прилагат отделна политика относно попечителството за всяка група от резерви от активи. Различните издатели на токени, обезпечени с активи, които са издавали един и същ токен, обезпечен с активи, прилагат и поддържат единна политика относно попечителството.

3. Резервните активи се държат под попечителство за срок от не повече от пет работни дни след датата на издаване на токена, обезпечен с активи, от един или няколко от следните субекти:

- а) доставчик на услуги за криптоактиви, предоставящ попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, когато резервните активи са под формата на криптоактиви;
- б) кредитна институция, за всички видове резервни активи;

⁽³⁹⁾ Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юни 2002 г. относно финансовите обезпечения (ОВ L 168, 27.6.2002 г., стр. 43).

в) инвестиционен посредник, който предоставя допълнителна услуга по съхранение и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, както е посочено в раздел Б, точка 1 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС, когато резервните активи са под формата на финансови инструменти.

4. Издателите на токени, обезпечени с активи, си служат с необходимите умения, грижа и старание при подбора, определянето и прегледа на доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, определени за попечители на резервните активи, посочени в параграф 3. Попечителят е юридическо лице, различно от издателя.

Издателите на токени, обезпечени с активи, гарантират, че доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, определени за попечители на резервните активи, посочени в параграф 3, разполагат с необходимия експертен опит и репутация на пазара, за да действат като попечители на тези резервни активи, като се имат предвид счетоводните практики, процедурите за съхранение и механизмите за вътрешен контрол на тези доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции и инвестиционни посредници. Договорните споразумения между издателите на токени, обезпечени с активи, и попечителите гарантират, че резервните активи, държани под попечителство, са защитени срещу претенции от страна на кредиторите на попечителите.

5. В политиките и процедурите за попечителство, посочени в параграф 1, се определят критериите за подбор на определените за попечители на резервните активи доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции или инвестиционни посредници, както и процедурата за преглед на така определените попечители.

Издателите на токени, обезпечени с активи, правят редовен преглед на определените за попечители на резервните активи доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции или инвестиционни посредници. За целите на този преглед, издателите на токени, обезпечени с активи, оценяват своите експозиции към тези попечители, като вземат под внимание пълния обхват на своите отношения с тях, и осъществяват текущ мониторинг на финансовото състояние на тези попечители.

6. Попечителите на резервните активи, посочени в параграф 4, гарантират, че попечителството на тези резервни активи се извършва по следния начин:

- а) кредитните институции държат под попечителство средства по сметка, открита при кредитната институция;
- б) за финансовите инструменти, които могат да бъдат държани под попечителство, кредитните институции или инвестиционните посредници държат под попечителство всички финансови инструменти, които могат да бъдат регистрирани по сметка за финансови инструменти, открита при кредитната институция или инвестиционния посредник, и всички финансови инструменти, които физически могат да бъдат предадени на тези кредитни институции или инвестиционни посредници;
- в) за криптоактивите, които могат да бъдат държани под попечителство, доставчиците на услуги за криптоактиви държат под попечителство криптоактивите, включени в резервните активи, или средствата за достъп до тези криптоактиви, когато е приложимо, под формата на частни криптографски ключове;
- г) за други активи кредитните институции проверяват собствеността на издателите на токени, обезпечени с активи, и съхраняват информация за резервните активи, за които са се уверили, че представляват собственост на издателите на токени, обезпечени с активи;

За целите на първа алинея, буква а) кредитните институции гарантират, че средствата са регистрирани в счетоводните книги на кредитните институции по отделена сметка в съответствие с разпоредбите на националното право за транспониране на член 16 от Директива 2006/73/ЕО на Комисията ⁽⁴⁰⁾. Тази сметка се открива на името на издателя на токени, обезпечени с активи, за целите на управлението на резервните активи за всеки токен, обезпечен с активи, така че средствата, държани под попечителство, да могат да бъдат ясно разграничени като част от всеки резерв от активи.

За целите на първа алинея, буква б) кредитните институции и инвестиционните посредници гарантират, че всички финансови инструменти, които могат да бъдат регистрирани по сметка за финансови инструменти, открита при кредитните институции и инвестиционните посредници, са регистрирани в счетоводните книги на кредитните институции и инвестиционните посредници по отделени сметки в съответствие с разпоредбите на националното право за транспониране на член 16 от Директива 2006/73/ЕО. Сметката за финансови инструменти се открива на името на издателите на токени, обезпечени с активи, за целите на управлението на резервните активи за всеки токен, обезпечен с активи, така че финансовите инструменти, държани под попечителство, да могат да бъдат ясно разграничени като част от всеки резерв от активи.

⁽⁴⁰⁾ Директива 2006/73/ЕО на Комисията от 10 август 2006 г. за прилагане на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ L 241, 2.9.2006 г., стр. 26).

За целите на алинея 1, буква в) доставчиците на услуги за криптоактиви откриват регистър на позициите, които се водят на името на издателите на токени, обезпечени с активи, за целите на управлението на резервните активи за всеки токен, обезпечен с активи, така че криптоактивите, държани под попечителство, да могат да бъдат ясно разграничени като част от всеки резерв от активи.

За целите на първа алинея, буква г) оценката на това дали издателите на токени, обезпечени с активи, притежават резервните активи, се извършва въз основа на информация или на документи, предоставени от издателите на токени, обезпечени с активи, и на външни доказателства, ако има такива.

7. Определянето на доставчиците на услуги за криптоактиви, на кредитните институции или на инвестиционните посредници за попечители на резервните активи съгласно параграф 4 от настоящия член се доказва чрез договорно споразумение, както е посочено в член 34, параграф 5, втора алинея. В тези договорни споразумения, наред с другото, се регламентира потокът от необходимата информация, за да могат издателите на токени, обезпечени с активи, доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници да изпълняват функциите си на попечители.

8. Доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, които са определени за попечители в съответствие с параграф 4, действат почтено, безпристрастно, професионално, независимо и в интерес на издателите на токени, обезпечени с активи, и на държателите на такива токени.

9. Доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, които са определени за попечители в съответствие с параграф 4, не извършват дейности по отношение на издателите на токени, обезпечени с активи, които биха могли да породят конфликти на интереси между тези издатели, държателите на токени, обезпечени с активи, и между тях самите, освен ако не са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции или инвестиционните посредници са отделили функционално и йерархично изпълнението на своите задачи по попечителство от задачите, които могат да бъдат източник на конфликт;
- б) потенциалните конфликти на интереси са надлежно установени, наблюдавани, управлявани и оповестени от издателите на токени, обезпечени с активи, пред държателите на токени, обезпечени с активи, в съответствие с член 32.

10. В случай на загуба на финансов инструмент или на криптоактив, държани под попечителство, както е посочено в параграф 6, доставчикът на услуги за криптоактиви, кредитната институция или инвестиционният посредник, които са загубили този финансов инструмент или криптоактив, без излишно забавяне обезщетяват или възстановяват на издателя на токен, обезпечен с активи, същия вид финансов инструмент или криптоактив или съответната му равностойност. Съответният доставчик на услуги за криптоактиви, кредитна институция или инвестиционен посредник не носят отговорност за обезщетяване или възстановяване в случаите, в които могат да докажат, че загубата е възникнала в резултат на външно събитие извън техния разумен контрол, чиито последици са били неизбежни въпреки всички разумни усилия за недопускането им.

Член 38

Инвестиране на резерва от активи

1. Издателите на токени, обезпечени с активи, които инвестират част от резерва от активи, инвестират тези активи само във високоликвидни финансови инструменти с минимален пазарен риск, кредитен риск и риск от концентрация. Инвестициите трябва да могат да бъдат ликвидирани бързо, с минимален неблагоприятен ефект върху цената.

2. За целите на параграф 1 дяловете в предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) се считат за активи с минимален пазарен риск, кредитен риск и риск от концентрация, когато това ПКИПЦК инвестира единствено в активи, допълнително определени от ЕБО в съответствие с параграф 5, и когато издателят на токена, обезпечен с активи, гарантира, че резервът от активи се инвестира по такъв начин, че рискът от концентрация да бъде сведен до минимум.

3. Финансовите инструменти, в които е инвестиран резервът от активи, се държат под попечителство в съответствие с член 37.

4. Всички печалби или загуби, включително колебанията в стойността на финансовите инструменти, посочени в параграф 1, както и всички рискове от контрагента или оперативни рискове, произтичащи от инвестирането на резерва от активи, се поемат от издателя на токен, обезпечен с активи.

5. ЕБО, в сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на финансовите инструменти, които могат да се считат за високоликвидни и които се характеризират с минимален пазарен риск, кредитен риск и риск от концентрация, както е посочено в параграф 1. Когато определя тези финансови инструменти, ЕБО взема предвид следното:

- а) различните видове активи, с които може да бъде обезпечен токенът;
- б) корелацията между активите, с които е обезпечен токенът, и високоликвидните финансови инструменти, в които би могъл да инвестира издателят;
- в) изискването за ликвидно покритие, посочено в член 412 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и допълнително уточнено в Делегиран регламент (ЕС) 2015/61 на Комисията ⁽⁴¹⁾;
- г) ограниченията по отношение на концентрацията, които не позволяват на издателя:
 - и) да инвестира повече от определен процент от резервните активи във високоликвидните финансови инструменти с минимален пазарен риск, кредитен риск и риск от концентрация, издадени от един-единствен субект;
 - ii) да държи под попечителство повече от определен процент криптоактиви или активи при доставчици на услуги за криптоактиви или кредитни институции, които принадлежат към една и съща група, както е определено в член 2, точка 11 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴²⁾, или при инвестиционни посредници.

За целите на първа алинея, буква г), подточка и) ЕБО посочва подходящи ограничения за определяне на изискванията за концентрация. При тези ограничения се вземат предвид, наред с другото, съответните прагове, предвидени в член 52 от Директива 2009/65/ЕО.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 39

Право на обратно изкупуване

1. Държателите на токени, обезпечени с активи, могат да упражнят по всяко време своето право на обратно изкупуване от издателите на токени, обезпечени с активи, включително по отношение на резервните активи, когато издателите не могат да изпълнят задълженията си, посочени в глава 6 от настоящия дял. Издателите изготвят, поддържат и прилагат ясни и подробни политики и процедури по отношение на тези постоянни права на обратно изкупуване.

2. По искане на държател на токен, обезпечен с активи, издателят на този токен изкупува обратно чрез плащане на определена сума, различна от електронни пари и равняваща се на пазарната стойност на активите, чрез които е обезпечен държания токен, или чрез предоставяне на активите, чрез които е обезпечен токенът. Издателите въвеждат политика относно това постоянно право на обратно изкупуване, в която описват:

- а) условията, включително праговете, периодите и сроковете, за упражняването на това право на обратно изкупуване от държателите на токени, обезпечени с активи;
- б) механизмите и процедурите за гарантиране на обратното изкупуване на токените, обезпечени с активи, включително при неблагоприятни пазарни условия, както и в контекста на изпълнението на плана за възстановяване, посочен в член 46, или в случай на организирано обратно изкупуване на токени, обезпечени с активи, съгласно член 47;

⁽⁴¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) 2015/61 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискването за ликвидно покритие за кредитните институции (ОВ L 11, 17.1.2015 г., стр. 1).

⁽⁴²⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕО и 83/349/ЕО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

- в) оценката на стойността или принципите за оценка на стойността на токени, обезпечени с активи, както и на резервните активи, при упражняването от страна държателя на токени, обезпечени с активи, на правото на обратно изкупуване, включително чрез използване на методиката за оценка, посочена в член 36, параграф 11;
- г) условията за уреждане на обратното изкупуване; и
- д) мерките, които издателите предприемат за целесъобразното управление на увеличаването или намаляването на резерва от активи, с цел да се избегнат неблагоприятни въздействия върху пазара на активите, включени в резервните активи.

Когато при продажбата на токен, обезпечен с активи, издателите приемат плащане с парични средства, различни от електронни пари и деноминирани в официална валута, те винаги осигуряват възможност за обратно изкупуване на токена с парични средства, различни от електронни пари и деноминирани в същата официална валута.

- 3. Без да се засяга член 46, за обратното изкупуване на токени, обезпечени с активи, не се изисква плащането на такса.

Член 40

Забрана за начисляването на лихви

- 1. Издателите на токени, обезпечени с активи, не начисляват лихви във връзка с токени, обезпечени с активи.
- 2. Доставчиците на услуги за криптоактиви не начисляват лихви, когато предоставят услуги за криптоактиви, свързани с токени, обезпечени с активи.
- 3. За целите на параграфи 1 и 2 всяко възнаграждение или друга полза, свързана с продължителността на периода, през който държателят на токени, обезпечени с активи, държи тези токени, обезпечени с активи, се третира като лихва. Това включва нетна компенсация или отстъпки с ефект, равностоеен на лихва, получена от държателя на токени, обезпечени с активи, пряко от издателя или от трети лица и свързана пряко с токени, обезпечени с активи, или от възнаграждението или ценообразуването на други продукти.

ГЛАВА 4

Придобиване на издатели на токени, обезпечени с активи

Член 41

Извършване на оценка във връзка с предложения за придобиване на издател на токени, обезпечени с активи

- 1. Всички физически или юридически лице или такива лица, действащи съгласувано, които възнамеряват да придобият, пряко или непряко („кандидат-приобретател“), квалифицирано дялово участие в издател на токен, обезпечен с активи, или да увеличат, пряко или непряко, такова квалифицирано участие, в резултат на което делът на правата на глас или на притежавания капитал би достигнал или би надвишил 20, 30 или 50 %, или издателят на токена, обезпечен с активи, би станал тяхно дъщерно предприятие, уведомяват писмено за това компетентния за този издател орган, като посочват размера на планираното дялово участие и информацията, изисквана съгласно регулаторните технически стандарти, приети от Комисията в съответствие с член 42, параграф 4.
- 2. Всяко физическо или юридическо лице, което е взело решение да се освободи, пряко или непряко, от квалифицирано дялово участие в издател на токен, обезпечен с активи, уведомява писмено, преди да се освободи от това дялово участие, компетентния орган за своето решение и посочва размера на това дялово участие. Това лице уведомява също така компетентния орган, ако е взело решение да намали квалифицираното си дялово участие, така че делът на правата на глас или на притежавания капитал би спаднал под 10, 20, 30 или 50 % или издателят на токена, обезпечен с активи, би престанал да бъде негово дъщерно предприятие.
- 3. Своевременно и във всички случаи в срок до два работни дни след получаване на уведомление по параграф 1 компетентният орган изпраща писмено потвърждение за получаването му.
- 4. Компетентният орган оценява предложението за придобиване, посочено в параграф 1 от настоящия член, и информацията, изисквана съгласно регулаторните технически стандарти, приети от Комисията в съответствие с член 42, параграф 4, в срок до 60 работни дни от датата на писменото потвърждение за получаването, посочено в параграф 3 от настоящия член. Когато потвърждава получаването на уведомлението, компетентният орган информира кандидат-приобретателя за датата, на която изтича срокът за оценката.
- 5. При извършване на оценката, посочена в параграф 4, компетентният орган може да поиска от кандидат-приобретателя всякаква допълнителна информация, която е необходима за завършването на тази оценка. Искането се прави преди приключването на оценката и във всеки случай не по-късно от петдесетия работен ден от датата на писменото потвърждение за получаване на уведомлението, посочено в параграф 3. Тези искания се отправят в писмена форма и в тях се уточнява необходимата допълнителна информация.

Докато компетентният орган не получи допълнителната информация, посочена в първа алинея от настоящия параграф, срокът за оценка, посочен в параграф 4, спира да тече. Това спиране не надвишава 20 работни дни. По-нататъшни искания от страна на компетентния орган за допълнителна информация или за изясняване на получената информация не водят до допълнително спиране на срока за оценката.

Компетентният орган може да удължи спирането, посочено във втора алинея от настоящия параграф, с до 30 работни дни, когато кандидат-приобретателят се намира извън Съюза или подлежи на регулиране съгласно правото на трета държава.

6. Компетентният орган, който след приключване на оценката, посочена в параграф 4, вземе решение да възрази срещу посоченото в параграф 1 предложение за придобиване, уведомява за това кандидат-приобретателя в срок до два работни дни и във всички случаи преди посочената в параграф 4 дата, удължена според случая в съответствие с параграф 5, втора и трета алинея. В уведомлението се посочват мотивите за това решение.

7. Когато компетентният орган няма възражения срещу посоченото в параграф 1 предложение за придобиване преди посочената в параграф 4 дата, удължена според случая в съответствие с параграф 5, втора и трета алинея, предложението за придобиване се счита за одобрено.

8. Компетентният орган може да определи максимален срок за приключване на посоченото в параграф 1 предложение за придобиване, и по целесъобразност, да удължи този максимален срок.

Член 42

Съдържание на оценката на предложенията за придобиване на издатели на токени, обезпечени с активи

1. При извършване на оценката, посочена в член 41, параграф 4, компетентният орган оценява пригодността на кандидат-приобретателя и финансовата стабилност на предложението за придобиване, посочено в член 41, параграф 1, въз основа на всеки един от следните критерии:

- а) репутацията на кандидат-приобретателя;
- б) репутацията, знанията, уменията и опита на всяко лице, което ще ръководи дейността на издателя на токен, обезпечен с активи, в резултат на предложението за придобиване;
- в) финансовата стабилност на кандидат-приобретателя, по-специално във връзка с вида дейност, която се предвижда да се извършва или се извършва по отношение на издателя на токен, обезпечен с активи — обект на предложението за придобиване;
- г) дали издателят на токен, обезпечен с активи, ще може да спазва и да продължава да спазва разпоредбите на настоящия дял;
- д) дали съществуват основателни съображения за съмнение, че във връзка с предложението за придобиване се извършва, било е извършено или е имало опит за изпиране на пари или финансиране на тероризма по смисъла на член 1, параграфи 3 и 5 от Директива (ЕС) 2015/849 или че осъществяването на предложението за придобиване би увеличило риска от това.

2. Компетентният орган може да възрази срещу предложението за придобиване само ако са налице основателни съображения за това въз основа на критериите, установени в параграф 1 от настоящия член, или ако предоставената в съответствие с член 41, параграф 4 информация е непълна или невярна.

3. Държавите членки не налагат предварителни условия във връзка с размера на квалифицираното дялово участие, което се изисква да бъде придобито съгласно настоящия регламент, нито разрешават на компетентните си органи да разглеждат предложението за придобиване във връзка с икономическите нужди на пазара.

4. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се определя подробното съдържание на информацията, която е необходима за извършване на оценката, посочена в член 41, параграф 4, първа алинея. Изискваната информация е подходяща за извършването на пруденциална оценка, пропорционална е и е адаптирана към спецификата на кандидат-приобретателя и предложението за придобиване, посочено в член 41, параграф 1.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

ГЛАВА 5

Значими токени, обезпечени с активи

Член 43

Класифициране на токените, обезпечени с активи, като значими

1. Критериите за класифициране на токените, обезпечени с активи, като значими токени, обезпечени с активи, са следните, както е допълнително уточнено в делегираните актове, приети съгласно параграф 11:

- а) броят на държателите на токен, обезпечен с активи, е по-голям от 10 милиона души;
- б) стойността на издадения токен, обезпечен с активи, неговата пазарна капитализация или размерът на резерва от активи на издателя на токена, обезпечен с активи, надхвърля 5 000 000 000 EUR;
- в) среднодневния брой и общата дневна стойност на трансакциите с този токен, обезпечен с активи, през съответния период надхвърлят съответно 2,5 милиона трансакциите и 500 000 000 EUR;
- г) издателят на токен, обезпечен с активи, е доставчик на основни платформени услуги, който е определен като пазач на информационния вход в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴³⁾;
- д) значимостта на дейностите на издателя на токена, обезпечен с активи, в международен мащаб, включително използването на токена, обезпечен с активи, за извършване на плащания и парични преводи;
- е) взаимосвързаността на токена, обезпечен с активи, или неговите издатели с финансовата система;
- ж) факта, че същият издател издава поне един допълнителен токен, обезпечен с активи, или токен за електронни пари, и предоставя поне една услуга за криптоактиви.

2. ЕБО класифицира като значими токените, обезпечени с активи, когато са изпълнени поне три от критериите, посочени в параграф 1 от настоящия член:

- а) по време на периода, обхванат от първото отчитане на информацията, посочена в параграф 4 от настоящия член, след получаването на лиценз съгласно член 21 или след одобрение на бялата книга за криптоактива съгласно член 17; или
- б) по време на периода, обхванат от поне две последователни отчитания на информацията, посочена в параграф 4 от настоящия член.

3. Когато няколко издателя издават един и същ токен, обезпечен с активи, изпълнението на посочените в параграф 1 критерии се оценяват след събиране на данните от тези издатели.

4. Най-малко веднъж на всеки две години компетентните органи на държавата членка по произход на издателя предоставят на ЕБО и на ЕЦБ информация от значение за оценката на изпълнението на критериите, посочени в параграф 1 от настоящия член, включително, ако е приложимо, информацията, получена съгласно член 22.

Когато издателят е установен в държава членка, чиято официална валута не е еврото, или когато токен, обезпечен с активи, е обвързан с официална валута на държава членка, различна от еврото, компетентните органи предават посочената в първа алинея информация и на централната банка на тази държава членка.

5. Когато заключи, че даден токен, обезпечен с активи, отговаря на посочените в параграф 1 в съответствие с параграф 2 критерии, ЕБО изготвя проект на решение за класифициране на токена, обезпечен с активи, като значим и уведомява за този проект на решение издателя на този токен, обезпечен с активи, компетентния орган на държавата членка по произход на издателя, ЕЦБ и в случаите, посочени в параграф 4, втора алинея – централната банка на съответната държава членка.

⁽⁴³⁾ Регламент (ЕС) 2022/1925 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2022 г. относно достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор и за изменение на директиви (ЕС) 2019/1937 и (ЕС) 2020/1828 (Акт за цифровите пазари) (ОВ L 265, 12.10.2022 г., стр. 1).

Издателите на такива токени, обезпечени с активи, компетентните за тях органи, ЕЦБ и, когато е приложимо, централната банка на съответната държава членка разполагат с 20 работни дни от датата на уведомлението за проекта на решение на ЕБО, за да представят своите забележки и коментари в писмен вид. ЕБО надлежно взема под внимание тези забележки и коментари преди да приеме окончателно решение.

6. В рамките на 60 работни дни от датата на уведомлението, посочено в параграф 5, ЕБО взема окончателното си решение дали даден токен, обезпечен с активи, следва да бъде класифициран като значим и незабавно уведомява за това решение издателя на този токен, обезпечени с активи, и компетентния за него орган.

7. Когато даден токен, обезпечен с активи, бъде класифициран като значим с решение на ЕБО, взето в съответствие с параграф 6, надзорните отговорности по отношение на издателя на този значим токен, обезпечен с активи, се прехвърлят от компетентния орган на държавата членка по произход на издателя на ЕБО в срок до 20 работни дни от датата на уведомлението за това решение.

ЕБО и компетентният орган си сътрудничат с цел осигуряване на плавен преход при прехвърлянето на надзорните правомощия.

8. Всяка година ЕБО прави оценка на класифицирането на токени, обезпечени с активи, като значими въз основа на наличната информация, включително от доклади, посочени в параграф 4, или информацията, получена съгласно член 22 издателите.

Когато счита, че някои токени, обезпечени с активи, вече не отговарят на критериите по параграф 1 в съответствие с параграф 2, ЕБО изготвя проект на решение относно това токени, обезпечени с активи, да не се класифицират като значими и уведомява за това решение издателите на тези токени, обезпечени с активи, компетентния орган на тяхната държава членка по произход, ЕЦБ и в случаите, посочени в параграф 4, втора алинея – централната банка на съответната държава членка.

Издателите на такива токени, обезпечени с активи, компетентните за тях органи, ЕЦБ и централната банка, посочена в параграф 4, разполагат с 20 работни дни от датата на уведомлението за този проект на решение, за да представят своите забележки и коментари в писмен вид. ЕБО надлежно взема под внимание тези забележки и коментари преди да приеме окончателно решение.

9. В срок до 60 работни дни от датата на уведомлението, посочено в параграф 8, ЕБО взема окончателното си решение дали даден токен, обезпечен с активи, вече да не се класифицира като значим и незабавно уведомява за това решение издателя на този токен обезпечен с активи, и компетентния за него орган.

10. Когато даден токен, обезпечен с активи, вече не е класифициран като значим съгласно решение на ЕБО, взето в съответствие с параграф 9, надзорните отговорности по отношение на издателя на този токен, обезпечен с активи, се прехвърлят от ЕБО на компетентния орган на държавата членка по произход на издателя в срок до 20 работни дни от датата на уведомлението за това решение.

ЕБО и компетентният орган си сътрудничат с цел осигуряване на плавен преход при прехвърлянето на надзорните правомощия.

11. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 139 за допълване на настоящия регламент чрез по-конкретно определяне на установените в параграф 1 критерии за класифициране на даден токен, обезпечен с активи, като значим и за определяне на:

- а) обстоятелствата, при които дейностите на издателя на токен, обезпечен с активи, се считат за значими в международен мащаб извън Съюза;
- б) обстоятелствата, при които токени, обезпечени с активи, и техните издатели се считат за свързани с финансовата система;
- в) съдържанието и формата на информацията, предоставяна от компетентните органи на ЕБО и ЕЦБ съгласно параграф 4 от настоящия член и член 56, параграф 3.

Член 44

Доброволно класифициране на токени, обезпечени с активи, като значими

1. Кандидат-издателите на токени, обезпечени с активи, могат да посочат в заявлението си за издаване на лиценз по член 18 или в уведомлението по член 17, че желаят техните токени, обезпечени с активи, да бъдат класифицирани като значими. В този случай компетентният орган незабавно уведомява ЕБО, ЕЦБ и в случаите, посочени в член 43, параграф 4 – централната банка на съответната държава членка за заявлението на кандидат-издателя.

За да бъде токен, обезпечен с активи, класифициран като значими съгласно настоящия член, потенциалният издател на токена, обезпечен с активи, удостоверява чрез подробна програма за дейността, посочена в член 17, параграф 1, буква б), точка i) и член 18, параграф 2, буква г), че е вероятно да бъдат изпълнени поне три от определените в член 43, параграф 1 критерии.

2. В срок до 20 работни дни от уведомлението, посочено в параграф 1 от настоящия член, ЕБО изготвя проект на решение, съдържащо становището му въз основа на програмата за дейността на издателя, дали токентът, обезпечен с активи, изпълнява или е вероятно да изпълни поне три от критериите, определени в член 43, параграф 1 и уведомява за този проект на решение компетентния орган на държавата членка по произход на кандидат-издателя, ЕЦБ и в случаите, посочени в член 43, параграф 4, втора алинея – централната банка на съответната държава членка.

Компетентните за издателите на такива токени, обезпечени с активи, органи, ЕЦБ и, когато е приложимо, централната банка на съответната държава членка разполагат с 20 работни дни от датата на уведомлението за този проект на решение, за да представят в писмен вид своите забележки и коментари. ЕБО надлежно взема под внимание тези забележки и коментари преди да приеме окончателно решение.

3. В срок от 60 работни дни от уведомлението, посочено в параграф 1, ЕБО взема окончателното си решение дали да класифицира даден токен, обезпечен с активи, като значим и незабавно уведомява за това решение кандидат-издателя на този токен, обезпечен с активи, и компетентния за него орган.

4. Когато дадени токени, обезпечени с активи, бъдат класифицирани като значими с решение на ЕБО, взето в съответствие с параграф 3 от настоящия член, надзорните отговорности по отношение на издателите на тези токени, обезпечени с активи, се прехвърлят от компетентния орган на ЕБО на датата, на която е взето решението на компетентния орган за издаване на лиценза, посочен в член 21, параграф 1, или на датата на одобрение на бялата книга за крипто-актива съгласно член 17.

Член 45

Специфични допълнителни задължения на издателите на значими токени, обезпечени с активи

1. Издателите на значими токени, обезпечени с активи, приемат, прилагат и поддържат политика за възнагражденията, която насърчава разумното и ефективно управление на техния риск и която не създава стимули за облекчаване на стандартите за управление на риска.

2. Издателите на значими токени, обезпечени с активи, гарантират, че тези токени могат да бъдат под попечителството на различни доставчици на услуги за криптоактиви, лицензирани за предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, включително от доставчици на услуги за криптоактиви, които не принадлежат към същата група, както е определено в член 2, точка 11 от Директива 2013/34/ЕС, при справедливи, разумни и недискриминационни условия.

3. Издателите на значими токени, обезпечени с активи, оценяват и следят необходимите им ликвидни средства с оглед на исканията на держателите им, за обратно изкупуване. За тази цел издателите на значими токени, обезпечени с активи, установяват, поддържат и прилагат политика и процедури за управление на ликвидността. С тази политика и тези процедури се гарантира устойчивостта на профила на ликвидност на резервните активи, позволяваща на издателите на значими токени, обезпечени с активи, да поддържат своята обичайна дейност, включително в случай на затруднения с ликвидността.

4. Издателите на значими токени, обезпечени с активи, редовно провеждат стрес тестове за ликвидност. В зависимост от резултата от тези тестове, ЕБО може да реши да подсили изискванията за ликвидност, посочени в параграф 7, първа алинея, буква б) от настоящия член и в член 36, параграф 6.

Когато издатели на значими токени, обезпечени с активи, предлагат два или повече токена, обезпечени с активи, или предоставят услуги за криптоактиви, стрес тестовете включват всички тези дейности по всеобхватен и цялостен начин.

5. За издателите на значими токени, обезпечени с активи, процентът, посочен в член 35, параграф 1, първа алинея, буква б), се определя на 3 % от средния размер на резервните активи.

6. Когато няколко издателя предлагат един и същ значим токен, обезпечен с активи, параграфи 1 — 5 се прилагат за всички издатели.

Когато издател предлага в рамките на Съюза два или повече токена, обезпечени с активи, и поне един от тези токени, обезпечени с активи, е класифициран като значим, за този издател се прилагат параграфи 1—5.

7. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват:

- а) минималното съдържание на правилата за управление по отношение на посочената в параграф 1 политика за възнагражденията;
- б) минималното съдържание на политиката и процедурите за управление на ликвидността съгласно посоченото в параграф 3, и изискванията за ликвидност, включително уточняване на минималния размер на депозитите във всяка официална валута, използвана като обезпечение, като този размер не може да бъде по-малко от 60 % от сумата, обезпечена с всяка официална валута;
- в) процедурата и сроковете, необходими на издателя на значим токен, обезпечен с активи, за да адаптира размера на собствените си средства, както се изисква в параграф 5;

По отношение на кредитните институции ЕБО уточнява техническите стандарти, като взема предвид всички възможни взаимодействия между регулаторните изисквания, установени с настоящия регламент, и регулаторните изисквания, установени в други законодателни актове на Съюза.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

8. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 с оглед на установяването на общи референтни параметри за сценариите за провеждане на стрес тестовете, които да бъдат включени в стрес тестовете, посочени в параграф 4 от настоящия член. Тези насоки се актуализират периодично, като се вземат предвид най-актуалните пазарни тенденции.

ГЛАВА 6

Планове за възстановяване и за обратно изкупуване

Член 46

План за възстановяване

1. Всеки издател на токен, обезпечен с активи, изготвя и поддържа план за възстановяване, в който предвижда мерките, които трябва да предприеме за възстановяване на съответствието с изискванията, приложими към резерва от активи в случаите, когато вече не отговаря на тези изисквания.

Планът за възстановяване включва също така запазване на услугите на издателя във връзка с издадения токен, обезпечен с активи, своевременното възобновяване на дейността и изпълнението на задълженията на издателя в случай на събития, които породжат значителен риск от прекъсване на дейността.

Планът за възстановяване включва подходящи условия и процедури за гарантиране на своевременното изпълнение на действията за възстановяване, както и широка гама от варианти за възстановяване, включително:

- а) такси ликвидност върху обратните изкупувания;
- б) ограничения на количеството токен, обезпечен с активи, което може да бъде обратно изкупено за работен ден;
- в) спиране на обратното изкупуване.

2. Издателят на токен, обезпечен с активи, уведомява компетентния орган за плана за възстановяване в срок до шест месеца от получаването на лиценз съгласно член 21 или в срок до шест месеца от датата на одобряване на бялата книга за криптоактива съгласно член 17. Компетентният орган изисква планът за възстановяване да бъде изменен, когато това е необходимо, за да се осигури правилното му изпълнение, и в срок до 40 работни дни от датата на уведомяването за плана уведомява издателя за своето решение с искане за извършване на съответните промени. Решението се изпълнява от издателя в срок до 40 работни дни от датата на уведомяването за това решение. Издателят редовно преразглежда и актуализира плана за възстановяване.

Когато е приложимо, издателят уведомява за плана за възстановяване също така съответните органи за реструктуриране и за пруденциален надзор, едновременно с изпращането на уведомление до компетентния орган.

3. В случай че издателят не спазва изискванията по отношение на резерва от активи, както е посочено в глава 3 от настоящия дял, или поради бързо влошаващо се финансово състояние има вероятност в близко бъдеще да спре да спазва тези изисквания, компетентният орган има правомощието, с цел да осигури спазването на приложимите изисквания, да изиска от издателя да изпълни една или повече от договореностите или мерките от плана за възстановяване, или да актуализира този план, когато обстоятелствата се различават от допусканията в първоначалния план за възстановяване, както и да изпълни една или повече от договореностите или мерките от актуализирания план, в определен срок.

4. При обстоятелствата, посочени в параграф 3, компетентният орган има правомощието да спре обратното изкупуване на токени, обезпечени с активи, при условие че спирането е обосновано, като се вземат предвид интересите на държателите на токени, обезпечени с активи, и финансовата стабилност.

5. Когато е приложимо, компетентният орган уведомява органите за реструктуриране и за пруденциален надзор на издателя относно мерките, предприети съгласно параграфи 3 и 4.

6. След консултация с ЕОЦКП ЕБО приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, в които уточнява формата на плана за възстановяване и информацията, която да се съдържа в него.

Член 47

План за обратно изкупуване

1. Издателят на токен, обезпечен с активи, изготвя и поддържа оперативен план за осигуряване на организираното обратно изкупуване на всеки токен, обезпечен с активи, който план да бъде изпълнен след решение на компетентния орган, че издателят не е в състояние или е вероятно да не бъде в състояние да изпълни задълженията си, включително в случай на несъстоятелност, или, по целесъобразност, реструктуриране, или в случай на отнемане на лиценза на издателя, без да се засяга започването на мярка за предотвратяване на кризи или на мярка за управление на кризи, както е определено в член 2, параграф 1, съответно точки 101 и 102 от Директива 2014/59/ЕС или действие по реструктуриране, както е определено в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁴⁾.

2. Планът за обратно изкупуване доказва способността на издателя на токена, обезпечен с активи, да извърши обратно изкупуване на издадения токен, обезпечен с активи, който е в обращение, без да причини ненужна икономическа вреда на неговите държатели или на стабилността на пазарите на резервните активи.

Планът за обратно изкупуване включва договорни споразумения, процедури и системи, включително определяне на временен администратор в съответствие с приложимото право, за да се гарантира равното третиране на всички държатели на токени, обезпечени с активи, както и че на държателите на такива токени ще бъде платено своевременно от приходите от продажбата на останалите резервни активи.

Планът за обратно изкупуване гарантира непрекъснатост на всички критични дейности, които са необходими за организираното обратно изкупуване и които се извършват от издателите или от всички субекти — трети лица.

3. Издателят на токен, обезпечен с активи, уведомява компетентния орган за плана за обратно изкупуване в срок до шест месеца от получаването на лиценз съгласно член 21 или в срок до шест месеца от датата на одобряване на бялата книга за криптоактива съгласно член 17. Компетентният орган изиска планът за обратно изкупуване да бъде изменен, когато това е необходимо, за да се осигури правилното му изпълнение и уведомява издателя за решението си с искането за изменение в срок до 40 работни дни от датата на уведомяването за плана. Решението се изпълнява от издателя в срок до 40 работни дни от датата на уведомяването за това решение. Издателят редовно преразглежда и актуализира плана за обратно изкупуване.

4. Когато е приложимо, компетентният орган уведомява органа за реструктуриране и органа за пруденциален надзор на издателя за плана за обратно изкупуване.

Органът за реструктуриране може да разгледа плана за обратно изкупуване, за да набележи евентуални действия в него, които биха могли да окажат неблагоприятно въздействие върху възможността за реструктуриране на издателя, и може да отправи препоръки към компетентния орган във връзка с тях.

⁽⁴⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно рамка за възстановяване и реструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 806/2014 и (ЕС) 2015/2365 и на директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2007/36/ЕО, 2014/59/ЕС и (ЕС) 2017/1132 (ОВ L 22, 22.1.2021 г., стр. 1).

5. ЕБО приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, с които определя:

- а) съдържанието на плана за обратно изкупуване и периодичността за преразглеждане в зависимост от размера, сложността и естеството на токена, обезпечен с активи и бизнес модела на издателя; и
- б) обстоятелствата, които обуславят привеждането в действие на плана за обратно изкупуване.

ДЯЛ IV

ТОКЕНИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ ПАРИ

ГЛАВА 1

Изисквания, приложими за всички издатели на токени за електронни пари

Член 48

Изисквания за публично предлагане или допускане до търговия с токени за електронни пари

1. Никое лице не предлага публично, нито кандидатства за допускане до търговия с токен за електронни пари, в рамките на Съюза, освен ако това лице е издателя на този токен за електронни пари и:

- а) е лицензирано като кредитна институция или институция за електронни пари; и
- б) е уведомило компетентния орган за бяла книга за криптоактива и е публикувало тази бяла книга за криптоактива в съответствие с член 51.

Без да се засяга първа алинея, при писмено съгласие от страна на издателя други лица може да предлагат публично или да кандидатстват за допускане до търговия с токена за електронни пари. Тези лица спазват изискванията на член 50 и член 53.

2. Токените за електронни пари се считат за електронни пари.

Токените за електронни пари, които са обвързани с официална валута на държава членка, се считат за публично предлагани в Съюза.

3. Дялове II и III от Директива 2009/110/ЕО се прилагат по отношение на токените за електронни пари, освен ако не е посочено друго в настоящия дял.

4. Параграф 1 от настоящия член не се прилага по отношение на издателите на токени за електронни пари, които са освободени в съответствие с член 9, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО.

5. Настоящият дял, с изключение на параграф 7 от настоящия член и член 51, не се прилага по отношение на токени за електронни пари, които са освободени по силата на член 1, параграфи 4 и 5 от Директива 2009/110/ЕО.

6. Най-малко 40 работни дни преди датата, на която възнамеряват да предлагат публично тези токени за електронни пари или да кандидатстват за допускане до търговия издателите на токени за електронни пари уведомят отговарящия за тях компетентен орган за това си намерение.

7. Когато се прилага параграф 4 или параграф 5, издателите на токени за електронни пари изготвят бяла книга за криптоактива и уведомяват компетентния орган за нея в съответствие с член 51.

Член 49

Издаване и възможност за обратно изкупуване на токени за електронни пари

1. Чрез дерогация от член 11 от Директива 2009/110/ЕО, за издателите на токени за електронни пари се прилагат само изискванията, посочени в настоящия член, по отношение на издаването и възможността за обратно изкупуване на токени за електронни пари.

2. Държателите на токени за електронни пари имат право на вземане към издателите на тези токени за електронни пари.

3. Издателите на токени за електронни пари издават токените за електронни пари по номинална стойност и при получаването на средства.

4. При поискване от държателя на токена за електронни пари издателят на този токен за електронни пари ги изкупува обратно — по всяко време и по номинална стойност, като изплаща в средства, различни от електронни пари, паричната стойност на токена за електронни пари, държан от държателя на токена за електронни пари.
5. Издателите на токени за електронни пари посочват на видно място в бялата книга за криптоактива, както е посочено в член 51, параграф 1, първа алинея, буква г) условията за обратното изкупуване.
6. Без да се засяга член 46, за обратното изкупуване на токени за електронни пари не се изисква такса.

Член 50

Забрана за изплащане на лихви

1. Независимо от член 12 от Директива 2009/110/ЕО, издателите на токени за електронни пари не изплащат лихви във връзка с токени за електронни пари.
2. Доставчиците на услуги за криптоактива не изплащат лихви, когато предоставят услуги за криптоактива, свързани с токени за електронни пари.
3. За целите на параграфи 1 и 2 всяко възнаграждение или друга полза, свързана с продължителността на периода, през който държателят на токен за електронни пари държи този токен за електронни пари, се третира като лихва. Това включва нетна компенсация или отстъпки с ефект, който е равностоеен на лихва, получена от държателя на токена за електронни пари, пряко от издателя или от трети лица и пряко свързана с токена за електронни пари, или от възнаграждението или ценообразуването на други продукти.

Член 51

Съдържание и форма на бялата книга за криптоактива по отношение на токени за електронни пари

1. Бялата книга за криптоактива по отношение на токен за електронни пари съдържа следната информация, както е допълнително уточнено в приложение III:
 - а) информация за издателя на токена за електронни пари;
 - б) информация за токена за електронни пари;
 - в) информация за публичното предлагане на токена за електронни пари или за допускането му до търговия;
 - г) информация за правата и задълженията, свързани с токена за електронни пари;
 - д) информация за използваната технология;
 - е) информация за рисковете;
 - ж) информация за основните неблагоприятни въздействия върху климата и други свързани с околната среда неблагоприятни въздействия на механизма за консенсус, използван за издаване на токена за електронни пари.

В бялата книга за криптоактива се посочва също самоличността на лицето, различно от издателя, който публично предлага токена за електронни пари или кандидатства за допускането му до търговия съгласно член 48, параграф 1, втора алинея, и причината, поради която това конкретно лице предлага този токен за електронни пари или кандидатства за допускането му до търговия.

2. Цялата информация, изброена в параграф 1, е обективна, ясна и неподвеждаща. Бялата книга за криптоактива не трябва да има съществени пропуски и се представя в сбита и разбираема форма.

3. Бялата книга за криптоактива съдържа следната ясна и видима декларация на първата страница:

„Тази бяла книга за криптоактива не е била одобрена от компетентен орган в държава — членка на Европейския съюз. Издателят на криптоактива носи цялата отговорност за съдържанието на бялата книга за този криптоактив.“

4. Бялата книга за криптоактива съдържа ясно предупреждение, че:

- а) токенът за електронни пари не попада в обхвата на схемите за обезщетение на инвеститорите съгласно Директива 97/9/ЕО;
- б) токенът за електронни пари не попада в обхвата на схемите за гарантиране на депозитите съгласно Директива 2014/49/ЕС.

5. Бялата книга за криптоактива съдържа декларация от ръководния орган на издателя на токена за електронни пари. Тази декларация, която се помества след декларацията по параграф 3, потвърждава, че бялата книга за криптоактива отговаря на настоящия дял и че доколкото е известно на ръководния орган, съдържащата се в нея информация е пълна, обективна, ясна и неподвеждаща и че бялата книга за криптоактива не съдържа пропуски, които могат да засегнат нейния смисъл.

6. Бялата книга за криптоактива съдържа резюме, поместено след декларацията, посочена в параграф 5, в което накратко и на нетехнически език се предоставя съществена информация за публичното предлагане на токена за електронни пари или за планираното допускане до търговия с този токен за електронни пари. Резюмето е лесно разбираемо и се представя и формулира ясно и подробно, като се използва четлив размер на знаците. Резюмето на бялата книга за криптоактива осигурява подходяща информация за характеристиките на съответните криптоактиви, която е необходима на потенциалните държатели на криптоактивите, за да могат да вземат информирано решение.

Резюмето съдържа предупреждение, че:

- а) то следва да се възприема като въведение към бялата книга за криптоактива;
- б) потенциалният държател следва да вземе решението си за закупуване на токена за електронни пари, въз основа на съдържанието на бялата книга за криптоактива като цяло, а не въз основа единствено на резюмето;
- в) публичното предлагане на токен за електронни пари не представлява оферта, нито предложение за покупка на финансови инструменти и че подобна оферта или предложение могат да бъдат отправяни само чрез проспект или други документи за предлагане в съответствие с приложимото национално право;
- г) бялата книга за криптоактива не представлява проспект по смисъла на Регламент (ЕС) 2017/1129, нито друг документ за предлагане съгласно правото на Съюза или националното право.

В резюмето се посочва, че държателите на токен за електронни пари имат право на обратно изкупуване по всяко време и по номинална стойност, както и условията за обратно изкупуване.

7. Бялата книга за криптоактива съдържа датата на уведомлението, свързано с нея, и съдържание.

8. Бялата книга за криптоактива се изготвя на официален език на държавата членка по произход или на език, използван обичайно в сферата на международните финанси.

Когато токентът за електронни пари се предлага и в държава членка, различна от държавата членка по произход, бялата книга за криптоактива се изготвя и на официален език на приемащата държава членка или на език, обичайно използван в сферата на международните финанси.

9. Бялата книга за криптоактива е достъпна в машинночитим формат.

10. ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, разработва проект на технически стандарти за изпълнение за определяне на стандартни формуляри, формати и образци за целите на параграф 9.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

11. Издателите на токени за електронни пари уведомяват компетентните за тях органи за своята бяла книга за криптоактива най-малко 20 работни дни преди датата на публикуването ѝ.

Компетентните органи не изискват предварително одобряване на белите книги за криптоактивите преди тяхното публикуване.

12. Всеки значим нов фактор, всяка съществена грешка и всяка съществена неточност, които могат да повлияят на оценката на токена за електронни пари, се описват в изменена бяла книга за криптоактива, която е изготвена от издателите, за която е изпратено уведомление до компетентните органи и е публикувана на уебсайтовете на издателите.

13. Преди да предложи публично в Съюза токени за електронни пари или да кандидатства за допускането до търговия с токени за електронни пари, издателят на такива токени за електронни пари публикува на своя уебсайт бяла книга за криптоактива.

14. Заедно с уведомлението за бялата книга за криптоактива съгласно параграф 11 от настоящия член издателят на токена за електронни пари предоставя на компетентния орган информацията, посочена в член 109, параграф 4. В срок до пет дни от получаване на информацията от издателя компетентният орган съобщава на ЕОЦКП информацията, определена в член 109, параграф 4.

Също така компетентният орган съобщава на ЕОЦКП за всички изменения на бялата книга за криптоактива, както и за всяко отнемане на лиценза на издателя на токена за електронни пари.

ЕОЦКП предоставя тази информация в регистъра съгласно член 109, параграф 4 най-късно към началната дата на публичното предлагане или допускането до търговия, а в случай на изменена бяла книга за криптоактива или на отнемане на лиценза – без излишно забавяне.

15. ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти относно съдържанието, методиките и представянето на информацията, посочена в параграф 1, буква ж), по отношение на показателите за устойчивост във връзка с неблагоприятните въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия, свързани с околната среда.

При разработването на проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, ЕОЦКП взема предвид различните видове механизми за консенсус, използвани за валидиране на трансакции с криптоактиви, техните структури за стимулиране и използването на енергия, енергия от възобновяеми източници и природни ресурси, генерирането на отпадъци и емисиите на парникови газове. ЕОЦКП актуализира регулаторните технически стандарти с оглед на регулаторното и технологичното развитие.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 52

Отговорност на издателите на токени за електронни пари за информацията, представена в бялата книга за криптоактива

1. Когато издател на токен за електронни пари е нарушил член 51, като е предоставил в своята бяла книга за криптоактива или в изменена бяла книга за криптоактива информация, която не е пълна, обективна и ясна или която е подвеждаща, този издател и членовете на неговия административен, ръководен или надзорен орган носят отговорност пред държателя на такъв токен за електронни пари за всяка загуба, понесена вследствие на това нарушение.

2. Всяко договорно изключване или ограничаване на гражданската отговорност съгласно посоченото в параграф 1 се лишава от правно действие.

3. Държателят на токен за електронни пари носи отговорността да представи доказателства, че издателят на този токен за електронни пари е нарушил член 51, като е предоставил в своята бяла книга за криптоактива или в изменена бяла книга за криптоактива информация, която не е пълна, обективна и ясна или която е подвеждаща, и че разчитането на такава информация е оказало влияние върху решението на държателя да закупи, продаде или обмени този токен за електронни пари.

4. Издателят и членовете на неговия административен, ръководен или надзорен орган не носят отговорност за загубите, претърпени в резултат на разчитането на информацията, предоставена в резюмето съгласно член 51, параграф 6, включително всеки негов превод, освен когато резюмето:

- а) е подвеждащо, неточно или непоследователно, когато се разглежда заедно с останалите части на бялата книга за криптоактива; или
 - б) не предоставя, когато се разглежда заедно с останалите части на бялата книга за криптоактива, съществена информация, която да помогне на потенциалните държатели да вземат решение дали да закупят такива токени за електронни пари.
5. Настоящият член не засяга която и да е друга гражданска отговорност съгласно националното право.

Член 53

Маркетингови съобщения

1. Маркетинговите съобщения, свързани с публичното предлагане на токен за електронни пари или с допускането до търговия с такъв токен за електронни пари, отговарят на всички изброени по-долу изисквания:

- а) маркетинговите съобщения са ясно разпознаваеми като такива;
 - б) информацията в маркетинговите съобщения е обективна, ясна и неподвеждаща;
 - в) информацията в маркетинговите съобщения съответства на информацията в бялата книга за криптоактива;
 - г) в маркетинговите съобщения се посочва ясно, че бялата книга за криптоактива е била публикувана, и се указва ясно адресът на уебсайта на издателя на токена за електронни пари, както и телефонен номер и адрес на електронна поща за връзка с издателя.
2. В маркетинговите съобщения ясно и недвусмислено се посочва, че държателите на токена за електронни пари имат право на обратно изкупуване от издателя по всяко време и по номинална стойност.
3. Маркетинговите съобщения и всички техни изменения се публикуват на уебсайта на издателя.
4. Компетентните органи не изискват предварително одобрение на маркетинговите съобщения преди публикуването им.
5. Уведомления за маркетинговите съобщения се изпращат на компетентните органи при поискване.
6. Преди публикуването на бялата книга за криптоактива не се разпространяват маркетингови съобщения. Това ограничение не засяга възможността на издателя на токена за електронни пари да извършва пазарни проучвания.

Член 54

Инвестиране на средствата, получени от издателите в замяна на токени за електронни пари

Средствата, получени от издателите на токени за електронни пари в замяна на токени за електронни пари и защитени в съответствие с член 7, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО отговарят на следните изисквания:

- а) винаги най-малко 30 % от получените средства се депозират в отделна сметка в кредитна институция;
- б) останалите получени средства се инвестират в сигурни, нискорискови активи, които се определят като високоликвидни финансови инструменти с минимален пазарен, кредитен и концентрационен риск в съответствие с член 38, параграф 1 от настоящия регламент и са деноминирани в официалната валута, с която е обвързан токенът за електронни пари;

Член 55

Планове за възстановяване и обратно изкупуване

Дял III, глава 6 се прилага *mutatis mutandis* по отношение на издателите на токени за електронни пари.

Чрез дерогация от член 46, параграф 2 по отношение на издателя на токени на електронни пари датата, до която планът за възстановяване трябва да бъде съобщен на компетентния орган, е в рамките на шест месеца от датата на публичното предлагане или допускането до търговия.

Чрез дерогация от член 47, параграф 3 по отношение на издателя на токени на електронни пари датата, до която планът за обратно изкупуване трябва да бъде съобщен на компетентния орган, е в рамките на шест месеца от датата на публичното предлагане или допускането до търговия.

РАЗДЕЛ 2

Значими токени за електронни пари

Член 56

Класифициране на токени за електронни пари като значими

1. ЕБО класифицира токени за електронни пари като значими токени за електронни пари, когато поне три от критериите, изброени в член 43, параграф 1, са изпълнени:

- а) по време на обхванатия период от първото отчитане на информацията, посочена в параграф 3 от настоящия член, след публичното предлагане или кандидатстване за допускане до търговия с тези токени; или
- б) по време на периода, обхванат от поне два последователни отчитания на информация, както е посочено в параграф 3 от настоящия член.

2. Когато няколко издателя издават един и същ токен за електронни пари, изпълнението на критериите, посочени в член 43, параграф 1, се оценява след обобщаване на данните от тези издатели.

3. Най-малко веднъж на всеки две години компетентните органи на държавата членка по произход на издателя предоставят на ЕБО и на ЕЦБ информация от значение за изпълнението на посочените в член 43, параграф 1 критерии, включително, ако е приложимо, получената съгласно член 22 информация.

Когато издателят е установен в държава членка, чиято официална валута не е еврото, или когато токен за електронни пари е обвързан с официална валута на държава членка, различна от еврото, компетентните органи предават посочената в първа алинея информация и на централната банка на тази държава членка.

4. Когато ЕБО счита, че даден токен за електронни пари отговаря на посочените в член 43, параграф 1 в съответствие с параграф 1 от настоящия член критерии, ЕБО изготвя за проект на решение за класифициране на токен за електронни пари като значим, за което уведомява издателя на токена за електронни пари, компетентния орган на държавата членка по произход на издателя, ЕЦБ и в случаите, посочени в параграф 3, втора алинея от настоящия член – централната банка на съответната държава членка.

Издателите на такива токени за електронни пари, компетентните за тях органи, ЕЦБ и, когато е приложимо, централната банка на съответната държава членка разполагат с 20 работни дни от датата на уведомлението за този проект на решение, за да представят своите забележки и коментари в писмен вид. ЕБО надлежно взема под внимание тези забележки и коментари преди да приеме окончателно решение.

5. В срок до 60 работни дни от датата на уведомлението, посочено в параграф 4, ЕБО взема окончателното си решение дали даден токен за електронни пари следва да бъде класифициран като значим и незабавно уведомява за това решение издателя на този токен за електронни пари и неговия компетентен орган.

6. Когато даден токен за електронни пари бъде класифициран като значим с решение на ЕБО, взето в съответствие с параграф 5, надзорните отговорности по отношение на издателя на този токен за електронни пари се прехвърлят от компетентния орган на държавата членка по произход на издателя на ЕБО в съответствие с член 117, параграф 4 в срок до 20 работни дни от датата на уведомяването за това решение.

ЕБО и компетентният орган си сътрудничат с цел осигуряване на плавен преход при прехвърлянето на надзорните правомощия.

7. Чрез дерогация от параграф 6 надзорните отговорности по отношение на издателите на значими токени за електронни пари, деноминирани в официална валута на държава членка, различна от еврото, не се прехвърлят на ЕБО, когато най-малко 80 % от броя на държателите и от обема на трансакциите с тези значими токени за електронни пари са съсредоточени в държавата членка по произход.

Всяка година компетентният орган на държавата членка по произход на издателя предоставя на ЕБО информация относно всички случаи на прилагане на дерогацията, посочена в първа алинея.

За целите на първа алинея се счита, че дадена трансакция е извършена в държавата членка по произход, когато платецът и получателът по трансакцията са установени в тази държава членка.

8. Всяка година ЕБО прави оценка на значимите токени за електронни пари въз основа на наличната информация, включително от докладите, посочени в параграф 3 от настоящия член, или информацията, получена по член 22.

Когато ЕБО счита, че някои токени за електронни пари вече не отговарят на посочените в член 43, параграф 1 в съответствие с параграф 1 от настоящия член критерии, ЕБО изготвя проект на решение относно това токенът за електронни пари вече да не се класифицира като значим и уведомява за проекта на това решение издателите на тези токени за електронни пари, компетентните органи на тяхната държава членка по произход, ЕЦБ и в случаите, посочени в настоящия член, параграф 3, втора алинея – централната банка на съответната държава членка.

Издателите на такива токени за електронни пари, компетентните за тях органи и ЕЦБ и централната банка на съответната държава членка разполагат с 20 работни дни от датата на уведомлението за този проект на решение, за да представят своите забележки и коментари в писмен вид. ЕБО надлежно взема под внимание тези забележки и коментари преди да приеме окончателно решение.

9. В срок до 60 работни дни от уведомяването, посочено в параграф 8, ЕБО взема окончателното си решение дали даден токен за електронни пари следва вече да не се класифицира като значим и незабавно уведомява за това решение издателя на този токен за електронни пари и компетентния за него орган.

10. Когато даден токен за електронни пари вече не се класифицира като значим съгласно решение на ЕБО, взето в съответствие с параграф 9, надзорните отговорности по отношение на издателя на този токен за електронни пари се прехвърлят от ЕБО на компетентния орган на държавата членка по произход на издателя в срок до 20 работни дни от датата на уведомяването за това решение.

ЕБО и компетентният орган си сътрудничат с цел осигуряване на плавен преход при прехвърлянето на надзорните правомощия.

Член 57

Доброволно класифициране на токени за електронни пари като значими

1. Издателят на токен за електронни пари, лицензиран като кредитни институции или като институция за електронни пари или подал заявление за такъв лиценз, може да посочи, че желае неговият токен за електронни пари да бъде класифициран като значим. В този случай компетентният орган незабавно уведомява за искането на издателя ЕБО, ЕЦБ и в случаите, посочени в член 56, параграф 3, втора алинея – централната банка на съответната държава членка.

За да бъде токенът за електронни пари класифициран като значим съгласно настоящия член, издателят на токена за електронни пари удостоверява чрез подробна програма за дейността, че е вероятно да бъдат изпълнени поне три от определените в член 43, параграф 1 критерии.

2. В срок до 20 работни дни от датата на уведомлението, посочено в параграф 1 от настоящия член, ЕБО изготвя проект на решение, съдържащо становището му въз основа на програмата за дейността на издателя дали токенът за електронни пари изпълнява или има вероятност да изпълни поне три от критериите, определени в член 43, параграф 1 и уведомява компетентния орган на държавата по произход на издателя, ЕЦБ и в случаите, посочени в член 56, параграф 3, втора алинея – съответната централна банка.

Компетентните за издателите на такива токени за електронни пари органи, ЕЦБ и, когато е приложимо, централната банка на съответната държава членка разполагат с 20 работни дни от датата на уведомлението за проекта на решение, за да представят в писмен вид своите забележки и коментари. ЕБО надлежно взема под внимание тези забележки и коментари преди да приеме окончателно решение.

3. В срок до 60 работни дни от датата на уведомлението, посочено в параграф 1, ЕБО взема окончателното си решение дали даден токен за електронни пари да бъде класифициран като значим и незабавно уведомява за това решение издателя на този токен за електронни пари и компетентния за него орган.

4. Когато даден токен за електронни пари бъде класифицирани като значим с решение на ЕБО, взето в съответствие с параграф 3 от настоящия член, надзорните отговорности по отношение на издателите на тези токени за електронни пари се прехвърлят от компетентния орган на ЕБО в съответствие с член 117, параграф 4 в срок до 20 работни дни от датата на уведомяването за това решение.

ЕБО и компетентните органи си сътрудничат с цел осигуряване на плавен преход при прехвърлянето на надзорните правомощия.

5. Чрез дерогация от параграф 4 надзорните отговорности по отношение на издателите на значими токени за електронни пари, деноминирани в официална валута на държава членка, различна от еврото, не се прехвърлят на ЕБО, когато най-малко 80 % от броя на держателите и от обема на трансакциите с тези значими токени за електронни пари са или се очаква да бъдат съсредоточени в държавата членка по произход.

Всяка година компетентният орган на държавата членка по произход на издателя предоставя на ЕБО информация относно прилагането на дерогацията, посочена в първа алинея.

За целите на първа алинея се счита, че дадена трансакция е извършена в държавата членка по произход, когато платещт и получателят по трансакцията са установени в тази държава членка.

Член 58

Специфични допълнителни задължения на издателите на токени за електронни пари

1. За институциите за електронни пари, които издават значими токени за електронни пари, се прилагат:

- а) изискванията, посочени в членове 36, 37, 38 и член 45, параграфи 1 — 4 от настоящия регламент, вместо член 7 от Директива 2009/110/ЕО;
- б) изискванията, посочени в член 35, параграфи 2, 3 и 5 и член 45, параграф 5 от настоящия регламент, вместо член 5 от Директива 2009/110/ЕО.

Чрез дерогация от член 36, параграф 9 по отношение на издателите на значими токени за електронни пари независимият одит се възлага всеки шест месеца, считано от датата на решението за класифициране на токените за електронни пари като значими съгласно член 56 или 57, както е приложимо.

2. Компетентните органи на държавите членки по произход могат да изискват от институциите за електронни пари, които издават токени за електронни пари, които не са значими, да спазват всяко от изискванията, посочени в параграф 1, когато това е необходимо, за да се справят с рисковете, за които се отнасят тези разпоредби, като ликвиден риск, оперативен риск или риск вследствие на неизпълнение на изискванията за управление на резерва от активи.

3. Член 22, член 23 и член 24, параграф 3 се прилагат по отношение на токени за електронни пари, деноминирани във валута, която не е официална валута на държава членка.

ДЯЛ V

ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ДОСТАВЧИЦИ НА УСЛУГИ ЗА КРИПТОАКТИВИ И УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕТО НА ДЕЙНОСТ

ГЛАВА 1

Лицензиране на доставчиците на услуги за криптоактиви

Член 59

Лицензиране

1. Никое лице не може да предоставя услуги за криптоактиви в рамките на Съюза, освен ако това лице е:

- а) юридическо лице или друго предприятие, което е лицензирано като доставчик на услуги за криптоактиви в съответствие с член 63; или
- б) кредитна институция, централен депозитар на ценни книжа, инвестиционен посредник, пазарен оператор, институция за електронни пари, управляващо дружество на ПКИПЦК или лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, който е лицензиран да предоставя услуги за криптоактиви съгласно член 60.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви, лицензирани в съответствие с член 63, имат седалище в държава членка, където извършват поне част от дейността си по предоставяне на услуги за криптоактиви. Тяхното място на действително управление е в Съюза и поне един от директорите е с местопребиваване в Съюза.
3. За целите на параграф 1, буква а) други предприятия, които не са юридически лица, може да предоставят услуги за криптоактиви само ако тяхната правна форма гарантира ниво на защита на интересите на трети лица, равностойно на това, което се предоставя от юридическите лица, и ако те подлежат на равностоен пруденциален надзор, съответстващ на правната им форма.
4. Доставчиците на услуги за криптоактиви, лицензирани съгласно член 63, изпълняват във всеки един момент условията за своето лицензиране.
5. Лице, което не е доставчик на услуги за криптоактиви, не използва наименование или фирма, нито публикува маркетингови съобщения или извършват друг процес, който предполага, че то е доставчик на услуги за криптоактиви, или който има вероятност да внесе объркване в това отношение.
6. Компетентните органи, които издават лицензи в съответствие с член 63, гарантират, че в тези лицензи са посочени услугите за криптоактиви, които доставчиците на услуги за криптоактиви са лицензирани да предоставят.
7. На доставчиците на услуги за криптоактиви се разрешава да предоставят услуги за криптоактиви в целия Съюз чрез правото на установяване, включително чрез клон, или чрез свободното предоставяне на услуги. От доставчиците на услуги за криптоактиви, които предоставят трансгранични услуги за криптоактиви, не се изисква физическо присъствие на територията на приемащата държава членка.
8. Доставчиците на услуги за криптоактиви, които желаят да добавят услуги за криптоактиви към своя лиценз, както е посочено в член 63, отправят до издалите първоначалния им лиценз компетентни органи искане за разширяване на обхвата на лиценза им чрез допълване и актуализиране на посочената в член 62 информация. Искането за разширяване на обхвата се обработва в съответствие с член 63.

Член 60

Предоставяне на услуги за криптоактиви от някои финансови субекти

1. Кредитни институции могат да предоставят услуги за криптоактиви, ако съобщят информацията, посочена в параграф 7, на компетентния орган на държавата си членка по произход най-малко 40 работни дни преди предоставянето на тези услуги за първи път.
2. Централни депозитари на ценни книжа, лицензирани съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁵⁾, могат да предоставят попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти само ако съобщят информацията, посочена в параграф 7 от настоящия член, на компетентния орган на държавата членка по произход най-малко 40 работни дни преди предоставянето на тези услуги за първи път.

За целите на първа алинея от настоящия параграф предоставянето на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти се счита за равностойно на предоставяне, поддържане или управление на сметки за ценни книжа във връзка с услуги по сетълмент, посочени в раздел Б, точка 3 от приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014.

3. Инвестиционни посредници могат да предоставят в Съюза услуги за криптоактиви, еквивалентни на инвестиционните услуги и дейностите, за които изрично са лицензирани съгласно Директива 2014/65/ЕС, ако съобщят информацията, посочена в параграф 7, на компетентния орган на държавата членка по произход най-малко 40 работни дни преди предоставянето на тези услуги за първи път.

За целите на настоящия параграф:

- а) предоставянето на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти се считат за еквивалентни на допълнителните услуги, посочени в раздел Б, точка 1 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;
- б) организирането на платформа за търговия с криптоактиви се счита за еквивалентно на организирането на многостранна система за търговия и на организирана система за търговия, посочени в раздел А, съответно точки 8 и 9 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;

⁽⁴⁵⁾ Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 1).

- в) обменът на криптоактиви срещу средства и други криптоактиви се счита за еквивалентен на търговията за собствена сметка, посочена в раздел А, точка 3 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;
- г) изпълнението на нареждания за криптоактиви от името на клиенти се счита за еквивалентно на изпълнението на нареждания от името на клиенти, посочено в раздел А, точка 2 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;
- д) пласирането на криптоактиви се счита за еквивалентно на поемането на емисията на финансови инструменти или пласирането на финансови инструменти на базата на твърд ангажимент и на пласирането на финансови инструменти без твърд ангажимент, посочени в раздел А, съответно точки 6 и 7 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;
- е) получаването и предаването на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти се счита за еквивалентно на получаването и предаването на нареждания за търговия във връзка с един или повече финансови инструменти, посочени в раздел А, точка 1 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;
- ж) предоставянето на съвет относно криптоактиви се счита за еквивалентно на предоставянето на инвестиционни съвети, посочено в раздел А, точка 5 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС;
- з) управлението на портфейл от криптоактиви се счита за еквивалентно на управлението на портфейл, посочено в раздел А, точка 4 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС.

4. Институции за електронни пари, лицензирани съгласно Директива 2009/110/ЕО, могат да предоставят попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти и услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти по отношение на издадени от него токени за електронни пари само ако съобщят информацията, посочена в параграф 7 от настоящия член, на компетентния орган на държавата членка по произход най-малко 40 работни дни преди предоставянето на тези услуги за първи път.

5. Управляващи дружества на ПКИПЦК или лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, могат да предоставят услуги за криптоактиви, еквивалентни на управление на инвестиционни портфейли и второстепенни услуги, за които са лицензирани съгласно Директива 2009/65/ЕО или Директива 2011/61/ЕС, ако съобщат за информацията, посочена в параграф 7 от настоящия член, на компетентния орган на държавата членка по произход най-малко 40 работни дни преди предоставянето на тези услуги за първи път.

За целите на настоящия параграф:

- а) получаването и предаването на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти се счита за еквивалентно на получаването и предаването на поръчки във връзка с финансови инструменти, посочени в член 6, параграф 4, буква б), подточка iii) от Директива 2011/61/ЕС;
- б) предоставянето на съвет относно криптоактиви се счита за еквивалентно на предоставянето на инвестиционно консултиране, посочено в член 6, параграф 4, буква б), подточка i) от Директива 2011/61/ЕС и на инвестиционната консултация, посочена в член 6, параграф 3, буква б), подточка i) от Директива 2009/65/ЕО;
- в) управлението на портфейл от криптоактиви се счита за еквивалентно на услугите, посочени в член 6, параграф 4, буква а) от Директива 2011/61/ЕС и в член 6, параграф 3, буква а) от Директива 2009/65/ЕО.

6. Пазарни оператори, лицензирани съгласно Директива 2014/65/ЕС, могат да управляват платформа за търговия с криптоактиви, ако съобщат за информацията, посочена в параграф 7 от настоящия член, на компетентния орган на държавата членка по произход най-малко 40 работни дни преди предоставянето на тези услуги за първи път.

7. За целите на параграфи 1—6 се предоставя следната информация:

- а) програмата за дейността, в която се посочват видовете услуги за криптоактиви, които подалят заявление доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя, включително къде и как тези услуги ще бъдат предлагани на пазара;
- б) описание на:
 - i) механизма за вътрешен контрол, политиките и процедурите за гарантиране на спазването на разпоредбите на националното право за транспониране на Директива (ЕС) 2015/849,

- ii) рамката за оценка на риска във връзка с управлението на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, и
 - iii) плана за непрекъснатост на дейността;
- в) техническата документация на системите на ИКТ и на мерките за сигурност, както и описанието им на нетехнически език;
 - г) описание на процедурата за отделяне на криптоактивите и средствата на клиентите;
 - д) описание на политиката за попечителство и администриране, когато има намерение за предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти;
 - е) описание на оперативните правила на платформата за търговия и на процедурите и системата за установяване на пазарни злоупотреби, когато има намерение за управление на платформа за търговия с криптоактиви;
 - ж) описание на недискриминационната търговска политика, уреждаща отношенията с клиентите, както и описание на методиката за определяне на цената на криптоактивите, които се предлагат за обмен срещу средства или други криптоактиви, когато има намерение за обмен на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви;
 - з) описание на политиката за изпълнение на нареждания, когато има намерение за изпълнение на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти;
 - и) доказателство, че физическите лица, които предоставят съвет от името на подалия заявление доставчик на услуги за криптоактиви или управляват портфейли от името на подалия заявление доставчик на услуги за криптоактиви, притежават необходимите знания и експертен опит, за да изпълняват задълженията си, когато има намерение за предоставяне на съвет относно криптоактиви или управление на портфейли от криптоактиви;
 - й) дали услугите за криптоактиви са свързани с токени, обезпечени с активи, токени за електронни пари или други криптоактиви;
 - к) информация относно начина, по който такива услуги за прехвърляне ще се доставят, когато има намерение за предоставяне на услуги за прехвърляне за криптоактиви от името на клиенти.

8. Компетентният орган, който получава уведомление, както е посочено в параграфи 1 — 6, преценява в срок до 20 работни дни от получаването на това уведомление дали е предоставена цялата необходима информация. Когато компетентният орган стигне до заключението, че уведомлението не е пълно, той незабавно информира уведомяващия субект за това и определя срок, в рамките на който от този субект се изисква да предостави липсващата информация.

Срокът за предоставяне на липсваща информация не надвишава 20 работни дни от датата на искането. До изтичането на този срок срокът, определен в параграфи 1—6, спира да тече. Всяко допълнително искане от страна на компетентния орган за допълване или изясняване на информацията се отправя по негова преценка, но не води до спиране на срока, определен в параграфи 1—6.

Доставчиците на услуги за криптоактиви не започват да предоставят услугите за криптоактиви, докато уведомлението е непълно.

9. От субектите, посочени в параграфи 1—6, не се изисква да предоставят информацията, посочена в параграф 7, която преди това е била предоставена от тях на компетентния орган, ако тази информация би била идентична. При предоставяне на информацията, посочена в параграф 7, субектите, посочени в параграфи 1—6, изрично посочват, че информацията, която е предоставена преди това, все още е актуална.

10. Когато предоставят услуги за криптоактиви, субектите, посочени в параграфи 1—6 от настоящия член, не подлежат на разпоредите на членове 62, 63, 64, 67, 83 и 84.

11. Правото да представят услугите за криптоактиви, посочени в параграфи 1—6 от настоящия член, се отменя при отнемане на съответния лиценз, по силата на който съответните субекти са имали право да представят услугите за криптоактиви, без да бъдат задължавани да получат лиценз съгласно член 59.

12. Компетентните органи съобщават на ЕОЦКП информацията, посочена в член 109, параграф 5, след като проверят пълнотата на информацията, получена съгласно параграф 7.

Най-късно към началната дата на планираното предоставяне на услугите за криптоактиви ЕОЦКП предоставя тази информация в регистъра, посочен в член 109.

13. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточнява допълнително информацията, посочена в параграф 7.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

14. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на технически стандарти за изпълнение за установяване на стандартни формуляри, образци и процедури за уведомяването съгласно параграф 7.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 61

Предоставяне на услуги за криптоактиви по изрична инициатива на клиента

1. Когато клиент, който е установен или пребиваващ на територията на Съюза, започне по своя изрична инициатива предоставянето на услуги или извършването на дейност, свързани с криптоактиви, от дружество от трета държава, изискването за лиценз съгласно член 59 не се прилага за предоставянето на тази услуга или извършването на тази дейност, свързани с криптоактиви, от дружеството от трета държава в полза на този клиент, включително за установяването на отношение, имащо конкретна връзка с предоставянето на услугата или извършването на дейността, свързани с криптоактиви.

Без да се засягат вътрешногруповите отношения, когато дружество от трета държава, включително чрез субект, който действа от негово име или има тесни връзки с подобно дружество от трета държава, или друго лице, действащо от името на такъв субект, предлага своите услуги на клиенти или потенциални клиенти в Съюза, независимо от средствата за комуникация, използвани за отправянето на предложение, популяризирането или рекламирането в Съюза, това не се счита за услуга, предоставяна по изричната инициатива на клиента.

Втората алинея се прилага независимо от която и да е договорна клауза или отказ от отговорност, които претендират за друго, включително всяка клауза или отказ от отговорност, съгласно които се счита, че предоставянето на услуги от дружество от трета държава е предоставяне на услуги по изрична инициатива на клиента.

2. Изричната инициатива на клиент, както е посочена в параграф 1, не дава право на дружество от трета държава да предлага нови видове криптоактиви или услуги за криптоактиви на този клиент.

3. До 30 декември 2024 г. ЕОЦКП приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, за да уточни при кои положения се счита, че дружество от трета държава предлага своите услуги на клиенти, които са установени или пребивават на територията на Съюза.

За да се насърчи сближаването и да се стимулира последователен надзор по отношение на риска от злоупотреба с настоящия член, ЕОЦКП приема също така насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 относно практиките в областта на надзора за откриване и предотвратяване на заобикаляне на настоящия регламент.

Член 62

Заявление за издаване на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви

1. Юридическите лица или други предприятия, които възнамеряват да предоставят услуги за криптоактиви, подават заявление за издаване на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви до компетентния орган на своята държава членка по произход.

2. В заявлението по параграф 1 се съдържа цялата посочена по-долу информация:

- а) използваното наименование, включително юридическо наименование и всяко друго търговско наименование, идентификационният код на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви, уебсайтът, поддържан от този доставчик, адрес на електронна поща и телефонен номер за връзка, както и неговият физически адрес;

- б) правната форма на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви;
- в) учредителният акт на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви, когато е приложимо;
- г) програмата за дейността, в която се посочват видовете услуги за криптоактиви, които подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя, включително къде и как тези услуги ще бъдат предлагани на пазара;
- д) доказателство, че подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви отговаря на изискванията за пруденциалните гаранции в съответствие с член 67;
- е) описание на механизмите за управление на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви;
- ж) доказателство, че членовете на ръководния орган на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви имат достатъчно добра репутация и притежават подходящи знания, умения и опит, за да управляват този доставчик;
- з) самоличността на акционерите и членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие, в подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви, и размера на тези участия, както и доказателство, че тези лица имат достатъчно добра репутация;
- и) описание на механизма за вътрешен контрол, политиките и процедурите за установяване, оценяване и управление на рисковете, включително рисковете, свързани с изпиране на пари и финансиране на тероризъм, и плана за непрекъснатост на дейността на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви;
- й) техническата документация на системите на ИКТ и на мерките за сигурност, както и описанието им на нетехнически език;
- к) описание на процедурата за отделяне на криптоактивите и средствата на клиентите;
- л) описание на процедурите за разглеждане на жалби, въведени от подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви;
- м) когато подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти — описание на политиката относно попечителството и администрирането на криптоактиви;
- н) когато подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да управлява платформа за търговия с криптоактиви — описание на оперативните правила на платформата за търговия и на процедурата и системата за установяване на пазарни злоупотреби;
- о) когато подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да обменя криптоактиви срещу средства или други криптоактиви — описание на търговската политика, която е недискриминационна и урежда отношенията с клиентите, както и описание на методиката за определяне на цената на криптоактивите, които подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви предлага за обмен срещу средства или други криптоактиви;
- п) когато подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да изпълнява нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти — описание на политиката за изпълнение на нареждания;
- р) когато подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя съвет относно криптоактивите или управление на портфейли от криптоактиви — доказателство, че физическите лица, които предоставят съвет от името на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви или управляват портфейли от името на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви, притежават необходимите знания и експертен опит, за да изпълняват задълженията си;
- с) когато подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти — информация относно начина, по който ще се предоставят тези услуги за прехвърляне;
- т) видът криптоактиви, с които е свързана услугата за криптоактиви.

3. За целите на параграф 2, букви ж) и з), подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви представя всички изброени по-долу доказателства:

- а) за всички членове на ръководния орган на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви — свидетелство за съдимост, установяващо, че лицето не е осъждано с влязла в сила присъда и не са му налагани санкции по силата на приложимото търговско право, включително правото в областта на несъстоятелността и в областта на финансовите услуги, или във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за измама или във връзка с професионалната отговорност;

б) доказателство, че членовете на ръководния орган на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви притежават заедно подходящите знания, умения и опит, за да управляват доставчика на услуги за криптоактиви, както и че тези лица са длъжни да посвещават на изпълнението на задълженията си достатъчно време;

в) за всички акционери или членове, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви — свидетелство за съдимост, установяващо, че лицето не е осъждано с влязла в сила присъда и не са му налагани санкции по силата на приложимото търговско право, включително правото в областта на несъстоятелността и в областта на финансовите услуги, или във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, за измама или във връзка с професионалната отговорност.

4. Компетентните органи не изискват от подалия заявление доставчик на услуги за криптоактиви да предоставя информация, посочена в параграфи 2 и 3 от настоящия член, която вече са получили в рамките на процедурите по издаване на лиценз в съответствие с директиви 2009/110/ЕО, 2014/65/ЕС или (ЕС) 2015/2366 или съгласно националното право, приложимо по отношение на услугите за криптоактиви, преди 29 юни 2023 г., при условие че тези вече предоставени информация или документи са все още актуални.

5. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточнява допълнително информацията, посочена в параграфи 2 и 3.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

6. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на технически стандарти за изпълнение за установяване на стандартни формуляри, образци и процедури относно информацията, която трябва да бъде включена в заявлението за издаване на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 63

Оценка на заявленията за лиценз, издаване на лиценз или отказ за издаване на лиценз

1. Своевременно и във всички случаи в срок до пет работни дни от получаване на заявление съгласно член 62, параграф 1, компетентните органи изпращат до подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви писмено потвърждение за получаването.

2. В срок до 25 работни дни от получаване на заявление съгласно член 62, параграф 1, компетентните органи преценяват дали заявлението е пълно, като проверят дали е подадена посочената в член 62, параграф 2 информация.

Ако заявлението е непълно, компетентните органи определят срок, в рамките на който подалият заявлението доставчик на услуги за криптоактиви трябва да предостави липсващата информация.

3. Компетентните органи могат да откажат разглеждането на заявления, ако след изтичането на определения от тях в съответствие с параграф 2, втора алинея краен срок тези заявления са все още непълни.

4. Щом бъде допълнено дадено заявление, компетентните органи уведомяват незабавно подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви за това.

5. Преди да издадат или откажат лиценз на доставчик на услуги за криптоактиви, компетентните органи се консултират с компетентните органи на друга държава членка, когато подалият заявлението доставчик на услуги за криптоактиви е в едно от следните положения във връзка с кредитна институция, централен депозитар на ценни книжа, инвестиционен посредник, пазарен оператор, управляващо дружество на ПКИПЦК, лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, платежна институция, застрахователно предприятие, институция за електронни пари или институция за професионално пенсионно осигуряване, лицензирани в съответната друга държава членка:

а) той е негово дъщерно предприятие;

б) той е дъщерно предприятие на предприятието майка на този субект; или

в) той е контролиран от същите физически или юридически лица, които контролират този субект.

6. Преди да издадат лиценз или да откажат издаването на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви, компетентните органи:

а) могат да се консултират с компетентните органи за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и съзвената за финансово разузнаване, за да проверят, че подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви не е бил обект на разследване на поведение във връзка с изпиране на пари и финансиране на тероризма;

б) гарантират, че подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви, който осъществява дейност чрез предприятия или разчита на трети лица, установени във високорискови трети държави, определени съгласно член 9 от Директива (ЕС) 2015/849, спазва разпоредбите на националното право за транспониране на член 26, параграф 2, член 45, параграф 3 и член 45, параграф 5 от посочената директива;

в) гарантират, по целесъобразност, че подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви е въвел подходящи процедури за спазване на разпоредбите на националното право за транспониране на член 18а, параграфи 1 и 3 от Директива (ЕС) 2015/849.

7. Когато съществуват тесни връзки между подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви и други физически или юридически лица, компетентните органи издават лиценз само ако тези връзки не възпрепятстват ефективното упражняване на надзорните им функции.

8. Компетентните органи отказват издаването на лиценз, ако законовите, подзаконовите или административните разпоредби на трета държава, регулиращи едно или повече физически или юридически лица, с които подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви има тесни връзки, или затрудненията при тяхното прилагане възпрепятстват ефективното упражняване на техните надзорни функции.

9. В срок до 40 работни дни от датата на получаване на пълното заявление компетентните органи оценяват дали подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви спазва настоящия дял и приемат надлежно обосновано решение за издаване на лиценз или за отказ за издаване на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви. Компетентните органи уведомяват подалия заявлението за своето решение в срок до пет работни дни от датата на приемането му. При тази оценка се вземат предвид естеството, мащабът и сложността на услугите за криптоактиви, които подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя.

10. Компетентните органи отказват издаването на лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви, когато са налице обективни и доказуеми основания, че:

а) ръководният орган на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви представлява заплаха за неговото ефективно, стабилно и благоразумно управление, за непрекъснатостта на дейността му и за подходящото зачитане на интересите на неговите клиенти и целостта на пазара или излага подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви на сериозен риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма;

б) членовете на ръководния орган на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви не отговарят на критериите, посочени в член 68, параграф 1;

в) акционерите или членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви, не отговарят на критериите за достатъчно добра репутация, посочени в член 68, параграф 2;

г) подалят заявлението доставчик на услуги за криптоактиви не отговаря или има вероятност да не отговаря на някое от изискванията по настоящия дял.

11. ЕОЦКП и ЕБО приемат съвместно насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 и член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 съответно, за оценката на пригодността на членовете на ръководния орган на подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви и на акционерите или членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви.

ЕОЦКП и ЕБО приемат насоките, посочени в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

12. В рамките на срока за извършване на оценка, посочен в параграф 9, но не по-късно от двадесетия работен ден от този срок, компетентните органи могат да поискат всякаква допълнителна информация, която е необходима за приключване на оценката. Искането се отправя в писмен вид до подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви и в него се уточнява необходимата допълнителна информация.

Срокът за извършване на оценка съгласно параграф 9 спира да тече за периода между датата на искането във връзка с липсващата информация от страна на компетентните органи и получаването от тях на отговор от подалия заявлението доставчик на услуги за криптоактиви. Това спиране не надвишава 20 работни дни. Всяко допълнително искане от страна на компетентните органи за допълване или изясняване на информацията се отправя по тяхна преценка, но не води до спиране на срока за извършване на оценка съгласно параграф 9.

13. В срок до два работни дни от издаването на лиценз компетентните органи съобщават на ЕОЦКП информацията, посочена в член 109, параграф 5. Компетентните органи уведомяват ЕОЦКП за всички откази за издаване на лиценз. Най-късно към началната дата на предоставянето на услугите за криптоактиви ЕОЦКП предоставя посочената в член 109, параграф 5 информация в регистъра, посочен в същия член.

Член 64

Отнемане на лиценз на доставчик на услуги за криптоактиви

1. Компетентните органи отнемат лиценз на доставчик на услуги за криптоактиви, ако доставчикът на услуги за криптоактиви извърши някое от следните действия:

- а) не е използвал лиценз 12 месеца след датата на неговото издаване;
- б) изрично се е отказал от лиценз;
- в) не е предоставял услуги за криптоактиви в продължение на девет последователни месеца;
- г) е получил лиценз чрез неправомерни средства, като неверни твърдения в заявлението си за издаване на лиценз;
- д) вече не отговаря на условията, при които е бил издаден лицензът, и не е предприел поисканите от компетентния орган коригиращи действия в определения срок;
- е) не разполага с ефективни системи, процедури и механизми за разкриване и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849;
- ж) сериозно е нарушил настоящия регламент, включително разпоредбите за защита на държателите на криптоактиви или на клиентите на доставчиците на услуги за криптоактиви или целостта на пазара.

2. Компетентните органи могат да отнемат лиценз на доставчик на услуги за криптоактиви във всяка една от следните ситуации:

- а) доставчикът на услуги за криптоактиви е нарушил разпоредбите на националното право, с което се транспонира Директива (ЕС) 2015/849;
- б) доставчикът на услуги за криптоактиви е загубил лиценз си като платежна институция или лиценз си като институция за електронни пари и този доставчик на услуги за криптоактиви не е съумял в срок от 40 календарни дни да коригира положението.

3. Когато компетентен орган отнеме лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви, той уведомява без излишно забавяне ЕОЦКП и единните звена за контакт на приемащите държави членки. ЕОЦКП предоставя тази информация в регистъра, посочен в член 109.

4. Компетентните органи могат да ограничат отнемането на лиценз до определена услуга за криптоактиви.

5. Преди да отнемат лиценз на доставчик на услуги за криптоактиви, компетентните органи се консултират с компетентния орган на друга държава членка, когато съответният доставчик на услуги за криптоактиви е:

- а) дъщерно предприятие на доставчик на услуги за криптоактиви, лицензиран в съответната друга държава членка;
- б) дъщерно предприятие на предприятието майка на доставчик на услуги за криптоактиви, лицензиран в съответната друга държава членка;
- в) контролиран от същите физически или юридически лица, които контролират доставчик на услуги за криптоактиви, лицензиран в съответната друга държава членка.

6. Преди да отнемат лиценз за доставчик на услуги за криптоактиви, компетентните органи могат да се консултират с органа, който е компетентен за надзора на спазването от страна на доставчика на услуги за криптоактиви на правилата относно борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

7. ЕБО, ЕОЦКП и всеки компетентен орган на приемаща държава членка могат по всяко време да поискат от компетентния орган на държавата членка по произход да провери дали доставчикът на услуги за криптоактиви продължава да отговаря на условията, при които е бил издаден лицензът, когато има основания за съмнения, че случаят вече не е такъв.

8. Доставчиците на услуги за криптоактиви установяват, прилагат и поддържат подходящи процедури, осигуряващи своевременното и надлежно прехвърляне на криптоактивите и средствата на техните клиенти към друг доставчик на услуги за криптоактиви при отнемането на лиценза.

Член 65

Трансгранично предоставяне на услуги за криптоактиви

1. Доставчикът на услуги за криптоактиви, който възнамерява да предоставя услуги за криптоактиви в повече от една държава членка, подава следната информация до компетентния орган на държавата членка по произход:

- а) списък на държавите членки, в които доставчикът на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя услуги за криптоактиви;
- б) услугите за криптоактиви, които доставчикът на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя трансгранично;
- в) началната дата на планираното предоставяне на услуги за криптоактиви;
- г) списък на всички други дейности, извършвани от доставчика на услуги за криптоактиви, които не попадат в обхвата на настоящия регламент.

2. В срок до 10 работни дни от получаване на информацията, посочена в параграф 1, компетентният орган на държавата членка по произход съобщава тази информация на единните звена за контакт на приемащите държави членки, на ЕОЦКП и на ЕБО. ЕОЦКП

3. Компетентният орган на държавата членка, в която е издаден лицензът, незабавно уведомява съответния доставчик на услуги за криптоактиви за съобщаването на информацията по параграф 2.

4. Доставчикът на услуги за криптоактиви може да започне да предоставя услуги за криптоактиви в държава членка, различна от неговата държава членка по произход, от датата на съобщаването на информацията по параграф 3 или най-късно от 15-я календарен ден, след като е подал информацията по параграф 1.

РАЗДЕЛ 2

Задължения на всички доставчици на услуги за криптоактиви

Член 66

Задължение да действат почтено, безпристрастно и професионално в интерес на клиентите

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви действат почтено, безпристрастно и професионално в интерес на своите клиенти и потенциални клиенти.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви предоставят на своите клиенти информация, която е обективна, ясна и неподвеждаща, включително в маркетинговите съобщения, които трябва да бъдат обозначени като такива. Доставчиците на услуги за криптоактиви не заблуждават клиентите, умишлено или поради небрежност, във връзка с реалните или предполагаемите предимства на криптоактивите.

3. Доставчиците на услуги за криптоактиви предупреждават клиентите за рисковете, свързани с трансакциите с криптоактиви.

При управление на платформа за търговия с криптоактиви, обмен на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви, предоставяне на съвет относно криптоактивите или управление на портфейли от криптоактиви доставчиците на услуги за криптоактиви предоставят на своите клиенти електронни препратки към белите книги за криптоактивите, във връзка с които те предоставят тези услуги.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви оповестяват публично политиките си на ценообразуване, разходите и таксите, като ги публикуват онлайн на видно място на своя уебсайт.

5. Доставчиците на услуги за криптоактиви оповестяват публично на видно място на своя уебсайт информация, свързана с основните неблагоприятни въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия върху околната среда на механизма за консенсус, използван за издаване на всеки криптоактив, във връзка с който те предоставят услуги. Тази информация може да бъде получена от белите книги за криптоактивите.

6. ЕОЦКП, в сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти относно съдържанието, методиките и представянето на информацията, посочена в параграф 5, по отношение на показателите за устойчивост във връзка с неблагоприятните въздействия върху климата и други неблагоприятни въздействия, свързани с околната среда.

При разработването на проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, ЕОЦКП взема предвид различните видове механизми за консенсус, използвани за валидиране на трансакции с криптоактиви, техните структури за стимулиране и използването на енергия, енергия от възобновяеми източници и природни ресурси, генерирането на отпадъци и емисиите на парникови газове. ЕОЦКП актуализира регулаторните технически стандарти с оглед на регулаторното и технологичното развитие.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 67

Пруденциални изисквания

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви разполагат във всеки един момент с пруденциални гаранции, възлизащи най-малко на по-високата от следните стойности:

а) стойността на постоянните минимални капиталови изисквания, посочени в приложение IV, в зависимост от вида на предоставяните услуги за криптоактиви;

б) една четвърт от постоянните общи разходи за предходната година, които се преразглеждат ежегодно.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви, които не са извършвали стопанска дейност в продължение на една година, считано от датата, на която са започнали да предоставят услуги, използват — за посочените в параграф 1, буква б) изчисления, прогнозните постоянни общи разходи, включени в техните прогнози за първите 12 месеца на предоставяне на услуги, както са представени заедно със заявлението им за издаване на лиценз.

3. За целите на параграф 1, буква б) доставчиците на услуги за криптоактиви изчисляват постоянните си общи разходи за предходната година, като използват стойностите от приложимата счетоводна рамка и изваждат следните елементи от общите разходи след разпределянето на печалбата сред акционерите в своите последни одитирани годишни финансови отчети или, когато няма налични одитирани отчети, в годишните финансови отчети, утвърдени от националните надзорни органи:

а) премии за персонала и друго възнаграждение, доколкото тези премии и възнаграждение зависят от нетната печалба на доставчика на услуги за криптоактиви през съответната година;

б) дял на служителите, директорите и съдружниците в печалбата;

в) друга заделена печалба и променливи елементи на възнагражденията, доколкото те са изцяло дискреционни;

г) еднократни разходи вследствие на дейности, които не са обичайни.

4. Пруденциалните гаранции, посочени в параграф 1, са под една от следните форми или ги съчетават:

а) собствени средства, които се състоят от елементите на базовия собствен капитал от първи ред и инструментите, посочени в членове 26 — 30 от Регламент (ЕС) № 575/2013 след пълните приспадания съгласно член 36 от същия регламент, без да се прилагат праговете на освобождаване от приспадане съгласно членове 46 и 48 от посочения регламент;

б) застрахователна полица, която покрива териториите в Съюза, в които се предлагат услуги за криптоактиви, или сравнима гаранция.

5. Застрахователната полица, посочена в параграф 4, буква б) се оповестява публично на уебсайта на доставчика на услуги за криптоактиви и притежава най-малко следните характеристики:

а) първоначалният ѝ срок е най-малко една година;

б) срокът за предизвестие при прекратяването ѝ е най-малко 90 дни;

в) сключена е с предприятие, получило разрешение да предоставя застраховки в съответствие с правото на Съюза или националното право;

г) предоставя се от субект — трето лице.

6. Застрахователната полица, посочена в параграф 4, буква б), включва покритие срещу всеки от посочените по-долу рискове:

а) загуба на документация;

б) погрешно представяне или подвеждащи твърдения;

в) действия, грешки или пропуски, водещи до нарушаване на:

i) законови и регулаторни задължения;

ii) задължението да се действа почтено, безпристрастно и професионално спрямо клиентите;

iii) задължения за поверителност;

г) пропуски в установяването, прилагането и поддържането на адекватни процедури за предотвратяване на конфликти на интереси;

д) загуби вследствие на прекъсване на дейността и неизправности на системата;

е) когато е приложимо по отношение на бизнес модела, груба небрежност при защитата на криптоактивите и средствата на клиентите;

ж) отговорност на доставчиците на услуги за криптоактиви по отношение на клиентите съгласно член 75, параграф 8.

Член 68

Правила за управление

1. Членовете на ръководния орган на доставчиците на услуги за криптоактиви трябва да притежават необходимата достатъчно добра репутация и подходящите знания, умения и опит, поотделно или заедно, които са им необходими за изпълнението на техните задължения. По-специално членовете на ръководния орган на доставчиците на услуги за криптоактиви не трябва да са осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация. Те също така удостоверяват, че са в състояние да отделят достатъчно време, за да изпълняват ефективно своите задължения.

2. Акционерите и членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в доставчиците на услуги за криптоактиви, трябва да имат достатъчно добра репутация, и по-специално трябва да не са били осъждани за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други престъпления, които биха могли да засегнат тяхната добра репутация.

3. Когато влиянието, упражнявано от акционерите или членовете, които имат, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в доставчик на услуги за криптоактиви, е вероятно да навреди на стабилното и благоразумно управление на този доставчик на услуги за криптоактиви, компетентните органи предприемат подходящи мерки за справяне с тези рискове.

Тези мерки могат да включват искиове за съдебни разпореждания или налагане на санкции на директорите или отговорните за ръководството лица, или временно лишаване от право на глас, произтичащо от дяловете, притежавани от акционерите или членовете, които имат пряко или непряко квалифицираното дялово участие.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви приемат политики и процедури, които са достатъчно ефективни, за да осигурят спазването на настоящия регламент.

5. Доставчиците на услуги за криптоактиви наемат персонал, притежаващ подходящите умения, знания и опит за изпълнение на възложените му отговорности, при отчитане на мащаба, естеството и обхвата на предоставяните услуги за криптоактиви.

6. Ръководният орган на доставчиците на услуги за криптоактиви оценява и прави периодичен преглед на ефективността на въведените правила и процедури на политиката за спазване на глави 2 и 3 от настоящия дял, и предприема подходящи мерки за отстраняване на евентуалните недостатъци в това отношение.

7. Доставчиците на услуги за криптоактиви предприемат всички разумни мерки за осигуряване на непрекъснатостта и редовността на изпълнението на предлаганите от тях услуги за криптоактиви. За тази цел доставчиците на услуги за криптоактиви използват подходящи и пропорционални ресурси и процедури, в т.ч. надеждни и сигурни системи на ИКТ, както се изисква от Регламент (ЕС) 2022/2554.

Доставчиците на услуги за криптоактиви установяват политика за непрекъснатост на дейността, която включва планове за непрекъснатост на дейността на ИКТ, както и планове за реакция и възстановяване при бедствия на ИКТ, изготвени съгласно членове 11 и 12 от Регламент (ЕС) 2022/2554, и която има за цел да гарантира, в случай на прекъсване на работата на техните системи и процедури за ИКТ, запазването на основните данни и функции, както и поддържането на услугите за криптоактиви, или, когато това не е възможно, своевременното възстановяване на тези данни и функции и своевременното възобновяване на услугите за криптоактиви.

8. Доставчиците на услуги за криптоактиви разполагат с механизми, системи и процедури, както се изисква в Регламент (ЕС) 2022/2554, както и с ефективни процедури и механизми за оценка на риска за спазване на разпоредбите на националното право за транспониране на Директива (ЕС) 2015/849. Те следят и редовно оценяват адекватността и ефективността на тези механизми, системи и процедури при отчитане на мащаба, естеството и обхвата на предоставяните услуги за криптоактиви и предприемат подходящи мерки за отстраняване на евентуалните недостатъци в това отношение.

Доставчиците на услуги за криптоактиви разполагат със системи и процедури за обезпечаване на наличността, автентичността, цялостността и поверителността на данните съгласно Регламент (ЕС) 2022/2554.

9. Доставчиците на услуги за криптоактиви осигуряват съхраняването на данни за всички извършени от тях услуги, дейности, нареждания и трансакции с криптоактиви. Тези съхранявани данни са достатъчни, за да позволят на компетентните органи да изпълняват надзорните си функции и да предприемат мерки за принудително изпълнение, и по-специално да удостоверят дали доставчиците на услуги за криптоактиви са изпълнили всички задължения, включително тези по отношение на клиентите или потенциалните клиенти и целостта на пазара.

Съхраняваните по силата на първа алинея данни се предоставят на клиентите при поискване и се съхраняват за срок от пет години, а когато компетентният орган поиска това, преди да са изтекли пет години — за срок до седем години.

10. ЕОЦКП разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително:

а) посочените в параграф 7 мерки, които осигуряват непрекъснатостта и редовността на изпълнението на предлаганите услуги за криптоактиви;

б) посочените в параграф 9 данни, които трябва да се съхраняват за всички извършени услуги, дейности, нареждания и трансакции с криптоактиви;

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 69

Информация, предоставяна на компетентните органи

Доставчиците на услуги за криптоактиви уведомяват незабавно компетентния за тях орган за всяка промяна в своя ръководен орган, преди упражняването на дейност от страна на новите членове, и предоставят на компетентния за тях орган цялата информация, необходима за оценяване на спазването на член 68.

Член 70

Съхранение на криптоактиви и средства на клиенти

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, които държат принадлежащи на клиенти криптоактиви или средства за достъп до тези криптоактиви, предприемат подходящи мерки за защита на правата на собственост на клиентите, особено в случай на несъстоятелност на доставчика на услуги за криптоактиви, и за предотвратяване на използването на криптоактиви на клиентите за собствена сметка.

2. Когато техните бизнес модели или услуги за криптоактиви изискват държане на средства на клиенти, различни от токени за електронни пари, доставчиците на услуги за криптоактиви разполагат с подходящи мерки за защита на правата на собственост на клиентите и за предотвратяване на използването на средствата на клиентите за собствена сметка.

3. До края на работния ден, следващ деня, в който са получени средства на клиенти, различни от токени за електронни пари, доставчиците на услуги за криптоактиви депозират тези средства в кредитна институция или централна банка.

Доставчиците на услуги за криптоактиви предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че държаните в кредитна институция или централна банка средства на клиенти, различни от токени за електронни пари, са по сметка, отделно разграничима от сметките, по които са държани средствата, принадлежащи на доставчиците на услуги за криптоактиви.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви могат сами или чрез трето лице да предоставят платежни услуги, свързани с предлаганите от тях услуги за криптоактиви, при условие че самият доставчик на услуги за криптоактиви или третата страна са лицензирани да предоставят тези услуги съгласно Директива (ЕС) 2015/2366.

Когато се предоставят платежни услуги, доставчиците на услуги за криптоактиви информират своите клиенти за всеки от следните елементи:

- а) естеството и реда и условията за тези услуги, включително позоваване на приложимото национално право и правата на клиентите;
- б) дали тези услуги се предоставят пряко от тях или от трето лице.

5. Параграфи 2 и 3 от настоящия член не се прилагат за доставчиците на услуги за криптоактиви, които са институции за електронни пари, платежни институции или кредитни институции.

Член 71

Процедури за разглеждане на жалби

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви въвеждат и поддържат ефективни и прозрачни процедури за бързо, обективно и последователно разглеждане на подадените от клиентите жалби и публикуват описание на тези процедури.

2. Клиентите имат право да подават жалби до доставчиците на услуги за криптоактиви безплатно.

3. Доставчиците на услуги за криптоактиви информират клиентите за възможността за подаване на жалба. Доставчиците на услуги за криптоактиви предоставят на клиентите образец за подаване на жалби и съхраняват информация за всички получени жалби и предприетите в отговор мерки.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви разглеждат всички жалби своевременно и обективно и съобщават на своите клиенти резултатите от разглеждането в разумен срок.

5. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително изискванията, образците и процедурите за разглеждане на жалби.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 72

Установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси

1. При отчитане на мащаба, естеството и обхвата на предоставяните услуги за криптоактиви доставчиците на услуги за криптоактиви въвеждат и поддържат ефективни политики и процедури за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси:

а) между тях и:

- i) техните акционери или членове;
- ii) всяко лице, пряко или непряко свързано с доставчиците на услуги за криптоактиви или техните акционери или членове, които ги контролират;
- iii) членовете на техните ръководни органи;
- iv) техните служители; или
- v) техните клиенти; или

б) двама или повече клиенти, чиито взаимни интереси са конфликтни.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви оповестяват пред своите клиенти и потенциални клиенти на видно място на своя уебсайт общия характер и източниците на конфликтите на интереси, посочени в параграф 1, както и предприетите мерки за смекчаването им.

3. Оповестяването, посочено в параграф 2, се прави в електронен формат и включва достатъчно подробности, съобразени с естеството на отделните клиенти, за да им даде възможност да вземат информирано решение за услугата за криптоактиви, при която възникват конфликтите на интереси.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви оценяват и поне веднъж годишно извършват преглед на политиката относно конфликтите на интереси, като предприемат всички подходящи мерки за отстраняване на евентуалните недостатъци в това отношение.

5. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително:

- а) изискванията за политиките и процедурите, посочени в параграф 1, като се отчитат мащабът, естеството и обхватът на предоставяните услуги за криптоактиви;
- б) подробностите и методиката във връзка със съдържанието на оповестяването, посочено в параграф 2.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 73

Възлагане на дейности на външни изпълнители

1. Когато възлагат услуги или дейности на трети лица за изпълнението на оперативни функции, доставчиците на услуги за криптоактиви предприемат всички разумни мерки за избягването на допълнителен оперативен риск. Те продължават да носят пълна отговорност за изпълнението на всички свои задължения съгласно настоящия дял и гарантират по всяко време спазването на посочените по-долу условия:

- а) възлагането на дейности на външни изпълнители не води до делегиране на отговорността на доставчиците на услуги за криптоактиви;
- б) възлагането на дейности на външни изпълнители не променя отношенията между доставчиците на услуги за криптоактиви и техните клиенти, нито задълженията на доставчиците на услуги за криптоактиви към техните клиенти;
- в) възлагането на дейности на външни изпълнители не променя условията за лицензиране на доставчиците на услуги за криптоактиви;

- г) третите лица, участващи във възлагането на дейности на външни изпълнители, сътрудничат на компетентния орган на държавата членка по произход на доставчиците на услуги за криптоактиви, а възлагането на дейности на външни изпълнители не възпрепятства упражняването на надзорните функции на компетентния орган, в т.ч. достъпа на място за придобиване на всяка имаща отношение информация, необходима за изпълнението на тези функции;
- д) доставчиците на услуги за криптоактиви поддържат експертните познания и средства, необходими за непрекъснатото оценяване на качеството на предоставяните услуги, за ефективно наблюдение на възложените на външни изпълнители услуги и за управление на рисковете, свързани с възлагането на дейности на външни изпълнители;
- е) доставчиците на услуги за криптоактиви имат пряк достъп до съответната информация за възложените на външни изпълнители услуги;
- ж) доставчиците на услуги за криптоактиви гарантират, че третите лица, участващи във възлагането на дейности на външни изпълнители, отговарят на стандартите на Съюза за защита на данните.

За целите на буква ж) от първа алинея доставчиците на услуги за криптоактиви отговарят за включването на стандартите за защита на данните в писмените споразумения, посочени в параграф 3.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви разполагат с политика за възлагане на дейности на външни изпълнители, включително планове за непредвидени обстоятелства и стратегии за прекратяване на отношенията, при отчитане на мащаба, естеството и обхвата на предоставяните услуги за криптоактиви.

3. Доставчиците на услуги за криптоактиви определят в писмено споразумение своите права и задължения, както и правата и задълженията на третите лица, на които възлагат услуги или дейности. В споразуменията за възлагане се дава право на доставчиците на услуги за криптоактиви да прекратят тези споразумения.

4. При поискване доставчиците на услуги за криптоактиви и третите лица предоставят на компетентните органи и на другите съответни органи цялата необходима информация, за да могат тези органи да оценят съответствието на възложените на външни изпълнители дейности с изискванията на настоящия дял.

Член 74

Организирано прекратяване на дейността на доставчиците на услуги за криптоактиви

Доставчиците на услуги за криптоактиви, извършващи услугите, посочени в членове 75 — 79, разполагат с план, който е подходящ за осигуряване на организираното прекратяване на дейността им съгласно приложимото национално право, в т. ч. осигуряване на непрекъснатостта или възстановяването на всякакви критични дейности, извършвани от тези доставчици на услуги. Този план показва способността на доставчиците на услуги за криптоактиви да проведат организирано прекратяване на дейността, без да причиняват неоправдани икономически вреди на своите клиенти.

ГЛАВА 3

Задължения във връзка с предоставянето на специфични услуги за криптоактиви

Член 75

Предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, сключват споразумение с клиентите си, с което се определят техните задължения и отговорности. Това споразумение съдържа най-малко следното:

- а) идентификационните данни на страните по споразумението;
- б) естеството на предоставяната услуга за криптоактиви и нейно описание;
- в) политиката относно попечителството;
- г) средствата за комуникация между доставчика на услуги за криптоактиви и клиента, включително системата за удостоверяване на самоличността на клиента;
- д) описание на системите за сигурност, използвани от доставчика на услуги за криптоактиви;

е) такси, разходи и налози, начислявани от доставчика на услуги за криптоактиви;

ж) приложимото право.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, поддържат регистър на откритите на името на всеки клиент позиции, съответстващи на правата на всеки клиент върху криптоактивите. Когато е целесъобразно, доставчиците на услуги за криптоактиви вписват възможно най-бързо в този регистър всички движения, извършени съгласно указанията на своите клиенти. В тези случаи вътрешните им процедури гарантират, че всяко движение, засягащо регистрацията на криптоактивите, е въз основа на трансакция, надлежно записана в регистъра на позициите на клиента.

3. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, въвеждат политика относно попечителството, която съдържа вътрешни правила и процедури, гарантиращи съхранението или контрола на тези криптоактиви или средствата за достъп до криптоактивите.

Политиката относно попечителството, посочена в първа алинея, свежда до минимум риска от загуба на криптоактиви на клиенти или на права, свързани с тези криптоактиви, или на средства за достъп до криптоактивите поради измама, киберзаплахи или небрежност.

Резюме на политиката относно попечителството се предоставя на клиентите в електронен формат при поискване от тяхна страна.

4. Когато е приложимо, доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, спомагат за упражняването на правата, свързани с криптоактивите. Всяко събитие, което е вероятно да създаде или промени правата на клиент, се вписва незабавно в регистъра на позициите на клиента.

При промени в базовата технология на децентрализирания регистър или при всяко друго събитие, което е вероятно да създаде или промени правата на клиент, клиентът има право на всички криптоактиви или всички новосъздадени права на основата и до размера на позициите на клиента към момента на настъпване на тази промяна или събитие, освен когато валидно споразумение, подписано с доставчика на услуги за криптоактиви, предоставящ попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти съгласно параграф 1, преди настъпване на тази промяна или събитие изрично предвижда друго.

5. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, предоставят на своите клиенти, най-малко веднъж на всеки три месеца и при поискване от съответния клиент, извлечение за позициите в криптоактиви, вписани на името на тези клиенти. Това извлечение за позициите се изготвя в електронен формат. В извлечението за позициите се посочват съответните криптоактиви, салдото по тях, стойността им, както и прехвърлените през съответния период криптоактиви.

Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, предоставят на своите клиенти възможно най-бързо всяка информация относно операциите с криптоактиви, които изискват реакция от страна на тези клиенти.

6. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, гарантират, че са въведени необходимите процедури за връщане на криптоактивите, държани от името на техни клиенти, или средствата за достъп възможно най-бързо на тези клиенти.

7. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, отделят държаните от името на техните клиенти криптоактиви от собствените си криптоактиви и гарантират, че средствата за достъп до криптоактивите на техните клиенти са ясно посочени като такива. Те гарантират, че при технологията на децентрализирания регистър криптоактивите на техните клиенти се държат отделно от собствените им криптоактиви.

Държаните под попечителство криптоактиви са правно отделени от имуществото на доставчика на услуги за криптоактиви в интерес на клиентите на доставчика на услуги за криптоактиви в съответствие с приложимото право, така че кредиторите на доставчика на услуги за криптоактиви да нямат достъп до криптоактивите, държани под попечителство от доставчика на услуги за криптоактиви, по-специално в случай на несъстоятелност.

Доставчикът на услуги за криптоактиви гарантира, че държаните под попечителство криптоактиви са оперативно отделени от имуществото на доставчика на услуги за криптоактиви.

8. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, носят отговорност пред своите клиенти за загубата на криптоактиви или на средства за достъп до криптоактивите в резултат на инцидент, който може да се отдаде на тяхното поведение. Отговорността на доставчика на услуги за криптоактиви е ограничена до пазарната стойност на загубения криптоактив към момента на настъпване на загубата.

Инцидентите, които не могат да се отдадат на поведението на доставчика на услуги за криптоактиви, включват всяко събитие, за което доставчикът на услуги за криптоактиви докаже, че е настъпило независимо от предоставянето на съответната услуга или независимо от дейността на доставчика на услуги за криптоактиви, например проблем, присъщ на функционирането на децентрализирания регистър, върху който доставчикът на услуги за криптоактиви няма контрол.

9. Ако доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, използват други доставчици на услуги за криптоактиви за тази услуга, те използват само доставчици на услуги за криптоактиви, лицензирани в съответствие с член 59.

Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти и които използват други доставчици на услуги за криптоактиви за тази услуга, информират своите клиенти за това.

Член 76

Управление на платформа за търговия с криптоактиви

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, определят, поддържат и прилагат ясни и прозрачни правила за управлението на платформата за търговия. В тези правила за управление се определя най-малко следното:

- а) процесите за одобрение, включително изискванията за надлежна проверка на клиента, съизмерими с риска от изпиране на пари или от финансиране на тероризма, свързан с клиента, подал заявление, в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849, които се прилагат преди допускането на криптоактиви до платформата за търговия;
- б) категориите за изключване, ако има такива, т.е. видовете криптоактиви, които няма да бъдат допускани до търговия;
- в) политиките, процедурите и размерът на таксите, ако има такива, за допускането до търговия;
- г) обективни, недискриминационни правила и пропорционални критерии за участие в търгуването, които насърчават справедлив и отворен достъп до платформата за търговия за клиентите, които желаят да търгуват;
- д) недискреционни правила и процедури за гарантиране на лоялна и редовна търговия и обективни критерии за ефективното изпълнение на нарежданията;
- е) условията, при които криптоактивите са на разположение за търгуване, включително праговете на ликвидност и изискванията за периодично оповестяване;
- ж) условията, при които търгуването на криптоактиви може да бъде спряно;
- з) процедурите за гарантиране на ефективния сетълмент както на криптоактиви, така и на средства.

За целите на буква а) от първа алинея в правилата за управление ясно се посочва, че даден криптоактив не се допуска до търговия, когато не е била публикувана съответна бяла книга за криптоактива в случаите, в които това се изисква от настоящия регламент.

2. Преди да допуснат даден криптоактив до търговия, доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, гарантират, че криптоактивът отговаря на правилата за управление на платформата за търговия и оценяват пригодността на съответния криптоактив. Когато оценяват пригодността на даден криптоактив доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия, оценяват по-специално надеждността на използваните технически решения и потенциалната връзка с незаконни или измамни дейности, като вземат предвид опита, постиженията и репутацията на издателя на криптоактива и екипа му от разработчици. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия, оценяват също така пригодността на криптоактивите, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, посочени в член 4, параграф 3, първа алинея, букви а) — г).

3. Правилата за управление на платформата за търговия с криптоактиви не позволяват допускането до търговия с криптоактиви с вградена функция за анонимизиране, освен ако държателите на тези криптоактиви и хронологията на трансакциите с тях могат да бъдат установени от доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви.

4. Правилата за управление по параграф 1 се изготвят на официален език на държавата членка по произход или на език, обичайно използван в сферата на международните финанси.

Ако управлението на платформата за търговия с криптоактиви се предоставя в друга държава членка, правилата за управление по параграф 1 се изготвят на официален език на приемащата държава членка или на език, обичайно използван в сферата на международните финанси.

5. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, не търгуват за собствена сметка на управляваната от тях платформа за търговия с криптоактиви, включително когато предоставят обмен на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви.

6. На доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, се разрешава да извършват търговия за собствена сметка, опосредена чрез насрещни сделки, само ако клиентът е дал съгласието си за този процес. Доставчиците на услуги за криптоактиви предоставят на компетентния орган информация, обясняваща търговията за собствена сметка, опосредена чрез насрещни сделки, която използват. Компетентният орган следи операциите на доставчиците на услуги за криптоактиви в търговията за собствена сметка, опосредена чрез насрещни сделки, и гарантира, че техните операции в търговията за собствена сметка, опосредена чрез насрещни сделки, продължават да попадат в обхвата на определението за такава търговия, както и че не породят конфликти на интереси между доставчиците на услуги за криптоактиви и техните клиенти.

7. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, разполагат с ефективни системи, процедури и механизми, гарантиращи, че техните системи за търговия:

- а) са устойчиви;
- б) имат достатъчен капацитет да обработват обемите от нареждания и съобщения при пиково натоварване;
- в) могат да гарантират редовна търговия при тежки пазарни условия на стрес;
- г) могат да отхвърлят нареждания, които превишават предварително определените количествени и ценови прагове или са безспорно грешни;
- д) са напълно изпитани, за да се гарантира изпълнението на условията по букви а) — г);
- е) подлежат на ефективни мерки за осигуряване на непрекъснатост на дейността, за да се гарантира непрекъснатост на техните услуги при неизправност на системата за търговия;
- ж) могат да предотвратяват или разкриват пазарни злоупотреби;
- з) са достатъчно стабилни, за да предотвратяват злоупотреба с тях за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма.

8. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, информират компетентния за тях орган, когато установят случаи на пазарна злоупотреба или опит за пазарна злоупотреба, възникващи във или чрез техните системи за търговия.

9. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, оповестяват публично всички цени „купува“ и „продава“, както и дълбочината на търговския интерес на тези ценови равнища, които се обявяват за криптоактивите чрез техните платформи за търговия. Съответните доставчици на услуги за криптоактиви осигуряват непрекъснат публичен достъп до тази информация по време на обичайните часове за търговия.

10. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, оповестяват публично цената, обема и момента на трансакциите, извършени по отношение на криптоактивите, търгувани на техните платформи за търговия. В зависимост от техническите си възможности те оповестяват публично тази подробна информация за всички тези трансакции в момент, възможно най-близък до реалното време на осъществяването им.

11. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, оповестяват публично информацията, публикувана в съответствие с параграфи 9 и 10, при разумни търговски условия и гарантират недискриминационен достъп до тази информация. Тази информация се предоставя безплатно 15 минути след публикуването ѝ в машинночитем формат и остава публикувана в продължение на най-малко две години.

12. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, инициират окончателния сетълмент на трансакция с криптоактиви в децентрализирания регистър в рамките на 24 часа от извършването на трансакцията на платформата за търговия, или в случай на трансакции, чийто сетълмент е извършен извън децентрализирания регистър, най-късно до приключването на деня.

13. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, гарантират, че структурата на таксите им е прозрачна, справедлива и недискриминационна и не създава стимули за въвеждане, промяна или отмяна на нареждания или за извършване на трансакции по начин, който допринася за извършване на търговия в нарушение на установения ред или за пазарна злоупотреба съгласно посоченото в дял VI.

14. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия с криптоактиви, поддържат ресурси и разполагат с резервна инфраструктура, позволяващо по всяко време да докладват на компетентния за тях орган.

15. Доставчиците на услуги за криптоактиви, управляващи платформа за търговия, съхраняват на разположение на компетентния орган в продължение на най-малко пет години съответните данни, свързани с всички нареждания във връзка с криптоактиви, които се обявяват чрез техните системи, или предоставят на компетентния орган достъп до дневника на нарежданията, така че компетентният орган да може да наблюдава търговската дейност. Тези съответни данни съдържат характеристиките на нареждането, включително тези, които свързват нареждането с извършените трансакции, произтичащи от това нареждане.

16. ЕОЦКП разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително:

- а) начина, по който се представят данните за прозрачността, включително степента на разбивка на данните, за които трябва да се предостави публичен достъп, както е посочено в параграфи 1, 9 и 10;
- б) съдържанието и формата на записите в дневника на нарежданията, които трябва да се водят, както е определено в параграф 15.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 77

Обмен на криптоактиви срещу средства или други криптоактиви

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, обменящи криптоактиви срещу средства или други криптоактиви, установяват недискриминационна търговска политика, в която конкретно се посочва видът на клиентите, с които те са съгласни да търгуват, и условията, на които тези клиентите трябва да отговарят.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви, обменящи криптоактиви срещу средства или други криптоактиви, публикуват твърда цена на криптоактивите или метода, който използват за определянето на цената на криптоактивите, които предлагат за обмен срещу средства или други криптоактиви, както и приложимите ограничения на размера, който да се обменя, определени от този доставчик на услуги за криптоактиви.

3. Доставчиците на услуги за криптоактиви, обменящи криптоактиви срещу средства или други криптоактиви, изпълняват нарежданията на клиентите по цените, посочени в момента, в който нареждането за обмен става окончателно. Доставчиците на услуги за криптоактиви информират клиентите си за условията, при които тяхното нареждане може да се счита за окончателно.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви, обменящи криптоактиви срещу средства или други криптоактиви, публикуват информация за извършените от тях трансакции, като обемите и цените на трансакциите.

Член 78

Изпълняване на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, предприемат всички необходими мерки, за да постигнат, докато изпълняват нарежданията, най-добрия възможен резултат за своите клиенти съобразно факторите цена, разходи, скорост, вероятност за изпълнение и сетълмент, размер, естество, условия за попечителство на криптоактивите или всяко друго съображение, свързано с изпълнението на нареждането.

Независимо от първа алинея, от доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, не се изисква да предприемат необходимите мерки, както е посочено в първа алинея, в случаите, когато изпълняват нареждания, свързани с криптоактиви, по конкретни указания, дадени от техните клиенти.

2. За да се гарантира спазването на параграф 1, доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, установяват и прилагат ефективни мерки за изпълнение. По-специално те установяват и прилагат политика за изпълнение на нарежданията, за да могат да спазят параграф 1. С политиката за изпълнение на нарежданията се гарантира, наред с другото, своевременното, справедливо и бързо изпълнение на нарежданията на клиентите и се предотвратява злоупотребата с информация, свързана с нарежданията на клиентите, от страна на служителите на доставчиците на услуги за криптоактиви.

3. Доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, предоставят на своите клиенти подходяща и ясна информация за политиката си за изпълнение на нарежданията, посочена в параграф 2, и за всяка съществена промяна в нея. В тази информация се обяснява ясно, с достатъчно подробности и лесно разбираемо за клиентите начинът, по който доставчиците на услуги за криптоактиви изпълняват нарежданията на клиентите си. Доставчиците на услуги за криптоактиви получават предварително съгласие от всеки клиент относно политиката за изпълнение на нарежданията.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, са в състояние да докажат пред своите клиенти по тяхно искане, че са изпълнили нарежданията им в съответствие с политиката си за изпълнение на нарежданията, и са в състояние да докажат пред компетентния орган по негово искане, че спазват настоящия член.

5. Когато политиката за изпълнение на нарежданията предвижда възможността нарежданията на клиентите да се изпълняват извън платформа за търговия, доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, информират клиентите си за тази възможност и получават предварителното им изрично съгласие, преди да пристъпят към изпълнението на техните нареждания извън платформа за търговия под формата на общо споразумение или по отношение на отделни трансакции.

6. Доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, следят ефективността на своите мерки за изпълнение на нарежданията и на политиката за изпълнение на нарежданията, за да установят, и когато е целесъобразно, да коригират евентуални недостатъци в това отношение. По-специално те редовно оценяват дали местата за изпълнение, включени в политиката за изпълнение на нарежданията, осигуряват най-добрия възможен резултат за клиентите и дали е необходимо да направят промени в мерките си за изпълнение на нарежданията. Доставчиците на услуги за криптоактиви, изпълняващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, уведомяват клиентите, с които имат текущи взаимоотношения, за всички съществени промени в мерките си за изпълнение на нарежданията или в политиката си за изпълнение на нарежданията.

Член 79

Пласиране на криптоактиви

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, пласиращи криптоактиви, съобщават следната информация на предложителя, на лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, или на всяко трето лице, действащо от тяхно име, преди сключването на споразумение с тях:

- а) вида на пласирането, включително дали е гарантиран минимален размер на покупката, или не;
- б) сумата на таксите по пласирането, свързани с услугата за предложеното пласиране;
- в) вероятния срок, процедурата и цената за предложената операция;
- г) информация за целевите купувачи.

Преди пласирането на тези криптоактиви доставчиците на услуги за криптоактиви, пласиращи криптоактиви, получават съгласието на издателите на тези криптоактиви или на всяко трето лице, действащо от тяхно име, по отношение на информацията, изброена в първа алинея.

2. Правилата на доставчиците на услуги за криптоактиви относно конфликтите на интереси, посочени в член 72, параграф 1, съдържат конкретни и подходящи процедури за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на всякакви конфликти на интереси, произтичащи от следните ситуации:

- а) доставчиците на услуги за криптоактиви пласират криптоактивите сред собствените си клиенти;
- б) предложената цена за пласиране на криптоактивите е надценена или подценена;
- в) предложителят е платил или предоставил на доставчиците на услуги за криптоактиви стимули, включително непарични стимули.

Член 80

Получаване и предаване на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, приемащи и предаващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, установяват и прилагат процедури и механизми, които осигуряват своевременното и точно предаване на нарежданията на клиентите за изпълнение на платформа за търговия с криптоактиви или на друг доставчик на услуги за криптоактиви.
2. Доставчиците на услуги за криптоактиви, приемащи и предаващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, не получават никакво възнаграждение, отстъпка или непарична облага за насочване на нареждания на клиенти към конкретна платформа за търговия с криптоактиви или към друг доставчик на услуги за криптоактиви.
3. Доставчиците на услуги за криптоактиви, приемащи и предаващи нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, не злоупотребяват с информация, свързана с все още неизпълнени нареждания на клиенти, и предприемат всички подходящи мерки за предотвратяване на злоупотреба с такава информация от страна на техните служители.

Член 81

Предоставяне на съвет относно криптоактиви и предоставяне на управление на портфейл от криптоактиви

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви или предоставящи управление на портфейл от криптоактиви, преценяват дали услугите за криптоактиви или криптоактивите са подходящи за техните клиенти или потенциални клиенти, като вземат предвид техните знания и опит в областта на инвестирането в криптоактиви, техните инвестиционни цели, включително способността им за поемане на риск и финансовото им състояние, включително способността им за понасяне на загуби.
2. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви, информират своевременно потенциалните клиенти, преди да предоставят съвет относно криптоактиви, дали съветът:
 - а) се предоставя на независима основа;
 - б) се основава на широк или по-ограничен анализ на различните криптоактиви, включително дали съветът се ограничава до криптоактиви, издадени или предлагани от субекти, които имат тесни връзки с доставчика на услуги за криптоактиви или се намират във всякакви други правни или икономически взаимоотношения, като договорни отношения, които пораждат риск от нарушаване на независимостта на предоставяния съвет.
3. Когато доставчик на услуги за криптоактиви, предоставящ съвет относно криптоактиви, информира потенциалния клиент, че съветът се предоставя на независима основа, той:
 - а) анализира достатъчно широка гама от криптоактиви, предлагани на пазара, които трябва да бъдат достатъчно разнообразни, за да се гарантира, че инвестиционните цели на клиента могат да бъдат постигнати по подходящ начин, и не трябва да се ограничават до криптоактиви, издадени или предлагани от:
 - i) същия този доставчик на услуги за криптоактиви;
 - ii) субекти, които имат тесни връзки със същия този доставчик на услуги за криптоактиви; или
 - iii) други субекти, с които същия този доставчик на услуги за криптоактиви се намира в толкова тесни правни или икономически взаимоотношения, като договорни отношения, че да се поражда риск от нарушаване на независимостта на предоставяния съвет;

- б) не приема и не задържа такси, комисиони или други парични или непарични облаги, платени или предоставени от трето лице или от лице, действащо от името на трето лице, във връзка с предоставянето на услугата на клиенти.

Независимо от първа алинея, буква б), незначителни непарични облаги, които са в състояние да повишат качеството на услугите за криптоактиви, предоставяни на клиент, и които са от такъв мащаб и естество, че не накърняват спазването на задължението на доставчика на услуги за криптоактиви да действа в най-добрия интерес на своя клиент, са разрешени в случаите, когато те са ясно оповестени пред клиента.

4. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви, също така предоставят на потенциалните клиенти информация относно всички разходи и свързани такси, включително разходите за съвет, когато е приложимо, цената на препоръчаните или предлаганите на клиента криптоактиви и начина, по който на клиента е разрешено да плати за криптоактивите, като се включват и плащанията чрез трети лица.

5. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи управление на портфейл от криптоактиви, не приемат и не задържат такси, комисиони или други парични или непарични облаги, платени или предоставени от издател, работодател, лице, кандидатстващо за допускане до търговия, или от трето лице или от лице, действащо от името на трето лице, във връзка с предоставянето на съвет относно предоставянето на управление на портфейл от криптоактиви на техните клиенти.

6. Когато доставчик на услуги за криптоактиви информира потенциален клиент, че съветът не се предоставя на независима основа, този доставчик може да получи стимули, при условие че плащането или облагата:

- а) има за цел да подобри качеството на съответната услуга за клиента; и
- б) не нарушава спазването на задължението на доставчика на услуги за криптоактиви да действа почтено, безпристрастно и професионално в съответствие с интересите на своите клиенти.

Съществуването, естеството и размерът на плащането или облагата, посочени в параграф 4, или, когато размерът не може да бъде установен, начинът на изчисляване на този размер, се оповестяват ясно пред клиента по начин, който е цялостен, точен и разбираем, преди предоставянето на съответната услуга за криптоактиви.

7. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви, гарантират, че физическите лица, които предоставят от тяхно име съвет или информация относно криптоактиви или услуги за криптоактиви, притежават необходимите знания и компетентност, за да изпълняват задълженията си. Държавите членки публикуват критериите, които трябва да се използват за оценяване на тези знания и компетентност.

8. За целите на оценката на пригодността, посочена в параграф 1, доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви или предоставящи управление на портфейл от криптоактиви, получават от своите клиенти или потенциални клиенти необходимата информация относно техните знания и опит в областта на инвестирането, включително в криптоактиви, инвестиционните им цели, включително способността им за поемане на риск, тяхното финансово състояние, включително способността им за понасяне на загуби, и тяхното основно разбиране за рисковете, свързани със закупуването на криптоактиви, така че да се създаде възможност за доставчиците на услуги за криптоактиви да препоръчат на клиентите или на потенциалните клиенти дали криптоактивите са подходящи за тях или не, и по-специално дали са в съответствие със способността им за поемане на риск и способността им за понасяне на загуби.

9. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви или управление на портфейл от криптоактиви, предупреждават клиентите или потенциалните клиенти, че:

- а) стойността на криптоактивите може да варира;
- б) криптоактивите може да подлежат на пълна или частична загуба;
- в) криптоактивите може да не бъдат ликвидни;
- г) когато е приложимо, криптоактивите не попадат в обхвата на схемите за обезщетение на инвеститорите съгласно Директива 97/9/ЕО;
- д) криптоактивите не попадат в обхвата на схемите за гарантиране на депозитите съгласно Директива 2014/49/ЕС.

10. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви или управление на портфейл от криптоактиви, установяват, поддържат и прилагат политики и процедури, които им позволяват да събират и оценяват цялата информация, необходима за извършването на оценката по параграф 1 за всеки клиент. Те вземат всякакви подходящи мерки, за да гарантират, че информацията, събрана за техните клиенти или потенциални клиенти, е надеждна.

11. Когато клиентите не предоставят информацията, изисквана съгласно параграф 8, или когато доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви или управление на портфейл от криптоактиви, считат, че услугите за криптоактиви или криптоактивите не са подходящи за техните клиенти, те не препоръчват тези услуги за криптоактиви или тези криптоактиви, нито започват да предоставят управление на портфейл от подобни криптоактиви.

12. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви или управление на портфейл от криптоактиви, извършват редовно за всеки клиент преглед на посочената в параграф 1 оценка на пригодността най-малко на всеки две години след първоначалната оценка, направена в съответствие с посочения параграф.

13. След извършване на посочената в параграф 1 оценка на пригодността или на нейния преглед съгласно параграф 12 доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи съвет относно криптоактиви, представят на клиентите доклад относно пригодността, в който се посочва предоставения съвет и как той отговаря на предпочитанията, целите и другите индивидуални особености на клиентите. Този доклад се изготвя и предоставя на клиентите в електронен формат. Докладът включва най-малко следното:

- а) актуализирана информация относно оценката, посочена в параграф 1; и
- б) кратко описание на предоставения съвет.

В доклада относно пригодността, посочен в първа алинея, ясно се посочва, че съветът се основава на знанията и опита на клиента в областта на инвестирането в криптоактиви, инвестиционните му цели, способността на клиента за поемане на риск, финансовото му състояние и способността му за понасяне на загуби.

14. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи управление на портфейл от криптоактиви, предоставят на своите клиенти периодични отчети в електронен формат за дейностите по управлението на портфейла, извършвани от името на тези клиенти. Тези периодични отчети съдържат безпристрастен и балансиран преглед на предприетите дейности и на резултатите от портфейла през отчетния период, актуализирана декларация за това как предприетите дейности отговарят на предпочитанията, целите и другите индивидуални особености на клиента, както и актуализирана информация относно оценката за пригодност, посочена в параграф 1, или относно нейния преглед съгласно параграф 12.

Периодичният отчет, посочен в първа алинея от настоящия параграф, се предоставя на всеки три месеца, освен в случаите, когато клиентът има достъп до онлайн система, където са достъпни актуални оценки на портфейла на клиента и актуализирана информация относно оценката за пригодност, посочена в параграф 1, и доставчикът на услуги за криптоактиви разполага с доказателства, че клиентът е осъществил достъп до оценка поне веднъж през съответното тримесечие. Тази онлайн система се счита за електронен формат.

15. До 30 юни 2024 г., ЕОЦКП приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, в които се определя:

- а) критериите за оценка на познанията и компетентността на клиента в съответствие с параграф 2;
- б) посочената в параграф 8 информация; и
- в) форматите на периодичния отчет, посочен в параграф 14.

Член 82

Предоставяне на услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти

1. Доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти, сключват споразумение със своите клиенти, с което се определят техните задължения и отговорности. Това споразумение съдържа най-малко следното:

- а) идентификационните данни на страните по споразумението;

- б) описание на условията на предоставяната услуга за прехвърляне;
- в) описание на системите за сигурност, използвани от доставчика на услуги за криптоактиви;
- г) таксите, начислявани от доставчика на услуги за криптоактиви;
- д) приложимото право.

2. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 за доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти, относно процедурите и политиките, включително правата на клиентите, в контекста на услугите за прехвърляне на криптоактиви.

ГЛАВА 4

Придобиване на доставчици на услуги за криптоактиви

Член 83

Оценка на предложенията за придобиване на доставчици на услуги за криптоактиви

1. Всяко физическо или юридическо лице или такива лица, действащи съгласувано, които са взели решение или да придобият, пряко или непряко („кандидат-приобретател“), квалифицирано дялово участие в доставчик на услуги за криптоактиви, или да увеличат, пряко или непряко, такова квалифицирано дялово участие, в резултат на което делът на правата на глас или на притежавания капитал би достигнал или би надвишил 20, 30 или 50 %, или доставчикът на услуги за криптоактиви би станал тяхно дъщерно предприятие, уведомява писмено за това компетентния за този доставчик на услуги за криптоактиви орган, като посочва размера на планираното дялово участие и информацията, изисквана съгласно регулаторните технически стандарти, приети от Комисията в съответствие с член 84, параграф 4.

2. Всяко физическо или юридическо лице, което е взело решение да се освободи, пряко или непряко, от квалифицирано дялово участие в доставчик на услуги за криптоактиви, уведомява писмено, преди да се освободи от това дялово участие, компетентния орган за своето решение и посочва размера на това дялово участие. Това лице уведомява също така компетентния орган, ако е взело решение да намали квалифицираното си дялово участие, така че делът на правата на глас или на притежавания капитал би спаднал под 10, 20, 30 или 50 % или доставчикът на услуги за криптоактиви би престанал да бъде негово дъщерно предприятие.

3. Своевременно и във всички случаи в срок до два работни дни след получаване на уведомление по параграф 1 компетентният орган изпраща писмено потвърждение за получаването.

4. Компетентният орган оценяват предложението за придобиване, посочено в параграф 1 от настоящия член, и информацията, изисквана съгласно регулаторните технически стандарти, приети от Комисията в съответствие с член 84, параграф 4, в срок до 60 работни дни от датата на писменото потвърждение за получаването, посочено в параграф 3 от настоящия член. Когато потвърждава получаването на уведомлението, компетентният орган информира кандидат-приобретателя за датата, на която изтича срокът за оценката.

5. За целите на оценката, посочена в параграф 4, компетентният орган може да се консултира с компетентните органи за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и със звената за финансово разузнаване и надлежно взема предвид техните становища.

6. При извършване на оценката, посочена в параграф 4, първа алинея, компетентният орган може да поиска от кандидат-приобретателя всякаква допълнителна информация, която е необходима за завършването на тази оценка. Искането се прави преди приключването на оценката и във всеки случай не по-късно от петдесетия работен ден от датата на писменото потвърждение за получаване на уведомлението, посочено в параграф 3. Тези искания се отправят в писмена форма и в тях се уточнява необходимата допълнителна информация.

Докато не получи допълнителната информация, посочена в първа алинея от настоящия параграф, компетентният орган спира течението на срока за оценката, посочен в параграф 4. Това спиране не надвишава 20 работни дни. По-нататъшни искания от страна на компетентния орган за допълнителна информация или за изясняване на получената информация не водят до допълнително прекъсване на срока за оценката.

Компетентният орган може да удължи прекъсването, посочено във втора алинея от настоящия параграф, с до 30 работни дни, когато кандидат-приобретателят се намира извън Съюза или подлежи на регулиране съгласно правото на трета държава.

7. Компетентният орган, който след приключване на оценката, посочена в параграф 4, вземе решение да възрази срещу посоченото в параграф 1 предложение за придобиване, уведомява за това кандидат-приобретателя в срок до два работни дни и във всички случаи преди посочената в параграф 4 дата, удължена според случая в съответствие с параграф 6, втора и трета алинея. В уведомлението се посочват мотивите за това решение.

8. Когато компетентният орган няма възражения срещу посоченото в параграф 1 предложение за придобиване преди посочената в параграф 4 дата, удължена според случая в съответствие с параграф 6, втора и трета алинея, предложението за придобиване се счита за одобрено.

9. Компетентният орган може да определи максимален срок за приключване на посоченото в параграф 1 предложение за придобиване, и по целесъобразност, да удължи този максимален срок.

Член 84

Съдържание на оценката на предложенията за придобиване на доставчици на услуги за криптоактиви

1. При извършване на оценката, посочена в член 83, параграф 4, компетентният орган оценява пригодността на кандидат-приобретателя и финансовата стабилност на предложението за придобиване, посочено в член 83, параграф 1, въз основа на всеки един от следните критерии:

- а) репутацията на кандидат-приобретателя;
- б) репутацията, знанията, уменията и опита на всяко лице, което ще ръководи дейността на доставчика на услуги за криптоактиви в резултат на предложението за придобиване;
- в) финансовата стабилност на кандидат-приобретателя, по-специално във връзка с вида дейност, която се предвижда да се извършва или се извършва по отношение на доставчика на услуги за криптоактиви — обект на предложението за придобиване;
- г) дали доставчикът на услуги за криптоактиви ще може да спазва и да продължава да спазва разпоредбите на настоящия дял;
- д) дали съществуват основателни съображения за съмнение, че във връзка с предложението за придобиване се извършва, било е извършено или е имало опит за изпиране на пари или финансиране на тероризма по смисъла на член 1, параграфи 3 и 5 от Директива (ЕС) 2015/849 или че осъществяването на предложението за придобиване би увеличило риска от това.

2. Компетентният орган може да възрази срещу предложението за придобиване само ако са налице основателни съображения за това съгласно критериите, установени в параграф 1 от настоящия член, или ако предоставената в съответствие с член 83, параграф 4 информация е непълна или невярна.

3. Държавите членки не налагат предварителни условия във връзка с размера на квалифицираното дялово участие, което се изисква да бъде придобито съгласно настоящия регламент, нито разрешават на компетентните си органи да разглеждат предложението за придобиване във връзка с икономическите нужди на пазара.

4. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се определя подробното съдържание на информацията, която е необходима за извършване на оценката, посочена в член 83, параграф 4, първа алинея. Изискваната информация е подходяща за извършването на пруденциална оценка, пропорционална е и е адаптирана към спецификата на кандидат-приобретателя и предложението за придобиване, посочено в член 83, параграф 1.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

ГЛАВА 5

Значими доставчици на услуги за криптоактиви

Член 85

Идентификация на доставчиците на услуги за криптоактиви

1. Доставчик на услуги за криптоактиви се счита за значим, ако има средно най-малко 15 милиона активни ползватели в Съюза в рамките на една календарна година, като средната стойност се изчислява като средната стойност на дневния брой активни ползватели през предходната календарна година.

2. Доставчиците на услуги за криптоактиви уведомяват техните компетентни органи в срок до два месеца от достигането на броя на активните ползватели, както е посочено в параграф 1. Когато компетентният орган е съгласен, че прагът по параграф 1 е достигнат, той уведомява ЕОЦКП за това.

3. Без да се засягат отговорностите на компетентните органи съгласно настоящия регламент, компетентните органи на държавите членки по произход предоставят на Съвета на надзорниците на ЕОЦКП ежегодно актуализирана информация относно следните тенденции в областта на надзора по отношение на значими доставчици на услуги за криптоактиви:

- а) текущи или приключили процедури за лицензиране, както е посочено в член 59;
- б) текущи или приключили процедури за отнемане на лицензи, както е посочено в член 64;
- в) упражняването на правомощията за надзор, установени в член 94, параграф 1, първа алинея, букви б), в), д), е), ж), ш) и аа).

Компетентният орган на държавата членка по произход може да предоставя по-често актуализирана информация на Съвета на надзорниците на ЕОЦКП, или да го уведомява преди дадено решение, взето от компетентния орган на държавата членка по произход във връзка с първа алинея, буква а), б) или в).

4. Актуализацията, посочена в параграф 3, втора алинея, може да бъде последвана от обмен на мнения в рамките на Съвета на надзорниците на ЕОЦКП.

5. Когато е целесъобразно, ЕОЦКП може да използва правомощията си съгласно членове 29, 30, 31 и 31б от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

ДЯЛ VI

ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ЗАБРАНА НА ПАЗАРНИ ЗЛОУПОТРЕБИ С КРИПТОАКТИВИ

Член 86

Обхват на правилата относно пазарните злоупотреби

1. Настоящият дял се прилага за действия, извършени от всяко лице във връзка с криптоактиви, които са допускани до търговия или за които е било подадено искане за допускане до търговия.
2. Настоящият дял се прилага също така за всяка трансакция, нареждане или поведение във връзка с криптоактиви, както е посочено в параграф 1, независимо от това дали тази трансакция, нареждане или поведение се осъществява на платформа за търговия.
3. Настоящият дял се прилага за действия и бездействия в Съюза и в трети държави във връзка с криптоактиви, както е посочено в параграф 1.

Член 87

Вътрешна информация

1. За целите на настоящия регламент вътрешната информация се състои от следните видове информация:
 - а) точна информация, която не е оповестена публично, свързана пряко или непряко с един или повече издатели на криптоактиви, предложители или лица, кандидатстващи за допускане до търговия, или с един или повече криптоактиви, и която, ако бъде оповестена публично, вероятно би оказала значително влияние върху цените на тези криптоактиви или върху цената на свързан криптоактив;

б) за лицата, натоварени с изпълнението на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти, това също означава точна информация, предоставена от клиент и свързана с все още неизпълнени нареждания на клиента, свързани с криптоактиви, която е свързана пряко или непряко с един или повече издатели, предложители или лица, кандидатстващи за допускане до търговия, или с един или повече криптоактиви, и която, ако бъде оповестена публично, вероятно би оказала значително влияние върху цените на тези криптоактиви или цената на свързан криптоактив.

2. За целите на параграф 1 информацията се счита за точна, ако посочва набор от обстоятелства, които съществуват или за които може с основание да се очаква да възникнат, или събитие, което е възникнало или за което може с основание да се очаква да възникне, и ако е достатъчно конкретна, за да дава възможност да се направи извод за вероятното въздействие на този набор от обстоятелства или това събитие върху цените на криптоактивите. Във връзка с това в случай на продължителен процес, за който е планирано да доведе или който води до определени обстоятелства или определено събитие, за точна информация може да се считат тези бъдещи обстоятелства или това бъдещо събитие, а също така и междинните етапи на този процес, чиято цел или следствие са тези бъдещи обстоятелства или това бъдещо събитие.

3. Междинен етап при продължителен процес се счита за вътрешна информация, ако сам по себе си отговаря на критериите за вътрешна информация съгласно посоченото в параграф 2.

4. За целите на параграф 1 информация, която, ако бъде оповестена публично, вероятно би оказала значително влияние върху цените на криптоактивите, означава информация, която разумен държател на криптоактиви вероятно би използвал като едно от основанията за вземане на своите инвестиционни решения.

Член 88

Публично оповестяване на вътрешна информация

1. Издателите, предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, информират обществеността възможно най-бързо за засягащата ги пряко вътрешна информация, посочена в член 87, по начин, който дава възможност за бърз достъп, както и пълна, точна и навременна оценка на информацията от страна на обществеността. Издателите, предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, не съчетават публичното оповестяване на вътрешна информация с предлагането на пазара на техните дейности. Издателите, предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, публикуват и поддържат на своя уебсайт за срок от най-малко пет години цялата вътрешна информация, която са задължени да оповестяват публично.

2. Издателите, предложителите и лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, могат на своя отговорност да забавят публичното оповестяване на вътрешната информация, посочена в член 87, ако са изпълнени всички посочени по-долу условия:

а) незабавното оповестяване е вероятно да увреди законните интереси на издателите, предложителите или лицата, кандидатстващи за допускане до търговия;

б) няма вероятност забавянето на оповестяването да подведе обществеността;

в) издателите, предложителите или лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, могат да осигурят поверителността на тази информация.

3. Когато издател, предложител или лице, кандидатстващо за допускане до търговия, са забавили оповестяването на вътрешна информация в съответствие с параграф 2, те информират компетентния орган, че оповестяването на информацията е забавено, и представят писмено обяснение за това как са изпълнени условията по параграф 2 веднага след публичното оповестяване на информацията. Като алтернатива държавите членки могат да предвидят, че запис на такова обяснение се предоставя само по искане на компетентния орган.

4. За да гарантират еднакви условия за прилагане на настоящия член, ЕОЦКП разработва проект на технически стандарти за изпълнение, с които се определят техническите средства за:

а) подходящо публично оповестяване на вътрешна информация, както е посочено в параграф 1; и

б) забавяне на публичното оповестяване на вътрешна информация, както е посочено в параграфи 2 и 3.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 89

Забрана за злоупотреба с вътрешна информация

1. За целите на настоящия регламент се счита, че злоупотреба с вътрешна информация има, когато дадено лице разполага с вътрешна информация и я използва, като придобива криптоактиви, за които се отнася тази информация, или се освобождава от тях, за собствена сметка или за сметка на трето лице, пряко или непряко. Използването на вътрешна информация посредством отмяната или промяната на нареждане, свързано с криптоактив, за който се отнася информацията, когато нареждането е направено преди съответното лице да разполага с вътрешната информация, също се счита за злоупотреба с вътрешна информация. Използването на вътрешна информация включва също подаване, промяна или оттегляне на оферта от лице за негова собствена сметка или за сметка на трето лице.

2. Никое лице не участва и не прави опити да участва в злоупотреба с вътрешна информация, нито използва вътрешна информация за криптоактивите с цел да ги придобие или да се освободи от тях, за собствена сметка или за сметка на трето лице, пряко или непряко. Никое лице не препоръчва на друго лице да участва в злоупотреба с вътрешна информация, нито склонява друго лице да участва в злоупотреба с вътрешна информация.

3. Никое лице, разполагащо с вътрешна информация за криптоактивите, не препоръчва, нито склонява въз основа на тази вътрешна информация друго лице:

а) да придобие или да се освободи от тези криптоактиви; или

б) да отмени или измени нареждане относно тези криптоактиви.

4. Използването на препоръка или склоняване, както е посочено в параграф 3, представлява злоупотреба с вътрешна информация по смисъла на настоящия член, когато лицето, което се възползва от тази препоръка или склоняване, знае или е следвало да знае, че те са основани на вътрешна информация.

5. Настоящият член се прилага за всяко лице, което разполага с вътрешна информация поради това, че:

а) е член на административния, ръководния или надзорния орган на издателя, предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия;

б) притежава дялово участие в капитала на издателя, предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия;

в) разполага с достъп до информацията в рамките на упражняването на трудова дейност, професия или служебни задължения или във връзка с ролята си в технологията на децентрализирания регистър или подобна технология; или

г) участва в извършването на престъпна дейност.

Настоящият член се прилага и за всяко лице, което разполага с вътрешна информация при обстоятелства, различни от посочените в първа алинея, когато лицето знае или е следвало да знае, че това е вътрешна информация.

6. Когато лицето, посочено в параграф 1, е юридическо лице, настоящият член се прилага, в съответствие с националното право, по отношение на физическите лица, които участват при вземането на решението да се извърши придобиването, освобождаването, отмяната или промяната на нареждане за сметка на съответното юридическо лице.

Член 90

Забрана за незаконно оповестяване на вътрешна информация

1. Лицата, разполагащи с вътрешна информация, не оповестяват незаконно вътрешна информация на друго лице, освен когато оповестяването е извършено при обичайното упражняване на трудова дейност, професия или служебни задължения.

2. Последващото разкриване на препоръки или склоняване, посочени в член 89, параграф 4, представлява незаконно оповестяване на вътрешна информация, когато лицето, разкриващо препоръката или склоняването, знае или е следвало да знае, че те се основават на вътрешна информация.

Член 91

Забрана за манипулиране на пазара

1. Никое лице не участва, нито прави опити да участва в манипулиране на пазара.

2. За целите на настоящия регламент манипулиране на пазара е която и да е от следните дейности:
- а) освен ако е извършено по основателни причини — извършването на трансакция, даване на нареждане за търговия или извършване на друг тип поведение, което:
 - i) дава или е вероятно да даде неверни или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на криптоактив;
 - ii) осигурява или е вероятно да осигури цената на един или няколко криптоактива на необичайно или изкуствено равнище;
 - б) извършването на трансакция, даване на нареждане за търговия или друг тип дейност или поведение, които оказват или е вероятно да окажат влияние върху цената на един или няколко криптоактива и при които се използва фиктивен способ или всякаква друга форма на заблуда или на измама;
 - в) разпространяване на информация чрез медиите, включително интернет, или по какъвто и да е друг начин, която дава или е вероятно да даде неверни или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на един или няколко криптоактива или осигурява или е вероятно да осигури цената на един или няколко криптоактива на необичайно или изкуствено равнище, включително разпространяване на слухове, когато лицето, разпространяващо слуховете, е знаело или е следвало да знае, че информацията е невярна или подвеждаща;
3. Следните видове поведение се считат, наред с другото, за манипулиране на пазара:
- а) осигуряването на господстващо положение по отношение на предлагането или търсенето на криптоактиви, в резултат на което пряко или косвено се определят или е вероятно да бъдат определени покупните или продажните цени или се създават или е вероятно да бъдат създадени други несправедливи условия за търговия;
 - б) даването на нареждания към платформа за търговия с криптоактиви, включително отмяна или промяна на такива нареждания, чрез всяко налично средство за търговия, водещо до един от резултатите, посочени в параграф 2, буква а), чрез:
 - i) смущаване или забавяне на функционирането на платформата за търговия с криптоактиви или участие в дейности, които е вероятно да имат подобни последици;
 - ii) затрудняване на други лица при установяването на действителни нареждания на платформата за търговия с криптоактиви или участие в дейности, които е вероятно да имат подобни последици, включително чрез даване на нареждания, водещи до дестабилизиране на правилното функциониране на платформата за търговия с криптоактиви;
 - iii) даване на неверни или подвеждащи сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на криптоактив, по-специално чрез даване на нареждания с цел започване или засилване на тенденция или участие в дейности, които е вероятно да имат подобни последици;
 - в) възползването от случаен или редовен достъп до традиционните или електронните медии чрез даване на мнение за криптоактив, след предварително открити позиции в този криптоактив, и извличане впоследствие на полза от въздействието на мненията, дадени за цената на този криптоактив, без същевременно този конфликт на интереси да е бил оповестен публично по подходящ и ефективен начин.

Член 92

Предотвратяване и разкриване на пазарна злоупотреба

1. Всяко лице, което професионално организира или извършва трансакции с криптоактиви, трябва да разполага с ефективни механизми, системи и процедури за предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби. За това лице се прилагат правилата за уведомяване на държавата членка, в която е регистрирано или в която се намира главното му управление, или, в случай на клон, на държавата членка, в която се намира клонът и това лице незабавно докладва на компетентния орган на тази държава членка всяко основателно съмнение относно нареждане или трансакция, включително всяка тяхна отмяна или промяна, и други аспекти на функционирането на технологията на децентрализирания регистър, като механизма за консенсус, когато може да съществуват обстоятелства, сочещи, че е извършена, извършва се или има вероятност да бъде извършена пазарна злоупотреба.

Компетентните органи, които получават доклад за съмнителни нареждания или трансакции, предават незабавно тази информация на компетентните за съответните платформи за търговия органи.

2. ЕОЦКП разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително:

- а) подходящи механизми, системи и процедури, за да могат лицата да спазват параграф 1;
- б) образца, който трябва да се използва от лицата, за да спазят параграфи 1;
- в) за ситуации на трансгранична пазарна злоупотреба — процедури за координация между съответните компетентни органи за разкриване и санкциониране на пазарна злоупотреба.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 декември 2024 г.

3. За да се осигури съгласуваност на надзорните практики съгласно настоящия член, до 30 юни 2025 г. ЕОЦКП приема насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 относно надзорните практики на компетентните органи за предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби, ако те все още не са обхванати от регулаторните технически стандарти, посочени в параграф 2.

ДЯЛ VII

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ, ЕБО И ЕОЦКП

ГЛАВА 1

Правомощия на компетентните органи и сътрудничество между компетентните органи, ЕБО и ЕОЦКП

Член 93

Компетентни органи

- 1. Държавите членки определят компетентните органи, които отговарят за изпълнението на функциите и задълженията, предвидени в настоящия регламент. Държавите членки уведомяват ЕБО и ЕОЦКП за тези компетентни органи.
- 2. Когато държавите членки определят повече от един компетентен орган съгласно параграф 1, те уточняват съответните им задачи и посочват един компетентен орган като единно звено за контакт за трансграничното административно сътрудничество между компетентните органи, както и за сътрудничество с ЕБО и ЕОЦКП. Държавите членки може да определят различно единно звено за контакт за всеки от тези видове административно сътрудничество.
- 3. ЕОЦКП публикува на своя уебсайт списъка на компетентните органи, определени в съответствие с параграфи 1 и 2.

Член 94

Правомощия на компетентните органи

- 1. За да могат да изпълняват задълженията си по дялове II — VI от настоящия регламент, компетентните органи разполагат, в съответствие с националното право, най-малко със следните правомощия за надзор и разследване:
 - а) да изискват от всяко лице да предоставя информация и документи, за които компетентните органи считат, че биха могли да бъдат от значение за изпълнението на техните задължения;
 - б) да спират или да изискват от доставчик на услуги за криптоактиви да спре предоставянето на услуги за криптоактиви за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
 - в) да забраняват предоставянето на услуги за криптоактиви, когато установят, че е налице нарушение на настоящия регламент;
 - г) да оповестяват или да изискват от доставчик на услуги за криптоактиви да оповести цялата съществена информация, която би могла да окаже въздействие върху предоставянето на съответните услуги за криптоактиви, за да се гарантира защитата на интересите на клиентите, и по-специално непрофесионалните държатели, или гладкото функциониране на пазара;
 - д) да оповестяват публично факта, че даден доставчик на услуги за криптоактиви не изпълнява задълженията си;
 - е) да спират или да изискват от доставчик на услуги за криптоактиви да спре предоставянето на услуги за криптоактиви, когато компетентните органи преценят, че положението на доставчика на услуги за криптоактиви е такова, че предоставянето на услугата за криптоактиви би било във вреда на интересите на клиентите, и по-специално на непрофесионалните държатели;

- ж) да изискват прехвърлянето на съществуващи договори на друг доставчик на услуги за криптоактиви, в случай че лицензът на доставчика на услуги за криптоактиви бъде отнет в съответствие с член 64, при условие че е налице съгласие между клиентите и доставчика на услуги за криптоактиви, на когото трябва да се прехвърлят договорите;
- з) когато има основание да се предполага, че дадено лице предоставя услуги за криптоактиви без лиценз, да разпоредят незабавно прекратяване на дейността без предварително предупреждение или определяне на краен срок;
- и) да изискват от предложителите, от лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, или от издателите на токени, обезпечени с активи, или на токени за електронни пари, да изменят своята бяла книга за криптоактива или допълнително да изменят своята изменена бяла книга за криптоактива, когато установят, че бялата книга за криптоактива или изменената бяла книга за криптоактива не съдържа информацията, изисквана съгласно член 6, 19 или 51;
- й) да изискват от предложителите, от лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, или от издателите на токени, обезпечени с активи, или на токени за електронни пари, да изменят своите маркетингови съобщения, ако установят, че маркетинговите съобщения не отговарят на изискванията, определени в член 7, 29 или 53 от настоящия регламент;
- к) да изискват от предложителите, от лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, или от издателите на токени, обезпечени с активи, или на токени за електронни пари, да включат допълнителна информация в изготвените от тях бели книги за криптоактива, когато това е необходимо с оглед на финансовата стабилност или защитата на интересите на държателите на криптоактиви, и по-специално на непрофесионалните държатели;
- л) да спират публичното предлагане или допускане до търговия с криптоактиви за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съмнения за нарушение на настоящия регламент;
- м) да забраняват публичното предлагане или допускане до търговия с криптоактиви, когато установят нарушение на настоящия регламент, или когато са налице основателни съображения за съмнение, че той ще бъде нарушен;
- н) да спират или да изискват от доставчик на услуги за криптоактиви, управляващ платформа за търговия с криптоактиви, да спре търгуването на криптоактивите за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- о) да забранят търгуването на криптоактиви на платформа за търговия с криптоактиви, когато установят нарушение на настоящия регламент или когато са налице основателни съображения за съмнение, че той ще бъде нарушен;
- п) да спират или забраняват маркетингови съобщения, когато са налице основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- р) да изискват от предложителите, от лицата, кандидатстващи за допускане до търговия с криптоактиви, от издателите на токени, обезпечени с активи, или на токени за електронни пари, или от съответните доставчици на услуги за криптоактиви да прекратят или да спрат маркетинговите съобщения за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- с) да оповестяват публично факта, че предложител, лице, кандидатстващо за допускане до търговия с криптоактив, или издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, не изпълнява задълженията си съгласно настоящия регламент;
- т) да оповестяват или да изискват от предложителя, от лицето, кандидатстващо за допускане до търговия с криптоактив, или от издателя на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, да оповестява цялата съществена информация, която може да окаже влияние върху оценката на криптоактива, който се предлага публично или е допуснат до търговия, за да се гарантира защитата на интересите на държателите на криптоактиви, и по-специално на непрофесионалните държатели, или гладкото функциониране на пазара;
- у) да спират или да изискват от съответния доставчик на услуги за криптоактиви, управляващ платформа за търговия с криптоактиви, да спре търгуването на криптоактивите, когато считат, че положението на предложителя, на лицето, кандидатстващо за допускане до търговия с криптоактив, или на издателя на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари е такова, че търгуването би било във вреда на интересите на държателите на криптоактиви, по-специално на непрофесионалните държатели;

- ф) когато има основание да се предполага, че дадено лице издава без лиценз токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, или че дадено лице предлага или кандидатства за допускане до търговия с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, без да е подало уведомление за бялата книга за криптоактива в съответствие с член 8, да разпореждат незабавното прекратяване на дейността без предварително предупреждение или определяне на краен срок;
- х) да предприемат всякакви мерки, за да гарантират, че даден предложител или лице, кандидатстващо за допускане до търговия с криптоактиви, или издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, или доставчик на услуги за криптоактиви спазват настоящия регламент, включително да изискват прекратяване на всяка практика или поведение, които според компетентните органи са в противоречие с настоящия регламент;
- ц) да извършват проверки на място или разследвания на обекти, различни от частните жилища на физически лица, и за тази цел да влизат в помещения, за да получат достъп до документи и други данни във всякаква форма;
- ч) да възлагат проверки или разследвания на външни одитори или експерти;
- ш) да изискват отстраняването на физическо лице от ръководния орган на издател на токен, обезпечен с активи, или на доставчик на услуги за криптоактиви;
- щ) да поискат от което и да било лице да предприеме стъпки за намаляване на размера на своя позиция във или експозиция към криптоактиви;
- аа) когато липсват други ефективни средства за прекратяване на нарушението на настоящия регламент и с цел да се предотврати рискът от сериозно увреждане на интересите на клиентите или на държателите на криптоактиви — да предприемат всички необходими мерки, включително като изискват от трето лице или от публичен орган да изпълни тези мерки, с които:
- i) да премахват съдържание, да ограничават достъпа до онлайн интерфейс или да разпореждат изрично показване на предупреждение до клиентите и държателите на криптоактиви при достъпа до онлайн интерфейс;
 - ii) да разпореждат на доставчик на хостинг услуги да премахне, блокира или ограничи достъпа до онлайн интерфейс; или
 - iii) да разпореждат на регистри или регистратори на домейни да заличат напълно определено име на домейн и да позволят на съответния компетентен орган да го регистрира;
- аб) да изискват от издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, в съответствие с член 23, параграф 4, член 24, параграф 3 или член 58, параграф 3, да въведе минимален номинален размер или да ограничи размера при издаване.
2. Правомощията за надзор и разследване, упражнявани по отношение на предложители, на лица, кандидатстващи за допускане до търговия, на издатели и на доставчици на услуги за криптоактиви, не засягат правомощията, предоставени на същите или на други надзорни органи по отношение на тези субекти, включително правомощията, предоставени на съответните компетентни органи съгласно разпоредбите на националното право за транспониране на Директива 2009/110/ЕО и правомощията за пруденциален надзор, предоставени на ЕЦБ съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013.
3. За да могат да изпълняват задълженията си съгласно дял VI, в допълнение към правомощията, посочени в параграф 1, компетентните органи разполагат, в съответствие с националното право, най-малко със следните правомощия за надзор и разследване:
- а) да имат достъп до документи и други данни във всякаква форма и да получават или правят копие от тях;
 - б) да изискват информация от всички лица, включително тези, които участват последователно в предаването на нареждания или в изпълнението на съответните операции, както и от техните упълномощители, и ако е необходимо, да призовават и разпитват тези лица с оглед на получаването на информация;
 - в) да влизат в помещения на физически и юридически лица, за да изземат документи и данни в каквато и да било форма, когато съществува основателно съмнение, че документите или данните, свързани с предмета на проверката или разследването, биха могли да бъдат от значение за доказването на случай на злоупотреба с вътрешна информация или манипулиране на пазара;

- г) да предават случаи за наказателно преследване;
 - д) да изискват, доколкото е позволено от националното право, съществуващи записи за пренос на данни, съхранявани от далекосъобщителен оператор, когато съществува основателно съмнение за нарушение и когато такива записи могат да бъдат от значение за разследването на нарушение на членове 88 – 91;
 - е) да изискват замразяване или запор на активите, или и двете;
 - ж) да налагат временна забрана за упражняване на професионална дейност;
 - з) да предприемат всички необходими мерки, за да се гарантира, че обществеността е надлежно информирана, наред с другото, чрез корекция на оповестената невярна или подвеждаща информация, включително чрез изискване предположител, лице, кандидатстващо за допускане до търговия, издател или друго лице, което е публикувало или разпространило невярна или подвеждаща информация, да публикува опровержение.
4. Когато е необходимо в съответствие с националното право, компетентният орган може да поиска от съответното съдилище да вземе решение относно упражняването на правомощията, посочени в параграфи 1 и 2.
5. Компетентните органи изпълняват правомощията си, посочени в параграфи 1 и 2, по един от следните начини:
- а) пряко;
 - б) в сътрудничество с други органи, включително органите, компетентни за предотвратяването и борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма;
 - в) на своя отговорност, като ги делегират на органите, посочени в буква б);
 - г) чрез сезиране на компетентното съдилище.
6. Държавите членки гарантират, че са въведени подходящи мерки, така че компетентните органи да могат да упражняват правомощията за надзор и разследване, необходими за изпълнението на техните задължения.
7. За лице, което предоставя информация на компетентния орган в съответствие с настоящия регламент, не може да се счита, че нарушава ограниченията за оповестяване на информация, наложени по силата на договор, или на закони, подзаконови или административни разпоредби, и такова лице не носи отговорност от каквото и да било естество, свързана с това уведомяване.

Член 95

Сътрудничество между компетентните органи

1. Компетентните органи си сътрудничат помежду си за целите на настоящия регламент. Компетентните органи оказват съдействие на компетентните органи на други държави членки, както и на ЕБО и ЕОЦКП. Те обменят информация без излишно забавяне и си сътрудничат в дейностите по разследване, надзор и правоприлагане.

Когато държавите членки в съответствие с член 111, параграф 1, втора алинея са предвидили наказателноправни санкции за нарушение на настоящия регламент, както е посочено в член 111, параграф 1, първа алинея, те правят необходимото за въвеждането на подходящи мерки, така че компетентните органи да разполагат с всички необходими правомощия за осъществяване на връзка със съдебните органи, органите за наказателно преследване или органите на наказателното правосъдие в рамките на тяхната юрисдикция с цел получаването на конкретни сведения за наказателни разследвания или производства, започнати в случай на нарушения на настоящия регламент, и предоставяне на тези сведения на други компетентни органи, както и на ЕБО и ЕОЦКП, с оглед на изпълнението на тяхното задължение за сътрудничество за целите на настоящия регламент.

2. Компетентен орган може да откаже да предприеме действия във връзка с искане за информация или във връзка с искане за сътрудничество с разследването само в следните случаи:

- а) предаването на съответната информация би могло да засегне неблагоприятно сигурността на държавата членка, към която е отправено искането, по-специално във връзка с борбата срещу тероризма и други тежки престъпления;
- б) когато изпълнението на искането е вероятно да засегне неблагоприятно негово собствено разследване, дейности по правоприлагане или, когато е приложимо, наказателно разследване;
- в) когато вече е образувано производство за същите действия и по отношение на същите физически или юридически лица пред съдилищата на държавата членка, към която е отправено искането;

г) когато вече е постановено окончателно съдебно решение за същите действия и по отношение на същите физически или юридически лица в държавата членка, към която е отправено искането.

3. При поискване компетентните органи предоставят без излишно забавяне всяка информация, необходима за целите на настоящия регламент.

4. Компетентен орган може да поиска съдействие от компетентния орган на друга държава членка във връзка с проверки на място или разследвания.

Отправлящият искането компетентен орган информира ЕБО и ЕОЦКП за всяко искане, отправено съгласно първа алинея. Когато даден компетентен орган получи искане от компетентен орган на друга държава членка за извършване на проверка на място или разследване, той може:

- а) да извърши самостоятелно проверката на място или разследването;
- б) да позволи на компетентния орган, който е отправил искането, да участва в проверката на място или разследването;
- в) да позволи на компетентния орган, който е отправил искането, сам да извърши проверката на място или разследването;
- г) да изпълни специфични задачи, свързани с надзорната дейност, съвместно с другите компетентни органи.

5. В случай на проверка на място или разследване, посочени в параграф 4, ЕОЦКП координира проверката или разследването, когато това бъде поискано от някой от компетентните органи.

Когато проверката на място или разследването, посочени в параграф 4, се отнасят до издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, или до услуги за криптоактиви, свързани с токени, обезпечени с активи, или с токени за електронни пари, ЕБО, при поискване от някой от компетентните органи, поема координацията на проверката или разследването.

6. Компетентните органи могат да отнесат въпроса до ЕОЦКП в случаи, при които искане за сътрудничество, по-специално за обмен на информация, е било отхвърлено или по него не са били предприети действия в разумен срок. Член 19, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 се прилага в посочените случаи *mutatis mutandis*.

7. Чрез дерогация от параграф 6 от настоящия член компетентните органи могат да отнесат въпроса на вниманието на ЕБО в случаи, при които искане за сътрудничество, по-специално за информация относно издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, или относно услуги за криптоактиви, свързани с токени, обезпечени с активи, или с токени за електронни пари, е било отхвърлено или по него не са били предприети действия в разумен срок. Член 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 се прилага в посочените случаи *mutatis mutandis*.

8. Компетентните органи координират тясно надзорните си дейности, за да установяват и отстраняват нарушения на настоящия регламент, да разработват и насърчават най-добри практики, да улесняват сътрудничеството, да стимулират последователност при тълкуването и да предоставят валидни за различните юрисдикции оценки в случай на несъгласие.

За целите на първа алинея от настоящия параграф ЕБО и ЕОЦКП изпълняват координираща роля между компетентните органи и между колегиите от надзорни органи, посочени в член 119, с оглед на изграждането на обща надзорна култура и постигането на последователност при надзорните практики, като се гарантират единни процедури.

9. Когато компетентен орган установи, че изискване по настоящия регламент не е изпълнено или има основание да смята, че това е така, той информира достатъчно подробно за своите констатации компетентния за субекта или субектите орган, по отношение на които е налице съмнение, че са извършили нарушенията.

10. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточнява допълнително информацията, която следва да се обменя между компетентните органи съгласно параграф 1.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

11. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на технически стандарти за изпълнение с цел установяване на стандартни формуляри, образци и процедури за сътрудничество и обмен на информация между компетентните органи.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 96

Сътрудничество с ЕБО и ЕОЦКП

1. За целите на настоящия регламент компетентните органи си сътрудничат тясно с ЕОЦКП в съответствие с Регламент (ЕС) № 1095/2010 и с ЕБО в съответствие с Регламент (ЕС) № 1093/2010. Те обменят информация с цел изпълнение на задълженията си по настоящата глава и по глави 2 и 3 от настоящия дял.

2. Компетентните органи незабавно предоставят на ЕБО и ЕОЦКП цялата информация, необходима за изпълнение на задълженията им в съответствие съответно с член 35 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и член 35 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

3. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на технически стандарти за изпълнение с цел установяване на стандартни формуляри, образци и процедури за сътрудничество и обмен на информация между компетентните органи и ЕБО и ЕОЦКП.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на техническите стандарти за изпълнение, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приема техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 97

Насърчаване на сближаването по отношение на класификацията на криптоактивите

1. До 30 декември 2024 г. европейските надзорни органи приемат съвместно насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, член 16 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, за определяне на съдържанието и формата на обяснението, придружаващо бялата книга за криптоактива, посочена в член 8, параграф 4, и на правните становища относно квалификацията на токени, обезпечени с активи, посочени в член 17, параграф 1, буква б), подточка ii) и в член 18, параграф 2, буква д). Насоките включват образец за обяснението и становището, както и стандартизиран тест за класификацията на криптоактивите.

2. В съответствие съответно с член 29 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, член 29 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и член 29 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 европейските надзорни органи насърчават дискусията между компетентните органи относно класификацията на криптоактивите, включително относно класификацията на криптоактивите, които са изключени от обхвата на настоящия регламент съгласно член 2, параграф 3. Европейските надзорни органи също така установяват източниците на потенциални различия в подходите на компетентните органи към класификацията на тези криптоактиви, и доколкото е възможно, насърчават общ подход за това.

3. Компетентните органи на държавата членка по произход или на приемащата държава членка могат да поискат от ЕОЦКП, ЕОЗППО или ЕБО, според случая, становище относно класификацията на криптоактивите, включително тези, които са изключени от обхвата на настоящия регламент съгласно член 2, параграф 3. ЕОЦКП, ЕОЗППО или ЕБО, според случая, предоставят това становище в съответствие с член 29 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, член 29 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и член 29 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, според случая, в срок от 15 работни дни от получаването на искането от компетентните органи.

4. Европейските надзорни органи съвместно изготвят годишен доклад въз основа на информацията, която се съдържа в регистъра съгласно член 109, и на резултатите от работата им, посочена в параграфи 2 и 3 от настоящия член, като посочват трудностите при класификацията на криптоактивите и различията в подходите на компетентните органи.

Член 98

Сътрудничество с други органи

Когато предложител, лице, кандидатстващо за допускане до търговия, издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари или доставчик на услуги за криптоактиви извършва и други дейности освен попадащите в обхвата на настоящия регламент, компетентните органи си сътрудничат с органите, отговарящи за надзора или контрола на тези други дейности, съгласно правото на Съюза или национално право, включително с данъчните органи и съответните надзорни органи на трети държави.

Член 99

Задължение за уведомяване

Държавите членки уведомяват Комисията, ЕБО и ЕОЦКП относно законовите, подзаконовите и административните разпоредби за прилагане на настоящия дял, включително всички съответни наказателноправни разпоредби, до 30 юни 2025 г. Държавите членки уведомяват без излишно забавяне Комисията, ЕБО и ЕОЦКП за всякакви последващи изменения в тях.

Член 100

Професионална тайна

1. Цялата информация, обменяна между компетентните органи съгласно настоящия регламент, отнасяща се до търговски или оперативни условия и други икономически или лични дела, се счита за поверителна и подлежи на изискванията за професионална тайна, освен когато компетентният орган заяви в момента на предаването ѝ, че тази информация може да се оповестява, или това оповестяване на информация е необходимо за съдебни производства или случаи, обхванати от националното данъчно или наказателно право.

2. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на всички физически или юридически лица, които работят или са работили за компетентните органи. Информацията, представляваща професионална тайна, не може да бъде оповестявана на друго физическо или юридическо лице или орган освен по силата на законодателни актове на Съюза или национални законодателни актове.

Член 101

Защита на данните

По отношение на обработването на лични данни в рамките на настоящия регламент компетентните органи изпълняват своите задачи за целите на настоящия регламент в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.

Обработването на лични данни от ЕБО и ЕОЦКП за целите на настоящия регламент се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725.

Член 102

Предпазни мерки

1. Когато има ясни и доказуеми основания за съмнение, че са допуснати нередности в дейностите на предложител или лице, кандидатстващо за допускане до търговия с криптоактиви, издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, или доставчик на услуги за криптоактиви, компетентният орган на приемащата държава членка уведомява за това компетентния орган на държавата членка по произход и ЕОЦКП.

Когато нередностите, посочени в първа алинея, се отнасят до издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, или до услуга за криптоактиви, свързана с токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, компетентният орган на приемащата държава членка уведомява и ЕБО.

2. Когато независимо от мерките, предприети от компетентния орган на държавата членка по произход, посочените в параграф 1 нередности продължават, като същевременно представляват нарушение на настоящия регламент, компетентният орган на приемащата държава членка, след като информира компетентния орган на държавата членка по произход, ЕОЦКП, и по целесъобразност — ЕБО, предприема подходящи мерки за защита на клиентите на доставчиците на услуги за криптоактиви и на държателите на криптоактиви, и по-специално на непрофесионалните държатели. Тези мерки включват предотвратяване на възможността предложителят, лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, издателят на токена, обезпечен с активи, или на токена за електронни пари или доставчикът на услуги за криптоактиви да продължи да извършва дейности в приемащата държава членка. Без ненужно забавяне компетентният орган уведомява за това ЕОЦКП, и по целесъобразност — ЕБО. ЕОЦКП, и когато участва — ЕБО, уведомяват за това Комисията без ненужно забавяне.

3. Когато компетентен орган на държавата членка по произход не е съгласен с някоя от мерките, предприети от компетентен орган на приемащата държава членка съгласно параграф 2 от настоящия член, той може да отнесе въпроса до ЕОЦКП. Член 19, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 се прилага в такива случаи *mutatis mutandis*.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф, когато мерките, посочени в параграф 2 от настоящия член, се отнасят до издател на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари, или до услуга за криптоактиви, свързана с токени, обезпечени с активи, или с токени за електронни пари, компетентният орган на приемащата държава членка може да отнесе въпроса до ЕБО. Член 19, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 се прилага в такива случаи *mutatis mutandis*.

Член 103

Правомощия на ЕОЦКП за временна намеса

1. В съответствие с член 9, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, когато условията по параграфи 2 и 3 от настоящия член са изпълнени, ЕОЦКП може да наложи временно забрана или ограничение на:

- а) предлагането на пазара, разпространението или продажбата на определени криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари, или на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари с определени специфични характеристики; или
- б) вид дейност или практика, свързани с криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или от токени за електронни пари.

Забрана или ограничение може да се прилагат при определени обстоятелства или да подлежат на изключения, определени от ЕОЦКП.

2. ЕОЦКП предприема мярка съгласно параграф 1 само ако е изпълнено всяко едно от следните условия:

- а) целта на предложената забрана или ограничение е да бъдат отстранени значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за правилното функциониране и целостта на пазара на криптоактиви или за стабилността на цялата финансова система в Съюза или на част от нея;
- б) регулаторните изисквания съгласно правото на Съюза, които са приложими към съответните криптоактиви и услуги за криптоактиви, не отстраняват въпросната заплахата;
- в) съответен компетентен орган не е предприел действия за отстраняване на въпросната заплахата или предприетите действия не отстраняват в достатъчна степен тази заплахата.

3. Когато предприема мярка съгласно параграф 1, ЕОЦКП гарантира, че мярката:

- а) не оказва отрицателно въздействие върху ефективността на пазарите на криптоактиви или върху държателите на криптоактиви или клиентите, получаващи услуги за криптоактиви, което е непропорционално спрямо ползите от мярката; и
- б) не създава риск от регулаторен арбитраж.

Когато компетентните органи са предприели мярка съгласно член 105, ЕОЦКП може да предприеме всяка от мерките, посочени в параграф 1 от настоящия член, без да издава становище съгласно член 106, параграф 2.

4. Преди да вземе решение да предприеме мярка съгласно параграф 1, ЕОЦКП уведомява съответните компетентни органи за мярката, която възнамерява да предприеме.

5. ЕОЦКП публикува на своя уебсайт известие за всяко решение да предприеме мярка съгласно параграф 1. В това известие се уточняват подробностите за наложените забрана или ограничение и се посочва срок, считано от публикуването на известието, с чието изтичане мерките ще породят действие. Забраната или ограничението се прилагат единствено за действия след като мярката е породила действие.

6. ЕОЦКП преразглежда забраната или ограничението, наложени съгласно параграф 1, през подходящи интервали от време, но най-малко веднъж на всеки шест месеца. След най-малко две последователни подновявания и въз основа на подходящ анализ за оценка на въздействието върху потребителите ЕОЦКП може да вземе решение относно годишното подновяване на забраната или ограничението.

7. Мерките, предприети от ЕОЦКП съгласно настоящия член, имат предимство пред всяка предходна мярка, предприета от съответните компетентни органи по същия въпрос.

8. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 139 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на критериите и факторите, които ЕОЦКП трябва да вземе предвид, за да установи наличието на значителни опасения във връзка със защитата на инвеститорите или заплахата за правилното функциониране и целостта на пазарите на криптоактиви или за стабилността на цялата финансова система на Съюза или на част от нея за целите на параграф 2, буква а) от настоящия член.

Член 104

Правомощия на ЕБО за временна намеса

1. В съответствие с член 9, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, когато условията по параграфи 2 и 3 от настоящия член са изпълнени, ЕБО може да наложи временно забрана или ограничение на:

- а) предлагането на пазара, разпространението или продажбата на определени токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари или на токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари с определени специфични характеристики; или
- б) вид дейност или практика, свързани с токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари.

Забрана или ограничение може да се прилагат при определени обстоятелства или да подлежат на изключения, определени от ЕБО.

2. ЕБО предприема мярка съгласно параграф 1 само ако е изпълнено всяко едно от следните условия:

- а) целта на предложената забрана или ограничение е да бъдат отстранени значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или заплахата за правилното функциониране и целостта на пазарите на криптоактиви или за стабилността на цялата финансова система в Съюза или на част от нея;
- б) регулаторните изисквания съгласно правото на Съюза, които са приложими към съответните токени, обезпечени с активи, съответните токени за електронни пари или към свързани с тях услуги за криптоактиви, не отстраняват въпросната заплахата;
- в) съответен компетентен орган не е предприел действия за отстраняване на въпросната заплахата или предприетите действия не отстраняват в достатъчна степен тази заплахата.

3. Когато предприема мярка съгласно параграф 1, ЕБО гарантира, че мярката:

- а) не оказва отрицателно въздействие върху ефективността на пазарите на криптоактиви или върху държателите на токени, обезпечени с активи, или на токени за електронни пари, или върху клиентите, които получават услуги за криптоактиви във връзка с тези криптоактиви, което е непропорционално спрямо ползите от мярката; и
- б) не създава риск от регулаторен арбитраж.

Когато компетентните органи са предприели мярка съгласно член 105, ЕБО може да предприеме всяка от мерките, посочени в параграф 1 от настоящия член, без да издава становище съгласно член 106, параграф 2.

4. Преди да вземе решение да предприеме мярка съгласно параграф 1, ЕБО уведомява съответните компетентни органи за мярката, която възнамерява да предприеме.

5. ЕБО публикува на своя уебсайт известие за всяко решение да предприеме мярка съгласно параграф 1. В това известие се уточняват подробностите за наложените забрана или ограничение и се посочва срок, считано от публикуването на известието, с чието изтичане мерките ще породят действие. Забраната или ограничението се прилагат единствено за действия, предприети след като мярката е породила действие.

6. ЕБО преразглежда забраната или ограничението, наложени съгласно параграф 1, през подходящи интервали от време, но най-малко веднъж на всеки шест месеца. След най-малко две последователни подновявания и въз основа на подходящ анализ за оценка на въздействието върху потребителите ЕБО може да вземе решение относно годишното подновяване на забраната или ограничението.

7. Мерките, предприети от ЕБО съгласно настоящия член, имат предимство пред всяка предходна мярка, предприета от съответния компетентен орган по същия въпрос.

8. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 139 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на критериите и факторите, които ЕБО трябва да вземе предвид, за да установи наличието на значителни опасения във връзка със защитата на инвеститорите или заплахата за правилното функциониране и целостта на пазарите на криптоактиви или за стабилността на цялата финансова система на Съюза или на част от нея за целите на параграф 2, буква а) от настоящия член.

Член 105

Намеса на компетентните органи по отношение на продукт

1. Компетентен орган може да забрани или да ограничи следното в своята държава членка или от нейната територия:

- а) предлагането на пазара, разпространението или продажбата на определени криптоактиви или на криптоактиви с определени специфични характеристики; или
- б) вид дейност или практика, свързани с криптоактиви.

2. Компетентният орган предприема мярка съгласно параграф 1 само ако има основателни причини да счита, че:

- а) даден криптоактив буди значителни опасения, свързани със защитата на инвеститорите, или поражда заплахата за правилното функциониране и целостта на пазарите на криптоактиви или за стабилността на цялата финансова система най-малко в една държава членка или на част от тази система;
- б) съществуващите регулаторни изисквания съгласно правото на Съюза, приложими към съответния криптоактив или съответната услуга за криптоактиви, не отстраняват в достатъчна степен рисковете, посочени в буква а), и проблемът няма да бъде решен по-успешно чрез подобряване на надзора или принудителното прилагане на съществуващите изисквания;
- в) мярката е пропорционална, като се вземат предвид естеството на установените рискове, нивото на опитност на съответните инвеститори или участници на пазара и вероятното влияние на мярката върху инвеститорите и участниците на пазара, които може да държат, да използват или да се възползват от съответния криптоактив или съответната услуга за криптоактиви;
- г) компетентният орган надлежно се е консултирал с компетентните органи в други държави членки, които могат да бъдат засегнати в значителна степен от мярката; и
- д) мярката няма дискриминационен ефект върху услугите или дейностите, предоставяни от територията на друга държава членка.

Когато условията, установени в първа алинея от настоящия параграф, са изпълнени, компетентният орган може да наложи посочените в параграф 1 забрана или ограничение като предпазна мярка, преди даден криптоактив да бъде предложен на пазара, разпространяван или продаван на клиенти.

Компетентният орган може да реши да приложи забраната или ограничението, посочени в параграф 1, само при определени обстоятелства или да предвиди изключения от тях.

3. Компетентният орган не налага забрана или ограничение съгласно настоящия член, освен ако не по-малко от един месец преди датата, на която е планирано мярката да породи действие, той е уведомил в писмен вид или чрез друго средство, съгласувано между органите, всички други компетентни органи и ЕОЦКП или ЕБО за следните подробности:

- а) криптоактива, дейността или практиката, за които се отнася предложената мярка;
- б) точното естество на предложените забрана или ограничение и датата, на която е планирано мярката да породи действие; и
- в) доказателствата, въз основа на които е взел своето решение и въз основа на които се е уверил, че всички условия по параграф 2, първа алинея са изпълнени.

4. В изключителни случаи, когато компетентният орган счита това за необходимо с оглед на предотвратяването на евентуални отрицателни последици, произтичащи от криптоактиви, дейности или практики, посочени в параграф 1, компетентният орган може да предприеме спешна временна мярка с писмено уведомление, изпратено не по-малко от 24 часа преди предвиденото влизане в сила на мярката до всички други компетентни органи и ЕОЦКП, при условие че са изпълнени всички критерии, изброени в настоящия член, и че освен това е ясно установено, че с едномесечния срок за уведомяване конкретното опасение или заплахата не биха били преодолен адекватно. Срокът на действие на временните мерки не надвишава три месеца.

5. Компетентният орган публикува на своя уебсайт известие за решение за налагане на забрана или ограничение, посочени в параграф 1. В известието се уточняват подробностите за наложените забрана или ограничение и се посочва в какъв срок след публикуването на известието мерките ще породят действие и доказателствата, въз основа на които компетентният орган е взел своето решение и се е уверил, че всички условия по параграф 2, първа алинея са изпълнени. Забраната или ограничението се прилагат единствено за действия след като мерките са породили действие.

6. Компетентният орган отменя забраната или ограничението, ако условията в параграф 2 вече не са приложими.

7. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 139 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на критериите и факторите, които компетентните органи трябва да вземат предвид, за да установят наличието на значителни опасения във връзка със защитата на инвеститорите или заплахата за правилното функциониране и целостта на пазарите на криптоактиви или за стабилността на цялата финансова система най-малко в една държава членка или на част от тази система за целите на параграф 2, първа алинея, буква а).

Член 106

Координация с ЕОЦКП или ЕБО

1. ЕОЦКП, или когато става въпрос за токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари — ЕБО, изпълнява улесняваща и координираща роля по отношение на мерките, предприети от компетентните органи съгласно член 105. ЕОЦКП, или когато става въпрос за токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари — ЕБО, по-специално гарантира, че мерките, предприети от компетентен орган, са обосновани и пропорционални и че компетентните органи са възприели последователен подход, когато е целесъобразно.

2. След като получи уведомление в съответствие с член 105, параграф 3 за мярка, която трябва да бъде предприета съгласно посочения член, ЕОЦКП, или когато става въпрос за токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари — ЕБО, представя становище дали забраната или ограничението са обосновани и пропорционални. Ако ЕОЦКП, или когато става въпрос за токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари — ЕБО, счита, че е необходимо други компетентни органи да предприемат мерки, за да бъде отстранен рискът, той заявява това в своето становище. Становището се публикува на уебсайта на ЕОЦКП, или за токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари — на уебсайта на ЕБО.

3. Когато компетентен орган планира да предприеме, предприема или отказва да предприеме мерки, което е в противоречие със становище на ЕОЦКП или ЕБО съгласно параграф 2, той незабавно публикува на своя уебсайт известие, в което подробно излага причините за това.

Член 107

Сътрудничество с трети държави

1. При необходимост компетентните органи на държавите членки сключват споразумения за сътрудничество с надзорните органи на трети държави във връзка с обмена на информация с тези надзорни органи в трети държави, както и с изпълнението в тези трети държави на задълженията съгласно настоящия регламент. Тези споразумения за сътрудничество гарантират най-малкото ефикасен обмен на информация, позволяващ на компетентните органи да изпълняват своите задължения съгласно настоящия регламент.

Всеки компетентен орган уведомява ЕБО, ЕОЦКП и другите компетентни органи, когато възнамерява да сключи такова споразумение.

2. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, улеснява и координира, когато е възможно, изготвянето на споразумения за сътрудничество между компетентните органи и съответните надзорни органи на трети държави.

3. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, разработва проект на регулаторни технически стандарти, установяващи образец на споразуменията за сътрудничество, посочени в параграф 1, който да се използва от компетентните органи на държавите членки, когато е възможно.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

4. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, също така улеснява и координира, когато е възможно, обмена между компетентните органи на информацията, получена от надзорните органи на трети държави, която може да е от значение за предприемането на мерки съгласно глава 3 от настоящия дял.

5. Компетентните органи сключват с надзорните органи на трети държави споразумения за сътрудничество във връзка с обмена на информация само ако по отношение на оповестяваната информация съществуват гаранции за запазване на професионалната тайна, които са най-малко еквивалентни на предвидените в член 100. Обменът на информация се осъществява с цел изпълнение на задачите съгласно настоящия регламент на тези компетентни органи.

Член 108

Разглеждане на жалби от компетентните органи

1. Компетентните органи установяват процедури, които позволяват на клиентите и на други заинтересовани страни, включително сдружения на потребители, да подават до тях жалби относно предполагаеми нарушения на настоящия регламент от страна на предложители, лица, кандидатстващи за допускане до търговия, издатели на токени, обезпечени с активи, или на токени за електронни пари или доставчици на услуги за криптоактиви. Жалбите се приемат в писмен вид, включително електронен, и на официален език на държавата членка, в която е подадена жалбата, или на език, приет от компетентните органи на тази държава членка.

2. Информацията относно процедурите за разглеждане на жалби, посочени в параграф 1 от настоящия член, се предоставя на уебсайта на всеки компетентен орган и се съобщава на ЕБО и ЕОЦКП. ЕОЦКП публикува в своя регистър на криптоактивите, посочен в член 109, електронни препратки към разделите на уебсайтовете на компетентните органи, посветени на процедурите за разглеждане на жалби.

ГЛАВА 2

Регистър на ЕОЦКП

Член 109

Регистър на белите книги за криптоактиви, на издателите на токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари и на доставчиците на услуги за криптоактиви

1. ЕОЦКП създава регистър на:

- а) белите книги за криптоактиви — за криптоактивите, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари;
- б) издателите на токени, обезпечени с активи;
- в) издателите на токени за електронни пари; и
- г) доставчиците на услуги за криптоактиви.

Регистърът на ЕОЦКП е публично достъпен на неговия уебсайт и се актуализира редовно. За да улеснят това актуализиране, компетентните органи съобщават на ЕОЦКП всички промени, за които са били уведомени по отношение на информацията, посочена в параграфи 2 – 5.

Компетентните органи предоставят на ЕОЦКП данните, необходими за класифицирането на белите книги за криптоактивите в регистъра, както е посочено в параграф 8.

2. По отношение на белите книги за криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари, регистърът съдържа белите книги за криптоактиви и всички изменения на белите книги за криптоактиви. Всички неактуални версии на белите книги за криптоактиви се съхраняват в отделен архив и се обозначават ясно като неактуални версии.

3. По отношение на издателите на токени, обезпечени с активи, регистърът съдържа следната информация:

- а) наименованието, правната форма на издателя и идентификационния код на издателя;
- б) търговското наименование, физическият адрес, телефонния номер, адреса на електронната поща и уебсайта на издателя;
- в) белите книги за криптоактиви и всички изменения на белите книги за криптоактиви, като неактуалните версии на белите книги за криптоактиви се съхраняват в отделен архив и са ясно обозначени като неактуални;

- г) списъкът на приемащите държави членки, където кандидат-издателят възнамерява да предложи публично токен, обезпечен с активи, или възнамерява да кандидатства за допускане до търговия с токени, обезпечени с активи;
- д) началната дата, или ако не е налична към момента на уведомяването от компетентния орган - планираната начална дата, на публичното предлагане или допускане до търговия;
- е) всички други услуги, предоставяни от издателя, които не попадат в обхвата на настоящия регламент, с позоваване на приложимото право на Съюза или национално право;
- ж) датата на получаване на лиценз да предлага публично или да кандидатства за допускане до търговия с токен, обезпечен с активи, или лиценз като кредитна институция, и когато е приложимо — на отнемане на един от двата лиценза.

4. По отношение на издателите на токени за електронни пари регистърът съдържа следната информация:

- а) наименованието, правната форма на издателя и идентификационния код на издателя;
- б) търговското наименование, физическия адрес, телефонния номер, адреса на електронната поща и уебсайта на издателя;
- в) белите книги за криптоактиви и всички изменени бели книги за криптоактиви, като неактуалните версии на белите книги за криптоактиви се съхраняват в отделен архив и са ясно обозначени като неактуални;
- г) началната дата, или ако не е налична към момента на уведомяването от компетентния орган - планираната начална дата, на публичното предлагане или допускане до търговия;
- д) всички други услуги, предоставяни от издателя, които не попадат в обхвата на настоящия регламент, с позоваване на приложимото право на Съюза или национално право;
- е) датата на получаване на лиценз като кредитна институция или като институция за електронни пари, и когато е приложимо — на отнемане на този лиценз.

5. По отношение на доставчиците на услуги за криптоактиви регистърът съдържа следната информация:

- а) наименованието, правната форма и идентификационния код на доставчика на услуги за криптоактиви, както и когато е приложимо — на клоновете на доставчика на услуги за криптоактиви;
- б) търговското наименование, физическия адрес, телефонния номер, адреса на електронната поща и уебсайта на доставчика на услуги за криптоактиви, и когато е приложимо — на платформата за търговия с криптоактиви, управлявана от доставчика на услуги за криптоактиви;
- в) наименованието и адреса на издалия лиценза компетентен орган и неговите координати за връзка;
- г) списъка на услугите за криптоактиви, предоставени от доставчиците на услуги за криптоактиви;
- д) списъкът на приемащите държави членки, в които доставчикът на услуги за криптоактиви възнамерява да предоставя услуги за криптоактиви;
- е) началната дата, или ако не е налична към момента на уведомяването от компетентния орган, предложената начална дата, на предоставяне на услуги за криптоактиви;
- ж) всички други услуги, предоставяни от доставчика на услуги за криптоактиви, които не попадат в обхвата на настоящия регламент, с позоваване на приложимото право на Съюза или национално право;
- з) датата на получаване на лиценз, и когато е приложимо — на отнемането на лиценз.

6. Компетентните органи незабавно уведомяват ЕОЦКП за мерките, изброени в член 94, параграф 1, първа алинея, букви б), в), е), л), м), н), о) или т) за публичните предпазни мерки, предприети съгласно член 102, които засягат предоставянето на услуги за криптоактиви или издаването, публичното предлагане или използването на криптоактиви. ЕОЦКП включва тази информация в регистъра.

7. Всяко отнемане на лиценз на издател на токен, обезпечен с активи, на издател на токен за електронни пари или на доставчик на услуги за криптоактиви и всяка мярка, за която е изпратено уведомление в съответствие с параграф 6, остават публикувани в регистъра за срок от пет години.

8. ЕОЦКП разработва проект на регулаторни технически стандарти, с които се уточняват допълнително данните, необходими за класифицирането, по вид криптоактив, на белите книги за криптоактиви, включително идентификационния код на правните субекти, в регистъра и уточнява практическите договорености, за да се гарантира, че тези данни са машинночетими.

ЕОЦКП представя на Комисията проекта на регулаторни технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 110

Регистър на неспазващите изискванията субекти, предоставящи услуги за криптоактиви

1. ЕОЦКП създава неизчерпателен регистър на субектите, които предоставят услуги за криптоактиви в нарушение на член 59 или член 61.
2. Регистърът съдържа най-малко търговското наименование или уебсайта на неспазващия изискванията субект и наименованието на компетентния орган, който е предоставил информацията.
3. Регистърът е публично достъпен на уебсайта на ЕОЦКП в машинночетим формат и се актуализира редовно, за да се вземат предвид всички промени в обстоятелствата или всяка информация, доведена до знанието на ЕОЦКП относно регистрираните неспазващи изискванията субекти. Регистърът дава възможност за централизиран достъп до информацията, представена от компетентните органи на държавите членки или на трети държави, както и от ЕБО.
4. ЕОЦКП актуализира регистъра, за да включи информация за всеки случай на нарушение на настоящия регламент, установен по собствена инициатива на ЕОЦКП в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, за който ЕОЦКП е приел решение съгласно параграф 6 от същия член, адресирано до неспазващ изискванията субект, предоставящ услуги за криптоактиви, или всяка информация за субектите, предоставящи услуги за криптоактиви без необходимия лиценз или регистрацията, представена от съответните надзорни органи на трети държави.
5. В случаите, посочени в параграф 4 от настоящия член, ЕОЦКП може да прилага съответните правомощия за надзор и разследване на компетентните органи, посочени в член 94, параграф 1, по отношение на неспазващите изискванията субекти, предоставящи услуги за криптоактиви.

ГЛАВА 3

Административни санкции и други административни мерки, налагани от компетентните органи

Член 111

Административни санкции и други административни мерки

1. Без да се засягат наказателноправните санкции и правомощията за надзор и разследване на компетентните органи, изброени в член 94, държавите членки, в съответствие с националното право, предвиждат компетентните органи да имат правомощието да налагат подходящи административни санкции и други административни мерки по отношение на следните нарушения:
 - а) нарушения на членове 4 — 14;
 - б) нарушения на членове 16, 17, 19, 22, 23, 25, членове 27 — 41, член 46 и член 47;
 - в) нарушения на членове 48 — 51, членове 53, 54 и 55;
 - г) нарушения на членове 59, 60, 64 и членове 65 — 83;
 - д) нарушения на членове 88 — 92;
 - е) отказ за сътрудничество или неспазване на правилата при разследване, проверка или искане съгласно посоченото в член 94, параграф 3.

Държавите членки могат да решат да не определят правила за административни санкции, когато нарушенията, посочени в първа алинея, буква а), б), в), г) или д), вече подлежат на наказателноправни санкции в националното им право до 30 юни 2024 г. Когато вземат такова решение, държавите членки уведомяват подробно Комисията, ЕОЦКП и ЕБО за съответните части на своето наказателно право.

До 30 юни 2024 г. държавите членки уведомяват подробно Комисията, ЕБО и ЕОЦКП за правилата, посочени в първа и втора алинея. Те също така уведомяват незабавно Комисията, ЕОЦКП и ЕБО за всяко последващо изменение на тези правила.

2. В съответствие с националното си право държавите членки гарантират, че компетентните органи разполагат с правомощието да налагат поне следните административни санкции и други административни мерки във връзка с нарушенията, посочени в параграф 1, първа алинея, букви а) — г):

- а) публично изявление, в което се посочва отговорното физическо или юридическо лице и естеството на нарушението;
- б) разпореждане, с което се изисква отговорното физическо или юридическо лице да прекрати поведението, съставляващо нарушение, и да не извършва повторно нарушение;
- в) максимални административни глоби най-малко в двукратен размер на реализираната печалба или избегнатата загуба в резултат на нарушението, когато размерът им може да бъде определен, дори ако надвишават максималните суми, определени в буква г) от настоящия параграф по отношение на физическите лица или в параграф 3 по отношение на юридическите лица;
- г) за физически лица — максимални административни глоби в размер на най-малко 700 000 EUR или — в държавите членки, чиято официална валута не е еврото — равностойността им в официалната валута към 29 юни 2023 г.

3. В съответствие с националното си право държавите членки гарантират, че компетентните органи имат правомощието да налагат максимални административни глоби във връзка с нарушенията, извършени от юридически лица, в размер на:

- а) най-малко 5 000 000 EUR или — в държавите членки, чиято официална валута не е еврото — равностойността им в официалната валута към 29 юни 2023 г. за нарушенията, посочени в параграф 1, първа алинея, букви а) — г);
- б) най-малко 3 % от общия годишен оборот на юридическото лице съгласно последните налични финансови отчети, одобрени от ръководния орган, за нарушенията, посочени в параграф 1, първа алинея, буква а);
- в) най-малко 5 % от общия годишен оборот на юридическото лице съгласно последните налични финансови отчети, одобрени от ръководния орган, за нарушенията, посочени в параграф 1, първа алинея, буква г);
- г) най-малко 12,5 % от общия годишен оборот на юридическото лице съгласно последните налични финансови отчети, одобрени от ръководния орган, за нарушенията, посочени в параграф 1, първа алинея, букви б) и в).

Ако юридическото лице, посочено в първа алинея, букви а) — г), е предприятие майка или дъщерно предприятие на предприятие майка, което в съответствие с Директива 2013/34/ЕС трябва да изготвя консолидирани финансови отчети, се използва общият годишен оборот или съответният вид приход съгласно приложимото право на Съюза в областта на счетоводството, определен според последните налични консолидирани отчети, одобрени от ръководния орган на крайното предприятие майка.

4. В допълнение към административните санкции и другите административни мерки, както и административните глоби, посочени в параграфи 2 и 3, в съответствие с националното си право държавите членки гарантират, че за нарушенията, посочени в параграф 1, първа алинея, буква г) компетентните органи разполагат с правомощието да налагат временна забрана за изпълняване на управленски функции при доставчика на услуги за криптоактиви за всеки член на неговия ръководен орган или за всяко друго физическо лице, което носи отговорност за нарушението.

5. В съответствие с националното си право държавите членки гарантират, че в случай на нарушения, посочени в параграф 1, първа алинея, буква д), компетентните органи разполагат с правомощието да налагат поне следните административни санкции и да предприемат поне следните административни мерки:

- а) публично изявление, в което се посочва отговорното физическо или юридическото лице и естеството на нарушението;
- б) разпореждане, с което се изисква отговорното физическо или юридическо лице да прекрати поведението, съставляващо нарушение, и да не извършва повторно нарушение;
- в) принудително възстановяване на реализираната печалба или избегнатата загуба в резултат на нарушението, доколкото размерът им може да бъде определен;
- г) отнемане или прекратяване на лиценза на доставчик на услуги за криптоактиви;

- д) временна забрана за изпълняване на управленски функции при доставчици на услуги за криптоактиви за всеки член на неговия ръководен орган или за всяко друго физическо лице, което носи отговорност за нарушението;
- е) в случай на повторно нарушение на член 89, 90, 91 или 92 забрана за най-малко 10 години да изпълнява управленски функции при доставчика на услуги за криптоактиви за всеки член на неговия ръководен орган или за всяко друго физическо лице, което носи отговорност за нарушението;
- ж) временна забрана да търгува за собствена сметка за всеки член на ръководния орган на доставчик на услуги за криптоактиви или за всяко друго физическо лице, което носи отговорност за нарушението;
- з) максимални административни глоби най-малко в трикратен размер на реализираната печалба или избегнатата загуба вследствие на нарушението, когато размерът им може да бъде определен, дори ако надвишават максималните суми, определени в буква и) или й), според случая;
- и) за физически лица — максимални административни глоби в размер на най-малко 1 000 000 EUR за нарушения на член 88 и 5 000 000 EUR за нарушения на членове 89 — 92, или — в държавите членки, чиято официална валута не е еврото — равностойността им в официалната валута към 29 юни 2023 г.;
- й) за юридически лица — максимални административни глоби в размер на най-малко 2 500 000 EUR за нарушения на член 88 и 15 000 000 EUR за нарушения на членове 89 — 92 или 2 % за нарушения на член 88 и 15 % за нарушения на членове 89 — 92 от общия годишен оборот на юридическото лице според последните налични отчети, одобрени от ръководния орган, или — в държавите членки, чиято официална валута не е еврото — равностойността им в официалната валута към 29 юни 2023 г.

За целите на буква й) на първа алинея, ако юридическото лице е предприятие майка или дъщерно предприятие на предприятие майка, което в съответствие с Директива 2013/34/ЕС трябва да изготвя консолидирани финансови отчети, се използва общият годишен оборот или съответният вид приход съгласно приложимото право на Съюза в областта на счетоводството, определен според последните налични консолидирани отчети, одобрени от ръководния орган на крайното предприятие майка.

6. Държавите членки могат да предвидят допълнителни правомощия за налагане на санкции от компетентните органи освен посочените в параграфи 2 — 5 и могат да предвидят по-високи нива на санкции от установените в тези параграфи по отношение както на физическите, така и на юридическите лица, които носят отговорност за нарушението.

Член 112

Упражняване на правомощията за надзор и за налагане на санкции

1. Когато определят вида и размера на административната санкция или друга административна мярка, която трябва да бъде наложена в съответствие с член 111, компетентните органи вземат предвид всички свързани със случая обстоятелства, включително, ако е целесъобразно:

- а) тежестта и продължителността на нарушението;
- б) дали нарушението е извършено умишлено или поради небрежност;
- в) степента на отговорност на физическото или юридическото лице, отговорно за нарушението;
- г) финансовите възможности на отговорното за нарушението физическо или юридическо лице, оценени според общия оборот — при отговорно юридическо лице, или според годишния доход и нетните активи — при отговорно физическо лице;
- д) размера на получената печалба или избегнатите загуби за физическото или юридическото лице, което е отговорно за нарушението, доколкото този размер може да бъде определен;
- е) загубите за трети лица в резултат на нарушението, доколкото те могат да бъдат определени;
- ж) степента на съдействие, което отговорното за нарушението физическо или юридическо лице оказва на компетентния орган, без да се засяга необходимостта от осигуряване на принудително връщане на реализираната печалба или избегнатата загуба от това лице;
- з) предишните нарушения на настоящия регламент от страна на физическото или юридическото лице, което е отговорно за нарушението;

- и) взетите мерки от лицето, отговорно за нарушението, за предотвратяване на повторно извършване на нарушението;
- й) въздействието на нарушението върху интересите на държателите на криптоактиви и клиентите на доставчиците на услуги за криптоактиви, и по-специално върху непрофесионалните държатели.

2. При упражняването на правомощията си за налагане на административни санкции и други административни мерки съгласно член 111 компетентните органи си сътрудничат тясно, за да гарантират, че упражняването на техните правомощия за надзор и разследване, както и налаганите от тях административни санкции и други административни мерки са ефективни и подходящи. Те координират действията си, с цел да се избегнат дублиране и припокриване при упражняването на правомощията им за надзор и разследване и при налагането на административни санкции и други административни мерки при трансгранични случаи.

Член 113

Право на обжалване

1. Държавите членки гарантират, че решенията, взети от компетентните органи съгласно настоящия регламент, са надлежно мотивирани и подлежат на съдебно обжалване. Правото на съдебно обжалване се прилага също и когато по отношение на заявление за издаване на лиценз, което съдържа всички необходими данни, не е взето решение в рамките на шест месеца от неговото подаване.

2. Държавите членки предвиждат, че един или повече от следните органи, определени от националното право, могат, в интерес на потребителите и в съответствие с националното право, да сезират съдилищата или компетентните административни органи, за да се гарантира прилагането на настоящия регламент:

- а) публични органи или техни представители;
- б) организации на потребителите, които имат законен интерес да защитават държателите на криптоактиви;
- в) професионални организации, които имат законен интерес да действат в защита на своите членове.

Член 114

Публикуване на решения

1. Решението за налагане на административни санкции или други административни мерки при нарушение на настоящия регламент в съответствие с член 111 се публикува без ненужно забавяне от компетентните органи на официалния им уебсайт, след като физическото или юридическото лице, за което се отнася решението, е било уведомено за това решение. При публикуването се посочва най-малко информация за вида и естеството на нарушението и самоличността на отговорните физически или юридически лица. Не е необходимо да се публикуват решенията за налагане на мерки, свързани с разследване.

2. Когато след оценка за всеки отделен случай на целесъобразността на публикуването на такива данни компетентният орган прецени, че оповестяването на имената на юридическите лица или на самоличността или личните данни на физическите лица е непропорционално, или когато оповестяването би застрашило текущо разследване, компетентните органи предприемат някое от следните действия:

- а) отлагат публикуването на решението за налагане на административна санкция или друга административна мярка до момента, когато основанията те да не бъдат публикувани престанат да съществуват;
- б) публикуват решението за налагане на административна санкция или друга административна мярка на анонимен принцип по начин, който е в съответствие с националното право, ако това анонимно публикуване осигурява ефективна защита на съответните лични данни;
- в) не публикуват решението за налагане на административна санкция или друга административна мярка, в случай че се счита, че вариантите, предвидени в букви а) и б), не са достатъчни, за да се гарантира:
 - i) че стабилността на финансовите пазари не е застрашена;
 - ii) целесъобразността на публикуването на такова решение по отношение на мерките, за които се счита, че са от незначителен характер.

Ако бъде взето решение дадена административна санкция или друга административна мярка да бъде публикувана на анонимен принцип, както е посочено в първа алинея, буква б), публикуването на съответните данни може да бъде отложено за разумен срок, ако се очаква, че в рамките на този срок причините за анонимното публикуване ще престанат да съществуват.

3. Когато решението за налагане на административна санкция или друга административна мярка е обжалвано пред съответните съдилища или административни органи, компетентните органи публикуват незабавно на официалния си уебсайт тази информация и всяка последваща информация за резултатите от това обжалване. Освен това се публикува и всяко решение, с което се отменя предишно решение за налагане на административна санкция или друга административна мярка.

4. Компетентните органи правят необходимото публикуването в съответствие с настоящия член информация да остане на техния официален уебсайт за срок от най-малко пет години след публикуването ѝ. Личните данни, които се съдържат в публикацията, се съхраняват на официалния уебсайт на компетентния орган само за необходимия срок в съответствие с приложимите правила за защита на данните.

Член 115

Докладване пред ЕОЦКП и ЕБО относно административните санкции и други административни мерки

1. Компетентният орган ежегодно предоставя на ЕОЦКП и ЕБО обобщена информация за всички административни санкции и други административни мерки, наложени в съответствие с член 111. ЕОЦКП публикува тази информация в годишен доклад.

Ако държавите членки, в съответствие с член 111, параграф 1, втора алинея, определят наказателноправни санкции за нарушенията на разпоредбите, посочени в тази алинея, техните компетентни органи предоставят ежегодно на ЕБО и ЕОЦКП в обобщен вид анонимизирана информация за всички съответни предприети наказателни разследвания и наложени наказателноправни санкции. ЕОЦКП публикува информацията за наложените наказателноправни санкции в годишен доклад.

2. Когато компетентният орган оповестява публично административни санкции, други административни мерки или наказателноправни санкции, едновременно с това той докладва на ЕОЦКП за тях

3. Компетентните органи информират ЕБО и ЕОЦКП за всички административни санкции или други административни мерки, които са наложени, но не са публикувани, включително за всяко обжалване във връзка с тях и за резултата от него. Държавите членки гарантират, че компетентните органи получават информацията и окончателното съдебно решение във връзка с всяка наложена наказателноправна санкция и ги предоставят на ЕБО и ЕОЦКП. ЕОЦКП поддържа централизирана база данни за санкциите и административните мерки, които са му били съобщени, единствено за целите на обмена на информация между компетентните органи. Тази база данни е достъпна само за ЕБО, ЕОЦКП и компетентните органи и се актуализира въз основа на предоставената от компетентните органи информация.

Член 116

Сигнали за нарушения и защита на подаващите сигнали лица

По отношение на подаването на сигнали за нарушения съгласно настоящия регламент и защитата на лицата, подаващи сигнали за такива нарушения, се прилага Директива (ЕС) 2019/1937.

ГЛАВА 4

Надзорни отговорности на ЕБО по отношение на издателите на значими токени, обезпечени с активи, и на значими токени за електронни пари и колегии от надзорни органи

Член 117

Надзорни отговорности на ЕБО по отношение на издателите на значими токени, обезпечени с активи, и издателите на значими токени за електронни пари

1. Когато токен, обезпечен с активи, е класифициран като значим в съответствие с член 43 или член 44, издателят на този токен, обезпечен с активи, извършва дейността си под надзора на ЕБО.

Без да се засягат правомощията на националните компетентни органи съгласно параграф 2 от настоящия член, ЕБО упражнява правомощията на компетентните органи, предоставени по силата на членове 22 — 25, 29, 33, член 34, параграфи 7 и 12, член 35, параграфи 3 и 5, член 36, параграф 10 и членове 41, 42, 46 и 47, по отношение на издателите на значими токени, обезпечени с активи.

2. Когато издател на значим токени, обезпечен с активи, предоставя също така услуги за криптоактиви или издава криптоактиви, които не са значими токени, обезпечени с активи, тези услуги и дейности остават под надзора на компетентния орган на държавата членка по произход.

3. Когато токен, обезпечен с активи, е класифициран като значим в съответствие с член 43, ЕБО извършва повторна надзорна оценка, за да гарантира, че издателят спазва дял III.

4. Когато токен за електронни пари, издаден от институция за електронни пари, е класифициран като значим в съответствие с член 56 или член 57, ЕБО упражнява надзор върху спазването на член 55 и член 58, от страна на издателя на този значим токен за електронни пари.

За целите на наблюдението на спазването на членове 55 и 58, по отношение на институции за електронни пари, които издават значими токени за електронни пари, ЕБО упражнява правомощията на компетентните органи, предоставени им по силата на членове 22 и 23, член 24, параграф 3, член 35, параграфи 3 и 5, член 36, параграф 10 и членове 46 и 47.

5. ЕБО упражнява надзорните си правомощия, предвидени в параграфи 1 — 4, в тясно сътрудничество с другите компетентни органи, отговарящи за надзора върху издателя, и по-специално:

- а) пруденциалния надзорен орган, включително, когато е приложимо, ЕЦБ съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013;
- б) съответните компетентни органи съгласно националното право за транспониране на Директива 2009/110/ЕО, когато е приложимо;
- в) компетентните органи, посочени в член 20, параграф 1.

Член 118

Комитет на ЕБО за криптоактивите

1. ЕБО създава постоянен вътрешен комитет съгласно член 41 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 с цел подготвяне на решенията на ЕБО, които се вземат в съответствие с член 44 от същия регламент, включително решенията, свързани с надзорните задачи, възложени на ЕБО с настоящия регламент.
2. Комитетът за криптоактивите може също така да подготвя решения във връзка с проекта на регулаторни технически стандарти и проекта на технически стандарти за изпълнение, свързани с надзорните задачи, възложени на ЕБО с настоящия регламент.
3. ЕБО гарантира, че Комитетът за криптоактивите извършва само дейностите, посочени в параграфи 1 и 2, и всякакви други задачи, необходими за изпълнението на неговите дейности, свързани с криптоактивите.

Член 119

Колегии за издателите на значими токени, обезпечени с активи, и значими токени за електронни пари

1. За да улесни изпълнението на надзорните си задачи и да действа като фактор за координиране на надзорната дейност по настоящия регламент, в рамките на 30 календарни дни след вземането на решение за класифициране на токен, обезпечен с активи, или на токен за електронни пари като значим съгласно член 43, 44, 56 или 57, според случая, ЕБО създава, управлява и ръководи консултативна колегия от надзорни органи за всеки издател на значим токен, обезпечен с активи, или токен за електронни пари.
2. Колегията, посочена в параграф 1, се състои от:
 - а) ЕБО;
 - б) ЕОЦКП;
 - в) компетентните органи на държавата членка по произход, където е установен издателят на значим токен, обезпечен с активи, или на значим токен за електронни пари;
 - г) компетентните органи за най-важните доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции или инвестиционни посредници, които извършват попечителство на резервните активи в съответствие с член 37 или на средствата, получени в замяна на значими токени за електронни пари;
 - д) когато е приложимо, компетентните органи за най-важните платформи за търговия с криптоактиви, на които значимите токени, обезпечени с активи, или значимите токени за електронни пари са допуснати до търговия;
 - е) компетентните органи за най-важните доставчици на платежни услуги, предоставящи платежни услуги във връзка със значимите токени за електронни пари;

- ж) когато е приложимо, компетентните органи за субектите, извършващи функциите, посочени в член 34, параграф 5, първа алинея, буква з);
- з) когато е приложимо, компетентните органи за най-важните доставчици на услуги за криптоактиви, предоставящи попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти по отношение на значимите токени, обезпечени с активи, или на значимите токени за електронни пари;
- и) ЕЦБ;
- й) когато издателят на значим токен, обезпечен с активи, е установен в държава членка, чиято официална валута не е еврото, или когато стойността на значимия токен, обезпечен с активи, е обвързана с официална валута, която не е еврото — централната банка на тази държава членка;
- к) когато издателят на значим токен за електронни пари е установен в държава членка, чиято официална валута не е еврото, или когато значимият токен за електронни пари е обвързан с официална валута, която не е еврото — централната банка на тази държава членка;
- л) компетентните органи на държавите членки, в които се използва в голям мащаб токентът, обезпечен с активи, или токентът за електронни пари, по тяхно искане;
- м) съответните надзорни органи на трети държави, с които ЕБО е сключил административно споразумение в съответствие с член 126.

3. ЕБО може да покани други органи да бъдат членове на колегията, посочена в параграф 1, когато субектите, върху които те упражняват надзор, са от значение за работата на колегията.

4. Компетентният орган на държава членка, който не е член на колегията, може да поиска от колегията всякаква информация, която има отношение към изпълнението на надзорните му задължения съгласно настоящия регламент.

5. Без да се засягат отговорностите на компетентните органи съгласно настоящия регламент, колегията, посочена в параграф 1 от настоящия член, осигурява:

- а) изготвянето на необвързващото становище, посочено в член 120;
- б) обмена на информация в съответствие с настоящия регламент;
- в) споразумение за доброволно възлагане на задачи между нейните членове.

За да се улесни изпълнението на задачите, възложени на колегиите съгласно първа алинея от настоящия параграф, членовете на колегията, посочени в параграф 2, имат право да участват в определянето на дневния ред на заседанията на колегията, по-специално като добавят точки към дневния ред на заседанието.

6. Създаването и функционирането на колегията, посочена в параграф 1, се основава на писмено споразумение между всички нейни членове.

В това споразумение, посочено в първа алинея, се определят практическите условия за функционирането на колегията, включително подробни правила за:

- а) процедурите на гласуване, посочени в член 120, параграф 3;
- б) процедурите за определяне на дневния ред на заседанията на колегията;
- в) честотата на заседанията на колегията;
- г) подходящите минимални срокове за оценката на съответната документация от членовете на колегията;
- д) условията и реда за комуникация между членовете на колегията;
- е) създаването на няколко колегии, по една за всеки конкретен криптоактив или група криптоактиви.

Освен това в споразумението може да се определят задачите, които се възлагат на ЕБО или на друг член на колегията.

7. Като председател на всяка колегия ЕБО:

- а) установява писмени споразумения и процедури за функционирането на колегията след консултация с другите членове на колегията;
- б) координира всички дейности на колегията;

в) свиква и председателства всички нейни заседания и предварително предоставя на членовете на колегията изчерпателна информация относно организацията на заседанията на колегията, основните въпроси за обсъждане и точките, които ще бъдат разгледани;

г) уведомява членовете на колегията за планираните заседания, така че да могат да заявят участие;

д) информира своевременно членовете на колегията относно решенията и резултатите от тези заседания.

8. За да се осигури последователно и съгласувано функциониране на колегиите, ЕБО, в сътрудничество с ЕОЦКП и ЕЦБ, разработва проект на регулаторни технически стандарти за определяне на:

а) условията, при които субектите, посочени в параграф 2, букви г), д), е) и з), се считат за най-важни;

б) условията, при които се счита, че токени, обезпечени с активи, или токени за електронни пари се използват в голям мащаб, както е посочено в параграф 2, буква л); както и

в) техническите детайли на практическите условия, посочени в параграф 6.

ЕБО представя на Комисията проекта на регулаторните технически стандарти, посочен в първа алинея, до 30 юни 2024 г.

На Комисията се делегира правомощието да допълва настоящия регламент, като приема регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея от настоящия параграф, в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 120

Необвързващи становища на колегиите за издатели на значими токени, обезпечени с активи, и значими токени за електронни пари

1. Колегия, посочена в член 119, параграф 1, може да изготвя необвързващи становища относно следното:

а) повторната надзорна оценка, посочена в член 117, параграф 3;

б) всяко решение, с което на издател на значим токен, обезпечен с активи, или значим токен за електронни пари се налага изискване за по-висок размер на собствените средства в съответствие с член 35, параграфи 2, 3 и 5, член 45, параграф 5 и член 58, параграф 1, според случая;

в) всяка актуализация на плана за възстановяване или плана за обратно изкупуване на издател на значим токен, обезпечен с активи, или на издател на значим токен за електронни пари съгласно членове 46, 47 и 55, според случая;

г) всяка промяна в бизнес модела на издател на значим токен, обезпечен с активи, съгласно член 25, параграф 1;

д) проекта на изменена бяла книга за криптоактива, изготвен в съответствие с член 25, параграф 2;

е) всякакви необходими корективни мерки, предвидени съгласно член 25, параграф 4;

ж) всякакви надзорни мерки, предвидени съгласно член 130;

з) всяко административно споразумение за обмен на информация с надзорен орган на трета държава, предвидено в съответствие с член 126;

и) всяко делегиране на надзорни задачи от ЕБО на компетентен орган съгласно член 138;

й) всяка предвидена промяна в лиценза на или предвидена надзорна мярка по отношение на членовете на колегията, посочени в член 119, параграф 2, букви г) — з);

к) проекта на изменена бяла книга за криптоактива, изготвен в съответствие с член 51, параграф 12.

2. Когато колегията издава становище в съответствие с параграф 1, по искане на член на колегията и след приемането му с мнозинство от колегията в съответствие с параграф 3 в становището може да бъдат включени препоръки, целящи преодоляване на недостатъците на мярката, предвидена от ЕБО или компетентните органи.

3. Колегията приема становище въз основа на обикновено мнозинство от своите членове.

Когато от държава членка има няколко членове на колегията, само един от тези членове има право на глас.

Когато ЕЦБ е член на колегията с различни функции, включително функции за упражняване на надзор, тя има само един глас.

Надзорните органи на третите държави, посочени в член 119, параграф 2, буква м), нямат право на глас относно становищата на колегията.

4. ЕБО или компетентните органи, както е приложимо, надлежно вземат под внимание необвързващото становище на колегията, постигнато в съответствие с параграф 3, включително всякакви препоръки, целящи преодоляване на недостатъците на надзорната мярка, предвидена по отношение на издател на значим токен, обезпечен с активи, издател на значим токен за електронни пари, субект или доставчик на услуги за криптоактиви, посочени в член 119, параграф 2, букви г) — з). Когато ЕБО или някой компетентен орган не е съгласен с дадено становище на колегията, включително с евентуалните препоръки, целящи преодоляване на недостатъците на предвидената надзорна мярка, неговото решение съдържа обосновката му и обяснение на всяко значително отклонение от това становище или препоръки.

ГЛАВА 5

Правомощия и компетенции на ЕБО по отношение на издателите на значими токени, обезпечени с активи, и издателите на значими токени за електронни пари

Член 121

Правно призната привилегия

Правомощията, предоставени на ЕБО по силата на членове 122 — 125, или на всяко длъжностно или друго лице, упълномощено от ЕБО, не се използват, за да се изисква оповестяването на информация, която е предмет на правно призната привилегия.

Член 122

Искане за информация

1. За изпълнението на надзорните си отговорности по член 117 ЕБО може да изиска от следните лица чрез обикновено искане или с решение да му предоставят цялата информация, която му е необходима, за да изпълнява задълженията си по настоящия регламент:

- а) издател на значим токен, обезпечен с активи, или лице, което контролира или пряко или непряко е контролирано от издател на значим токен, обезпечен с активи;
- б) трето лице, посочено в член 34, параграф 5, първа алинея, буква з), с което издателят на значим токен, обезпечен с активи, има договорно споразумение;
- в) доставчик на услуги за криптоактиви, кредитна институция или инвестиционен посредник, които извършват попечителство на резервните активи в съответствие с член 37;
- г) издател на значим токен за електронни пари или лице, което контролира или пряко или непряко е контролирано от издател на значим токен за електронни пари;
- д) доставчик на платежни услуги, който предоставя платежни услуги във връзка със значими токени за електронни пари;
- е) всяко физическо или юридическо лице, което отговаря за разпространяването на значими токени за електронни пари от името на издател на значими токени за електронни пари;
- ж) доставчик на услуги за криптоактиви, извършващ попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти във връзка със значими токени, обезпечени с активи, или значими токени за електронни пари;
- з) оператор на платформа за търговия с криптоактиви, която е допуснала до търговия значим токен, обезпечен с активи, или значим токен за електронни пари;
- и) ръководния орган на лицата, посочени в букви а) — з);

2. В посочено в параграф 1 обикновено искане за предоставяне на информация:

- а) се посочва настоящият член като правно основание за това искане;
 - б) се посочва целта на искането;
 - в) се уточнява изискваната информация;
 - г) се определя срок за предоставяне на информацията;
 - д) се информира лицето, от което се изисква информацията, че не е задължено да я предостави, но че при доброволен отговор от негова страна на искането се изисква предоставената информация да бъде точна и да не бъде подвеждаща; и
 - е) се посочва глобата, предвидена в член 131, в случай че отговорите на поставените въпроси са неточни или подвеждащи.
3. Когато изисква предоставянето на информация с решение по силата на параграф 1, ЕБО:
- а) посочва настоящия член като правно основание за това искане;
 - б) посочва целта на искането;
 - в) уточнява изискваната информация;
 - г) определя срок за предоставяне на информацията;
 - д) посочва периодичните имуществени санкции, предвидени в член 132, в случай че се изисква предоставянето на информация;
 - е) посочва глобата, предвидена в член 131, в случай че отговорите на поставените въпроси са неточни или подвеждащи;
 - ж) посочва правото на обжалване на решението пред Апелативния съвет на ЕБО, както и правото решението да бъде предмет на контрол от Съда в съответствие с членове 60 и 61 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.
4. Посочените в параграф 1 лица или техните представители, а при юридическите лица или обединенията без правосубектност — лицата, оправомощени да ги представляват по закон, предоставят изискваната информация.
5. ЕБО незабавно изпраща копие от обикновеното искане или от решението си до компетентния орган на държавата членка, в която живеят или са установени лицата, до които се отнася искането за информация.

Член 123

Общи правомощия за разследване

1. За изпълнението на надзорните си отговорности по член 117 ЕБО може да провежда разследвания по отношение на издатели на значими токени, обезпечени с активи, и издатели на значими токени за електронни пари. За целта длъжностните лица и другите упълномощени от ЕБО лица разполагат със следните правомощия:
- а) да проверяват всички документи, данни, процедури и всякакви други материали, отнасящи се до изпълнението на техните задачи, независимо от носителя, на който се съхраняват;
 - б) да вземат или получават заверени копия или извлечения от такива документи, данни, процедури и други материали;
 - в) да призовават и да искат от всеки издател на значим токен, обезпечен с активи, или издател на значим токен за електронни пари, от неговия ръководен орган или неговите служители да дават устно или писмено обяснение на факти или документи, свързани с предмета и целта на разследването, и да записват отговорите;
 - г) да отправят въпроси до всяко друго физическо или юридическо лице, което даде съгласие за това, с цел да съберат информация, свързана с предмета на разследването;
 - д) да изискват съхраняваната информация за телефонни разговори и пренос на данни.

Колегия, посочена в член 119, параграф 1, се уведомява без излишно забавяне за всички констатации, които биха могли да бъдат от значение за изпълнението на нейните задачи.

2. Длъжностните лица и другите лица, упълномощени от ЕБО за целите на разследването, посочено в параграф 1, упражняват своите правомощия след представянето на писмено разрешение, в което са посочени предметът и целта на разследването. В разрешението се посочват също така периодичните имуществени санкции, предвидени в член 132, в случай че изискваните документи, данни, процедури или други материали, или отговорите на въпросите, поставени на издателите на значими токени, обезпечени с активи, или на издателите на значими токени за електронни пари, не са представени или са непълни, както и глобите, предвидени в член 131, в случай че отговорите на въпросите, поставени на издателите на значими токени, обезпечени с активи, или на издателите на значими токени за електронни пари, са неточни или подвеждащи.

3. От издателите на значими токени, обезпечени с активи, и издателите на значими токени за електронни пари се изисква да допуснат провеждането на разследванията, водени въз основа на решение на ЕБО. В решението се посочват предметът и целта на разследването, периодичните имуществени санкции, предвидени в член 132, средствата за правна защита, предвидени в Регламент (ЕС) № 1093/2010, както и правото решението да бъде предмет на контрол от Съда.

4. В разумен срок преди започване на разследването, посочено в параграф 1, ЕБО информира компетентния орган на държавата членка, на чиято територия ще се проведе то, че предстои такова разследване и съобщава кои са оправомощените лица. По искане на ЕБО длъжностните лица на съответния компетентен орган подпомагат оправомощените лица при изпълнението на техните задължения. Ако поискат, при разследването могат да присъстват и длъжностни лица на съответния компетентен орган.

5. Ако съгласно приложимото национално право се изисква разрешение от съд, за да бъде изискана посочената в параграф 1, първа алинея, буква д) съхранявана информация за телефонни разговори или пренос на данни, ЕБО подава искане за такова разрешение. Искане за такова разрешение може да се подаде и като предпазна мярка.

6. Когато съд в държава членка получи искане за разрешение за изискване на посочената в параграф 1, първа алинея, буква д) съхранявана информация за телефонни разговори или пренос на данни, този съд проверява дали:

- а) посоченото в параграф 3 решение на ЕБО е автентично;
- б) предвидените мерки не са непропорционални, произволни или прекомерни.

7. За целите на параграф 6, буква б) съдът може да поиска от ЕБО подробни разяснения, по-специално във връзка с основанията, които карат ЕБО да предполага, че е извършено нарушение на настоящия регламент, тежестта на предполагаемото нарушение и естеството на участието на лицето, по отношение на което се предприемат принудителните мерки. Този съд обаче не оспорва необходимостта от провеждане на разследване и не изисква да му бъде предоставена информация по документацията на ЕБО. Законосъобразността на решението на ЕБО подлежи на контрол единствено от Съда по предвидената в Регламент (ЕС) № 1093/2010 процедура.

Член 124

Проверки на място

1. За изпълнението на надзорните си отговорности по член 117 ЕБО може да извършва всички необходими проверки на място в служебните помещения на издателите на значими токени, обезпечени с активи, и издателите на значими токени за електронни пари.

Колегията, посочена в член 119, се уведомява без излишно забавяне за всички констатации, които биха могли да бъдат от значение за изпълнението на нейните задачи.

2. Длъжностните лица и другите лица, упълномощени от ЕБО да извършват проверки на място, могат да влизат в служебните помещения на лицата, за които се отнася приетото от ЕБО решение за разследване, и разполагат с всички правомощия, предвидени в член 123, параграф 1. Те разполагат и с правомощието да запечатват всички служебни помещения, счетоводни книги или документи за срока и в степента, необходими за проверката.

3. В разумен срок преди извършване на проверката ЕБО уведомява за нея компетентния орган на държавата членка, в която ще се проведе тя. Когато това е необходимо за целите на правилното извършване и ефикасността на проверката, след като уведоми въпросния компетентен орган, ЕБО може да извърши проверката на място, без да дава предизвестие на издателя на значим токен, обезпечен с активи, или на издателя на значим токен за електронни пари.

4. Длъжностните лица и другите лица, упълномощени от ЕБО да извършват проверки на място, упражняват правомощията си, след като представят писмено разрешение, посочващо предмета, целта на проверката и предвидените в член 132 периодични имуществени санкции, когато съответните лица не допускат проверката.

5. Издателят на значим токен, обезпечен с активи, или издателят на значим токен за електронни пари допуска провеждането на проверките на място, разпоредени по силата на решение на ЕБО. В решението се посочват предметът и целта на проверката, определя се датата, на която ще започне тя, и се посочват периодичните имуществени санкции, предвидени в член 132, средствата за правна защита съгласно Регламент (ЕС) № 1093/2010, както и правото на решението да бъде предмет на контрол от Съда.

6. По искане на ЕБО длъжностните лица на компетентния орган на държавата членка, в която ще се извърши проверката, както и оправомощените или назначените от този компетентен орган лица, активно подпомагат длъжностните лица и другите лица, упълномощени от ЕБО. Длъжностни лица на компетентния орган на съответната държава членка могат също да присъстват на проверките на място.

7. ЕБО може също така да изиска от компетентните органи да изпълнят от негово име конкретни задачи по разследването и проверки на място, както е предвидено в настоящия член и в член 123, параграф 1.

8. Когато длъжностните лица и другите упълномощени от ЕБО придружаващи лица установят, че дадено лице се противопоставя на проверка, разпоредена по реда на настоящия член, компетентният орган на съответната държава членка им оказва необходимото съдействие, като изисква при необходимост съдействие от полицията или от равностоен правоприлагащ орган, за да могат да извършат проверката на място.

9. Ако съгласно националното право се изисква разрешение от съд за извършване на предвидената в параграф 1 проверка на място или за оказване на предвиденото в параграф 7 съдействие, ЕБО подава искане за такова разрешение. Искане за такова разрешение може да се подаде и като предпазна мярка.

10. Когато съд в държава членка получи искане за разрешение за извършване на предвидената в параграф 1 проверка на място или за оказване на предвиденото в параграф 7 съдействие, този съд проверява дали:

- а) посоченото в параграф 4 решение на ЕБО е автентично;
- б) предвидените мерки не са непропорционални, произволни или прекомерни.

11. За целите на параграф 10, буква б) съдът може да поиска от ЕБО подробни разяснения, по-специално във връзка с основанията, които карат ЕБО да предполага, че е извършено нарушение на настоящия регламент, тежестта на предпологаемото нарушение и естеството на участието на лицето, по отношение на което се предприемат принудителните мерки. Този съд обаче не оспорва необходимостта от провеждане на разследване и не изисква да му бъде предоставена информация по документацията на ЕБО. Законосъобразността на решението на ЕБО подлежи на контрол единствено от Съда по предвидената в Регламент (ЕС) № 1093/2010 процедура.

Член 125

Обмен на информация

1. За изпълнението на надзорните отговорности на ЕБО по член 117 и без да се засяга член 96, ЕБО и компетентните органи обменят без ненужно забавяне информацията, която им е необходима, за да изпълняват задълженията си по настоящия регламент. За тази цел компетентните органи и ЕБО обменят всяка информация, свързана с:

- а) издател на значим токен, обезпечен с активи, или лице, което контролира или пряко или непряко е контролирано от издател на значим токен, обезпечен с активи;
- б) трето лице, посочено в член 34, параграф 5, първа алинея, буква з), с което издателят на значим токен, обезпечен с активи, има договорно споразумение;
- в) доставчик на услуги за криптоактиви, кредитна институция или инвестиционен посредник, които извършват попечителство на резервните активи, в съответствие с член 37;
- г) издател на значим токен за електронни пари или лице, което контролира или пряко или непряко е контролирано от издател на значим токен за електронни пари;
- д) доставчик на платежни услуги, който предоставя платежни услуги във връзка със значими токени за електронни пари;

- е) физическо или юридическо лице, което отговаря за разпространяването на значими токени за електронни пари от името на издател на значими токени за електронни пари;
- ж) доставчик на услуги за криптоактиви, извършващ попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти във връзка със значими токени, обезпечени с активи, или значими токени за електронни пари;
- з) платформа за търговия с криптоактиви, на която значим токен, обезпечен с активи, или значим токен за електронни пари е допуснат до търговия;
- и) ръководния орган на лицата, посочени в букви а) — з);

2. Компетентен орган може да откаже да предприеме действия по искане за обмен на информация, съгласно предвиденото в параграф 1 от настоящия член, или по искане за сътрудничество при провеждането на разследване или проверка на място, съгласно предвиденото съответно в членове 123 и 124 само когато:

- а) изпълнението на искането е възможно да засегне неблагоприятно негово собствено разследване, дейности по право-прилагане или, когато е приложимо, наказателно разследване;
- б) вече е образувано съдебно производство за същите действия и по отношение на същите физически или юридически лица пред съдилищата на държавата членка, към която е отправено искането;
- в) по отношение на тези физически или юридически лица вече е постановено окончателно съдебно решение в тази държава членка за същите действия.

Член 126

Административни споразумения за обмен на информация между ЕБО и трети държави

1. За изпълнението на надзорните си отговорности по член 117 ЕБО може да сключва административни споразумения за обмен на информация с надзорните органи на трети държави само ако оповестяваната информация подлежи на гаранции за професионална тайна, които са равностойни най-малко на предвидените в член 129.
2. Обменът на информация се осъществява с цел изпълнението на задачите на ЕБО или на надзорните органи, посочени в параграф 1.
3. По отношение на предаването на лични данни на трета държава ЕБО прилага Регламент (ЕС) 2018/1725.

Член 127

Оповестяване на информация от трети държави

1. ЕБО може да оповестява информация, получена от надзорните органи на трети държави, само ако ЕБО или компетентният орган, предоставил информацията на ЕБО, е получил изричното съгласие на надзорния орган на съответната трета държава, който е предоставил информацията, и когато е приложимо, ако информацията се оповестява единствено за целите, за които този надзорен орган е дал съгласие, или когато такова оповестяване е необходимо във връзка със съдебни производства.
2. Изискването за изрично съгласие, посочено в параграф 1, не се прилага по отношение на други надзорни органи на Съюза, когато поисканата от тях информация е необходима за изпълнението на техните задачи, и не се прилага по отношение на съдилищата, когато поисканата от тях информация е необходима за разследвания или производства във връзка с нарушения, подлежащи на наказателноправни санкции.

Член 128

Сътрудничество с други органи

Когато издател на значим токен, обезпечен с активи, или издател на значим токен за електронни пари извършва и други дейности освен попадащите в обхвата на настоящия регламент, ЕБО си сътрудничи с органите, отговарящи за надзора на тези други дейности, съгласно предвиденото в съответното право на Съюза или национално право, включително с данъчните органи и посочените в член 119, параграф 2, буква м) съответни надзорни органи от трети държави, които не са членове на колегията.

Член 129

Професионална тайна

Задължението за запазване на професионална тайна се прилага по отношение на ЕБО и всички лица, които работят или са работили за ЕБО, както и за всяко друго лице, на което ЕБО е делегирал задачи, включително одитори и експерти, с които ЕБО е сключил договор.

Член 130

Надзорни мерки, предприемани от ЕБО

1. Когато установи, че издател на значим токен, обезпечен с активи, е извършил нарушение, посочено в списъка в приложение V, ЕБО може да предприеме една или повече от следните мерки:

- а) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значим токен, обезпечен с активи, да прекрати поведението, съставляващо нарушение;
- б) да приеме решение, с което по силата на членове 131 и 132 налага глоби или периодични имуществени санкции;
- в) да приеме решение, с което изисква от издателя на значим токен, обезпечен с активи, да представи допълнителна информация, когато е необходимо за защитата на държателите на токена, обезпечен с активи, и по-специално на непрофесионалните държатели;
- г) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значимия токен, обезпечен с активи, да спре публичното предлагане на криптоактиви за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- д) да приеме решение, с което се забранява публично предлагане на значим токен, обезпечен с активи, когато установи, че е налице нарушение на настоящия регламент, или когато са налице основателни съображения за съмнение, че той ще бъде нарушен;
- е) да приеме решение, с което се изисква от доставчика на услуги за криптоактиви, управляващ платформа за търговия с криптоактиви, която е допуснала до търговия значимия токен, обезпечен с активи, да спре търгуването на такива криптоактиви за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- ж) да приеме решение, с което се забранява търговията със значим токен, обезпечен с активи, на платформа за търговия с криптоактиви, когато установи, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- з) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значимия токен, обезпечен с активи, да измени маркетинговите си съобщения, когато установи, че маркетинговите съобщения не са в съответствие с член 29;
- и) да приеме решение за временно спиране или забрана на маркетингови съобщения, когато са налице основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- й) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значимия токен, обезпечен с активи, да оповести цялата съществена информация, която може да окаже въздействие върху оценката на значимия токен, обезпечен с активи, който е публично предлаган или който е допуснат до търговия на платформа за търговия с криптоактиви, за да се гарантира защитата на потребителите или гладкото функциониране на пазара;
- к) да отправи предупреждения, че издателя на значимия токен, обезпечен с активи, не изпълнява задълженията си съгласно настоящия регламент;
- л) да отнеме лиценза на издателя на значимия токени, обезпечен с активи;
- м) да приеме решение, с което се изисква отстраняването на физическо лице от ръководния орган на издателя на значимия токен обезпечен с активи;
- н) да изиска от издателя на значимия токен, обезпечен с активи, под негов надзор да въведе минимален номинален размер по отношение на този значим токен, обезпечен с активи, или да ограничи размера на издадения значим токен, обезпечен с активи, в съответствие с член 23, параграф 4 и член 24, параграф 3.

2. Когато установи, че издател на значим токен за електронни пари е извършил нарушение, посочено в списъка в приложение VI, ЕБО може да предприеме една или повече от следните мерки:

- а) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значим токен за електронни пари да прекрати поведението, съставляващо нарушение;
- б) да приеме решение, с което по силата на членове 131 и 132 налага глоби или периодични имуществени санкции;
- в) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значим токен за електронни пари да представи допълнителна информация, когато това е необходимо за защитата на държателите на значимия токен за електронни пари, и по-специално на непрофесионалните държатели;
- г) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значимия токен за електронни пари да спре публичното предлагане на криптоактиви за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- д) да приеме решение, с което се забранява публично предлагане на значимия токен за електронни пари, когато установи, че е налице нарушение на настоящия регламент, или когато са налице основателни съображения за съмнение, че той ще бъде нарушен;
- е) да приеме решение, с което се изисква от съответния доставчик на услуги за криптоактиви, управляващ платформа за търговия с криптоактиви, която е допуснала до търговия значими токени за електронни пари, да спре търгуването за не повече от 30 последователни работни дни за всеки отделен случай, когато има основателни съображения за съмнение, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- ж) да приеме решение, с което се забранява търговията със значими токени за електронни пари на платформа за търговия с криптоактиви, когато установи, че е налице нарушение на настоящия регламент;
- з) да приеме решение, с което се изисква от издателя на значимия токен за електронни пари да оповести цялата съществена информация, която може да окаже въздействие върху оценката на значимия токен за електронни пари, който е публично предлаган или който е допуснат до търговия, за да се гарантира защитата на потребителите или гладкото функциониране на пазара;
- и) да отправи предупреждения, че издателят на значимия токен за електронни пари не изпълнява задълженията си съгласно настоящия регламент;
- й) да изиска от издателя на значимия токен за електронни пари под негов надзор да въведе минимален номинален размер по отношение на този значим токен за електронни пари или да ограничи размера на издадения значим токен за електронни пари в резултат на прилагането на член 58, параграф 3.

3. Когато предприема мерки по параграф 1 или параграф 2, ЕБО отчита естеството и тежестта на нарушението, като взема под внимание:

- а) продължителността и честотата на нарушението;
- б) дали нарушението е предизвикало, спомогнало за или довело по друг начин до финансово престъпление;
- в) дали нарушението е разкрило сериозни или системни недостатъци в процедурите на издателя на значим токен обезпечени с активи, или на издателя на значим токен за електронни пари или в неговите политики и мерки за управление на риска;
- г) дали нарушението е извършено умишлено или поради небрежност;
- д) степента на отговорност на издателя на значимия токен, обезпечен с активи, или на издателя на значимия токен за електронни пари, отговорен за нарушението;
- е) финансовите възможности на отговорния за нарушението издател на значимия токен, обезпечен с активи, или издател на значимия токен за електронни пари, оценени според общия оборот — при отговорно юридическо лице, или според годишния доход и нетните активи — при отговорно физическо лице;
- ж) въздействието на нарушението върху интересите на държателите на значими токени, обезпечени с активи, или на значими токени за електронни пари;

- з) значимостта на реализираната печалба, избегнатите загуби от отговорния за нарушението издател на значим токен, обезпечен с активи, или на значим токен за електронни пари или загубите за трети лица в резултат на нарушението, доколкото размерът им може да бъде определен;
 - и) степента на съдействие, което отговорният за нарушението издател на значим токен, обезпечен с активи, или издател на значим токен за електронни пари оказва на ЕБО, без да се засяга необходимостта от осигуряване на принудително връщане на реализираните печалби или избегнатите загуби от това лице;
 - й) предишните нарушения на издателя на значимия токен, обезпечен с активи, или на издателя на значимия токен за електронни пари, който е отговорен за нарушението;
 - к) мерките, предприети от издателя на значимия токен, обезпечен с активи, или издателя на значимия токени за електронни пари след нарушението за предотвратяване на повторно такова нарушение.
4. Преди да предприеме някоя от мерките, посочени в параграф 1, букви г) — ж) и буква й), ЕБО информира съответно ЕОЦКП и — когато значимите токени, обезпечени с активи, са обезпечени с еврото или с официална валута на държава членка, която не е еврото — ЕЦБ или централната банка на засегнатата държава членка, която емитира тази официална валута.
5. Преди да предприеме някоя от мерките, посочени в параграф 2, ЕБО информира компетентния за издателя на значимия токен за електронни пари орган и централната банка на държавата членка, с чиято официална валута е обвързан значимият токен за електронни пари.
6. ЕБО уведомява без излишно забавяне отговорния за нарушението издател на значимия токен, обезпечен с активи, или издател на значимия токен за електронни пари за всяка предприета съгласно параграф 1 или параграф 2 мярка и съобщава за тази мярка на съответните компетентни органи и на Комисията. ЕБО оповестява публично на уебсайта си всяко такова решение в рамките на 10 работни дни от датата на приемането му, освен ако такова оповестяване би застрашило сериозно финансовата стабилност или би причинило несъразмерно голяма вреда на засегнатите лица. Подобно оповестяване не съдържа лични данни.
7. Посоченото в параграф 6 публично оповестяване съдържа следните потвърждения:
- а) потвърждение за правото на лицето, отговорно за нарушението, да обжалва решението пред Съда;
 - б) когато е приложимо — потвърждение за внасянето на жалба, в което се посочва, че обжалването не спира изпълнението на решението;
 - в) потвърждение, че Апелативният съвет на ЕБО може да спре изпълнението на оспорваното решение в съответствие с член 60, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 131

Глоби

1. ЕБО приема решение за налагане на глоба в съответствие с параграф 3 или 4 от настоящия член, когато в съответствие с член 134, параграф 8 установи, че:
- а) издател на значим токен, обезпечен с активи, или член на неговия ръководен орган е извършил умишлено или поради небрежност нарушение, посочено в списъка в приложение V;
 - б) издател на значим токен за електронни пари или член на неговия ръководен орган е извършил умишлено или поради небрежност нарушение, посочено в списъка в приложение VI;
- Нарушението се счита за умишлено извършено, ако ЕБО открие обективни фактори, които доказват, че съответният издател или член на неговия ръководен орган са действали с умисъл при извършване на нарушението.
2. Когато приема решение по параграф 1, ЕБО отчита естеството и тежестта на нарушението, като взема под внимание:
- а) продължителността и честотата на нарушението;
 - б) дали нарушението е предизвикало, спомогнало за или довело по друг начин до финансово престъпление;
 - в) дали нарушението е разкрило сериозни или системни недостатъци в процедурите на издателя на значимия токен, обезпечен с активи, или на издателя на значимия токен за електронни пари или в неговите политики и мерки за управление на риска;

- г) дали нарушението е извършено умишлено или поради небрежност;
- д) степента на отговорност на издателя на значимия токен, обезпечен с активи, или на издателя на значимия токен за електронни пари, отговорен за нарушението;
- е) финансовите възможности на отговорния за нарушението издател на значимия токени, обезпечен с активи, или издател на значимия токен за електронни пари, оценени според общия оборот — при отговорно юридическо лице, или според годишния доход и нетните активи — при отговорно физическо лице;
- ж) въздействието на нарушението върху интересите на държателите на значими токени, обезпечени с активи, или на значими токени за електронни пари;
- з) значимостта на реализираната печалба, избегнатите загуби от отговорния за нарушението издател на значимия токен, обезпечен с активи, или на значимия токен за електронни пари или загубите за трети лица в резултат на нарушението, доколкото размерът им може да бъде определен;
- и) степента на съдействие, което отговорният за нарушението издател на значим токен, обезпечен с активи, или издател на значим токен за електронни пари оказва на ЕБО, без да се засяга необходимостта от осигуряване на принудително връщане на реализираните печалби или избегнатите загуби от това лице;
- й) предишните нарушения на издателя на значимия токен, обезпечен с активи, или на издателя на значимия токен за електронни пари, който е отговорен за нарушението;
- к) мерките, предприети от издателя на значимия токен, обезпечен с активи, или издателя на значимия токен за електронни пари след нарушението за предотвратяване на повторно такова нарушение.

3. За издатели на значими токени, обезпечени с активи, максималният размер на глобата, посочена в параграф 1, не може да надвишава 12,5 % от годишния оборот за предходната финансова година, или двукратния размер на реализираната печалба или избегнатата загуба вследствие на нарушението — когато тези стойности могат да бъдат определени.

4. За издатели на значими токени за електронни пари максималният размер на глобата, посочена в параграф 1, не може да надвишава 10 % от годишния оборот за предходната финансова година, или двукратния размер на реализираната печалба или избегнатата загуба вследствие на нарушението — когато тези стойности могат да бъдат определени.

Член 132

Периодични имуществени санкции

1. ЕБО приема решение за налагане на периодични имуществени санкции с цел да принуди:

- а) дадено лице да прекрати поведението, съставляващо нарушение, в съответствие с решение, взето на основание член 130;
- б) лице, посочено в член 122, параграф 1:
 - i) да предостави пълната информация, която му е била изискана с решение, взето на основание член 122;
 - ii) да допусне разследване, и по-специално да предостави всички документи, данни, процедури или други изискани материали, както и да допълни и коригира друга информация, предоставена в хода на разследването, започнато по силата на решение, взето на основание член 123;
 - iii) да допусне проверка на място, наредена по силата на решение, взето на основание член 124.

2. Периодичната имуществена санкция е ефективна и пропорционална. Периодичната имуществена санкция се налага за всеки ден от забавянето.

3. Независимо от предвиденото в параграф 2, размерът на периодичните имуществени санкции е 3 % от средния дневен оборот през предходната финансова година, а при физическите лица — 2 % от средния дневен доход през предходната календарна година. Той се изчислява от датата, посочена в решението на ЕБО за налагане на периодичната имуществена санкция.

4. Периодичната имуществена санкция се налага за максимален срок от шест месеца след уведомяването за взетото от ЕБО решение. В края на този срок ЕБО преразглежда мярката.

Член 133

Оповестяване, естество, принудително изпълнение и разпределение на глобите и периодичните имуществени санкции

1. ЕБО оповестява публично всяка глоба и периодична имуществена санкция, наложена съгласно членове 131 и 132, освен ако такова оповестяване би застрашило сериозно финансовата стабилност или би причинило несъразмерно голяма вреда на засегнатите лица. Подобно оповестяване не съдържа лични данни.
2. Глобите и периодичните имуществени санкции, наложени съгласно членове 131 и 132, са от административно естество.
3. Глобите и периодичните имуществени санкции, наложени съгласно членове 131 и 132, подлежат на принудително изпълнение в съответствие с действащите гражданскопроцесуални норми в държавата, на чиято територия глобата или периодичната имуществена санкция се осъществява.
4. Глобите и периодичните имуществени санкции се разпределят в общия бюджет на Съюза.
5. Ако независимо от членове 131 и 132 ЕБО реши да не налага глоби, нито имуществени санкции, той уведомява Европейския парламент, Съвета, Комисията и компетентните органи на съответната държава членка, като посочва основанията за решението си.

Член 134

Процедурни правила за предприемане на надзорни мерки и налагане на глоби

1. Когато при изпълнението на задълженията си съгласно член 117 има ясни и доказуеми основания за съмнение, че е налице или че ще бъде извършено нарушение, посочено в списъка в приложение V или VI, ЕБО назначава свой независим разследващ служител, който да разследва случая. Разследващият служител не участва и не трябва пряко или непряко да е участвал в надзора на съответните издатели на значими токени, обезпечени с активи, или на съответните издатели на значими токени за електронни пари и изпълнява функциите си независимо от ЕБО.
2. Разследващият служител разследва предполагаемите нарушения, като взема предвид коментарите, представени от лицата, по отношение на които се провежда разследването, и представя на ЕБО пълното досие с констатациите си.
3. За да изпълнява задълженията си, разследващият служител може да упражнява правомощията си да изисква информация в съответствие с член 122 и да провежда разследвания и проверки на място в съответствие с членове 123 и 124. Когато упражнява тези правомощия, разследващият служител спазва член 121.
4. При изпълнение на задълженията си разследващият служител има достъп до всички документи и до цялата информация, събрана от ЕБО в хода на надзорната му дейност.
5. След приключване на разследването и преди да представи на ЕБО досието с констатациите си, разследващият служител дава на лицата, които са обект на разследването, възможност да бъдат изслушани във връзка с разследвания случай. Разследващият служител основава констатациите си само на факти, по които засегнатите лица са имали възможност да изразят становище.
6. Правото на защита на засегнатите от разследването лица се зачита напълно в хода на разследванията по настоящия член.
7. Когато представя на ЕБО досието с констатациите си, разследващият служител уведомява за това разследваните лица. Разследваните лица имат право на достъп до досието, като се зачита законният интерес на други лица да опазват търговските си тайни. Правото на достъп до досието не включва поверителна информация, засягаща трети лица, или вътрешни подготвителни документи на ЕБО.
8. Въз основа на досието с констатациите на разследващия служител, а при поискване от разследваните лица — след изслушването им в съответствие с член 135, ЕБО решава дали разследваният издател на значим токен, обезпечен с активи, или издател на значим токен за електронни пари е извършил нарушение, посочено в списъка в приложение V или VI, и ако случаят е такъв — предприема надзорна мярка в съответствие с член 130 или налага глоба в съответствие с член 131.
9. Разследващият служител не участва в разискванията на ЕБО, нито се намесва по друг начин в процеса на вземане на решение от страна на ЕБО.

10. До 30 юни 2024 г. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 139 за допълване на настоящия регламент чрез по-конкретно определяне на процедурните правила за упражняване на правомощието за налагане на глоби или на периодични имуществени санкции, в т.ч. разпоредбите относно правото на защита, сроковете, събирането на глобите или на периодичните имуществени санкции и давностните срокове за налагането и принудителното изпълнение на тези глоби или периодични имуществени санкции.

11. Ако в изпълнение на задълженията си съгласно настоящия регламент ЕБО установи, че има сериозни признаци за евентуално наличие на факти, които могат да съставляват престъпления, той сезира съответните национални органи с цел започване на разследване, и по целесъобразност, на наказателно преследване. Освен това ЕБО се въздържа от налагането на глоби или периодични имуществени санкции в случаите, когато му е известно, че предишна оправдателна или осъдителна присъда, произтичаща от идентичен факт или факти, които по същество са същите, вече е влязла в сила като резултат от наказателно производство съгласно националното право.

Член 135

Изслушване на заинтересованите лица

1. Преди да вземе решение по силата на членове 130, 131 или 132, ЕБО дава възможност на разследваните лица да бъдат изслушани във връзка с неговите констатации. ЕБО основава своите решения само на констатации, по които разследваните лица са имали възможност да представят коментари.

2. Параграф 1 не се прилага, ако са необходими спешни действия, с цел да се предотврати съществена и неизбежна вреда за финансовата стабилност или за държателите на криптоактиви, и по-специално за непрофесионалните държатели. В такъв случай ЕБО може да приеме временно решение и предоставя на засегнатите лица възможността да бъдат изслушани възможно най-скоро след вземането на решението.

3. Правото на защита на разследваните лица се зачита напълно. Тези лица имат право на достъп до досието на ЕБО при зачитане на законния интерес на други лица от опазване на търговските им тайни. Правото на достъп до досието на ЕБО не включва поверителна информация или вътрешни подготвителни документи на ЕБО.

Член 136

Обжалване пред Съда на Европейския съюз

Съдът разполага с неограничена компетентност да осъществява контрол върху решенията, с които ЕБО в съответствие с настоящия регламент е наложил глоба, периодична имуществена санкция или административна санкция или друга административна мярка. Той може да отмени, намали или увеличи размера на наложената глоба или периодична имуществена санкция.

Член 137

Такси за надзор

1. ЕБО начислява такси на издателите на значими токени, обезпечени с активи, и на издателите на значими токени за електронни пари. Тези такси покриват разходите на ЕБО за изпълнението на надзорните му задачи, във връзка с издателите на значими токени, обезпечени с активи, и на издателите на значими токени за електронни пари в съответствие с членове 117 и 119, както и по възстановяването на разходите, които могат да възникнат за компетентните органи при изпълнението на задълженията им по настоящия регламент, по-специално в резултат на предвиденото в член 138 делегиране на задачи.

2. Размерът на таксата, начислявана на отделен издател на значим токен, обезпечен с активи, е пропорционален на размера на резервните му активи и покрива всички разходи, направени от ЕБО в изпълнение на надзорните му задължения съгласно настоящия регламент.

Размерът на таксата, начислена на отделен издател на значим токен за електронни пари, е пропорционален на размера при издаване на токена за електронни пари в замяна на средства и покрива всички разходи, произтичащи от изпълнението на надзорните задачи на ЕБО съгласно настоящия регламент, включително възстановяване на всички разходи, направени в резултат на изпълнението на тези задачи.

3. До 30 юни 2024 г. Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 139 за допълване на настоящия регламент чрез по-конкретно определяне на вида на таксите, услугите, за които се дължат такси, размера на таксите и начина, по който те следва да се заплащат, както и на методиката за изчисляване на максималния размер, който ЕБО може да начисли на даден субект в съответствие с параграф 2 от настоящия член.

Член 138

Делегиране на задачи от ЕБО на компетентните органи

1. Когато е необходимо за правилното изпълнение на надзорните задачи по отношение на издатели на значими токени, обезпечени с активи, или на издатели на значими токени за електронни пари, ЕБО може да делегира конкретни надзорни задачи на компетентен орган. Такива конкретни надзорни задачи могат да включват правомощието за изискване на информация в съответствие с член 122 и за провеждане на разследвания и проверки на място съгласно член 123 или член 124.
2. Преди да делегира определена задача, посочена в параграф 1, ЕБО се допитва до съответния компетентен орган относно:
 - а) обхвата на задачата, която ще се делегира;
 - б) срока за изпълнение на задачата; и
 - в) предоставянето на необходимата информация от ЕБО и на ЕБО.
3. В съответствие с приетия от Комисията по силата на член 137, параграф 3 и член 139 делегиран акт относно таксите ЕБО възстановява на компетентния орган разходите, направени при изпълнението на делегираните задачи.
4. ЕБО преразглежда делегирането на задачи през подходящи интервали от време. Това делегиране може да бъде отменено във всеки момент.

ДЯЛ VIII

ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ

Член 139

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, член 43, параграф 11, член 103, параграф 8, член 104, параграф 8, член 105, параграф 7, член 134, параграф 10 и член 137, параграф 3, се предоставя на Комисията за срок от 36 месеца от 29 юни 2023 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на 36-месечния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 2, член 43, параграф 11, член 103, параграф 8, член 104, параграф 8, член 105, параграф 7, член 134, параграф 10 и член 137, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 2, член 43, параграф 11, член 103, параграф 8, член 104, параграф 8, член 105, параграф 7, член 134, параграф 10 и член 137, параграф 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ДЯЛ IX

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 140

Доклади за прилагането на настоящия регламент

1. До 30 юни 2027 г., след консултация с ЕБО и ЕОЦКП, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящия регламент, придружен по целесъобразност от законодателно предложение. До 30 юни 2025 г. се представя междинен доклад, придружен по целесъобразност от законодателно предложение.
2. Докладите по параграф 1 съдържат следното:
 - а) броя издавания на криптоактиви в Съюза, броя на изпратените и съобщени на компетентните органи бели книги за криптоактиви, вида на издадените криптоактиви и тяхната пазарна капитализация, както и броя на криптоактивите, допуснати до търговия;
 - б) описание на опита от класифицирането на криптоактивите, включително евентуалните различия в подхода на компетентните органи;
 - в) оценка на необходимостта от въвеждането на механизъм за одобряване на белите книги за криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и от токени за електронни пари;
 - г) приблизителна оценка на броя на пребиваващите в Съюза лица, които използват или инвестират в криптоактиви, издадени в Съюза;
 - д) ако е възможно, приблизителна оценка на броя на пребиваващите в Съюза лица, които използват или инвестират в криптоактиви, издадени извън Съюза, както и разяснение относно наличието на данни в това отношение;
 - е) броя и стойността на измамите, измамните схеми, хакерските атаки, използването на криптоактиви за плащания във връзка с атаки със софтуер за изнудване, кибер атаки, кражбите или загубите на криптоактиви, докладвани в Съюза, видовете измамническо поведение, броя на жалбите, които са получили доставчиците на услуги за криптоактиви и издатели на токени, обезпечени с активи, броя на жалбите, получени от компетентните органи, както и предмета на получените жалби;
 - ж) броя на издателите на токени, обезпечени с активи, както и анализ на категориите резервни активи, размера на резервите от активи и обема на плащанията, извършени с токени, обезпечени с активи;
 - з) броя на издателите на значими токени, обезпечени с активи, както и анализ на категориите резервни активи, размера на резервите от активи и обема на плащанията, извършени със значими токени, обезпечени с активи;
 - и) броя на издателите на токени за електронни пари, както и анализ на официалните валути, с които са обвързани токени за електронни пари, състава и размера на средствата, депозирани и инвестирани в съответствие с член 54 и обема на плащанията, извършени с токени за електронни пари;
 - й) броя на издателите на значими токени за електронни пари, както и анализ на официалните валути, с които са обвързани значимите токени за електронни пари и, за институциите за електронни пари, които издават значими токени за електронни пари, анализ на категориите резервни активи, размера на резервите от активи и обема на плащанията, извършени със значими токени за електронни пари;
 - к) броя на значимите доставчици на услуги за криптоактиви;
 - л) оценка на функционирането на пазарите на криптоактиви в Съюза, включително развитието и тенденциите на пазара, като се вземе предвид опитът на надзорните органи, броят на лицензираните доставчици на услуги за криптоактиви и съответният им среден пазарен дял;
 - м) оценка на степента на защита на държателите на криптоактиви и на клиентите на доставчиците на услуги за криптоактиви, и по-специално на непрофесионалните държатели;
 - н) оценка на измамните маркетингови съобщения и измамните схеми, свързани с криптоактиви, разпространявани чрез мрежите на социалните медии;

- о) оценка на изискванията, приложими за издателите на криптоактиви и доставчиците на услуги за криптоактиви, както и на въздействието на тези изисквания върху оперативната устойчивост, целостта на пазара, финансовата стабилност и защитата на клиентите и държателите на криптоактиви;
- п) оценка на прилагането на член 81 и на възможността за въвеждане на тестове за целесъобразност в членове 78, 79 и 80 с оглед на по-добрата защита на клиентите на доставчиците на услуги за криптоактиви, и по-специално на непрофесионалните държатели;
- р) оценка на това дали обхватът на услугите за криптоактиви по настоящия регламент е подходящ и дали е необходимо някакво уточняване на определенията в настоящия регламент, както и дали в обхвата на настоящия регламент трябва да бъдат добавени допълнителни иновативни форми на криптоактиви;
- с) оценка на целесъобразността на пруденциалните изисквания за доставчиците на услуги за криптоактиви и дали те следва да бъдат приведени в съответствие с изискванията за начален капитал и собствен капитал, приложими за инвестиционните посредници съгласно Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁶⁾ и Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁷⁾;
- т) оценка на целесъобразността на праговете за класифициране на токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари като значими съгласно член 43, параграф 1, букви а), б) и в) и оценка на това дали праговете следва да се оценяват периодично;
- у) оценка на развитието на децентрализираните финанси на пазарите на криптоактиви и на подходящото регулаторно третиране на децентрализираните системи за криптоактиви;
- ф) оценка на целесъобразността на праговете за определяне на доставчиците на услуги за криптоактиви като значими съгласно член 85 и оценка на това дали праговете следва да се оценяват периодично;
- х) оценка на това дали по настоящия регламент следва да се установи режим на еквивалентност за субектите, предоставящи услуги за криптоактиви, издателите на токени, обезпечени с активи, или издателите на токени за електронни пари от трети държави;
- ц) оценка на това дали освобождаванията по членове 4 и 16 са целесъобразни;
- ч) оценка на въздействието на настоящия регламент върху правилното функциониране на вътрешния пазар по отношение на криптоактивите, включително на евентуалното въздействие върху достъпа до финансиране за МСП и върху развитието на нови видове платежни средства, включително платежни инструменти;
- ш) описание на развитието на бизнес моделите и технологиите на пазарите на криптоактиви със специален акцент върху въздействието на новите технологии върху околната среда и климата, както и оценка на вариантите на политиката, и когато е необходимо, на всички допълнителни мерки, които могат да гарантират смекчаване на неблагоприятните въздействия върху климата и други свързани с околната среда неблагоприятни въздействия на технологиите, използвани на пазарите на криптоактиви, и по-специално на механизмите за консенсус, използвани за валидиране на трансакциите с криптоактиви;
- щ) оценка на необходимостта от промени в предвидените в настоящия регламент мерки, за да се гарантират защитата на клиентите и държателите на криптоактиви, целостта на пазара и финансовата стабилност;
- аа) прилагането на административни санкции и други административни мерки;
- аб) оценка на сътрудничеството между компетентните органи, ЕБО, ЕОЦКП, централните банки, както и други съответни органи, включително по отношение на взаимодействието между техните отговорности или задачи, както и оценка на предимствата и недостатъците съответно на компетентните органи на държавите членки и на ЕБО, които отговарят за надзора по настоящия регламент;

⁽⁴⁶⁾ Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 1).

⁽⁴⁷⁾ Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС (ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 64).

- ав) оценка на сътрудничеството между компетентните органи и ЕОЦКП по отношение на надзора на значимите доставчици на услуги за криптоактиви, както и оценка на предимствата и недостатъците на компетентните органи съответно на държавите членки и ЕОЦКП, отговарящи за надзора на значимите доставчици на услуги за криптоактиви съгласно настоящия регламент;
- аг) разходите за издателите на криптоактиви, различни от токени, обезпечени с активи, и от токени за електронни пари, за спазване на настоящия регламент като процент от сумата, набрана чрез издаване на криптоактиви;
- ад) разходите за издателите на токени, обезпечени с активи, и за издателите на токени за електронни пари за спазване на настоящия регламент като процент от оперативните им разходи;
- ае) разходите за доставчиците на услуги за криптоактиви за спазване на настоящия регламент като процент от оперативните им разходи;
- аж) броя и размера на административните глоби и наказателноправните санкции, наложени от компетентните органи и ЕБО за нарушения на настоящия регламент.

3. Когато е приложимо, докладите, посочени в параграф 1 от настоящия член, също така проследява темите, разгледани в докладите, посочен в членове 141 и 142.

Член 141

Годишен доклад на ЕОЦКП относно развитието на пазара

До 30 юни 2024 г. и всяка година след това ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО, представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящия регламент и развитието на пазарите на криптоактиви. До доклада се предоставя публичен достъп.

Докладът съдържа следното:

- а) броя издавания на криптоактиви в Съюза, броя на изпратените и съобщени на компетентните органи бели книги за криптоактиви, вида на издадените криптоактиви и тяхната пазарна капитализация, както и броя на криптоактивите, допуснати до търговия;
- б) броя на издателите на токени, обезпечени с активи, както и анализ на категориите резервни активи, размера на резервите от активи и обема на трансакциите с токени, обезпечени с активи;
- в) броя на издателите на значими токени, обезпечени с активи, както и анализ на категориите резервни активи, размера на резервите от активи и обема на трансакциите със значими токени, обезпечени с активи;
- г) броя на издателите на токени за електронни пари, както и анализ на официалните валути, с които са обвързани токени за електронни пари, състава и размера на средствата, депозирани или инвестирани в съответствие с член 54, и обема на плащанията, извършени с токени за електронни пари;
- д) броя на издателите на значими токени за електронни пари, както и анализ на официалните валути, с които са обвързани значимите токени за електронни пари, и за институциите за електронни пари, които издават значими токени за електронни пари, анализ на категориите резервни активи, размера на резервите от активи и обема на плащанията, извършени със значими токени за електронни пари;
- е) броя на доставчиците на услуги за криптоактиви и броя на значимите доставчици на услуги за криптоактиви;
- ж) приблизителна оценка на броя на пребиваващите в Съюза лица, които използват или инвестират в криптоактиви, издадени в Съюза;
- з) когато е възможно, приблизителна оценка на броя на пребиваващите в Съюза лица, които използват или инвестират в криптоактиви, издадени извън Съюза, както и разяснение относно наличието на данни във връзка с това;
- и) картографиране на географското местоположение и равнището на процедурите за познаване на клиента и комплексна проверка на клиента на нелицензираните борси, предоставящи услуги за криптоактиви на лица, пребиваващи в Съюза, включително броя на борсите без ясно седалище и броя на борсите в юрисдикции, включени в списъка на високо-рискови трети държави за целите на правилата на Съюза относно борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма или в списъка на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели, класифицирани по степен на спазване на подходящи процедури за познаване на клиента;

- й) дела на трансакциите с криптоактиви, които се извършват чрез доставчик на услуги за криптоактиви или нелицензиран доставчик на услуги или между физически лица, и техния обем;
- к) броя и стойността на измамите, измамните схеми, хакерските атаки, използването на криптоактиви за плащания във връзка с атаки със софтуер за изнудване, кражбите или загубите на криптоактиви, докладвани в Съюза, видовете измамническо поведение, броя на жалбите, получени от доставчици на услуги за криптоактиви и издатели на токени, обезпечени с активи, броя на жалбите, получени от компетентните органи, както и предмета на получените жалби;
- л) броя на жалбите, получени от доставчиците на услуги за криптоактиви, издателите и компетентните органи във връзка с невярна и подвеждаща информация, съдържаща се в бялата книга за криптоактива или в маркетинговите съобщения, включително чрез платформите на социалните медии;
- м) възможните подходи и варианти, основани на най-добрите практики и доклади на съответните международни организации, за намаляване на риска от заобикаляне на настоящия регламент, включително във връзка с предоставянето в Съюза на услуги за криптоактиви от субекти от трети държави без лиценз.

Компетентните органи предоставят на ЕОЦКП информацията, необходима за изготвянето на доклада. За целите на доклада ЕОЦКП може да поиска информация от правоприлагащите органи.

Член 142

Доклад за развитието в областта на криптоактивите

1. До 30 декември 2024 г. и след консултация с ЕБО и ЕОЦКП Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за развитието в областта на криптоактивите, по-специално относно въпроси, които не са отразени в настоящия регламент, придружен по целесъобразност от законодателно предложение.
2. Посоченият в параграф 1 доклад съдържа най-малко следното:
 - а) оценка на развитието на децентрализираното финансиране на пазарите на криптоактиви и на подходящото регулаторно третиране на децентрализираните системи за криптоактиви без издател или доставчик на услуги за криптоактиви, включително оценка на необходимостта и осъществимостта на регулирането на децентрализираното финансиране;
 - б) оценка на необходимостта от регулиране на предоставянето в заем и заемаването на криптоактиви и на осъществимостта му;
 - в) оценка на третирането на услугите, свързани с прехвърлянето на токени за електронни пари, когато не е разгледано при преразглеждането на Директива (ЕС) 2015/2366;
 - г) оценка на развитието на пазарите на криптоактиви, които са уникални и не са взаимнозаменяеми, и на подходящото регулаторно третиране на тези криптоактиви, включително оценка на необходимостта и осъществимостта на регулирането на предложителите на криптоактиви, които са уникални и не са взаимнозаменяеми, както и на доставчиците на услуги, свързани с такива криптоактиви.

Член 143

Преходни мерки

1. Членове 4 — 15 не се прилагат за публично предлагане на криптоактиви, приключило преди 30 декември 2024 г.
2. Чрез дерогация от дял II, по отношение на криптоактивите, различни от токени, обезпечени с активи, и токени за електронни пари, допуснати до търговия преди 30 декември 2024 г., се прилагат само следните изисквания:
 - а) членове 7 и 9 се прилагат за маркетинговите съобщения, публикувани след 30 декември 2024 г.;
 - б) операторите на платформи за търговия гарантират до 31 декември 2027 г., че в случаите, когато това се изисква от настоящия регламент, се изготвя, изпраща се уведомление за нея и се публикува бяла книга за криптоактива в съответствие с членове 6, 8 и 9 и се актуализира в съответствие с член 12.
3. Доставчиците на услуги за криптоактиви, които са предоставяли услугите си в съответствие с приложимото право преди 30 декември 2024 г., могат да продължат да предоставят услугите си до 1 юли 2026 г. или до получаването или отказа на лиценз по член 63, в зависимост от това кое от двете обстоятелства настъпи по-рано.

Държавите членки могат да решат да не прилагат преходния режим за доставчиците на услуги за криптоактиви, предвидена в първа алинея, или да намалят нейният срок, когато считат, че тяхната национална регулаторна рамка, приложима преди 30 декември 2024 г., е по-малко строга от настоящия регламент.

До 30 юни 2024 г. държавите членки уведомяват Комисията и ЕОЦКП дали са упражнили възможността, предвидена във втора алинея, и за срока на действие на преходния режим.

4. Издателите на токени, обезпечени с активи, различни от кредитни институции, които са издали такива токени в съответствие с приложимото право преди 30 юни 2024 г., могат да продължат тази дейност, докато получат лиценз или отказ за издаване на лиценз съгласно член 21, при условие че подадат заявление за лиценз преди 30 юли 2024 г.

5. Чрез дерогация от настоящия регламент кредитните институции, които са издали токени, обезпечени с активи, в съответствие с приложимото право преди 30 юни 2024 г., могат да продължат тази дейност до одобряването или отказа за одобряването на бялата книга за криптоактивите съгласно член 17, при условие че уведомят компетентния за тях орган съгласно параграф 1 от посочения член преди 30 юли 2024 г.

6. Чрез дерогация от членове 62 и 63 държавите членки могат да прилагат опростена процедура за заявленията за лиценз, подадени между 30 декември 2024 г. и 1 юли 2026 г. от субекти, които към 30 декември 2024 г. са били лицензирани съгласно националното право да предоставят услуги за криптоактиви. Компетентните органи гарантират, че глави 2 и 3 от дял V са спазени преди издаването на лиценз съгласно тези опростени процедури.

7. ЕБО упражнява надзорните си отговорности съгласно член 117 от датата на прилагане на делегираните актове, посочени в член 43, параграф 11.

Член 144

Изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010

В член 1, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1093/2010 първа алинея се заменя със следния текст:

„Органът действа в рамките на предоставените му с настоящия регламент правомощия и в рамките на приложното поле на Директива 2002/87/ЕО, Директива 2008/48/ЕО (*), Директива 2009/110/ЕО, Регламент (ЕС) № 575/2013 (**), Директива 2013/36/ЕС (***), Директива 2014/49/ЕС (****), Директива 2014/92/ЕС (*****), Директива (ЕС) 2015/2366 (*****), Регламент (ЕС) 2023/1114 (*****), на Европейския парламент и на Съвета, а също така — доколкото тези актове се прилагат за кредитните и финансовите институции и компетентните органи, които упражняват надзор над тях — в рамките на съответните части от Директива 2002/65/ЕО, включително на всички директиви, регламенти и решения, приети на основание на тези актове, и всеки друг правно обвързващ акт на Съюза, с който се възлагат задачи на Органа. Органът действа също така в съответствие с Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета (*****).“

(*) Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета (ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66).

(**) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

(***) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

(****) Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149).

(*****), Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 214).

(*****), Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

(*****), Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).

(*****), Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).“

Член 145

Изменение на Регламент (ЕС) № 1095/2010

В член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, първа алинея се заменя със следния текст:

„Органът действа в рамките на предоставените му с настоящия регламент правомощия и в рамките на приложното поле на директиви 97/9/ЕО, 98/26/ЕО, 2001/34/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/109/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*), Регламент (ЕО) № 1060/2009 и Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (**), Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета (***), Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета (****), а също така — доколкото тези актове се прилагат за дружествата, които предоставят инвестиционни услуги или за предприятията за колективно инвестиране, които предлагат на пазара своите дялове или акции, издателите или предложителите на криптоактиви, лицата, кандидатстващи за допускане до търговия, или доставчиците на услуги за криптоактиви и компетентните органи, които упражняват надзор над тях — в рамките на приложното поле на съответните части от директиви 2002/87/ЕО и 2002/65/ЕО, включително на всички директиви, регламенти и решения, приети на основание на тези актове, и всеки друг правно обвързващ акт на Съюза, с който се възлагат задачи на Органа.

(*) Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1).

(**) Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

(***) Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО (ОВ L 168, 30.6.2017 г., стр. 12).

(****) Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).“

Член 146

Изменение на Директива 2013/36/ЕС

В приложение I към Директива 2013/36/ЕС точка 15 се заменя със следното:

„15. Издаване на електронни пари, включително на токени за електронни пари, съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 7 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета (*).

16. Издаване на токени, обезпечени с активи, съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 6 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

17. Услуги за криптоактиви съгласно определението в член 3, параграф 1, точка 16 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

(*) Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).“

Член 147

Изменение на Директива (ЕС) 2019/1937

В част I.B от приложението към Директива (ЕС) 2019/1937 се добавя следната подточка:

„xxii) Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 40).“

Член 148

Транспониране на измененията на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937

1. Държавите членки приемат и публикуват до 30 декември 2024 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазването на членове 146 и 147.
2. Държавите членки съобщават на Комисията, ЕБО и ЕОЦКП текста на основните мерки от националното право, които приемат в областта, уредена с член 116.

Член 149

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Настоящият регламент се прилага от 30 декември 2024 г.
3. Чрез дерогация от параграф 2, дялове III и IV се прилагат от 30 юни 2024 г.
4. Чрез дерогация от параграфи 2 от и 3 настоящия член, член 2, параграф 5, член 3, параграф 2, член 6, параграфи 11 и 12, член 14, параграф 1, втора алинея, член 17, параграф 8, член 18, параграфи 6 и 7, член 19 параграфи 10 и 11, член 21, параграф 3, член 22, параграфи 6 и 7, член 31, параграф 5, член 32, параграф 5, член 34, параграф 13, член 35, параграф 6, член 36, параграф 4, член 38, параграф 5, член 42, параграф 4, член 43, параграф 11, член 45, параграфи 7 и 8, член 46, параграф 6, член 47, параграф 5, член 51, параграфи 10 и 15, член 60, параграфи 13 и 14, член 61, параграф 3, член 62, параграфи 5 и 6, член 63, параграф 11, член 66, параграф 6, член 68, параграф 10, член 71, параграф 5, член 72, параграф 5, член 76, параграф 16, член 81, параграф 15, член 82, параграф 2, член 84, параграф 4, член 88, параграф 4, член 92, параграфи 2 и 3, член 95, параграфи 10 и 11, член 96, параграф 3, член 97, параграф 1, член 103, параграф 8, член 104, параграф 8, член 105, параграф 7, член 107, параграфи 3 и 4, член 109, параграф 8, член 119, параграф 8, член 134, параграф 10, член 137, параграф 3 и член 139 се прилагат от 29 юни 2023 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 31 май 2023 година.

За Европейския парламент

Председател

R. METSOLA

За Съвета

Председател

P. KULLGREN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЕЛЕМЕНТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ СЪДЪРЖАТ В БЯЛАТА КНИГА ЗА КРИПТОАКТИВИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ТОКЕНИ, ОБЕЗПЕЧЕНИ С АКТИВИ, ИЛИ ОТ ТОКЕНИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ ПАРИ

Част А: Информация за предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия

1. Име/Наименование;
2. Правна форма;
3. Адрес на управление и седалище, когато са различни;
4. Дата на регистрация;
5. Идентификационен код на правния субект или друг идентификационен код, изискван съгласно приложимото национално право;
6. Телефонен номер за връзка и електронен адрес на предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, както и срока в дни, в който инвеститор, който се свързва с предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, чрез този телефонен номер или адрес на електронна поща, ще получи отговор;
7. Наименование на дружеството майка, когато е приложимо;
8. Самоличност, служебни адреси и длъжност на лицата, които са членове на ръководния орган на предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия;
9. Стопанска или професионална дейност на предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, и когато е приложимо, на неговото дружество майка;
10. Финансовото състояние на предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, през последните три години или, ако през тези три години предложителят или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, все още не са били установени — финансовото им състояние от датата на тяхната регистрация.

Финансовото състояние се оценява въз основа на обективен преглед на разгръщането на стопанската дейност на предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, и на резултатите от нея, както и на позицията му — за всяка година и междинен период, за които се изисква финансова информация, като се посочват и причините за съществени промени.

Прегледът представлява балансиран и изчерпателен анализ на разгръщането на стопанската дейност на предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия, и на резултатите от нея, както и на позицията му, и е съобразен с мащаба и сложността на дейността.

Част Б: Информация за издателя, ако е различен от предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия

1. Име/Наименование;
2. Правна форма;
3. Адрес на управление и седалище, когато са различни;
4. Дата на регистрация;
5. Идентификационен код на правния субект или друг идентификационен код, изискван съгласно приложимото национално право;
6. Наименование на дружеството майка, когато е приложимо;
7. Самоличност, служебни адреси и длъжност на лицата, които са членове на ръководния орган на издателя;
8. Стопанска или професионална дейност на издателя и, когато е приложимо, на неговото дружество майка.

Част В: Информация за оператора на платформата за търговия в случаите, когато изготвя бялата книга за криптоактива

1. Име/Наименование;
2. Правна форма;
3. Адрес на управление и седалище, когато са различни;
4. Дата на регистрация;
5. Идентификационен код на правния субект или друг идентификационен код, изискван съгласно приложимото национално право;
6. Наименование на дружеството майка, когато е приложимо;
7. Причината, поради която този оператор е изготвил бялата книга за криптоактива;
8. Самоличност, служебни адреси и длъжност на лицата, които са членове на ръководния орган на оператора;
9. Стопанска или професионална дейност на оператора и, когато е приложимо, на неговото дружество майка.

Част Г: Информация за проекта за криптоактива

1. Наименование на проекта за криптоактива и на криптоактивите, ако е различно от името/наименованието на заявителя или на лицето, кандидатствало за допускане до търговия, и абrevиатура или тикер;
2. Кратко описание на проекта за криптоактива;
3. Подробна информация за всички физически или юридически лица (включително служебни адреси или седалище на дружеството), които участват в изпълнението на проекта за криптоактиви, като консултанти, разработчици и доставчици на услуги за криптоактиви;
4. Когато проектът за криптоактиви се отнася за потребителски токени — основните характеристики на стоките или услугите, които предстои да бъдат разработени;
5. Информация за проекта за криптоактиви, по-специално на миналите и бъдещите етапи на проекта, и когато е приложимо, вече заделените ресурси за проекта;
6. Когато е приложимо, планирано използване на всякакви събрани средства или други криптоактиви.

Част Д: Информация за публичното предлагане на криптоактиви или за допускането им до търговия

1. Информация дали бялата книга се отнася за публично предлагане на криптоактиви или за допускане на криптоактиви до търговия;
2. Причините за публичното предлагане или за кандидатстване за допускането до търговия;
3. Когато е приложимо, размера, който публичното предлагане възнамерява да набере във средства или друг криптоактив, включително, когато е приложимо, минималните и максималните поставени цели на записването, определени за публичното предлагане на криптоактиви, и дали се приема свръхзаписване и как те биват разпределени;
4. Цена при издаване на публично предлаганите криптоактиви (в официална валута или други криптоактиви), всяка приложима такса за записване или методът, въз основа на който ще бъде определена цената „купува“;
5. Когато е приложимо, общия брой на криптоактивите, които ще бъдат предложени публично или допуснати до търговия;
6. Информация относно потенциалните държатели, за които е предназначено публичното предлагане на криптоактиви или допускането до търговия с такива криптоактиви, включително ограниченията по отношение на вида държатели на тези криптоактиви;

7. Изрично посочване на това дали купувачите, участващи в публичното предлагане на криптоактиви, ще могат да получат обратно своя депозит, ако минималната цел на записването не бъде постигната в края на публичното предлагане, ако те упражнят правото си на оттегляне, предвидено в член 13, или ако публичното предлагане бъде отменено, както и подробно описание на механизма за възстановяване на депозита, включително очаквания срок за приключването на това възстановяване;
8. Информация за различните фази на публично предлагане на криптоактивите, включително информация за отстъпката от покупната цена при по-ранно закупуване на криптоактивите (продажби преди публичното предлагане); При отстъпка от покупните цени за някои купувачи се обяснява защо покупните цени могат да са различни и се описва въздействието върху другите инвеститори;
9. Когато за публично предлагане е определен срок — срокът, през който могат да бъдат записани публично предлаганите криптоактиви;
10. Механизмите за защита на средствата или другите криптоактиви, посочени в член 10, по време на ограниченото във времето публично предлагане или по време на срока за оттегляне;
11. Методите на плащане за закупуване на предлаганите криптоактиви и методите на прехвърляне на стойността върху купувачите, когато имат право на възстановяване;
12. При публично предлагане — информация за правото на оттегляне, посочено в член 13;
13. Информация относно начина, по който закупените криптоактиви ще бъдат прехвърлени на държателите, и относно срока за прехвърлянето им;
14. Информация за техническите изисквания, които купувачът е задължен да изпълни, за да държи криптоактивите;
15. Когато е приложимо, наименованието на доставчика на услуги за криптоактиви, който отговаря за пласирането на криптоактивите, както и формата, под която се осъществява това пласиране (със или без твърд ангажимент);
16. Когато е приложимо, наименованието на платформата за търговия с криптоактиви, на която се кандидатства за допускане до търговия, и информация за това как инвеститорите могат да получат достъп до тези платформи за търговия и какви са свързаните с това разходи;
17. Разходите, свързани с публичното предлагане на криптоактиви;
18. Потенциални конфликти на интереси на лицата, участващи в публичното предлагането или допускането до търговия, възникващи във връзка с предлагането или допускането до търговия;
19. Правото, приложимо по отношение на публичното предлагане на криптоактивите, както и компетентния съд.

Част Е: Информация за криптоактивите

1. Видът на криптоактива, който ще се предлага публично или за който се кандидатства за допускане до търговия;
2. Описание на характеристиките, включително данните, необходими за класифицирането на бялата книга за криптоактива в регистъра, посочен в член 109, както е уточнено в съответствие с параграф 8 от същия член, и функциите на криптоактивите, които се предлагат публично или се допускат до търговия, включително информация за това кога се планира функциите да бъдат приложени.

Част Ж: Информация за правата и задълженията, свързани с криптоактивите

1. Описание на правата и задълженията, ако има такива, на купувача, както и процедурата и условията за упражняване на тези права;
2. Описание на условията, при които правата и задълженията могат да бъдат изменени;

3. Когато е приложимо, информация за бъдещо публично предлагане на криптоактиви от страна на издателя и за броя на криптоактивите, задържани от самия издател;
4. Когато публичното предлагане на криптоактиви или допускането им до търговия се отнася до потребителски токени — информация за качеството и количеството на стоките или услугите, до които дават достъп потребителските токени;
5. Когато публичното предлагане на криптоактиви или допускането им до търговия се отнася за потребителски токени — информация за начина, по който потребителските токени могат да бъдат обратно изкупени срещу стоките или услугите, с които са свързани;
6. Когато не се иска допускане до търговия — информация за начина и мястото на придобиване или продажба на криптоактивите след публичното предлагане;
7. Ограничения върху прехвърляемостта на криптоактивите, които се предлагат или допускат до търговия;
8. Когато по отношение на криптоактивите се прилагат протоколи за увеличаване или намаляване на тяхното предлагане в отговор на промени в търсенето — описание на начина, по който функционират тези протоколи;
9. Когато е приложимо, описание на схемите за защита на стойността на криптоактивите и на компенсационните схеми;
10. Правото, приложимо по отношение на криптоактивите, както и компетентния съд.

Част 3: Информация относно използваната технология

1. Информация за използваната технология, включително технологията на децентрализирания регистър, използваните протоколи и технически стандарти;
2. Когато е приложимо — механизма за консенсус;
3. Механизми за насърчаване на сигурни трансакции и съответните приложими такси;
4. Когато криптоактивите се издават, прехвърлят и съхраняват посредством технология на децентрализиран регистър, управляван от издателя, от предложителя или от трето лице, действащо от тяхно име — подробно описание на начина, по който функционира тази технология на децентрализиран регистър;
5. Информация за резултатите от одита на използваната технология, ако такъв одит е бил извършен.

Част И: Информация за рисковете

1. Описание на рисковете, свързани с публичното предлагане на криптоактиви или с допускането им до търговия;
 2. Описание на рисковете, свързани с издателя, ако е различен от предложителя или лицето, кандидатстващо за допускане до търговия;
 3. Описание на рисковете, свързани с криптоактивите;
 4. Описание на рисковете, свързани с изпълнението на проекта;
 5. Описание на рисковете, свързани с използваната технология, както и мерките за смекчаването им, ако има такива.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ЕЛЕМЕНТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ СЪДЪРЖАТ В БЯЛАТА КНИГА ЗА КРИПТОАКТИВА ЗА ТОКЕН, ОБЕЗПЕЧЕН С АКТИВИ

Част А: Информация за издателя на токена, обезпечен с активи

1. Име/Наименование;
2. Правна форма;
3. Адрес на управление и седалище, когато са различни;
4. Дата на регистрация;
5. Идентификационен код на правния субект или друг идентификационен код, изискван съгласно приложимото национално право;
6. Идентичност на дружеството майка, когато е приложимо;
7. Самоличност, служебни адреси и длъжност на лицата, които са членове на ръководния орган на издателя;
8. Стопанска или професионална дейност на издателя, и когато е приложимо, на неговото дружество майка;
9. Финансовото състояние на издателя през последните три години или, ако през тези три години той все още не е бил установен — финансовото състояние от датата на неговата регистрация.

Финансово състояние се оценява въз основа на обективен преглед на разгръщането на стопанската дейност на издателя и на резултатите от нея, както и на

Прегледът представлява балансиран и изчерпателен анализ на разгръщането на стопанската дейност на позицията му — за всяка година и междинен период, за които се изисква финансова информация, като се посочват и причините за съществени промени. издателя и на резултатите от нея, както и на позицията му, и е съобразен с мащаба и сложността на дейността.

10. Подробно описание на правилата за управление на издателя;
11. С изключение на издателите на токени, обезпечени с активи, които са освободени от изискването за лицензиране в съответствие с член 17 — подробна информация за лицензирането като издател на токен, обезпечен с активи, и наименование на компетентния орган, издал лиценза.

За кредитни институции — наименованието на компетентния орган на държавата членка по произход.

12. Ако издателят на токена, обезпечен с активи, издава и други криптоактиви или упражнява и дейности, свързани с други криптоактиви, това следва да бъде ясно посочено; издателят следва също така да посочи дали съществува някаква връзка между издателя и субекта, управляващ технологията на децентрализирания регистър, използвана за издаване на криптоактива, включително дали протоколите се прилагат или контролират от лице, което е тясно свързано с участниците в проекта.

Част Б: Информация за токена, обезпечен с активи

1. Наименование и абrevиатура или тикер на токена, обезпечен с активи;
2. Описание на характеристиките на токена, обезпечен с активи, включително данните, необходими за класифицирането на бялата книга за криптоактива в регистъра, посочен в член 109, както е уточнено в съответствие с параграф 8 от същия член;
3. Подробна информация за всички физически или юридически лица (включително служебни адреси или седалище на дружеството), които участват в приваждането в действие на токена, обезпечен с активи, като консултанти, разработчици и доставчици на услуги за криптоактиви;

4. Описание на ролята, отговорностите и отчетността на субектите — трети лица, посочени в член 34, параграф 5, първа алинея, буква з);
5. Информация за плановете за токените, обезпечени с активи, включително описание на миналите и бъдещите етапни цели, и когато е приложимо, вече разпределените ресурси.

Част В: Информация относно публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, или за допускането му до търговия

1. Информация дали бялата книга за криптоактива се отнася до публичното предлагане на токена, обезпечен с активи, или до допускането му до търговия;
2. Когато е приложимо, размера, който публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, възнамерява да набере в средства или в друг криптоактив, включително, когато е приложимо, минималните и максималните поставени цели на записването, определени за публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, и дали се приема свръхзаписване и как те биват разпределени;
3. Когато е приложимо, общият брой на единиците на токена, обезпечен с активи, който ще бъде предложен или допуснат до търговия;
4. Информация относно потенциалните държатели, за които е предназначено публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, или допускането до търговия с такъв токен, обезпечен с активи, включително ограниченията по отношение на вида държатели на такъв токен, обезпечен с активи;
5. Изрично посочване на това дали купувачите, участващи в публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, ще могат да получат обратно своя депозит, ако минималната цел на записването не бъде постигната в края на публичното предлагане, включително очаквания срок за приключването на това възстановяване; последиците от надхвърляне на максималната цел за записването следва да бъдат изрично посочени;
6. Информация за различните етапи на публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, включително информация за отстъпката от покупната цена при по-ранно закупуване на токена, обезпечен с активи (продажби преди публичното предлагане), и, в случай на отстъпка от покупната цена за някои купувачи — обяснение защо покупните цени може да са различни, както и описание на въздействието върху другите инвеститори;
7. Когато за публично предлагане е определен срок — периодът, през който могат да бъдат записани публично предлаганите криптоактиви;
8. Методите на плащане за закупуване и за обратно изкупуване на предлагания токен, обезпечен с активи;
9. Информация за начина, по който закупения токен, обезпечен с активи, ще бъде прехвърлен на държателите, и относно срока за прехвърлянето му;
10. Информация за техническите изисквания, които купувачът е задължен да изпълни, за да държи токена, обезпечен с активи;
11. Когато е приложимо, наименованието на доставчика на услуги за криптоактиви, който отговаря за пласирането на токени, обезпечени с активи, както формата, под която се осъществява това пласиране (със или без твърд ангажи-мент);
12. Когато е приложимо, наименованието на платформата за търговия с криптоактиви, на която се кандидатства за допускане до търговия, и информация за това как инвеститорите могат да получат достъп до тези платформи за търговия и какви са свързаните с това разходи;
13. Разходите, свързани с публичното предлагане на токена, обезпечен с активи;
14. Потенциални конфликти на интереси на лицата, участващи в публичното предлагане или допускането до търговия, възникващи във връзка с предлагането или допускането до търговия;
15. Правото, приложимо по отношение на публичното предлагане на токена, обезпечен с активи, както и компетентния съд.

Част Г: Информация относно правата и задълженията, свързани с токена, обезпечен с активи;

1. Описание на характеристиките и функциите на криптоактива, обезпечен с активи, които се предлагат публично или се допускат до търговия, включително информация за това кога се планира функциите да бъдат приложени;
2. Описание на правата и задълженията, ако има такива, на купувача, както и процедурата и условията за упражняване на тези права;
3. Описание на условията, при които правата и задълженията могат да бъдат изменени;
4. Когато е приложимо, информация за бъдещо публично предлагане на токена, обезпечен с активи, от страна на издателя и за броя на единиците на токена, обезпечен с активи, задържани от самия издател;
5. Когато не се иска допускане до търговия — информация за начина и мястото на придобиване или продажба на токена, обезпечен с активи, след публичното предлагане;
6. Всички ограничения относно прехвърляемостта на токена, обезпечен с активи, който се предлага или допуска до търговия;
7. Когато по отношение на токена, обезпечен с активи, се прилагат протоколи за увеличаване или намаляване на неговото предлагане в отговор на промени в търсенето — описание на начина, по който функционират тези протоколи;
8. Когато е приложимо, описание на схемите за защита на стойността на токените, обезпечени с активи, и компенсационните схеми;
9. Информация относно естеството и приложимостта на правата, включително постоянните права на обратно изкупуване и всякакви вземания, които държателите и всяко юридическо или физическо лице, посочени в член 39, параграф 2, могат да имат към издателя, включително информация за начина, по който тези права ще бъдат третираны в случай на производства по несъстоятелност, информация за това дали различните права се разпределят между различни държатели и недискриминационните причини за такова различно третиране;
10. Подробно описание на вземането, което токенът, обезпечен с активи, представлява за държателите, включително:
 - а) описанието на всеки служещ за обезпечение актив и специфицираните дялове на всеки от тези активи;
 - б) връзката между стойността на служещите за обезпечение активи и размера на вземането и резерва от активи; и
 - в) описание как се извършва справедлива и прозрачна оценка на елементите на вземането, като в него се посочват, когато е уместно, независими лица;
11. Когато е приложимо, информация за мерките, въведени от издателя с цел гарантиране на ликвидността на токена, обезпечен с активи, включително наименованието на субектите, отговарящи за гарантирането на ликвидността;
12. Данните за контакт за подаване на жалби и описание на процедурите за разглеждане на жалби, както и на механизмите за уреждане на спорове или процедурите за правна защита, установени от издателя на токена, обезпечен с активи;
13. Описание на правата на държателите, когато издателят не е в състояние да изпълни задълженията си, включително при несъстоятелност;
14. Описание на правата в контекста на изпълнението на плана за възстановяване;
15. Описание на правата в контекста на изпълнението на плана за обратно изкупуване;
16. Подробна информация относно начина на обратно изкупуване на токена, обезпечен с активи, включително дали държателят ще може да избира формата на обратното изкупуване, формата на прехвърлянето или официалната валута на обратното изкупуване;
17. Правото, приложимо по отношение на токена, обезпечен с активи, както и компетентния съд.

Част Д: Информация относно използваната технология

1. Информация за използваната технология, включително технологията на децентрализирания регистър, както и използваните протоколи и технически стандарти, които дават възможност токени, обезпечени с активи, да бъдат държани, съхранявани и прехвърляни;
2. Когато е приложимо — механизмът за консенсус;
3. Механизми за насърчаване на сигурни трансакции и съответните приложими такси;
4. Когато токена, обезпечен с активи, се издава, прехвърля и съхранява посредством технология на децентрализиран регистър, управляван от издателя или от трето лице, действащо от името на издателя — подробно описание на начина, по който функционира тази технология на децентрализирания регистър;
5. Информация за резултатите от одита на използваната технология, ако такъв одит е бил извършен.

Част Е: Информация за рисковете

1. Основните рискове, свързани с резерва от активи, когато издателят не е в състояние да изпълни задълженията си;
2. Описание на рисковете, свързани с издателя на токен, обезпечен с активи;
3. Информация относно рисковете, свързани с публичното предлагане на токен, обезпечен с активи, или за допускането му до търговия;
4. Описание на рисковете, свързани с токените, обезпечени с активи, и по-специално относно активите, които служат за обезпечение;
5. Описание на рисковете, свързани с привеждането в действие на проекта за токен обезпечен с активи;
6. Описание на рисковете, свързани с използваната технология, както и мерките за смекчаването им, ако има такива.

Част Ж: Информация относно резерва от активи

1. Подробно описание на механизма, с който се цели привеждане в съответствие на стойността на резерва от активи с вземанията, свързани с токена, обезпечени с активи, включително правните и техническите аспекти;
 2. Подробно описание на резерва от активи и на неговия състав;
 3. Подробно описание на механизмите за издаване и обратно изкупване на токените, обезпечени с активи;
 4. Информация за това дали част от резервните активи се инвестират, и когато е приложимо, описание на инвестиционната политика по отношение на тези резервни активи;
 5. Описание на договореностите относно попечителство на резервните активи, включително тяхното отделяне, и наименованието на доставчиците на услуги за криптоактиви, предоставящи попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, кредитните институции или инвестиционните посредници, назначени като попечители на резервните активи.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ЕЛЕМЕНТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ СЪДЪРЖАТ В БЯЛАТА КНИГА ЗА КРИПТОАКТИВА ЗА ТОКЕН ЗА ЕЛЕКТРОННИ ПАРИ

Част А: Информация за издателя на токена за електронни пари

1. Име/Наименование;
2. Правна форма;
3. Адрес на управление и седалище, когато са различни;
4. Дата на регистрация;
5. Идентификационен код на правния субект, или друг идентификационен код, изискван съгласно приложимото национално право;
6. Телефонен номер за контакт и електронен адрес на издателя, както и срока в дни, в който инвеститор, който се свързва с издателя чрез този телефонен номер или адрес на електронна поща, ще получи отговор;
7. Идентичност на дружеството майка, когато е приложимо;
8. Самоличност, служебни адреси и длъжност на лицата, които са членове на ръководния орган на издателя;
9. Стопанска или професионална дейност на издателя, и когато е приложимо, на неговото дружество майка;
10. Потенциални конфликти на интереси;
11. Ако издателят на токена за електронни пари издава и други криптоактиви или упражнява и други дейности, свързани с криптоактиви, това следва да бъде ясно посочено; издателят следва също така да посочи дали съществува връзка между издателя и субекта, управляващ технологията на децентрализирания регистър, използвана за издаване на криптоактива, включително дали протоколите се прилагат или контролират от лице, което е тясно свързано с участници в проекта;
12. Финансовото състояние на издателя за последните три години, или, ако през последните три години той все още не е бил установен — информация за финансовото му състояние от датата на неговата регистрация.

Финансово състояние се оценява въз основа на обективен преглед на разгръщането на стопанската дейност на издателя и на резултатите от нея, както и на позицията му — за всяка година и междинен период, за които се изисква финансова информация, като се посочват и причините за съществени промени.

Прегледът представлява балансиран и изчерпателен анализ на разгръщането на стопанската дейност на издателя и на резултатите от нея, както и на позицията му, и е съобразен с мащаба и сложността на дейността;

13. С изключение на издателите на токени за електронни пари, които са освободени от изискването за лицензиране в съответствие с член 48, параграфи 4 и 5 — подробна информация за лицензирането като издател на токен за електронни пари и наименование на компетентния орган, издал лиценза.

Част Б: Информация за токена за електронни пари

1. Наименование и абrevиатура;
2. Описание на характеристиките на токена за електронни пари, включително данните, необходими за класифицирането на бялата книга за криптоактива в регистъра, посочен в член 109, както е уточнено в съответствие с параграф 8 от същия член;
3. Подробна информация за всички физически или юридически лица (включително служебни адреси и/или седалище на дружеството), които участват в проектирането и разработването, като консултанти, разработчици и доставчици на услуги за криптоактиви.

Част В: Информация относно публичното предлагане на токена за електронни пари или за допускането му до търговия

1. Информация дали бялата книга за криптоактива се отнася до публично предлагане на токена за електронни пари или до допускането му до търговия;
2. Когато е приложимо, общия брой на единиците на токена за електронни пари, които ще бъдат предложени публично или допуснати до търговия;
3. Когато е приложимо, наименованието на платформите за търговия на криптоактиви, на които се кандидатства за допускане до търговия с токена за електронни пари;
4. Правото, приложимо по отношение на публичното предлагане на токена за електронни пари, както и компетентния съд.

Част Г: Информация за правата и задълженията, свързани с токените за електронни пари

1. Подробно описание на правата и задълженията, ако има такива, на държателя на токена за електронни пари, включително правото на обратно изкупуване по номинална стойност, както и процедурата и условията за упражняване на тези права;
2. Описание на условията, при които правата и задълженията могат да бъдат изменени;
3. Описание на правата на държателите, когато издателят не е в състояние да изпълни задълженията си, включително при несъстоятелност;
4. Описание на правата в контекста на изпълнението на плана за възстановяване;
5. Описание на правата в контекста на изпълнението на плана за обратно изкупуване;
6. Данните за контакт за подаване на жалби и описание на процедурите за разглеждане на жалби, както и на механизмите за уреждане на спорове или процедурите за правна защита, установени от издателя на токена за електронни пари;
7. Когато е приложимо, описание на схемите за защита на стойността на криптоактивите и на компенсационните схеми;
8. Правото, приложимо по отношение на токена за електронни пари, както и компетентния съд.

Част Д: Информация относно използваната технология

1. Информация за използваната технология, включително технологията на децентрализирания регистър, както и използваните протоколи и технически стандарти, които дават възможност токени за електронни пари да бъдат държани, съхранявани и прехвърляни;
2. Информация за техническите изисквания, които купувачът трябва да изпълни, за да придобие контрол върху токена за електронни пари;
3. Когато е приложимо — механизмът за консенсус;
4. Механизми за насърчаване на сигурни трансакции и съответните приложими такси;
5. Когато токенът за електронни пари се издава, прехвърля и съхранява посредством технология на децентрализиран регистър, управляван от издателя или от трето лице, действащо от негово име — подробно описание на начина, по който функционира тази технология на децентрализиран регистър;
6. Информация за резултатите от одита на използваната технология, ако такъв одит е бил извършен.

Част Е: Информация за рисковете

1. Описание на рисковете, свързани с издателя на токена за електронни пари;
 2. Описание на рисковете, свързани с токена за електронни пари;
 3. Описание на рисковете, свързани с използваната технология, както и мерките за смекчаването им, ако има такива.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

МИНИМАЛНИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИТЕ НА УСЛУГИ ЗА КРИПТОАКТИВИ

Доставчици на услуги за криптоактиви	Вид услуги за криптоактиви	Минимални капиталови изисквания съгласно член 67, параграф 1, буква а)
Клас 1	Доставчик на услуги за криптоактиви, лицензиран за предоставяне на следните услуги за криптоактиви: — изпълнение на нареждания от името на клиенти; — пласиране на криптоактиви; — предоставяне на услуги за прехвърляне на криптоактиви от името на клиенти; — получаване и предаване на нареждания, свързани с криптоактиви, от името на клиенти; — предоставяне на съвет относно криптоактивите; и/или — предоставяне на управление на портфейл от криптоактиви	50 000 EUR
Клас 2	Доставчик на услуги за криптоактиви, лицензиран за предоставяне на услуги за криптоактиви от клас 1, както и: — предоставяне на попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти; — обмен на криптоактиви срещу средства; и/или — обмен на криптоактиви срещу други криптоактиви.	125 000 EUR
Клас 3	Доставчик на услуги за криптоактиви, лицензиран за предоставяне на услуги за криптоактиви от клас 2, както и: — управление на платформа за търговия с криптоактиви.	150 000 EUR

ПРИЛОЖЕНИЕ V

СПИСЪК НА НАРУШЕНИЯТА, ПОСОЧЕНИ В ДЯЛОВЕ III И VI, ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИЗДАТЕЛИТЕ НА ЗНАЧИМИ ТОКЕНИ, ОБЕЗПЕЧЕНИ С АКТИВИ

1. Издателят нарушава член 22, параграф 1, ако за всеки значим токен, обезпечен с активи, при чието издаване стойността е по-голяма от 100 000 000 EUR, не докладва на ЕБО на всеки три месеца информацията, посочена в първа алинея, букви а) — г) от посочения параграф.
2. Издателят нарушава член 23, параграф 1, ако не спре издаването на значим токен, обезпечен с активи, при достигане на праговете, предвидени в същия параграф, или ако не представи на ЕБО в рамките на 40 работни дни от достигането на тези прагове план за гарантиране, че очакваният тримесечен среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите се поддържат под тези прагове.
3. Издателят нарушава член 23, параграф 4, ако не спазва измененията на плана, посочени в параграф 1, буква б) от същия член, както се изисква от ЕБО.
4. Издателят нарушава член 25, ако не уведоми ЕБО за всяко планирано изменение в своя бизнес модел, което е вероятно да окаже съществено влияние върху решението за покупка на съществуващи или потенциални държатели на значими токени, обезпечени с активи, или ако не опише такова изменение в бялата книга за криптоактива.
5. Издателят нарушава член 25, ако не изпълни мярката, изискана от ЕБО в съответствие с член 25, параграф 4.
6. Издателят нарушава член 27, параграф 1, ако не действа почтено, безпристрастно и професионално.
7. Издателят нарушава член 27, параграф 1, ако не комуникира с държателите и потенциалните държатели на значимия токен, обезпечен с активи, по безпристрастен, ясен и неподвеждащ начин.
8. Издателят нарушава член 27, параграф 2, ако не действа в интерес на държателите на значимия токен, обезпечен с активи, или като предоставя преференциално третиране на определени държатели, без това да е оповестено в изготвената от издателя бяла книга за криптоактива или, ако е приложимо, в маркетинговите съобщения.
9. Издателят нарушава член 28, ако не публикува на своя уебсайт одобрената бяла книга за криптоактива, както е посочено в член 21, параграф 1, и когато е приложимо, изменената бяла книга за криптоактива, както е посочено в член 25.
10. Издателят нарушава член 28, ако не осигури публична достъпност на бялата книга за криптоактива до началната дата на публичното предлагане на значимия токен, обезпечен с активи, или допускането на този токен до търговия.
11. Издателят нарушава член 28, ако не гарантира, че бялата книга за криптоактива, и ако е приложимо, изменената бяла книга за криптоактива, остават на разположение на уебсайта му за целия период, през който значимия токен, обезпечен с активи, се държи публично.
12. Издателят нарушава член 29, параграфи 1 и 2, ако публикува маркетингови съобщения, свързани с публичното предлагане на значим токен, обезпечен с активи, или с допускането до търговия с такъв значим токен, обезпечен с активи, който не отговаря на изискванията, посочени в параграф 1, букви а) — г) и параграф 2 от същия член.
13. Издателят нарушава член 29, параграф 3, ако не публикува маркетингови съобщения и всякакви промени в тях на своя уебсайт.
14. Издателят нарушава член 29, параграф 5, ако при поискване не уведоми ЕБО за маркетинговите съобщения.

15. Издателят нарушава член 29, параграф 6, ако разпространява маркетингови съобщения преди публикуването на бялата книга за криптоактива.
16. Издателят нарушава член 30, параграф 1, ако не оповестява на своя уебсайт по ясен, точен и прозрачен начин на обществено и лесно достъпно място размера на значимия токен, обезпечен с активи, които са в обращение, и стойността и състава на резерва от активи, посочен в член 36, или ако не актуализира изискваната информация поне веднъж месечно.
17. Издателят нарушава член 30, параграф 2, ако не публикува във възможно най-кратък срок на публично и лесно достъпно място на своя уебсайт кратко, ясно, точно и прозрачно резюме на одитния доклад, както и пълния и нередактиран одитен доклад във връзка с резерва от активи, посочен в член 36.
18. Издателят нарушава член 30, параграф 3, ако във възможно най-кратък срок не оповести на публично и лесно достъпно място на своя уебсайт по ясен, точен и прозрачен начин всяко обстоятелство, което оказва или има вероятност да окаже значително въздействие върху стойността на значимия токен, обезпечен с активи, или върху резерва от активи, посочен в член 36.
19. Издателят нарушава член 31, параграф 1, ако не въведе и не поддържа ефективни и прозрачни процедури за своевременно, обективно и последователно разглеждане на жалби, получени от държателите на значимия токен, обезпечен с активи, и от други заинтересовани лица, включително сдружения на потребители, които представляват държатели на значими токени, обезпечени с активи, и ако не публикува описания на тези процедури или, когато значимият токен, обезпечен с активи, се разпространява изцяло или частично чрез субекти — трети лица, ако не въведе процедури и за улесняване на разглеждането на жалби между държателите и субекти — трети лица, както е посочено в член 34, параграф 5, първа алинея, буква з).
20. Издателят нарушава член 31, параграф 2, ако не осигури на държателите на значимия токен, обезпечен с активи, възможност за безплатно подаване на жалби.
21. Издателят нарушава член 31, параграф 3, ако не изготви и не предостави на държателите на значимия токен, обезпечени с активи, образец за подаване на жалби и ако не съхранява информация за всички получени жалби и за предприетите в отговор мерки.
22. Издателят нарушава член 31, параграф 4, ако не разгледа всички жалби своевременно и обективно или ако не съобщи резултатите от разглеждането им на държателите на значимия токен, обезпечен с активи, в разумен срок.
23. Издателят нарушава член 32, параграф 1, ако не прилага и поддържа ефективни политики и процедури за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси между самия издател и неговите акционери или членове, между самия издател и всеки акционер или член, който има, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие в него, между самия издател и членовете на неговия ръководен орган, между самия издател и неговите служители, между самия издател и държателите на значимия токен, обезпечен с активи, или между самия издател и всяко трето лице, изпълняващо някоя от функциите, посочени в член 34, параграф 5, първа алинея, буква з).
24. Издателят нарушава член 32, параграф 2, ако не вземе всички подходящи мерки за установяване, предотвратяване, управление и оповестяване на конфликти на интереси, свързани с управлението и инвестирането на резерва от активи, посочен в член 36.
25. Издателят нарушава член 32, параграфи 3 и 4, ако не е оповестил на видно място на своя уебсайт пред държателите на значимия токен, обезпечен с активи, общия характер и източниците на конфликтите на интереси, както и предприетите мерки за смекчаването на този риск, или не я е оповестил с необходимата прецизност, така че потенциалните държатели на значимия токен, обезпечен с активи, да могат да вземат информирано решение за закупуване на този токен.

26. Издателят нарушава член 33, ако не уведоми незабавно ЕБО за промени в състава на ръководния си орган или ако не предостави на ЕБО цялата необходима информация за оценка на спазването на член 34, параграф 2.
27. Издателят нарушава член 34, параграф 1, ако не разполага с надеждни правила за управление, включващи ясна организационна структура с добре определена, прозрачна и последователна йерархия на отговорностите, ефективни процеси за определяне, управление, мониторинг и докладване на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен, както и с адекватни механизми за вътрешен контрол, в т.ч. надеждни административни и счетоводни процедури.
28. Издателят нарушава член 34, параграф 2, ако членовете на неговия ръководен орган не се ползват с достатъчно добра репутация или не притежават подходящите знания, умения и опит, поотделно или заедно, за да изпълняват задълженията си, или ако не докажат, че могат да отделят достатъчно време за ефективното изпълнение на своите задължения.
29. Издателят нарушава член 34, параграф 3, ако ръководният му орган не оценява или не прави периодичен преглед на ефективността на въведените правила и процедури на политиката за спазване на глави 2, 3, 5 и 6 от дял III или ако не предприема подходящи мерки за отстраняване на евентуалните недостатъци в това отношение.
30. Издателят нарушава член 34, параграф 4, ако има акционери или членове, пряко или непряко с квалифицирано дялово участие, които не се ползват с достатъчно добра репутация.
31. Издателят нарушава член 34, параграф 5, ако не въведе политики и процедури, които да бъдат достатъчно ефективни, за да осигурят спазването на изискванията на настоящия регламент, по-специално, ако не въведе, не поддържа и не прилага нито една от политиките и процедурите, посочени в член 34, параграф 5, първа алинея, букви а) — к) от посочения параграф.
32. Издателят нарушава член 34, параграф 5, ако не сключи договорни споразумения със субектите — трети лица, посочени в първа алинея, буква з) от посочения параграф, в които се определят ролите, отговорностите, правата и задълженията както на издателя, така и на заинтересования субект — трето лице, или ако не посочи по недвусмислен начин избора на приложимо право.
33. Издателят нарушава член 34, параграф 6, освен ако не е започнал изпълнението на план, както е посочено в член 47, ако не използва подходящи и пропорционални системи, ресурси или процедури, с които да гарантира непрекъснатото и редовно изпълнение на своите услуги и дейности, и ако не поддържа всички свои системи и протоколи за сигурен достъп в съответствие с подходящите стандарти на Съюза.
34. Издателят нарушава член 34, параграф 7, ако не представи за одобрение на ЕБО план за прекратяване на предоставянето на услуги и дейности.
35. Издателят нарушава член 34, параграф 8, ако не установи източниците на оперативни рискове и не сведе до минимум тези рискове чрез разработването на подходящи системи, проверки и процедури.
36. Издателят нарушава член 34, параграф 9, ако не разработи политика и планове за непрекъснатост на дейността, за да гарантира в случай на прекъсване на работата на неговите системи и процедури на ИКТ запазването на най-важните данни и функции и поддържането на своите дейности, или, когато това не е възможно, своевременното възстановяване на тези данни и функции и бързото възобновяване на неговите дейности.
37. Издателят нарушава член 34, параграф 10, ако не разполага с механизми за вътрешен контрол и с ефективни процедури за управление на риска, включително ефективни контролни и защитни механизми за управление на системите на ИКТ съгласно изискванията в Регламент (ЕС) 2022/2554.
38. Издателят нарушава член 34, параграф 11, ако не разполага със системи и процедури, които са подходящи за гарантиране на наличността, автентичността, цялостността и поверителността на данните, както се изисква съгласно Регламент (ЕС) 2022/2554 и в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.

39. Издателят нарушава член 34, параграф 12, ако не гарантира, че издателят редовно е одитиран от независими одитори.
40. Издателят нарушава член 35, параграф 1, ако не разполага във всеки един момент със собствен капитал, равен най-малко на най-високия от посочените в член 35, параграф 1, буква а) или в) от посочения параграф или в член 45, параграф 5.
41. Издателят нарушава член 35, параграф 2 от настоящия регламент, ако собствените му средства не се състоят от елементите на базовия капитал от първи ред и от инструментите, посочени в членове 26 — 30 от Регламент (ЕС) № 575/2013, след пълното приспадане, по силата на член 36 от посочения регламент, без да се прилагат освобождаванията от прага, посочени в член 46, параграф 4 и член 48 от същия регламент.
42. Издателят нарушава член 35, параграф 3, ако не спази изискването на ЕБО да притежава по-голям собствен капитал след оценката, направена в съответствие с букви а) — ж) от посочения параграф.
43. Издателят нарушава член 35, параграф 5, ако не провежда редовно стрес тестове, при които се вземат предвид сценарии за тежки, но реалистични финансови сътресения, например лихвени шокове, както и за нефинансови сътресения, например оперативен риск.
44. Издателят нарушава член 35, параграф 5, ако не спазва изискването на ЕБО да притежава по-голям собствен капитал въз основа на резултатите от стрес тестовите.
45. Издателят нарушава член 36, параграф 1, ако не създаде резерв от активи и не поддържа този резерв във всеки един момент.
46. Издателят нарушава член 36, параграф 1, ако не гарантира, че резервът от активи е съставен и управляван по такъв начин, че рисковете, свързани с активите, които служат за обезпечение на значимия токен, обезпечен с активи, са покрити.
47. Издателят нарушава член 36, параграф 1, ако не гарантира, че резервът от активи е съставен и управляван по такъв начин, че да бъдат отстранени ликвидните рискове, свързани с постоянните права на обратно изкупуване от страна на държателите.
48. Издателят нарушава член 36, параграф 3, ако не гарантира, че резервът от активи е оперативно отделен от имуществото на издателя и от резерва от активи на други обезпечени с активи токени.
49. Издателят нарушава член 36, параграф 6, ако ръководният му орган не осигурява ефективно и предпазливо управление на резерва от активи.
50. Издателят нарушава член 36, параграф 6, ако не гарантира, че издаването и обратното изкупуване на значимия токен, обезпечен с активи, винаги се съпътства от съответно увеличаване или намаляване на резерва от активи.
51. Издателят нарушава член 36, параграф 7, ако не определи общата стойност на резерва от активи, като използва пазарните цени, или ако не поддържа общата му стойност винаги най-малко равна на общата стойност на вземанията към издателя от държателите на значимия токен, обезпечен с активи, който е в обращение.
52. Издателят нарушава член 36, параграф 8, ако не прилага ясна и подробна политика, описваща механизма за стабилизиране на значимия токен, обезпечен с активи, която отговаря на условията, определени в букви а) — ж) от посочения параграф.
53. Издателят нарушава член 36, параграф 9, ако не възлага провеждането на независим одит на резерва от активи на всеки шест месеца, считано от датата на издаване на лиценза му или от датата на одобряване на бялата книга за криптоактива съгласно член 17.
54. Издателят нарушава член 36, параграф 10, ако не уведоми ЕБО за резултата от одита в съответствие с посочения параграф или ако не публикува резултата от одита в срок до две седмици от датата на уведомяване на ЕБО.

55. Издателят нарушава член 37, параграф 1, ако не установи, поддържа или прилага политики, процедури и договорни споразумения във връзка с попечителството, чрез които във всеки един момент се гарантира, че условията, изброени в първа алинея, букви а) — д) от посочения параграф, са изпълнени.
56. Издателят нарушава член 37, параграф 2, ако при издаването на два или повече значими токена, обезпечени с активи, няма налична политика за попечителство за всяка група от резерви от активи.
57. Издателят нарушава член 37, параграф 3, ако не гарантира, че резервните активи се отдават под попечителство на доставчик на услуги за криптоактиви, предоставящ попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, на кредитна институция или на инвестиционен посредник в срок до пет работни след датата на издаването на значимия токен, обезпечен с активи.
58. Издателят нарушава член 37, параграф 4, ако не си служи с необходимите умения, грижа и старание при подбора, определянето и прегледа на доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, определени за попечители на резервните активи, или ако не гарантира, че попечителят е юридическо лице, различно от издателя.
59. Издателят нарушава член 37, параграф 4, ако не гарантира, че доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, определени за попечители на резервните активи, разполагат с необходимия експертен опит и пазарна репутация, за да действат като попечители на тези резервни активи.
60. Издателят нарушава член 37, параграф 4, ако не гарантира в договорните споразумения с попечителите, че държаните под попечителство резервни активи са защитени срещу претенции от страна на кредиторите на попечителите.
61. Издателят нарушава член 37, параграф 5, ако не определи в политиките и процедурите за попечителство критериите за подбор на определените за попечители на резервните активи доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции или инвестиционни посредници или ако не определи процедура за преглед на така определените попечители.
62. Издателят нарушава член 37, параграф 5, ако не прави редовно преглед на определените за попечители на резервните активи доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции или инвестиционни посредници, ако не оценява експозициите си към тези попечители или ако не осъществява текущ мониторинг на финансовото състояние на тези попечители.
63. Издателят нарушава член 37, параграф 6, ако не гарантира, че попечителството на резервните активи се извършва в съответствие с първа алинея, букви а) — г) от посочения параграф.
64. Издателят нарушава член 37, параграф 7, ако не е определил доставчик на услуги за криптоактиви, кредитна институция или инвестиционен посредник за попечител на резервните активи, което се доказва чрез договорно споразумение, или ако не регулира посредством такова договорно споразумение потока от информация, необходима, за да могат издателят на значимия токен, обезпечен с активи, доставчикът на услуги за криптоактиви, кредитната институция и инвестиционният посредник да изпълняват функциите си на попечители.
65. Издателят нарушава член 38, параграф 1, ако инвестира резерва от активи в продукти, които не са високоликвидни финансови инструменти с минимален пазарен риск, кредитен риск и риск от концентрация, или ако инвестициите не могат да бъдат ликвидирани бързо при минимален неблагоприятен ефект върху цената.
66. Издателят нарушава член 38, параграф 3, ако не държи под попечителство, в съответствие с член 37, финансовите инструменти, в които се инвестира резервът от активи.
67. Издателят нарушава член 38, параграф 4, ако не поема всички печалби и загуби, както и всички рискове от контрагента или оперативни рискове, произтичащи от инвестирането на резерва от активи.

68. Издателят нарушава член 39, параграф 1, ако не разработи, поддържа и прилага ясни и подробни политики и процедури по отношение на постоянните права на обратно изкупуване на държателите на значимия токен, обезпечен с активи.
69. Издателят нарушава член 39, параграфи 1 и 2, ако не гарантира на държателите на значимия токен, обезпечен с активи, постоянни права на обратно изкупуване в съответствие с посочените параграфи, и ако не установи политика по отношение на тези постоянни права на обратно изкупуване, която отговаря на условията, изброени в член 39, параграф 2, първа алинея, букви а) — д).
70. Издателят нарушава член 39, параграф 3, ако налага такси в случай на обратно изкупуване на значимия токен, обезпечен с активи.
71. Издателят нарушава член 40, ако предостави лихва във връзка със значимия токен, обезпечен с активи.
72. Издателят нарушава член 45, параграф 1, ако не приеме, приложи и поддържа политика за възнагражденията, която насърчава надеждното и ефективно управление на риска на издателите на значими токени, обезпечени с активи, и не създава предпоставки за облекчаване на стандартите за управление на риска.
73. Издателят нарушава член 45, параграф 2, ако не гарантира, че неговият значим токен, обезпечен с активи, може да бъде отдаден под попечителство на различни доставчици на услуги за криптоактиви, лицензирани за предоставяне на попечителството и администрирането на криптоактиви от името на клиенти при обективни, разумни и недискриминационни условия.
74. Издателят нарушава член 45, параграф 3, ако не извършва оценка или мониторинг на нуждите от ликвидност, необходима за посрещането на исканията за обратно изкупуване на значимия токен, обезпечен с активи от страна на неговите държатели.
75. Издателят нарушава член 45, параграф 3, ако не въведе, поддържа или прилага политика и процедури за управление на ликвидността или ако не гарантира с тази политика и процедури, че резервните активи са с устойчив ликвиден профил, който дава възможност на издателя на значимия токен, обезпечен с активи, да продължи да осъществява дейността си нормално, включително в ситуации на сътресения по отношение на ликвидността.
76. Издателят нарушава член 45, параграф 4, ако не провежда редовно стрес тестове за ликвидност или ако не увеличи изискванията за ликвидност, ако ЕБО поиска това въз основа на резултатите от тези тестове.
77. Издателят нарушава член 46, параграф 1, ако не изготви и поддържа план за възстановяване, в който предвижда мерките, които трябва да се предприемат от издателя на значимия токен, обезпечен с активи, за възстановяване на спазването на изискванията по отношение на резерва от активи в случаите, когато издателят вече не спазва тези изисквания, включително запазване на услугите на издателя, свързани със значимия токен, обезпечен с активи, със своевременното възстановяване на дейността и с изпълнението на задълженията на издателя в случай на събития, които пораждат значителен риск от прекъсване на дейността.
78. Издателят нарушава член 46, параграф 1, ако не изготви и поддържа план за възстановяване, който включва подходящи условия и процедури, за да се гарантира своевременното изпълнение на действията по възстановяване, както и широк набор от варианти за възстановяване, както е посочено в трета алинея на същия параграф.
79. Издателят нарушава член 46, параграф 2, ако не уведоми ЕБО, и когато е приложимо, съответните органи за реструктуриране и за пруденциален надзор, за плана за възстановяване в срок до шест месеца от получаването на лиценз съгласно член 21 или от датата на одобряване на бялата книга за криптоактива съгласно член 17.
80. Издателят нарушава член 46, параграф 2, ако не преразглежда или не актуализира редовно плана за възстановяване.
81. Издателят нарушава член 47, параграф 1, ако не изготви и поддържа оперативен план в подкрепа на организираното обратно изкупуване на всеки значим токен обезпечен с активи.

82. Издателят нарушава член 47, параграф 2, ако не разполага с план за обратно изкупуване, който доказва способността на издателя на значимия токен, обезпечен с активи, да извърши обратно изкупуване на издадения значим токен, обезпечен с активи, който е в обращение, без да причини ненужна икономическа вреда на неговите държатели или на стабилността на пазарите на резервните активи.
 83. Издателят нарушава член 47, параграф 2, ако не разполага с план за обратно изкупуване, който съдържа договорни споразумения, процедури или системи, включително определяне на временен администратор, за да се гарантира равното третиране на всички държатели на значимия токен, обезпечен с активи, както и за да се гарантира, че на държателите на значимия токен, обезпечен с активи, ще бъде платено своевременно от приходите от продажбата на останалите резервни активи.
 84. Издателят нарушава член 47, параграф 2, ако не разполага с план за обратно изкупуване, който гарантира непрекъснатост на всички критични дейности, които са необходими за организираното обратно изкупуване и които се извършват от издателя или от всеки субект — трето лице.
 85. Издателят нарушава член 47, параграф 3, ако не уведоми ЕБО за плана за обратно изкупуване в срок до шест месеца от датата на получаването на лиценз съгласно член 21 или от датата на одобряване на бялата книга за криптоактива съгласно член 17.
 86. Издателят нарушава член 47, параграф 3, ако не преразглежда или не актуализира редовно плана за обратно изкупуване.
 87. Издателят нарушава член 88, параграф 1, освен когато са изпълнени условията по член 88, параграф 2, ако не информира обществеността възможно най-бързо за засягащата го пряко вътрешна информация, посочена в член 87, по начин, който дава възможност за бърз достъп, както и пълна, точна и навременна оценка на информацията от страна на обществеността.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

**СПИСЪК НА НАРУШЕНИЯТА НА РАЗПОРЕДБИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ДЯЛ IV, ЗАЕДНО С ДЯЛ III ПО
ОТНОШЕНИЕ НА ИЗДАТЕЛИТЕ НА ЗНАЧИМИ ТОКЕНИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ ПАРИ**

1. Издателят нарушава член 22, параграф 1, ако за всеки значим токен за електронни пари, деноминиран във валута, която не е официална валута на държава членка, при чието издаване стойността е по-голяма от 100 000 000 EUR, не докладва на ЕБО на всеки три месеца информацията, посочена в първа алинея, букви а) — г) от посочения параграф.
2. Издателят нарушава член 23, параграф 1, ако не спре издаването на значим токен за електронни пари, деноминиран във валута, която не е официална валута на държава членка, при достигане на праговете, предвидени в същия параграф, или ако не представи на ЕБО в рамките на 40 работни дни от достигането на тези прагове план за гарантиране, че очакваният тримесечен среднодневен брой трансакции и общата дневна стойност на трансакциите се поддържат под тези прагове.
3. Издателят нарушава член 23, параграф 4, ако не спазва измененията на плана, посочени в параграф 1, буква б) от същия член, както се изисква от ЕБО.
4. Издателят нарушава член 35, параграф 2 от настоящия регламент, ако собствените му средства не се състоят от елементите на базовия капитал от първи ред и от инструментите, посочени в членове 26 — 30 от Регламент (ЕС) № 575/2013, след пълното приспадане, по силата на член 36 от посочения регламент, без да се прилагат освобождаванията от прага, посочени в член 46, параграф 4 и член 48 от същия регламент.
5. Издателят нарушава член 35, параграф 3, ако не спазва изискването на ЕБО да притежава по-голям собствен капитал след оценката, направена в съответствие с букви а) — ж) от посочения параграф.
6. Издателят нарушава член 35, параграф 5, ако не провежда редовно стрес тестове, при които се вземат предвид сценарии за тежки, но реалистични финансови сътресения, например лихвени шокове и нефинансови сътресения, например оперативен риск.
7. Издателят нарушава член 35, параграф 5, ако не спазва изискването на ЕБО да притежава по-голям собствен капитал въз основа на резултатите от стрес тестовете.
8. Издателят нарушава член 36, параграф 1, ако не създаде и поддържа във всеки един момент резерв от активи.
9. Издателят нарушава член 36, параграф 1, ако не гарантира, че резервът от активи е съставен и управляван по такъв начин, че рисковете, свързани с официалната валута, която служи за обезпечение на значимия токен за електронни пари, са покрити.
10. Издателят нарушава член 36, параграф 1, ако не гарантира, че резервът от активи е съставен и управляван по такъв начин, че да бъдат отстранени ликвидните рискове, свързани с постоянните права на обратно изкупуване от страна на държателите.
11. Издателят нарушава член 36, параграф 3, ако не гарантира, че резервът от активи е оперативно отделен от имуществото на издателя и от резерва от активи на други токени за електронни пари.
12. Издателят нарушава член 36, параграф 6, ако ръководният му орган не осигурява ефективно и предпазливо управление на резервна от активи.
13. Издателят нарушава член 36, параграф 6, ако не гарантира, че издаването и обратното изкупуване на значимия токен за електронни пари винаги се съпътства от съответно увеличаване или намаляване на резерва от активи.

14. Издателят нарушава член 36, параграф 7, ако не определя общата стойност на резерва от активи като използва пазарните цени, и ако общата му стойност не е винаги най-малко равна на общата стойност на вземанията към издателя от държателите на значимия токен за електронни пари, който е в обращение.
15. Издателят нарушава член 36, параграф 8, ако не прилага ясна и подробна политика, описваща механизма за стабилизиране на значимия токен за електронни пари, която отговаря на условията, определени в букви а) — ж) от посочения параграф.
16. Издателят нарушава член 36, параграф 9, ако не възлага провеждането на независим одит на резерва от активи на всеки шест месеца, считано от датата на публичното предлагане или допускането до търговия.
17. Издателят нарушава член 36, параграф 10, ако не уведоми ЕБО за резултата от одита в съответствие с посочения параграф, или ако не публикува резултата от одита в срок до две седмици от датата на уведомяване на ЕБО.
18. Издателят нарушава член 37, параграф 1, ако не установи, поддържа или прилага политики, процедури и договорни споразумения във връзка с попечителството, чрез които във всеки един момент се гарантира, че условията, изброени в първа алинея, букви а) — д) от посочения параграф, са изпълнени.
19. Издателят нарушава член 37, параграф 2, ако при издаването на два или повече значими токена за електронни пари няма налична политика за попечителство за всяка група от резерви от активи.
20. Издателят нарушава член 37, параграф 3, ако не гарантира, че резервните активи са отдадени под попечителство на доставчик на услуги за криптоактиви, предоставящ попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, кредитна институция или инвестиционен посредник в срок до пет работни след издаването на значимия токен за електронни пари.
21. Издателят нарушава член 37, параграф 4, ако не си служи с необходимите умения, грижа и старание при подбора, определянето и прегледа на доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, определени за попечители на резервните активи, или ако не гарантира, че попечителят е юридическо лице, различно от издателя.
22. Издателят нарушава член 37, параграф 4, ако не гарантира, че доставчиците на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционните посредници, определени за попечители на резервните активи, разполагат с необходимия експертен опит и пазарна репутация, за да действат като попечители на тези резервни активи.
23. Издателят нарушава член 37, параграф 4, ако не гарантира в договорните споразумения с попечителите, че държаните под попечителство резервни активи са защитени срещу претенции от страна на кредиторите на попечителите.
24. Издателят нарушава член 37, параграф 5, ако не определи в политиките и процедурите за попечителство критериите за подбор на определените за попечители на резервните активи доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции или инвестиционни посредници или ако не определи процедура за преглед на така определените попечители.
25. Издателят нарушава член 37, параграф 5, ако не прави редовно преглед на определените за попечители на резервните активи доставчици на услуги за криптоактиви, кредитни институции или инвестиционни посредници, ако не оценява експозициите си към тези попечители или ако не осъществява текущ мониторинг на финансовото състояние на тези попечители.
26. Издателят нарушава член 37, параграф 6, ако не гарантира, че попечителството на резервните активи се извършва в съответствие с първа алинея, букви а) — г) от посочения параграф.
27. Издателят нарушава член 37, параграф 7, ако не е определил доставчик на услуги за криптоактиви, кредитна институция или инвестиционен посредник за попечител на резервните активи, което се доказва чрез договорно споразумение, или ако не регулира посредством такова договорно споразумение потока от информация, необходима, за да може издателят на значимия токен за електронни пари, доставчикът на услуги за криптоактиви, кредитните институции и инвестиционния посредник да изпълняват своите функции.

28. Издателят нарушава член 38, параграф 1, ако инвестира резерва от активи в продукти, които не са високоликвидни финансови инструменти с минимален пазарен риск, кредитен риск и риск от концентрация, или ако инвестициите не могат да бъдат ликвидирани бързо при минимален неблагоприятен ефект върху цената.
29. Издателят нарушава член 38, параграф 3, ако не държи под попечителство, в съответствие с член 37, финансовите инструменти, в които се инвестира резервът от активи.
30. Издателят нарушава член 38, параграф 4, ако не поема всички печалби и загуби, както и всички рискове от контрагента или оперативни рискове, произтичащи от инвестирането на резервите от активи.
31. Издателят нарушава член 45, параграф 1, ако не приеме, приложи и поддържа политика за възнагражденията, която насърчава надеждното и ефективно управление на риска на издателите на значими токени за електронни пари и не създава предпоставки за облекчаване на стандартите за управление на риска.
32. Издателят нарушава член 45, параграф 2, ако не гарантира, че неговият значим токен за електронни пари може да бъде отдаден под попечителство на различни доставчици на услуги за криптоактиви, лицензирани за предоставяне на попечителството и администриране на криптоактиви от името на клиенти при обективни, разумни и недискриминационни условия.
33. Издателят нарушава член 45, параграф 3, ако не извършва оценка или мониторинг на нуждите от ликвидност, необходима за посрещането на исканията за обратно изкупуване на значимия токен за електронни пари от страна на неговите държатели.
34. Издателят нарушава член 45, параграф 3, ако не въведе, поддържа или прилага политика и процедури за управление на ликвидността или ако не гарантира с тази политика и процедури, че резервните активи са с устойчив ликвиден профил, който дава възможност на издателя на значимия токен за електронни пари да продължи да осъществява дейността си нормално, включително в ситуации на сътресения по отношение на ликвидността.
35. Издателят нарушава член 45, параграф 4, ако не провежда редовно стрес тестове за ликвидност или ако не увеличи изискванията за ликвидност, ако ЕБО поиска това въз основа на резултатите от тези тестове.
36. Издателят нарушава член 45, параграф 5, ако не спазва във всеки един момент изискването за собствени средства.
37. Издателят нарушава член 46, параграф 1, ако не изготви и поддържа план за възстановяване, в който предвижда мерките, които трябва да се предприемат от издателя на значими токени за електронни пари за възстановяване на спазването на изискванията по отношение на резерва от активи в случаите, когато издателят вече не спазва тези изисквания, включително запазване на услугите на издателя, свързани със значимия токен за електронни пари, със своевременното възстановяване на дейността и с изпълнението на задълженията на издателя в случай на събития, които пораждат значителен риск от прекъсване на дейността.
38. Издателят нарушава член 46, параграф 1, ако не изготви и поддържа план за възстановяване, който включва подходящи условия и процедури, за да се гарантира своевременното изпълнение на действията по възстановяване, както и широк набор от варианти за възстановяване, както са изброени в трета алинея, букви а), б) и в) от посочения параграф.
39. Издателят нарушава член 46, параграф 2, ако не уведоми ЕБО, и когато е приложимо, съответните органи за реструктуриране и за пруденциален надзор, за плана за възстановяване в срок до шест месеца от датата на публичното предлагане или допускането до търговия.
40. Издателят нарушава член 46, параграф 2, ако не преразглежда или не актуализира редовно плана за възстановяване.
41. Издателят нарушава член 47, параграф 1, ако не изготви и поддържа оперативен план в подкрепа на организираното обратно изкупуване на всеки значим токен за електронни пари.

42. Издателят нарушава член 47, параграф 2, ако не разполага с план за обратно изкупуване, който доказва способността на издателя на значимия токен за електронни пари да извърши обратното изкупуване на издателя значим токен за електронни пари, който е в обращение, без да причини ненужна икономическа вреда на неговите държатели или на стабилността на пазарите на резервните активи.
 43. Издателят нарушава член 47, параграф 2, ако не разполага с план за обратно изкупуване, който съдържа договорни споразумения, процедури или системи, включително определяне на временен администратор, за да се гарантира равното третиране на всички държатели на значимия токен за електронни пари, както и за да се гарантира, че на държателите на значимия токен за електронни пари ще бъде платено своевременно от приходите от продажбата на останалите резервни активи.
 44. Издателят нарушава член 47, параграф 2, ако не разполага с план за обратно изкупуване, който гарантира непрекъснатост на всички критични дейности, които са необходими за организираното обратно изкупуване, и които се извършват от издателя или от всички субекти — трети лица.
 45. Издателят нарушава член 47, параграф 3, ако не уведоми ЕБО за плана за обратно изкупуване в срок до шест месеца от датата на публичното предлагане или допускането до търговия.
 46. Издателят нарушава член 47, параграф 3, ако не преразглежда или не актуализира редовно плана за обратно изкупуване.
-

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/1115 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 31 май 2023 година****за предоставянето на пазара на Съюза и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и деградация на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Горите осигуряват голямо разнообразие от екологични, икономически и социални ползи, включително горски продукти от дървен материал и недървесни горски продукти, както и на свързани с околната среда услуги от основно значение за човечеството, тъй като те са дом на по-голямата част от биологичното разнообразие на сушата на Земята. Те поддържат функционирането на екосистемите, спомагат за опазването на климатичната система, осигуряват чист въздух и играят жизненоважна роля за пречистването на водите и почвите, както и за задържането на водата и възстановяването на водните запаси. Големите горски площи действат като източник на влага и спомагат за предотвратяване на опустиняването на континенталните региони. Освен това горите осигуряват препитание и доходи за около една трета от световното население и тяхното унищожаване има сериозни последици за поминъка на най-уязвимите хора, включително коренното население и местните общности, които са силно зависими от горските екосистеми. Освен това обезлесяването и деградацията на горите намаляват основните въглеродни поглътители. Обезлесяването и деградацията на горите увеличават също вероятността за контакти между дивите животни, селскостопанските животни и хората, като по този начин повишават риска от разпространение на нови болести и риска от възникване на нови епидемии и пандемии.
- (2) Обезлесяването и деградацията на горите настъпват с тревожни темпове. По оценка на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) между 1990 г. и 2020 г. в целия свят са изчезнали 420 милиона хектара гори, което представлява приблизително 10 % от останалите гори в света и е равностойно на площ, която е по-голяма от Европейския съюз. Обезлесяването и деградацията на горите представляват също важни фактори за глобалното затопляне и загубата на биологично разнообразие – двете най-важни екологични предизвикателства в днешно време. И все пак, всяка година светът продължава да губи 10 милиона хектара гори. Освен това горите са силно засегнати от изменението на климата и за да се осигури приспособимост и устойчивост на горите през следващите десетилетия, е необходимо да се преодолеят много предизвикателства.
- (3) Обезлесяването и деградацията на горите допринасят за глобалната климатична криза по много начини. Най-важното е, че те увеличават емисиите на парникови газове чрез свързани с тях горски пожари, като капацитетът за поглъщане на въглерод се премахва трайно, намалява се устойчивостта на засегнатата площ към изменението на климата и значително се намалява биологичното ѝ разнообразие и устойчивостта на болести и вредители. Само обезлесяването е причина за 11 % от емисиите на парникови газове, както е посочено в специалния доклад относно изменението на климата и земята на от 2019 г. на Междуправителствения комитет по изменението на климата.
- (4) Влошаването на климата води до загуба на биологично разнообразие в световен мащаб, а вследствие на загубата на биологично разнообразие изменението на климата се задълбочава; така те са неразривно свързани, както потвърждават последните проучвания. Биологичното разнообразие и здравите екосистеми са от основно значение за устойчивото на климатичните изменения развитие. Насекомите, птиците и бозайниците играят ролята на опрашители и разпространители на семена и могат да спомогнат за по-ефективно пряко или косвено съхранение на въглерода. Горите също така осигуряват непрекъснатото допълване на водните ресурси и предотвратяването на суши и техните вредни последици за местните общности, включително коренното население. Дразтичното ограничаване на обезлесяването и на деградацията на горите, както и системното възстановяване на горите и другите екосистеми, е единствената най-значима природосъобразна възможност за смекчаване на изменението на климата.

⁽¹⁾ ОВ С 275, 18.7.2022 г., стр. 88.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 19 април 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 16 май 2023 г.

- (5) Биологичното разнообразие е от съществено значение за устойчивостта на екосистемите и техните услуги както на местно, така и на световно равнище. Повече от половината от световния брутен вътрешен продукт зависи от природата и услугите, които се предоставят благодарение на нея. Три основни икономически сектора – строителство, селско стопанство и хранително-вкусова промишленост – са силно зависими от природата. Загубата на биологично разнообразие застрашава устойчивите водни цикли и продоволствените системи и излага на риск продоволствената сигурност и изхранването. Опрашването на над 75 % от видовете култури в световен мащаб се извършва от животни. Освен това в няколко промишлени сектора се разчита на генетичното разнообразие и екосистемните услуги като критични източници на производствени суровини, по-специално на производството на лекарства, включително на антимикробни средства.
- (6) Изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и обезлесяването са глобални проблеми от най-голямо значение, които засягат оцеляването на човечеството и устойчивите условия на живот на Земята. Ускоряването на изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и деградация на околната среда, съчетани с конкретни примери за тяхното опустошително въздействие върху природата, условията на живот на хората и местните икономики, доведоха до признаването на екологичния преход като определящата цел на нашето време и като въпрос на равенство между половете и на равнопоставеност на поколенията.
- (7) Защитниците на правата на човека в областта на околната среда, които се стремят да защитават и утвърждават правата на човека, свързани с околната среда, включително достъпа до чиста вода, въздух и земя, често са обект на преследване и смъртоносни нападения. Тези нападения засягат непропорционално коренното население. Според докладите от 2020 г. повече от две трети от жертвите на тези нападения са работили срещу обезлесяването и промишленото развитие в защита на горите по света.
- (8) Потреблението в Съюза е значителен фактор за обезлесяването и деградацията на горите в световен мащаб. Според оценката на въздействието на настоящия регламент без подходяща регулаторна намеса само потреблението и производството в Съюза на шест стоки (едър рогат добитък, какао, кафе, палмово масло, соя и дървен материал) би довело до 2030 г. до нарастване на обезлесяването приблизително до 248 000 хектара годишно.
- (9) Що се отнася до състоянието на горите в Съюза, в Доклада за състоянието на горите в Европа за 2020 г. се посочва, че между 1990 г. и 2020 г. площта на горите в Европа се е увеличила с 9 %, съхраняваният в биомасата въглерод е нараснал с 50 %, а доставките на дървен материал са се увеличили с 40 %. Първичните и естествено възобновяващите се гори са изложени на риск, *inter alia*, в резултат на интензивното управление, а уникалното им биологично разнообразие и структурни характеристики са застрашени. Освен това Европейската агенция за околна среда отбелязва, че по-малко от 5 % от европейските горски площи понастоящем се считат за незасегнати или естествени, докато 10 % от европейските горски площи са класифицирани като интензивно управлявани. Горските екосистеми трябва да противостоят на многостранен натиск, причинен от изменението на климата и вариращ от екстремни метеорологични модели до вредители и от антропогенни дейности, които оказват отрицателно въздействие върху екосистемите и местообитанията. По-специално, интензивното управление на гори с дървета от един клас на възраст чрез гола сеч и премахване на мъртвата дървесина могат да окажат сериозно въздействие върху цели местообитания.
- (10) През 2019 г. Комисията прие няколко инициативи за справяне с глобалните екологични кризи, включително конкретни действия във връзка с обезлесяването. В своето съобщение от 23 юли 2019 г. „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“ (наричано по-нататък „съобщение „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“) Комисията определя като приоритет намаляването на последиците, които потреблението в Съюза оказва върху земята, и насърчава потреблението в Съюза на продукти от несвързани с обезлесяване вериги на доставки. В своето съобщение от 11 декември 2019 г., „Европейският зелен пакт“, Комисията определи нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, изградена върху устойчива и основана на правила свободна търговия, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и където икономическият растеж не зависи от използването на ресурси и не се пренебрегват нито хора, нито територии. Пактът има за цел опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на Съюза, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите и бъдещите поколения от свързани с околната среда рискове и въздействия. Освен това Европейският зелен пакт цели да осигури на гражданите и на бъдещите поколения, *inter alia*, чист въздух, чиста вода, здрава почва и биологично разнообразие. За тази цел съобщението на Комисията от 20 май 2020 г. относно Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г.: Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот (наричана по-нататък „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.“), съобщението на Комисията от 20 май 2020 г. относно стратегията От фермата до трапезата за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система (наричана по-нататък „Стратегия „От фермата до трапезата“), съобщението на Комисията от 16 юли 2021 г. относно Нова стратегия на ЕС за горите за 2030 г., съобщението на Комисията от 12 май 2021 г. относно Път към здравословна планета за всички, План за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“ и други важни стратегии, като например съобщението на Комисията от 30 юни 2021 г. относно Дългосрочна визия за селските райони на ЕС – към по-силни, свързани, устойчиви и проспериращи селски райони до 2040 г., разработени в рамките на Европейския зелен пакт, допълнително подчертават значението на действията за

опазване и устойчивост на горите. По-специално Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. има за цел опазване на природата и постигане на обрат в тенденцията към деградация на екосистемите. И накрая, съобщението на Комисията от 11 октомври 2018 г. за Устойчива биоикономика за Европа: укрепване на връзката между икономиката, обществото и околната среда насърчава опазването на околната среда и екосистемите и същевременно с това се решават въпроси, свързани с нарастващото търсене на храни, фуражи, енергия, материали и продукти, като се търсят нови начини за производство и потребление.

- (11) Държавите членки многократно са изразявали своята загриженост във връзка с непрекъснатото обезлесяване и деградация на горите. Те подчертаха, че тъй като настоящите политики и действия на световно равнище за опазване, възстановяване и устойчиво управление на горите не са достатъчни за спиране на обезлесяването, деградацията на горите и загубата на биологично разнообразие, са необходими засилени действия на равнището на Съюза, за да се допринесе по-ефективно за постигане на целите за устойчиво развитие (ЦУР) в рамките на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, която беше приета от всички държави – членки на ООН, през 2015 г. Съветът изрично подкрепи намерението на Комисията, заявено в съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, да извърши оценка на допълнителните регулаторни и нерегулаторни мерки и да представи предложения за двата вида мерки. Съюзът и държавите членки подкрепиха също Десетилетието на ООН за действия за ЦУР, Десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите и Десетилетието на ООН за семейното земеделие.
- (12) Европейският парламент подчерта, че понастоящем унищожаването, деградацията и преобразуването на горите и естествените екосистеми в световен мащаб, както и нарушенията на правата на човека, са свързани до голяма степен с разрастването на селскостопанското производство, по-специално чрез превръщането на горите в земеделска земя, предназначена за производството на редица стоки и продукти, чието търсене е голямо. На 22 октомври 2020 г. Парламентът прие резолюция в съответствие с член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в която се отправя искане към Комисията да представи предложение, въз основа на член 192, параграф 1 от ДФЕС, за „законодателната рамка на ЕС за спиране и обръщане на причинения от ЕС процес на глобално обезлесяване“ на базата на задължителна надлежна проверка.
- (13) Борбата с обезлесяването и деградацията на горите представлява важна част от пакета от мерки, необходими за намаляване на емисиите на парникови газове и за спазване на ангажиментите на Съюза по Европейския зелен пакт, както и на Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата ⁽³⁾ (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“), Осмата програма за действие за околната среда, приета с Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, и на правно обвързващия ангажимент по линия на Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ за постигане на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и намаляване до 2030 г. на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % в сравнение с равнищата от 1990 г.
- (14) Борбата с обезлесяването и деградацията на горите представлява също важна част от пакета от мерки, необходими за борба със загубата на биологично разнообразие и за спазване на ангажиментите на Съюза по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие (КБР) ⁽⁶⁾, Европейския зелен пакт, Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. и придружаващите ги цели на Съюза за възстановяване на природата.
- (15) Първичните гори са уникални и незаменими. Горските плантации и залесените гори имат различни компоненти на биологичното разнообразие и предоставят различни екосистемни услуги в сравнение с първичните и естествено възобновяващите се гори.
- (16) Разрастването на селското стопанство е причина за почти 90 % от обезлесяването в световен мащаб, като повече от половината от загубите на гори се дължат на преобразуването на горите в земеделски площи, докато пашата на добитък е причина за почти 40 % от загубите на гори.
- (17) Производството на фураж за добитъка може да допринесе за обезлесяването и деградацията на горите. Насърчаването на алтернативни устойчиви селскостопански практики може да отговори на предизвикателствата, свързани с околната среда и климата, и да предотврати обезлесяването и деградацията на горите в световен мащаб. Стимулите за възприемане на по-балансиран, здравословен и питателен режим на хранене и по-устойчив начин на живот могат да намалят натиска върху земята и ресурсите.

⁽³⁾ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

⁽⁴⁾ Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 г. (ОВ L 114, 12.4.2022 г., стр. 22).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Решение 93/626/ЕО на Съвета от 25 октомври 1993 г. за сключване на Конвенцията за биологичното разнообразие (ОВ L 309, 13.12.1993 г., стр. 1).

- (18) Между 1990 г. и 2008 г. Съюзът е внасял и консумирал една трета от свързаните с обезлесяване селскостопански продукти, търгувани в световен мащаб. През този период на потреблението в Съюза се дължат 10 % от обезлесяването в световен мащаб, свързано с производството на стоки или предоставянето на услуги. Въпреки че относителният дял на потреблението в Съюза намалява, то е фактор за обезлесяването с прекомерна тежест. Поради това Съюзът следва да предприеме действия, чрез които да се сведе до минимум глобалното обезлесяване и деградация на горите, причинени от потреблението на определени стоки и продукти, и по този начин да се опита да намали своя принос за емисиите на парникови газове и загубата на биологично разнообразие в световен мащаб, както и да насърчава устойчиви модели на производство и потребление в Съюза и на глобално равнище. За да окаже най-голямо въздействие, политиката на Съюза следва да се стреми да влияе върху световния пазар, а не само върху веригите на доставки за Съюза. В това отношение партньорствата и ефективното международно сътрудничество, включително споразуменията за свободна търговия, с държавите производители и държавите потребители са от основно значение.
- (19) Съюзът се ангажира да насърчава и прилага амбициозни политики в областта на околната среда и климата в целия свят в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 37 от нея, в който се предвижда, че високото равнище на опазване на околната среда и подобряването на нейното качество трябва да бъдат включени в политиките на Съюза и гарантирани в съответствие с принципа на устойчиво развитие. Като част от външното измерение на Европейския зелен пакт действията съгласно настоящия регламент следва да отчитат значението на съществуващите глобални споразумения, ангажименти и рамки, допринасящи за намаляване на обезлесяването и деградацията на горите, като например Стратегическия план на ООН за горите за периода 2017—2030 г. и неговите глобални цели за горите, Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (РКООНИК) и Парижкото споразумение, КБР и нейната глобална рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г., Глобалния стратегически план за биологичното разнообразие за периода 2011—2020 г. и заложените в него цели за биологичното разнообразие от Аичи, и Конвенцията на ООН за борба с опустиняването; както и многостранната рамка в подкрепа на справянето с първопричините за обезлесяването и деградацията на горите, като например ЦУР и Декларацията на ООН за правата на коренното население.
- (20) Спирането на обезлесяването и възстановяването на деградиралите гори е съществена част от ЦУР. Настоящият регламент следва да допринесе по-специално за постигането на целите по отношение на живота на земята (ЦУР 15), борбата с климатичните промени (ЦУР 13), отговорното потребление и производство (ЦУР 12), предотвратяването на глада (ЦУР 2) и доброто здраве и благополучие (ЦУР 3). Съответната подцел 15.2 за спиране на обезлесяването до 2020 г. не е постигната, което подчертава спешната необходимост от амбициозни и ефективни действия.
- (21) Чрез настоящия регламент следва също да се даде отговор на Декларацията от Ню Йорк за горите – правно необвързваща политическа декларация, която утвърждава глобален график за намаляване наполовина на загубата на естествени гори до 2020 г. с цел тя да бъде прекратена до 2030 г. Декларацията беше подкрепена от десетки правителства, много от най-големите предприятия в света, влиятелни организации на гражданското общество и на коренното население. В декларацията е отправен призив и към частния сектор да постигне целта за премахване на обезлесяването от производството на селскостопански продукти като палмово масло, соя, хартия и говеждо месо не по-късно от 2020 г. – цел, която не е постигната. Освен това настоящият регламент следва да допринесе за Стратегическия план на Организацията на обединените нации за горите за периода 2017—2030 г., чиято глобална цел № 1 за горите е постигането на обрат в тенденцията към загуба на горско покритие в световен мащаб чрез устойчиво управление на горите, включително опазване, възстановяване, ново залесяване и повторно залесяване, повишаване на усилията за предотвратяване на деградацията на горите и да допринесе за глобалните усилия за справяне с изменението на климата.
- (22) В настоящия регламент следва да бъде отразена и Декларацията на лидерите от Глазгоу от 2021 г. относно горите и земеползването, представена на конференцията на ООН по изменението на климата през ноември 2021 г., в която се отчита, че за да бъдат постигнати целите, свързани със земеползването, климата, биологичното разнообразие и устойчивото развитие както на световно, така и на национално равнище, ще са необходими по-нататъшни действия за трансформация във взаимосвързаните области на устойчиво производство и потребление; развитие на инфраструктурата; търговия, финанси и инвестиции; и подкрепа за дребните земеделски стопани, коренното население и местните общности. Страните, подписали декларацията, се ангажираха да работят заедно за спиране и обръщане до 2030 г. на процеса на загуба на гори и деградация на земите и подчертаха, че ще повишат съвместните си усилия за улесняване, както в международен, така и в национален план, на търговски политики и политики за развитие, които насърчават устойчивото развитие и устойчивото производство и потребление на стоки и които са от взаимна полза за държавите.
- (23) Като член на Световната търговска организация (СТО) Съюзът е поел ангажимент да насърчава многостранна търговска система в рамките на СТО, която е универсална, основана на правила, отворена, прозрачна, предвидима, приобщаваща, недискриминационна и справедлива, както и търговска политика, която е отворена, устойчива и решителна. Поради това приложното поле на настоящия регламент следва да включва както стоките и продуктите, произвеждани в рамките на Съюза, така и стоките и продуктите, внасяни в Съюза.

- (24) Предизвикателствата, пред които е изправен светът по отношение на изменението на климата и загубата на биологично разнообразие, могат да бъдат преодолені единствено чрез действия в световен мащаб. Съюзът следва да бъде силен участник на световната сцена, като едновременно служи за пример и играе водеща роля в международното сътрудничество, за да се създаде отворена и справедлива многостранна система, в която устойчивата търговия да действа като ключов фактор за екологичния преход с цел борба с изменението на климата и обръщане на процеса на загуба на биологично разнообразие.
- (25) Настоящият регламент взема под внимание и съобщенията на Комисията от 22 юни 2022 г. „Силата на търговските партньорства: заедно за екологичен и справедлив икономически растеж“ и от 18 февруари 2021 г. „Преглед на търговската политика – отворена, устойчива и решителна търговска политика“, в които се посочва, че с оглед на новите външни и вътрешни предизвикателства, и по-специално на новия модел за по-устойчив растеж, определен в Европейския зелен пакт и европейската стратегия в областта на цифрови технологии, съдържаща се в съобщението на Комисията от 19 февруари 2020 г. за Изграждане на цифровото бъдеще на Европа, Съюзът се нуждае от нова стратегия за търговската политика – такава, която ще подкрепя постигането на целите на вътрешната и външната политика на Съюза и ще способства за увеличаване на устойчивостта в съответствие с ангажиментите му за цялостно изпълнение на ЦУР. Търговската политика трябва да играе в пълнота своята роля за възстановяването на Съюза след пандемията от COVID-19, за екологичната и цифровата трансформация на икономиката, както и за изграждането на по-гъвкав Съюз на световната сцена.
- (26) В съответствие със своето съобщение от 22 юни 2022 г. за „Силата на търговските партньорства: заедно за екологичен и справедлив икономически растеж“ Комисията засилва ангажираността с търговските партньори с цел насърчаване на спазването на международните трудови и екологични стандарти. В съобщението се предвижда укрепване на главите относно устойчивото развитие, съдържащи клаузи относно обезлесяването и деградацията на горите. Гарантирането на прилагането на съществуващите и сключването на нови търговски споразумения с такива глави ще допълни целите на настоящия регламент.
- (27) Настоящият регламент следва да допълва други мерки, предложени в съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, и по-специално работа в партньорство с държавите производители, за да им се помогне да отстранят първопричините за обезлесяването, например слабото управление, неефективното правоприменение и корупцията, и засилване на международното сътрудничество с основните държави потребители, като, *inter alia*, се насърчава търговията с несвързани с обезлесяване продукти и приемането на сходни мерки, с цел да се избегне пускането на техните пазари на продукти с произход от веригите на доставки, свързани с обезлесяване и деградация на горите.
- (28) Настоящият регламент следва да отчита принципа на съгласуваност на политиките за развитие и да служи за насърчаване и улесняване на сътрудничеството с развиващите се страни, по-специално с най-слабо развитите държави, *inter alia*, чрез предоставяне на техническа и финансова помощ, когато това е възможно и уместно.
- (29) В координация с държавите членки, Комисията следва да продължи да работи в партньорство с държавите производители и в по-общ план – в сътрудничество с международни организации и органи, както и със съответните действащи на място заинтересовани страни, въз основа на многостранни диалози. Комисията следва да засили своята подкрепа и стимули по отношение на опазването на горите и прехода към несвързано с обезлесяване производство, като признава и укрепва ролята и правата на коренното население, местните общности, дребните земеделски стопани и микро-, малките и средните предприятия (МСП), подобрява управлението и правата на земеползване, засилва правоприменението и насърчава устойчиво управление на горите, с акцент върху природосъобразни горски практики, основани на научнообосновани показатели и прагови стойности, екотуризъм, устойчиво на изменението на климата селско стопанство, диверсификация, агроекология и агролесовъдство. По този начин Комисията следва изцяло да признае ролята и правата на коренното население и местните общности за опазването на горите, като отчита принципа на свободно, предварително и информирано съгласие. Въз основа на опита и поуките, извлечени в контекста на съществуващите инициативи, Съюзът и държавите членки следва да работят за установяване на партньорства с държавите производители, по тяхно искане, и за преодоляване на глобалните предизвикателства, като същевременно задоволяват местните нужди и обръщат внимание на предизвикателствата, пред които са изправени дребните земеделски стопани, в съответствие със съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“. Партньорският подход следва да помогне на държавите производители и на техните региони при опазването, възстановяването и устойчивото използване на горите и съответно да допринесе за постигането на целта на настоящия регламент за намаляване на обезлесяването и деградацията на горите, включително чрез използването на цифрови технологии, геопространствена информация и изграждане на капацитет.

- (30) Операторите и търговците следва да бъдат обвързани от задълженията по настоящия регламент, независимо дали предоставянето на пазара се прави чрез традиционни или онлайн средства. Настоящият регламент следва съответно да гарантира, че във всяка верига на доставки има оператор по смисъла на настоящия регламент, който е установен в Съюза и от когото може да се търси отговорност при неизпълнение на задълженията по настоящия регламент. Комисията и държавите членки следва да наблюдават прилагането на настоящия регламент и да преценят дали цифровото и технологичното развитие изискват допълнителни спецификации или инициативи в бъдеще, според случая.
- (31) Друго важно действие, обявено в съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, е създаването на обсерватория на ЕС по въпросите на обезлесяването, деградацията на горите и промените в горското покритие в световен мащаб и свързаните с това фактори (наричана по-нататък „обсерватория на ЕС“), с която Комисията цели по-добър мониторинг на промените в горското покритие в световен мащаб и свързаните с него фактори. Въз основа на съществуващите инструменти за мониторинг, включително продуктите по програма „Коперник“ и други обществено достъпни или частни източници, обсерваторията на ЕС следва да улеснява достъпа до информация относно веригите на доставки на публични субекти, потребители и предприятия, като предоставя лесни за разбиране данни и информация, свързващи обезлесяването, деградацията на горите и промените в горското покритие в световен мащаб с търсенето в Съюза на стоки и продукти и търговията с тях. Обсерваторията на ЕС следва по този начин да подкрепя прилагането на настоящия регламент, като предоставя научни доказателства по отношение на глобалното обезлесяване и деградация на горите и свързаната с това търговия. Обсерваторията на ЕС следва да предостави карти на земното покритие с времеви серии от крайната дата, определена в настоящия регламент, и набор от класове, позволяващи да се оцени съставът на ландшафта. Обсерваторията на ЕС следва да участва в разработването на система за ранно предупреждение, съчетаваща капацитет за научни изследвания и мониторинг. По отношение на настоящия регламент, когато това е технически осъществимо, целта на системата за ранно предупреждение следва да бъде част от платформа, която може да подпомага компетентните органи, операторите, търговците и други заинтересовани страни в тази област и би могла да осигурява непрекъснат мониторинг и ранно уведомяване за възможно обезлесяване или деградация на горите. Тази платформа следва да започне да функционира възможно най-скоро. Обсерваторията на ЕС следва да си сътрудничи с компетентните органи, съответните международни организации и органи, научноизследователски институти, неправителствени организации, оператори, търговци, трети държави и други заинтересовани страни.
- (32) Съществуващата правна рамка на Съюза е съсредоточена върху борбата с незаконната сеч и свързаната с това търговия и в нея не се разглежда пряко обезлесяването. Тя се състои от Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾, и Регламент (ЕО) № 2173/2005 на Съвета ⁽⁸⁾. И двата регламента бяха оценени в рамките на проверка за пригодност, при която беше установено, че макар законодателството да е оказало положително въздействие върху управлението на горите, целите на двата регламента – а именно да се ограничи незаконната сеч и свързаната с нея търговия и да се намали потреблението в Съюза на незаконно добит дървен материал – не са постигнати и се стигна до заключението, че поставянето на акцент единствено върху законосъобразността на добиването на дървен материал не е достатъчно за постигане на поставените цели.
- (33) Наличните доклади потвърждават, че значителна част от продължаващото обезлесяване е законосъобразна съгласно законите на държавата на производство. Според доклад на Инициатива за търговия и финанси в областта на политиката за горите (Forest Policy Trade and Finance Initiative), публикуван през май 2021 г. в периода между 2013 г. и 2019 г. се счита, че около 30 % от обезлесяването, дължащо се на търговско селскостопанско производство в тропическите държави, е било законосъобразно. Наличните данни обикновено са съсредоточени върху държави с неефективно управление – общият дял на обезлесяването, което е незаконно, може да е по-малък, но вече са налице ясни данни, които показват, че неотчитането на обезлесяването, което е законосъобразно в държавата на производство, подкопава ефективността на мерките на политиката.
- (34) В оценката на въздействието на възможните мерки на политиката за справяне с обезлесяването и деградацията на горите, причинени от Съюза, заключенията на Съвета от 16 декември 2019 г. и резолюцията на Европейския парламент от 22 октомври 2020 г. ясно се посочва необходимостта от определянето на обезлесяването и деградацията на горите като водещи критерии за бъдещи мерки на Съюза. Акцентирането единствено върху законосъобразността би могло потенциално да породи риск от занижаване на екологичните стандарти с цел да бъде получен достъп до пазара. Поради това в новата правна рамка на Съюза следва да се разгледат както законосъобразността, така и въпросът дали производството на съответните стоки и съответните продукти не е свързано с обезлесяване.
- (35) Определението на понятието „несвързани с обезлесяване“ следва да бъде достатъчно широко, за да обхване както обезлесяването, така и деградацията на горите, следва да осигури правна яснота и да бъде измеримо въз основа на количествени, обективни и международно признати данни.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕО) № 2173/2005 на Съвета от 20 декември 2005 г. за установяването на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност (ОВ L 347, 30.12.2005 г., стр. 1).

- (36) За целите на настоящия регламент използването за селскостопански цели следва да се определи като използването на земя за целите на селското стопанство. Във връзка с това Комисията следва да разработи насоки, за да изясни тълкуването на това определение, по-специално във връзка с преобразуването на гори в земи, чиято цел не е използване за селскостопански цели.
- (37) В съответствие с определенията на ФАО агро-лесовъдните системи, включително когато културите се отглеждат под дървесно покритие, както и горско-растениевъдните, горско-пасищните и горско-растениевъдно-пасищните системи, не следва да се считат за гори, а да се третират като използване за селскостопански цели.
- (38) Настоящият регламент следва да обхваща стоките, чието потребление в Съюза е най-значимо от гледна точка на причиняването на глобално обезлесяване и деградация на горите и за които политическата намеса на Съюза би могла да донесе най-големи ползи за единица търговска стойност. Като част от проучването в подкрепа на оценката на въздействието беше извършен обстоен преглед на съответната научна литература, а именно на първичните източници, в които се преценява въздействието на потреблението в Съюза върху обезлесяването в световен мащаб, като този отпечатък върху околната среда се свързва с конкретни стоки, и беше извършена кръстосана проверка чрез широки консултации със заинтересованите страни. Този процес доведе до изготвянето на първи списък от осем стоки. Дървеният материал е включен пряко в приложното поле, тъй като вече е обхванат от Регламент (ЕС) № 995/2010. Според неотдавна проведено научно изследване ⁽⁹⁾, използвано за анализа на ефективността, от осем стоки, анализирани в него, на седем стоки се пада най-големият дял от обезлесяването, причинено от Съюза: палмово масло (34,0 %), соя (32,8 %), дървен материал (8,6 %), какао (7,5 %), кафе (7,0 %), едър рогат добитък (5,0 %) и каучук (3,4 %).
- (39) За да се гарантира постигането на целите на настоящия регламент, е важно да се гарантира, че фуражите, използвани за добитък, попадащ в обхвата на настоящия регламент, не водят до обезлесяване. Поради това операторите, които пускат на пазара или изнасят съответните продукти, съдържащи или произведени от едър рогат добитък, хранен със съответните продукти, съдържащи или произведени с други съответни стоки или съответни продукти, следва да гарантират, като част от своята система на надлежна проверка, че фуражът не е свързан с обезлесяване. В този случай изискванията за географско местоположение по настоящия регламент следва да бъдат ограничени до позоваване на географското местоположение на всеки животновъден обект, където е отглеждан едрият рогат добитък, и не следва да се изисква информация за географското местоположение за самия фураж. Ако компетентният орган получи или бъде уведомен за съответна информация, включително информация на базата основателна загриженост, изразена от трети страни, че е налице риск фуражът да не отговаря на изискванията на настоящия регламент, компетентният орган следва незабавно да поиска подробна информация за този фураж. Ако фуражът вече е бил подложен на надлежна проверка на предходен етап от веригата на доставки, операторите следва да използват като доказателство съответните фактури, референтни номера на съответните декларации за надлежна проверка или друга съответна документация, посочваща, че фуражът не е свързан с обезлесяване, и може да се наложи те да я предоставят на компетентните органи при поискване. Доказателствата следва да обхващат живота на животните до максимум пет години.
- (40) Като се има предвид, че следва да се насърчава използването на рециклирани съответни стоки и съответни продукти и че включването на такива стоки и продукти в приложното поле на настоящия регламент би създавало несъразмерна тежест за операторите, използваните стоки и продукти, които са приключили жизнения си цикъл и трябва иначе да се изхвърлят като отпадъци съгласно определението в член 3, точка 1 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁰⁾, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящия регламент. Това обаче следва да не се прилага за определени странични продукти от процеса на производство.
- (41) Настоящият регламент следва да определи задълженията по отношение на съответните стоки и съответните продукти с цел ефективна борба с обезлесяването и деградацията на горите и насърчаване на несвързаните с обезлесяване вериги на доставки, като се отчита защитата на правата на човека и правата на коренното население и местните общности, както в Съюза, така и в трети държави.
- (42) Когато се оценява рискът от несъответствие на съответните стоки и съответните продукти, предназначени за пускане на пазара или за износ, следва да се отчитат нарушенията на правата на човека, свързани с обезлесяването или деградацията на горите, включително на правата на коренното население, местните общности и притежателите на обичайни права на земеползване.

⁽⁹⁾ Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020 г. Deforestation risk embodied in production and consumption of agricultural and forestry commodities 2005-2017 („Рискът от обезлесяване, присъщ на производството и потреблението на селскостопански стоки и стоки, свързани с добива от горите, 2005—2017 г.“) (Версия 1.0) Zenodo.

⁽¹⁰⁾ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

- (43) Много международни организации и органи, като например ФАО, Междуправителствения комитет по изменението на климата, Програмата на ООН за околната среда и Международния съюз по опазване на природата, имат активна дейност, а международните споразумения, като например Парижкото споразумение и КБР, са сключени в областта на обезлесяването и деградацията на горите и определенията в настоящия регламент се основават на тази работа.
- (44) От съществено значение е настоящият регламент да разгледа и въпроса за деградацията на горите. Определението за деградация на горите следва да се основава на международно договорени понятия и да гарантира, че произтичащите задължения могат лесно да бъдат изпълнени от операторите и компетентните органи. Тези задължения следва да могат да се измерват и проверяват оперативни и да бъдат ясни и недвусмислени, за да се гарантира правна сигурност. В този контекст настоящият регламент следва да се съсредоточи върху ключови елементи на деградацията на горите, които могат да бъдат измерени и проверени и са от особено значение за избягване на въздействието върху околната среда, въз основа на най-актуалните научни данни. За тази цел определението за деградация на горите следва да се основава на международно приети понятия, определени от ФАО. Определението за деградация на горите следва да бъде преразгледано в съответствие с настоящия регламент, за да се оцени дали то трябва да бъде разширено, с цел да се включи по-широк набор фактори за деградация на горите и на горските екосистеми в световен мащаб с оглед на по-нататъшното подпомагане на екологичните цели на настоящия регламент, като се вземе предвид напредъкът, постигнат в международните дискусии по въпроса, както и разнообразието от горски екосистеми и практики по света. Прегледът следва да се извършва въз основа на задълбочен анализ, в тясно сътрудничество с държавите членки и в консултация със съответните заинтересовани страни, международните организации и органи и научната общност.
- (45) Настоящият регламент следва да гарантира подходящ баланс между защитата на оправданите правни очаквания на операторите и търговците, които пускат на пазара или изнасят съответните стоки и съответните продукти, като същевременно се сведат до минимум внезапните смущения във веригите на доставки, и основното право на опазване на околната среда, установено в член 37 от Хартата на основните права на Европейския съюз. За тази цел следва да се определи крайна дата, за да се осигури основа за оценката дали дадена площ е била подложена на обезлесяване или деградация на горите, така че никакви стоки и продукти, попадащи в обхвата на настоящия регламент, да не могат да бъдат пускани на пазара или изнасяни, ако са произведени на земя, която е била подложена на обезлесяване или деградация на горите след тази дата.
- (46) Крайната дата следва да съответства на съществуващите международни ангажменти, определени в ЦУР и Декларацията от Ню Йорк за горите, с които се следва амбицията за спиране на обезлесяването, възстановяване на деградиралите гори и значително увеличаване на новото залесяване и повторното залесяване в световен мащаб до 2020 г., и следователно следва да бъде установена на 31 декември 2020 г. Тази дата е в съответствие с обявеното от Комисията намерение за борба с обезлесяването в съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, Европейския зелен пакт, Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. и стратегията „От фермата до трапезата“. В съответствие с принципа на предпазливост изборът на крайна дата, посочен в предложението на Комисията за настоящия регламент, предхожда датата на влизане в сила на настоящия регламент. Крайната дата е била избрана с цел да се предвиди и предотврати ускоряването на дейностите, водещи до обезлесяване и деградация на горите, между обявяването в предложението на Комисията и датата на влизане в сила на настоящия регламент. В настоящия регламент следва да се вземе предвид преследваната екологична цел и да се потвърди предложената крайна дата, за да се гарантира, че производителите и операторите, които са причинили обезлесяването и деградацията на горите в периода на преговорите по настоящия регламент, нямат право да пускат на пазара или да изнасят съответните стоки и съответните продукти.
- (47) Ограниченията за упражняване на основните права и защитата на оправданите правни очаквания на операторите и търговците, произтичащи от избора на крайна дата, следва да бъдат пропорционални и строго необходими за постигане на целта от общ интерес за опазване на околната среда. За да допринесе за постигането на тази цел, настоящият регламент не следва да се прилага за съответните стоки и съответните продукти, произведени преди датата на влизане в сила на настоящия регламент. Отложено прилагане на разпоредбите на настоящия регламент, уреждащи задълженията на операторите и търговците, които възнамеряват да пускат на пазара или да изнасят съответните стоки и съответните продукти, също им предоставя разумен срок за адаптиране към новите изисквания на настоящия регламент.
- (48) За да се засили приносът на Съюза за спиране на обезлесяването и деградацията на горите и да се гарантира, че съответните продукти от свързани с обезлесяване и деградация на горите вериги на доставки не се пускат на пазара, нито се изнасят, съответните продукти не следва да се пускат на пазара или предоставят на пазара или да се изнасят, освен ако не са свързани с обезлесяване и са произведени съгласно приложимото законодателство на държавата на производство. За да се потвърди, че това е така, те следва винаги да бъдат придружавани от декларация за надлежна проверка.

- (49) Въз основа на системен подход операторите следва да предприемат подходящи стъпки, за да гарантират, че съответните продукти, които те възнамеряват да пуснат на пазара, отговарят на изискванията съгласно настоящия регламент за несвързано с обезлесяване производство и за законосъобразност. За целта операторите следва да установят и прилагат системи за надлежна проверка. Тези системи за надлежна проверка, следва да включват три елемента, а именно изисквания за информация, оценка на риска и мерки за намаляване на риска, които да се допълват от задължения за докладване. Системите за надлежна проверка следва да бъдат разработени така, че да се предоставя достъп до информацията относно източниците и доставчиците на стоките и продуктите, които биват пускани на пазара, включително информация, доказваща, че са изпълнени изискванията за несвързано с обезлесяване и с деградация на горите производство и законосъобразност, *inter alia* посредством установяване на държавата на производство или части от нея, включително координатите на географското местоположение на съответните парцели. За тези координати на географското местоположение, които зависят от определянето на момента от време, позиционирането и/или наблюдението на Земята, може да се използват космически данни и услуги, предоставяни в рамките на космическата програма на Съюза (EGNOS/„Галилео“ и „Коперник“). Въз основа на тази информация операторите следва да направят оценка на риска. Когато бъде установен риск, операторите следва да ограничат този риск, за да постигнат нулев или само незначителен риск. Операторът следва да има право да пусне съответните продукти на пазара или да ги изнесе, само след като стигне до заключението, след провеждане на надлежна проверка, че не съществува никакъв риск или че съществува само незначителен риск от несъответствие на съответните продукти с настоящия регламент.
- (50) При снабдяването с продукти следва да се положат разумни усилия да се гарантира, че на производителите, по-специално на дребните земеделски стопани, се заплаща справедлива цена, за да се осигурят доходи, позволяващи достоен живот, и да се противодейства ефективно на бедността като основна първопричина за обезлесяването.
- (51) Операторите следва официално да поемат отговорност за съответствието на съответните продукти, които те възнамеряват да пускат на пазара или да изнасят, като предоставят декларации за надлежна проверка. В настоящия регламент следва да се предвиди образец на такива декларации. С тези декларации за надлежна проверка се очаква да се улесни прилагането на настоящия регламент от страна на компетентните органи и съдилища, както и да се повиши спазването на изискванията от страна на операторите.
- (52) За да се отчетат добрите практики, в рамките на процедурата за оценка на риска могат да се използват схеми за сертифициране или други схеми, проверени от трети страни. Те обаче не следва да заместват отговорността на оператора по отношение на надлежната проверка.
- (53) Търговците следва да носят отговорност за събирането и съхраняването на информация, за гарантиране на прозрачността на веригата на доставките на съответните продукти, които те предоставят на пазара. Търговците, които не са МСП, оказват значително влияние върху веригите на доставки и играят важна роля, за да се гарантира, че веригите на доставки не са свързани с обезлесяване. Поради това те следва да имат същите задължения като операторите, да поемат отговорност за съответствието на съответните продукти с настоящия регламент и да гарантират, преди да предоставят на пазара съответните продукти, че са извършили надлежна проверка в съответствие с настоящия регламент и че са стигнали до заключението, че не е налице никакъв риск или е установен само незначителен риск, че съответните продукти не отговарят на изискванията на настоящия регламент.
- (54) За да се насърчи прозрачността и да се улесни правоприлагането, операторите, които не попадат в категориите за МСП, включително микропредприятия или физически лица, следва ежегодно да докладват публично за своята система за надлежна проверка, включително за стъпките, които са предприели за изпълнение на задълженията си.
- (55) Операторите следва да могат да получават информация за основателна загриженост от заинтересованите страни, включително по електронен път, и следва да разследват задълбочено всяка получена информация за основателна загриженост.
- (56) Следва да се прилагат други правни актове на Съюза, с които се определят изисквания за надлежна проверка по веригата за създаване на стойност по отношение на неблагоприятното въздействие върху правата на човека или околната среда, доколкото в настоящия регламент не са предвидени специални разпоредби със същата цел, естество и последици, които могат да бъдат адаптирани с оглед бъдещи изменения на правните актове на Съюза. Съществуването на настоящия регламент не следва да изключва прилагането на други правни актове на Съюза, с които се определят изисквания по отношение на надлежната проверка на веригата за създаване на стойност. Когато такива други правни актове на Съюза предвиждат по-специални разпоредби или добавят изисквания към разпоредбите, установени в настоящия регламент, тези разпоредби следва да се прилагат във връзка с настоящия регламент. Освен това, когато настоящият регламент съдържа по-специални разпоредби, те не следва да се тълкуват по начин, който подкопава ефективното прилагане на други правни актове на Съюза относно надлежната проверка или постигането на общата им цел. Следва да бъде възможно Комисията да издава ясни и лесноразбираеми насоки по отношение на спазването на настоящия регламент от страна на операторите и търговците, по-специално МСП.
- (57) Зачитането на правата на коренното население по отношение на горите и на принципа на свободно, предварително и информирано съгласие, включително както е установен в Декларацията на ООН за правата на коренното население, допринася за опазването на биологичното разнообразие, смекчаването на изменението на климата и преодоляването на свързаните с това опасения във връзка с обществен интерес. Коренното население притежава традиционни познания с екологична и медицинска стойност и много често предлага модел за устойчиво използване на горските ресурси. Това може да допринесе за *in-situ* опазване в съответствие с КБР. Освен това проучванията

показват, че живеещото в горите коренно население играе двойна роля в борбата с изменението на климата: първо, то обикновено се противопоставя на завземането и обезлесяването на земите, които е обитавало от поколения, и второ, някои коренни общности считат, че са отговорни за опазването на горите с цел смекчаване на изменението на климата.

- (58) Принципите, определени в Декларацията от Рио де Жанейро от 1992 г. за околната среда и развитието, и по-специално принцип № 10 относно значението на повишаването на осведомеността и участието на обществеността по въпроси, свързани с околната среда, и принцип № 22 относно жизненоважната роля на коренното население в управлението на околната среда и развитието, са важни в контекста на осигуряването на устойчиво управление на горите.
- (59) Понятието за свободно, предварително и информирано съгласие на коренното население претърпя развитие през годините след одобряването на Конвенция № 169 на Международната организация на труда относно коренното население и племенните народи от 1989 г. и е отразено в Декларацията на ООН за правата на коренното население. То е предназначено да бъде предпазна мярка, която да гарантира, че потенциалното въздействие върху коренното население ще бъде взето предвид в процеса на вземане на решения по проекти, които засягат това население.
- (60) Операторите, попадащи в обхвата на други правни актове на Съюза, с които се определят изисквания за надлежна проверка по веригата за създаване на стойност по отношение на неблагоприятното въздействие върху правата на човека или околната среда, следва да бъдат в състояние да изпълняват задълженията за докладване съгласно настоящия регламент, като включват изискваната информация при докладването съгласно другите правни актове на Съюза.
- (61) Отговорността за прилагане на настоящия регламент следва да се носи от държавите членки, като компетентните органи на държавите членки следва да гарантират, че настоящият регламент се спазва изцяло. Еднаквото прилагане на настоящия регламент по отношение на съответните продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, може да бъде постигнато единствено чрез системен обмен на информация и сътрудничество между компетентните органи, митническите органи и Комисията.
- (62) Ефективното и ефикасното изпълнение и прилагане на настоящия регламент са от съществено значение за постигането на неговите цели. За тази цел Комисията следва да създаде и управлява информационна система, която да подпомага операторите и компетентните органи при представянето и достъпа до необходимата информация за съответните продукти, пуснати на пазара. Операторите следва да подават декларациите за надлежна проверка чрез информационната система. Информационната система следва да бъде достъпна за компетентните органи и митническите органи, за да се улесни изпълнението на техните задължения по настоящия регламент, и следва да улеснява предаването на информация между държавите членки, компетентните органи и митническите органи. Чувствителните данни, които не представляват търговска информация, следва да бъдат достъпни и за широката общественост при анонимизиране на данните – с изключение на информацията относно списъка на окончателните съдебни решения срещу юридически лица за нарушения на настоящия регламент и наложените им санкции – и следва да се предоставят в отворен и машинно четим формат в съответствие с политиката на Съюза на свободно достъпни данни, както е предвидено в Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹¹⁾.
- (63) По отношение на съответните продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, компетентните органи следва да имат задачата да проверяват съответствието на съответните продукти с настоящия регламент въз основа, *inter alia*, на декларациите за надлежна проверка, представяни от операторите. Ролята на митническите органи следва да бъде да гарантират, че им е предоставена препратка към декларацията за надлежна проверка, когато е приложимо. Освен това, от момента на въвеждане на електронния интерфейс за обмен на информация между митническите органи и компетентните органи, компетентните органи следва да проверяват статуса на декларацията за надлежна проверка след първоначален анализ на риска, извършен от компетентните органи в информационната система. Митническите органи следва да предприемат подходящите действия като например да спрат или да откажат съответна стока или съответния продукт, ако това бъде поискано, въз основа на статуса на декларацията за надлежна проверка в информационната система. Тази специфична организация на контрола прави глава VII от Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹²⁾ неприложима, що се отнася до прилагането и изпълнението на настоящия регламент.
- (64) Държавите членки следва да гарантират, че винаги са налице достатъчно финансови ресурси, за да се осигурят на компетентните органи подходящия персонал и технически средства. Нужни са значителни ресурси, за ефикасно провеждане на проверки, и във всеки един момент следва да бъдат осигурени стабилни ресурси в степен,

⁽¹¹⁾ Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществен сектор (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56).

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1).

съобразена с нуждите, свързани с прилагането. Държавите членки следва да имат възможността да допълват публичното финансиране като изискват от съответните икономически оператори да възстановят разходите, направени при осъществяването на проверки във връзка със съответните стоки и съответните продукти, за които е установено, че не съответстват на изискванията.

- (65) Настоящият регламент не засяга други правни актове на Съюза относно стоките и продуктите, въвеждани на пазара или извеждани от него, по-специално Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹³⁾ по отношение на правомощията на митническите органи и митническия контрол. На вносителите следва да се припомни, че членове 220, 254, 256, 257 и 258 от посочения регламент предвиждат, че продуктите, въвеждани на пазара на Съюза, при които се налага допълнителна обработка, се поставят под съответния митнически режим, който позволява такава обработка. Като цяло допускането за свободно обращение или износ не следва да се смята за доказателство за спазване на правото на Съюза, тъй като такова допускане или износ не включва непременно пълен контрол на спазването.
- (66) С цел оптимизиране на процеса на контрол, включително чрез намаляване на административната тежест за съответните продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, е необходимо да се създаде оперативен съвместим електронен интерфейс, който позволява автоматичното предаване на данни между митническите системи и информационната система на компетентните органи. Средата на Европейския съюз за митническо обслужване на едно гише е логичният кандидат, който да даде възможност за такова предаване на данни. Интерфейсът следва да бъде с висока степен на автоматизация и лесен за използване и следва да улеснява процесите за митническите органи и операторите. Освен това, с оглед на ограничените разлики между данните, които трябва да бъдат предоставени на митническите органи и които трябва да се включат в декларацията за надлежна проверка, е целесъобразно да се предложи и подход „от предприятията към правителството“, при който търговците и икономическите оператори да предоставят декларацията за надлежна проверка за съответния продукт чрез националната среда за митническо обслужване на едно гише, като тази декларация се предава автоматично в информационната система съгласно настоящия регламент, използвана от компетентните органи. Митническите органи и компетентните органи следва да допринасят за определяне на данните, които трябва да се предават, и на всички други технически изисквания.
- (67) Рискът от пускане на пазара или износ на неотговарящи на изискванията продукти варира в зависимост от стоката и продукта, както и от държавата на произход и държавата на производство или части от тях. Операторите, снабдяващи се със стоки и продукти от държави или части от тях, които представляват нисък риск от отглеждане, добив или производство на съответни стоки в нарушение на настоящия регламент, следва да бъдат обвързани с по-малко задължения, като по този начин се намаляват разходите за привеждане в съответствие и административната тежест, освен ако операторът знае или има основание да счита, че съществува риск за неспазване на настоящия регламент. Когато компетентен орган узнае за риск от заобикаляне на настоящия регламент, например когато съответни стоки или съответни продукти, произведени в държава с висок риск, впоследствие се преработват в държави или части от тях с нисък риск, от където те се пускат на пазара или го напускат, и декларацията за надлежна проверка или митническата декларация показват, че съответните стоки или съответните продукти са произведени в държава с нисък риск, компетентният орган следва да установи чрез допълнителни проверки дали има несъответствие и при необходимост да предприеме подходящи действия, като например изземване на съответните стоки или съответните продукти и спиране на пускането на пазара на съответните стоки или съответните продукти, както и да извърши допълнителни проверки. От компетентните органи следва да се изисква да прилагат засилен контрол спрямо съответните стоки и съответните продукти от държави с висок риск или части от тях.
- (68) Освен това, Комисията следва да направи оценка на риска от обезлесяване и деградация на горите на равнище държава или части от нея въз основа на съвкупност от критерии, които отразяват както количествени, обективни и международно признати данни, така и признаци, че държавите са активно ангажирани в борбата с обезлесяването и деградацията на горите. Такава информация за сравнителния анализ следва да улесни операторите в Съюза да извършват надлежна проверка, а компетентните органи – да наблюдават и налагат спазването, като същевременно се предоставя стимул за държавите производители да повишат устойчивостта на своите системи за селскостопанско производство и да намалят въздействието им върху обезлесяването. Това следва да спомогне за повишаване на прозрачността и устойчивостта на веригите на доставки. Системата за сравнителен анализ следва да се основава на тристепенна система за класификация на държавите като държави с нисък, стандартен или висок риск. За да се гарантира подходяща прозрачност и яснота, Комисията следва по-специално да оповестява публично данните, използвани за сравнителен анализ, причините за предложената промяна в класификацията и отговора на съответната държава. За съответните продукти от държави с нисък риск или части от такива държави, операторите следва да имат право да извършват опростена надлежна проверка. За съответните продукти от държави с висок риск или части от такива държави, от компетентните органи следва да се изисква да извършват засилен контрол. Комисията следва да разполага с правомощието да приема актове за изпълнение с цел установяване на списък на държавите или частите от тях, които представляват нисък или висок риск.

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

- (69) Комисията следва да си сътрудничи с държавите, които класифицирани или могат да бъдат класифицирани като представляващи висок риск, както и със съответните заинтересовани страни в тези държави, за да работят за намаляване на нивото на риск.
- (70) Компетентните органи следва редовно да извършват проверки на операторите и търговците, за да установят дали те изпълняват ефективно задълженията, предвидени в настоящия регламент. Освен това компетентните органи следва да извършват проверки въз основа на съответната информация, с която разполагат, включително при изразена основателна загриженост от страна на трети лица. Компетентните органи следва да използват основан на риска подход за определянето на проверките, които трябва да бъдат извършени. По отношение на съответните продукти от държави, които са класифицирани като такива с висок риск или от части от такива държави, съответните оператори и търговци и обемите на техния дял от съответните стоки и съответните продукти, следва да се прилага двустранен подход, който предоставя цялостно обхващане. Поради това от компетентните органи следва да се изисква да проверяват определен процент от операторите и търговците, като същевременно включват в проверката определен процент от съответните продукти. По отношение на съответните продукти от държави или части от държави, класифицирани като представляващи нисък или стандартен риск, от компетентните органи следва да се изисква да проверяват най-малко определен процент от операторите и търговците. Равнището на проверки следва да бъде по-високо за съответните продукти от държави с висок риск или части от тях, докато за държавите със стандартен или нисък риск или части от такива държави то може да бъде по-ниско. При прегледа на настоящия регламент, Комисията следва да оцени и определи количествено измерими цели за годишните проверки, които трябва да се извършват от компетентните органи и които са подходящи за гарантиране на прилагането на настоящия регламент и на хармонизиран подход в целия Съюз.
- (71) Проверките на операторите и търговците, извършвани от страна на компетентните органи следва да обхващат системите за надлежна проверка и това дали съответните продукти отговарят на настоящия регламент. Проверките следва да се извършват на базата на основан на риска план, който да съдържа критерии за риска, които позволяват на компетентните органи да извършват анализ на риска на декларациите за надлежна проверка, представени от операторите и търговците. Критериите за риска следва да отчитат риска от обезлесяване, свързан със съответните стоки в държавата на производство, данните от предишни случаи на неспазване от операторите и търговците на задълженията по настоящия регламент и всяка друга имаща отношение информация, с която разполагат компетентните органи. Анализът на риска на декларациите за надлежна проверка следва да позволи на компетентните органи да установят операторите, търговците и съответните продукти, които трябва да бъдат проверени. Този анализ на риска следва да се извършва чрез използване на техники за електронно обработване на данни в информационната система, чрез която се представят декларациите за надлежна проверка. Ако е необходимо и възможно от техническа гледна точка, компетентните органи следва да могат да извършват и проверки на място, след консултации и в тясно сътрудничество с органите на трети държави.
- (72) В случаите когато анализът на риска на декларациите за надлежна проверка показва, че съществува висок риск конкретните съответни продукти да не отговарят на изискванията, компетентните органи следва да могат да предприемат незабавни временни мерки, за да предотвратят пускането на пазара или предоставянето на пазара на тези съответни продукти или износа им. В случаите когато тези съответни продукти са въвеждани на пазара или са извеждани от него, компетентните органи следва да поискат от митническите органи спиране на допускането за свободно обращение или износа, за да се даде възможност на компетентните органи да извършат необходимите проверки. Тези искания следва да се изпращат чрез системата за взаимодействие между митническите органи и компетентните органи. Спирането на пускането на пазара или предоставянето на пазара на Съюза, на допускането за свободно обращение или на износа следва да бъде ограничено до три работни дни или в случай на нетрайни съответни продукти – 72 часа, освен когато компетентните органи се нуждаят от допълнително време, за да преценят дали съответните стоки и съответните продукти отговарят на изискванията на настоящия регламент. В такива случаи компетентните органи следва да предприемат допълнителни временни мерки за удължаване на срока на спирането или, в случай на съответни продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, да поискат удължаване от митническите органи.
- (73) Компетентните органи следва да актуализират редовно своите планове за проверки въз основа на резултатите от изпълнението на тези проверки. За операторите, които последователно спазват изискванията, може да се прилага намалена честота на проверки.
- (74) За да се гарантира изпълнението и ефективното прилагане на настоящия регламент, държавите членки следва да разполагат с правомощието да изтеглят и изземат съответните продукти, които не отговарят на изискванията, и да предприемат подходящи коригиращи действия. Освен това те следва да гарантират, че нарушенията на настоящия регламент от страна на оператори и търговци подлежат на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.
- (75) За да се повиши отчетността на операторите и търговците, Комисията следва да публикува на своя уебсайт списък на окончателните съдебни решения срещу юридически лица и наложените им санкции за нарушения на настоящия регламент. Тази информация би могла да помогне на компетентните органи и на останалите оператори и търговци при техните оценки на риска и да повиши осведомеността на потребителите и гражданското общество по отношение на операторите и търговците, които нарушават настоящия регламент.

- (76) Прилагането на настоящия регламент ще изисква достатъчно ресурси и капацитет. В този контекст, в допълнение към националните ресурси, държавите членки следва да използват във възможно най-голяма степен наличните възможности и варианти за подкрепа на равнището на Съюза, както и други средства, включително кохезионни фондове и инструменти за изграждане на капацитет, по-специално в контекста на инструмента за техническа подкрепа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁴⁾.
- (77) Като се има предвид международният характер на обезлесяването и деградацията на горите и свързаната с това търговия, компетентните органи следва да си сътрудничат помежду си, с митническите органи на държавите членки, с Комисията, както и с административните органи на трети държави. Компетентните органи следва също така да си сътрудничат с компетентните органи за надзора и прилагането на други правни актове на Съюза, с които се определят изисквания за надлежна проверка по веригата за създаване на стойност по отношение на неблагоприятното въздействие върху правата на човека или околната среда.
- (78) В съответствие с установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз съдилищата на държавите членки са тези, които трябва да гарантират съдебната защита на правата на лицата съгласно правото на Съюза. Освен това член 19, параграф 1 от Договора за Европейския съюз изисква от държавите членки да предоставят правните средства, необходими за осигуряването на ефективна съдебна защита в областите, обхванати от правото на Съюза. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират, че на обществеността, включително на физическите или юридическите лица, които изразяват основателна загриженост в съответствие с настоящия регламент, се осигурява достъп до правосъдие в съответствие със задълженията, които държавите членки са поели като страни по Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда от 25 юни 1998 г. („Конвенцията от Орхус“).
- (79) С цел да се гарантира, че настоящият регламент продължава да бъде от значение и в съответствие с развитието на търговията, науката и технологиите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на списъка на кодовете по КН на съответните продукти, съдържащ се в приложение I към настоящия регламент. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽¹⁵⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (80) С Регламент (ЕС) № 995/2010 се забранява пускането на пазара на Съюза на незаконно добит дървен материал и на изделия, получени от такъв дървен материал. В него се определят задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал за първи път, да извършват надлежна проверка, а на търговците – да водят проследим регистър на своите доставчици и клиенти. С настоящия регламент следва да се запази задължението да се гарантира законността на съответните продукти, включително дървен материал и изделия от дървен материал, пуснати на пазара, и това задължение следва да се допълни с изискването за устойчивост. Ето защо Регламент (ЕС) № 995/2010 и свързаният с него Регламент за изпълнение (ЕС) № 607/2012 на Комисията ⁽¹⁶⁾ се оказват излишни поради настоящия регламент и следва да бъдат отменени. Дървеният материал и изделията от дървен материал съгласно определението в член 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 995/2010 са еквивалентни на дървения материал и продуктите от дървен материал, изброени в списъка в приложение I към настоящия регламент и които съдържат или са произведени от дървен материал.
- (81) С Регламент (ЕО) № 2173/2005 се установява схема на разрешителни за прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията (FLEGT) за вноса на дървесина в Съюза. Схемата на разрешителни се прилага чрез споразумения за доброволно партньорство (СДП) с държави производители на дървен материал, и има за цел е да се спре незаконната сеч и да се подобри управлението на горите и свързаната с това търговия. Настоящият регламент следва да се основава на постигнатите положителни резултати по FLEGT, особено по отношение на засиленото участие на заинтересованите страни и по-доброто управление на горите. В конкретни случаи СДП могат да допълват настоящия регламент що се отнася до законността на изделията от дървен материал. С цел спазване на настоящите двустранни ангажменти и запазване на напредъка, постигнат с държавите партньори, които разполагат

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 1).

⁽¹⁵⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁽¹⁶⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 607/2012 на Комисията от 6 юли 2012 г. за подробните правила относно системата за надлежна проверка, както и честотата и характера на проверките на организациите за мониторинг съгласно Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (ОВ L 177, 7.7.2012 г., стр. 16).

с действаща система (етап на издаване на разрешителни FLEGT) и работят, когато е уместно и договорено, с настоящите партньори по СДП, за достигане на този етап, настоящият регламент следва да включва разпоредба, по силата на която дървеният материал и продуктите от дървен материал, включени във валидно разрешително FLEGT, се считат за отговарящи на изискването за законност, съдържащо се в Регламент (ЕО) № 2173/2005.

- (82) Въпреки че настоящият регламент разглежда обезлесяването и деградацията на горите, както е предвидено в съобщението „Засилване на действията на ЕС за опазване и възстановяване на горите в световен мащаб“, опазването на горите не следва да води до преобразуване или деградация на други естествени екосистеми. Екосистеми, включително управлявани екосистеми, като влажните зони, саваните и торфищата са от голямо значение за усилията в световен мащаб за борба с изменението на климата и кризата в областта на биологичното разнообразие, както и за други ЦУР, и е необходимо незабавно да се предприемат специални действия и да се предотврати тяхното преобразуване или деградация. С оглед на отпечатъка на Съюза върху негорските естествени екосистеми Комисията следва да извърши оценка и, когато е целесъобразно, да представи законодателно предложение за разширяване на обхвата на настоящия регламент, така че да бъдат включени и други залесени земи най-късно една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент. Освен това не по-късно от две години след датата на влизане в сила Комисията следва да извърши оценка и, ако е целесъобразно, да представи законодателно предложение за разширяване на обхвата на настоящия регламент, така че да бъдат включени и други естествени екосистеми, включително други земи с големи въглеродни запаси и с висока стойност на биологично разнообразие, като например пасища, торфища и влажни зони. Екосистемите също са подложени на все по-голям натиск от преобразуване и деградация поради производството на стоки за пазара на Съюза. Комисията следва да направи оценка и на необходимостта и осъществимостта на разширяването на обхвата, така че бъдат включени допълнителни стоки най-късно две години след датата на влизане в сила на настоящия регламент. Същевременно Комисията следва също да извърши преглед на списъка с кодовете по КН на съответните продукти, съдържащи се в приложение I към настоящия регламент.
- (83) Като се има предвид искането, отправено от Европейския парламент в неговата резолюция от 22 октомври 2020 г. „Законодателна рамка на ЕС за спиране и обръщане на причинения от ЕС процес на глобално обезлесяване“, както и искането, отправено от по-голямата част от почти 1,2 милиона участници в обществената консултация на Комисията, Комисията следва да насочи своята оценка и всяко бъдещо законодателно предложение върху разширяването на обхвата на настоящия регламент, така че да бъдат включени негорските екосистеми и тяхното преобразуване и деградация.
- (84) Когато за целите на настоящия регламент е необходимо да се обработват лични данни, това трябва да се извършва в съответствие с правото на Съюза в областта на защитата на личните данни. Всяко обработване на лични данни съгласно настоящия регламент се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁷⁾ и Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁸⁾, както е приложимо.
- (85) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно борбата с обезлесяването и деградацията на горите чрез намаляване на приноса на потреблението в Съюза – не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради нейния мащаб, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (86) На операторите, търговците и компетентните органи следва да се предостави разумен срок, за да се подготвят за изпълнение на изискванията на настоящия регламент,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се определят правила относно пускането и предоставянето на пазара на Съюза, както и относно износа от Съюза на съответните продукти, изброени в приложение I, които съдържат, били са хранени или са били произведени при използване на съответни стоки, а именно едър рогат добитък, какао, кафе, маслодайна палма, каучук, соя и дървен материал, с оглед:

- а) да се сведе до минимум приносът на Съюза за обезлесяването и деградацията на горите в световен мащаб, като по този начин се допринася за намаляване на обезлесяването в световен мащаб;

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

б) да се намали приносът на Европейския съюз за емисиите на парникови газове и загубата на биологично разнообразие в световен мащаб.

2. С изключение на предвиденото в член 37, параграф 3, настоящият регламент не се прилага за съответните продукти, изброени в приложение I, които са произведени преди датата, посочена в член 38, параграф 1.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „съответни стоки“ означава едър рогат добитък, какао, кафе, маслодайна палма, каучук, соя и дървен материал;
- 2) „съответни продукти“ означава продукти, изброени в приложение I, които съдържат, били са хранени или са били произведени при използване на съответни стоки;
- 3) „обезлесяване“ означава преобразуването на гори за селскостопанско ползване, независимо дали е предизвикано от човека или не;
- 4) „гора“ означава земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета, високи над 5 метра и с покритие на короните над 10 %, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*, и която не включва земя с преобладаващо селскостопанско или градско ползване;
- 5) „използване за селскостопански цели“ означава използването на земя за целите на селското стопанство, включително за селскостопански насаждения, и площи под угар и за животновъдно производство;
- 6) „селскостопански насаждения“ означава земя с дървесни масиви в системите за селскостопанско производство, като например овощни насаждения, насаждения от маслодайна палма, маслинови овощни градини и агролесовъдни системи, където културите се отглеждат под покритие от дървесни корони; те включват всички насаждения във връзка със съответните стоки, различни от дървен материал; селскостопанските насаждения са изключени от определението за „гора“;
- 7) „деградация на горите“ означава структурни промени в горското покритие под формата на преобразуване на:
 - а) първични гори или естествено възобновяващи се гори в горски плантации или в други залесени земи; или
 - б) първични гори в залесени гори;
- 8) „първична гора“ означава естествено възобновена гора с местни дървесни видове, където няма ясно видими признаци на човешка дейност и екологичните процеси не са съществено нарушени;
- 9) „естествено възобновена гора“ означава гора, съставена предимно от дървета, създадени чрез естествено възобновяване; тя включва някое от следните:
 - а) гори, за които не е възможно да се направи разграничение дали са засадени или естествено възобновени;
 - б) гори с комбинация от естествено възобновени местни дървесни видове и засадени или засети дървета, като се очаква естествено възобновените дървета да съставляват основната част от запаса при достигане на зрялост;
 - в) издънки от дървета, които първоначално са произлезли чрез естествено възобновяване;
 - г) естествено възобновени дървета от интродуцирани видове;
- 10) „залесена гора“ означава гора, съставена предимно от засадени или целенасочено засети дървета, при условие че засадените или засети дървета се очаква да съставляват повече от 50 % от запаса при достигане на зрялост; тя включва издънкови екземпляри, които първоначално са били засадени или засети;
- 11) „горски плантации“ означава залесена гора, която се управлява интензивно и която при засаждането и достигането на зрялост отговаря на всеки един от следните критерии: един или два дървесни вида, един клас на възраст и еднакво разстояние; тя включва насаждения с кратък цикъл на ротация за дървен материал, влакна и енергия и не включва гори, засадени за защита или възстановяване на екосистеми, както и гори, създадени чрез засаждане или засяване, които при достигане на зрялост приличат или ще приличат на естествено възобновяващи се гори;

- 12) „други залесени земи“ означава земи, които не са класифицирани като гори и които се простират върху повече от 0,5 хектара, с дървета, високи над 5 метра и с покритие на короните от 5 до 10 %, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*, или с комбинирано покритие от храсти, шубраци и дървета над 10 %, с изключение на земи с преобладаващо селскостопанско или градско ползване;
- 13) „несвързани с обезлесяване“ означава:
- а) че съответните продукти съдържат, били са хранени или са били произведени при използване на съответни стоки които са били произведени върху земя, която не е била подложена на обезлесяване след 31 декември 2020 г.; и
 - б) в случай на съответни продукти, които съдържат или са били произведени от дървен материал, че дървеният материал е добит от гора, без да се предизвиква деградация на горите след 31 декември 2020 г.;
- 14) „произведени“ означава отгледани, добити, получени или отглеждани на съответните парцели или животновъдни обекти, когато става въпрос за едър рогат добитък;
- 15) „оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице, което в процеса на търговска дейност пуска на пазара или изнася съответни продукти;
- 16) „пускане на пазара“ означава предоставянето на съответната стока или на съответния продукт на пазара на Съюза за първи път;
- 17) „търговец“ означава всяко лице във веригата на доставки, различно от оператор, което в процеса на търговска дейност предоставя на пазара на Съюза съответни продукти;
- 18) „предоставяне на пазара“ означава всяка доставка на съответен продукт за дистрибуция, потребление или използване на пазара на Съюза в процеса на търговска дейност, независимо дали срещу заплащане или безплатно;
- 19) „в процеса на търговска дейност“ означава за целите на обработването, за разпространение до търговски или нетърговски потребители, или за използване в стопанската дейност на самия оператор или търговец;
- 20) „лице“ означава физическо лице, юридическо лице или всяко сдружение на лица, което не е юридическо лице, но е с призната правоспособност да извършва правни действия съгласно правото на Съюза или националното право;
- 21) „лице, установено в Съюза“ означава:
- а) в случаите на физическо лице – всяко лице с местожителство в Съюза;
 - б) в случаите на юридическо лице или сдружение на лица – всяко лице със седалище, централно управление или постоянно установена стопанска дейност в Съюза;
- 22) „упълномощен представител“ означава всяко физическо или юридическо лице, установено в Съюза, което в съответствие с член 6 е упълномощено писмено от оператор или от търговец да действа от негово име във връзка с определени задачи, засягащи задълженията на оператора или на търговеца съгласно настоящия регламент;
- 23) „държава на произход“ означава държава или територия съгласно определението в член 60 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 24) „държава на производство“ означава държавата или територията, където е произведена съответната стока или съответната стока, използвана за производството на съответен продукт или съдържаща се в него;
- 25) „неотговарящи на изискванията продукти“ означава съответни продукти, които не отговарят на изискванията на член 3;
- 26) „незначителен риск“ означава нивото на риск, което се прилага за съответните стоки и съответните продукти, когато въз основа на пълна оценка както на специфичната за продукта информация, така и на общата информация, и, когато е необходимо, въз основа на прилагането на подходящи мерки за ограничаване на риска, тези стоки или продукти не дават основания за безпокойство за евентуално несъответствие с член 3, буква а) или б);
- 27) „парцел“ означава участък в рамките на един недвижим имот, признат съгласно законите на държавата на производство, който се характеризира с достатъчно еднородни условия, за да позволява оценяването на съвкупно равнище на риска от обезлесяване и деградация на горите, свързан със съответните стоки, произвеждани върху този участък;
- 28) „географско местоположение“ означава географското местоположение на даден парцел, описано с координати на географска ширина и дължина, съответстващо най-малко на една точка на географска ширина и на географска дължина, като се използват най-малко шест знака след десетичната запетая; за парцели с площ над четири хектара, използвани за производството на съответните стоки, различни от едър рогат добитък, географското местоположение се определя чрез полигони с достатъчно точки на географска ширина и на географска дължина, за да се опише периметърът на всеки парцел;
- 29) „животновъден обект“ означава всички помещения, структури или в случай на отглеждане на открито – всяка среда или място, където добитъкът се държи временно или постоянно;

- 30) микро-, малки и средни предприятия или МСП означава микро-, малки и средни предприятия съгласно определението в член 3 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁹⁾;
- 31) „основателна загриженост“ означава надлежно мотивирано твърдение, основаващо се на обективна и проверяема информация относно неспазването на настоящия регламент, и което може да изисква намесата на компетентните органи;
- 32) „компетентни органи“ означава органите, определени съгласно член 14, параграф 1;
- 33) „митнически органи“ означава митнически органи съгласно определението в член 5, точка 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 34) „митническа територия“ означава територията съгласно определението в член 4 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 35) „трета държава“ означава държава или територия извън митническата територия на Съюза;
- 36) „допускане за свободно обращение“ означава режимът, определен в член 201 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 37) „износ“ означава режимът, определен в член 269 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- 38) „съответни продукти, въвеждани на пазара“, означава съответни продукти от трети държави, поставени под митнически режим „допускане за свободно обращение“, които са предназначени да бъдат пуснати на пазара на Съюза и не са предназначени за лична употреба или потребление в рамките на митническата територия на Съюза;
- 39) „съответни продукти, извеждани от пазара“, означава съответни продукти, поставени под митнически режим „износ“;
- 40) „приложимо законодателство на държавата на производство“ означава правните актове, приложими в държавата на производство, отнасящи се до правния статут на района на производство по отношение на:
- а) правата на земеползване,
 - б) опазването на околната среда,
 - в) правилата, свързани с горите, включително с управлението на горите и опазването на биологичното разнообразие, когато са пряко свързани с добив на дървен материал,
 - г) правата на трети страни,
 - д) трудовите права,
 - е) правата на човека, защитени съгласно международното право,
 - ж) принципа на свободно, предварително и информирано съгласие, включително както е установен в Декларацията на ООН за правата на коренното население,
 - з) данъчните, антикорупционните, търговските и митническите разпоредби.

Член 3

Забрана

Съответните стоки и съответните продукти не се пускат или предоставят на пазара, нито се изнасят, освен ако не са изпълнени всички посочени по-долу условия:

- а) да не са свързани с обезлесяване;
- б) да са произведени в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство; и
- в) да са включени в декларация за надлежна проверка.

ГЛАВА 2

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОПЕРАТОРИТЕ И НА ТЪРГОВЦИТЕ

Член 4

Задължения на операторите

1. Операторите извършват надлежна проверка в съответствие с член 8, преди да пуснат на пазара съответните продукти или преди да ги изнесат, с цел да се докаже, че съответните продукти отговарят на изискванията на член 3.

⁽¹⁹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидирани финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

2. Операторите не пускат на пазара съответни продукти, нито ги изнасят, без предварително представяне на декларация за надлежна проверка. Операторите, които в резултат от посочената в член 8 надлежна проверка са стигнали до заключението, че съответните продукти отговарят на изискванията на член 3, преди да пуснат на пазара или да изнесат съответните продукти, предоставят декларация за надлежна проверка на разположение на компетентните органи чрез информационната система, посочена в член 33. В тази налична и предаваема в електронен формат декларация за надлежна проверка се съдържа изложената в приложение II информация за съответните продукти, и декларация на оператора, че операторът е извършил надлежна проверка и не е установен никакъв риск или е установен незначителен риск.

3. Чрез предоставянето на декларацията за надлежна проверка на разположение на компетентните органи операторът поема отговорност за съответствието на съответния продукт с член 3. Операторите водят регистър на декларациите за надлежна проверка в продължение на пет години от датата, на която е предоставена декларацията чрез информационната система, посочена в член 33.

4. Операторите не пускат на пазара съответните продукти, нито ги изнасят, ако са налице един или повече от следните случаи:

- а) съответните продукти са неотговарящи на изискванията продукти;
- б) при извършването на надлежната проверка е установен риск съответните продукти да представляват неотговарящи на изискванията продукти, като този риск не е незначителен;
- в) операторът не е бил в състояние да изпълни задълженията, посочени в параграфи 1 и 2.

5. Операторите, които получават или са осведомени за имаща отношение нова информация, включително относно основателна загриженост, която сочи, че съществува риск съответният продукт, който са пуснали на пазара, да не отговаря на изискванията на настоящия регламент, незабавно информират компетентните органи на държавите членки, в които са пуснали на пазара съответния продукт, както и търговците, на които са доставили съответния продукт. В случай на износ операторите информират компетентния орган на държавата членка, която е държавата на производство.

6. Операторите оказват на компетентните органи цялото необходимо съдействие, за да улеснят извършването на проверките съгласно член 18, включително за достъпа до помещения и предоставянето на документация и данни.

7. Операторите съобщават на операторите и търговците надолу по веригата на доставки на съответните продукти, които са пуснали на пазара или които са изнесли, цялата необходима информация, за да се потвърди, че е извършена надлежна проверка и че не е установен никакъв риск или е установен само незначителен риск, включително референтните номера на декларациите за надлежна проверка, свързани с тези продукти.

8. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, от операторите, които са МСП (наричани по-нататък „оператори на МСП“) не се изисква да извършват надлежна проверка за съответните продукти, съдържащи се в съответния продукт или произведени от него, които вече са преминали надлежна проверка в съответствие с параграф 1 от настоящия член и за които вече е представена декларация за надлежна проверка в съответствие с член 33. В такива случаи, операторите на МСП предоставят на компетентните органи референтния номер на декларацията за надлежна проверка при поискване. За части от съответни продукти, които не са преминали процедура за надлежна проверка, операторите на МСП извършват надлежната проверка, в съответствие с параграф 1 от настоящия член.

9. Операторите, които не са МСП, могат да се позовават на декларации за надлежна проверка, които са били подадени в съответствие с член 33, само след като са установили, че надлежната проверка, свързана със съответните продукти, съдържащи се във или произведени от съответните продукти, е извършена в съответствие с параграф 1 от настоящия член. Те включват референтните номера на тези декларации за надлежна проверка, които вече са представени в съответствие с член 33, в декларациите за надлежна проверка, които представят съгласно параграф 2 от настоящия член. За части от съответни продукти, които не са преминали процедура за надлежна проверка, операторите, които не са МСП, извършват надлежната проверка, в съответствие с параграф 1 от настоящия член.

10. Всеки оператор, който се позовава на декларация за надлежна проверка, която е била представена в съответствие с член 33, продължава да носят отговорност за съответствието на съответния продукт с член 3, включително за това, че не е установен никакъв риск или е установен само незначителен риск, преди да пусне на пазара на тези съответни продукти или да ги изнесе.

Член 5

Задължения на търговците

1. Търговците, които не са МСП, се считат за оператори, които не са МСП, и подлежат на задълженията и разпоредбите в членове 3, 4 и 6, членове 8 – 13, член 16, параграфи 8 — 11 и член 18 по отношение на съответните стоки и съответните продукти, които те предоставят на пазара.

2. Търговците, които са МСП, предоставят на пазара съответните продукти само ако разполагат с информацията, изисквана съгласно параграф 3.
3. Търговците, които са МСП, събират и съхраняват следната информация във връзка със съответните продукти, които възнамеряват да предоставят на пазара:
 - а) наименование, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка, пощенски адрес, адрес на електронна поща и, ако има такъв, уебадрес на операторите или търговците, които са им доставили съответните продукти, както и референтните номера на декларациите за надлежна проверка, свързани с тези продукти;
 - б) наименование, регистрирано търговско наименование или регистрирана търговска марка, пощенски адрес, адрес на електронна поща и, ако има такъв, уебадрес на операторите или търговците, на които те са доставили съответните продукти.
4. Търговците, които са МСП, съхраняват информацията, посочена в параграф 3, в продължение на най-малко пет години от датата на предоставянето на пазара и при поискване предоставят тази информация на компетентните органи.
5. Търговците, които са МСП и които получават или са осведомени за имаща отношение нова информация, включително относно основателна загриженост, която сочи, че съществува риск съответният продукт, който са предоставили на пазара, да не отговаря на изискванията на настоящия регламент, незабавно информират компетентните органи на държавите членки, в които са предоставили на пазара съответния продукт, както и търговците, на които са доставили съответния продукт.
6. Търговците, независимо дали са МСП или не, оказват на компетентните органи цялото необходимо съдействие, за да улеснят извършването на проверките съгласно членове 18 и 19, включително за достъпа до помещения и предоставянето на документация и данни.

Член 6

Упълномощени представители

1. Операторите или търговците може да възложат на упълномощен представител да предоставя от тяхно име декларацията за надлежна проверка съгласно член 4, параграф 2. В тези случаи операторът или търговецът продължава да носи отговорност за съответствието на съответния продукт с член 3.
2. При поискване упълномощеният представител предоставя на компетентните органи копие от пълномощното на официален език на Съюза и копие на официален език на държавата членка, в която се разглежда декларацията за надлежна проверка, или когато това не е възможно – на английски език.
3. Оператор, който е физическо лице или микропредприятие, може да упълномощи следващия оператор или търговец надолу по веригата на доставки, който не е физическо лице или микропредприятие, да действа като упълномощен представител. Този следващ оператор или търговец надолу по веригата на доставки не пуска, нито предоставя съответните продукти на пазара, нито ги изнася, без да предостави декларацията за надлежна проверка съгласно член 4, параграф 2 от името на въпросния оператор. В такива случаи операторът, който е физическо лице или микропредприятие, продължава да носи отговорност за съответствието на съответния продукт с член 3 и съобщава на следващия оператор или търговец надолу по веригата на доставки цялата информация, необходима, за да се потвърди, че е извършена надлежна проверка и че не е установен никакъв или е установен само незначителен риск.

Член 7

Пускане на пазара от оператори, установени в трети държави

Когато физическо или юридическо лице, установено извън Съюза, пусне на пазара съответни продукти, първото физическо или юридическо лице, установено в Съюза, което предостави на пазара такива съответни продукти, се счита за оператор по смисъла на настоящия регламент.

Член 8

Надлежна проверка

1. Преди да пуснат на пазара съответните продукти или преди да ги изнесат, операторите извършват надлежна проверка по отношение на всички съответни продукти, доставяни от всеки конкретен доставчик.
2. Надлежната проверка включва:
 - а) събирането на информацията, данните и документите, необходими за спазване на изискванията, предвидени в член 9;
 - б) мерките за оценка на риска, посочени в член 10;

в) мерките за ограничаване на риска, посочени в член 11.

Член 9

Изисквания за предоставянето на информация

1. Операторите събират информация, документи и данни, които доказват, че съответните продукти отговарят на изискванията на член 3. За тази цел операторът събира, организира и съхранява в продължение на пет години от датата на пускане на пазара или на износа на съответните продукти следната информация, придружена от доказателства, свързана с всеки съответен продукт:

- а) описание, включващо търговското наименование и вида на съответните продукти, както и, в случаите на съответни е продукти, които съдържат или са били произведени с използването на дървен материал, общоприетото наименование на биологичния вид и неговото пълно научно наименование. Описанието на продукта включва списък на съответните стоки или съответните продукти, които се съдържат в него или се използват за производството на тези продукти;
- б) количеството на съответните продукти; за съответните продукти, въвеждани на пазара или извеждани от пазара количеството трябва да бъде изразено в килограми нетна маса и, когато е приложимо, в допълнителната мерна единица, посочена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета ⁽²⁰⁾ срещу указания код по Хармонизираната система, или, за всички останали случаи, количеството трябва да бъде изразено в нетна маса или, когато е приложимо, в обем или бройки на съответния продукт; допълнителна мерна единица се прилага, когато тя е определена последователно за всички възможни подпозиции в рамките на кода по Хармонизираната система, посочен в декларацията за надлежна проверка;
- в) държава на производство и, когато е приложимо, на части от нея;
- г) географско местоположение за всички парцели, където са произведени съответните стоки, които съдържа съответният продукт или които са използвани при производството му, както и датата или период на производство; когато съответният продукт съдържа или е произведен от съответни стоки, произведени в различни парцели, се включва географското местоположение на всичките различни парцели; всяко обезлесяване или деградация на горите в дадените парцели автоматично изключва всички съответни стоки и съответни продукти от тези парцели от пускане или предоставяне на пазара или от износ; за съответните продукти, които съдържат или са били произведени с използването на едър рогат добитък, и за такива съответни продукти, които са били хранени със съответните продукти, географското местоположение се отнася до всеки животновъден обект, където е държан едрият рогат добитък; за всички останали съответни продукти от приложение I географското местоположение се отнася до парцелите;
- д) наименование, пощенски адрес и адрес на електронна поща на всяко предприятие или лице, от което са им били доставени съответните продукти;
- е) наименование, пощенски адрес и адрес на електронна поща на всяко предприятие, оператор или лице, на което са били доставени съответните продукти;
- ж) достатъчно категорична и проверима информация, че съответните продукти не са свързани с обезлесяване;
- з) достатъчно категорична и проверима информация, че съответните стоки са произведени в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство, включително всяка договореност за предоставяне на право на ползване на съответния район за целите на производството на съответната стока.

2. При поискване операторът предоставя на компетентните органи информацията, документите и данните, събрани съгласно настоящия член.

Член 10

Оценка на риска

1. Операторите проверяват и анализират информацията, събрана в съответствие с член 9, и всяка друга съответна документация. Въз основа на тази информация и документация операторите извършват оценка на риска, за да установят дали е налице риск съответните продукти, предназначени за пускане на пазара или за износ, да са неотговарящи на изискванията. Операторите не пускат съответните продукти на пазара, нито ги изнасят, освен ако оценката на риска не покаже отсъствието на риск или само незначителен риск съответните продукти да са неотговарящи на изискванията.

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 7.9.1987 г., стр. 1).

2. При оценката на риска се отделя внимание по-специално на следните критерии:
- а) определянето на риска за съответната държава на производство или части от нея съгласно член 29;
 - б) наличието на гори в държавата на производство или в части от нея;
 - в) наличието на коренно население в държавата на производство или в части от нея;
 - г) добросъвестните консултации и сътрудничество с коренното население в държавата на производство или в части от нея;
 - д) наличието на надлежно мотивирани искания от коренното население въз основа на обективна и проверима информация относно ползването или собствеността на района, използван за целите на производството на съответната стока;
 - е) разпространение на обезлесяването или на деградацията на горите в държавата на производство или в части от нея;
 - ж) източника, надеждността, валидността и връзките към други налични документи на информацията, посочена в член 9, параграф 1;
 - з) опасения относно държавата на производство и на произход или на части от нея, като например равнище на корупция, разпространение на практики за фалшифициране на документи и данни, липса на правоприлагане, нарушения на международното право в областта на правата на човека, въоръжен конфликт или наличие на санкции, наложени от Съвета за сигурност на ООН или Съвета на Европейския съюз;
 - и) сложността на съответната верига на доставки и етапа на преработка на съответните продукти, по-специално трудностите при свързването на съответните продукти с парцела, където са произведени съответните стоки;
 - й) риска от заобикаляне на настоящия регламент или от смесване със съответни продукти с неизвестен произход или произведени в райони, в които е настъпило или настъпва обезлесяване или деградация на горите;
 - к) заключения от заседанията на експертните групи на Комисията в подкрепа на прилагането на настоящия регламент, публикувани в регистъра на експертните групи на Комисията;
 - л) основателна загриженост, изразена съгласно член 31, както и информация за предишни периоди на неспазване на настоящия регламент от операторите или търговците по съответната верига на доставки;
 - м) всяка информация, която показва наличие на риск съответните продукти да са неотговарящи на изискванията;
 - н) допълнителна информация относно съответствието с настоящия регламент, която може да включва информация, предоставена чрез схеми за сертифициране или други схеми, проверени от трети страни, включително доброволни схеми, признати от Комисията съгласно член 30, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²¹⁾, при условие че информацията отговаря на изискванията, предвидени в член 9 от настоящия регламент.
3. Изделията от дървен материал, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕО) № 2173/2005, за които е представено валидно разрешително FLEGT, издадено от функционираща система за управление на разрешителните, се считат, че отговарят на изискванията на член 3, буква б) от настоящия регламент.
4. Операторите документират и подлагат на преглед оценката на риска най-малко веднъж годишно и при поискване я предоставят на компетентните органи. Операторите трябва да са в състояние да докажат как е проверена събраната информация въз основа на критериите за оценка на риска, предвидени в параграф 2, и как те са определили степента на риска.

Член 11

Ограничаване на риска

1. Освен в случаите, когато оценката на риска, предприета в съответствие с член 10, е показала, че не съществува риск или съществува само незначителен риск съответните продукти да са неотговарящи на изискванията, преди пускането на пазара или преди износа на съответните продукти операторът приема процедури и мерки за ограничаване на риска, които са подходящи за постигане на нулев или незначителен риск. Такива процедури и мерки може да включват следното:
- а) искане на допълнителна информация, данни или документи;

⁽²¹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

б) извършване на независими проучвания или одити

в) предприемане на други мерки, свързани с изискванията за предоставяне на информация, предвидени в член 9.

Такива процедури и мерки може да включват и подкрепа за спазване на настоящия регламент от доставчиците на този оператор, по-специално дребните земеделски стопани, чрез изграждане на капацитет и инвестиции.

2. Операторите трябва да разполагат с подходящи и пропорционални политики, мерки за контрол и процедури за ограничаване и ефективно управление на установените рискове от несъответствие на съответни продукти. Тези политики, мерки за контрол и процедури включват:

а) примерни практики за управление на риска, докладване, водене на регистри, вътрешен контрол и управление на съответствието, назначаване на служител по съответствието на ръководно равнище — за операторите, които не са МСП;

б) функция за независим одит с цел проверка на вътрешните политики, мерки за контрол и процедури, посочени в буква а), за всички оператори, които не са МСП.

3. Решенията относно процедурите и мерките за ограничаване на риска се документират, подлагат се на преглед най-малко веднъж годишно и при поискване се предоставят на компетентните органи от операторите. Операторите трябва да са в състояние да докажат как са взети решенията относно процедурите и мерките за ограничаване на риска.

Член 12

Създаване и поддръжка на системи за надлежна проверка, докладване и водене на регистри

1. За целите на извършването на надлежна проверка в съответствие с член 8 операторите създават и актуализират рамка от процедури и мерки, за да се гарантира, че съответните продукти, които пускат на пазара или изнасят, отговарят на изискванията на член 3 („система за надлежна проверка“).

2. Операторите подлагат на преглед системата за надлежна проверка най-малко веднъж годишно. Когато операторите узнаят за нови тенденции, които може да дадат отражение върху системата за надлежна проверка, те актуализират системата за надлежна проверка с оглед на тези тенденции. Операторите водят регистри на такива актуализации в системите си за надлежна проверка за пет години назад.

3. Операторите, които не попадат в категориите МСП, включително микропредприятия или физически лица, ежегодно докладват публично пред възможно най-широка аудитория, включително в интернет, относно своята система за надлежна проверка, включително относно стъпките, които са предприели за изпълнение на задълженията си съгласно член 8. Операторите, които попадат и в приложното поле на други правни актове на Съюза, в които са определени изисквания относно надлежната проверка на веригата за създаване на стойност, могат да изпълняват задълженията си за докладване съгласно настоящия параграф, като включват изискваната информация при докладването в контекста на тези други правни актове на Съюза.

4. Без да се засяга законодателството на Съюза за защита на данните, докладването, посочено в параграф 3, включва във връзка със съответните стоки и съответните продукти, следната информация по отношение на съответните стоки и съответните продукти:

а) резюме на информацията, посочена в член 9, параграф 1, букви а), б) и в);

б) заключенията от оценката на риска, извършена съгласно член 10, и мерките, предприети съгласно член 11, и описанието на информацията и доказателствата, получени и използвани за оценка на риска;

в) когато е приложимо, описанието на процеса на консултации с коренното население, местните общности и други притежатели на обичайни права на владение или с организации на гражданското общество, които действат в района на производството на съответните стоки и съответните продукти.

5. Операторите съхраняват в продължение на най-малко пет години цялата документация, свързана с надлежната проверка, като например всички регистри, мерки и процедури съгласно член 8. Те предоставят тази документация на компетентните органи при поискване.

Член 13

Опростена надлежна проверка

1. Когато пускат на пазара съответни продукти или ги изнасят, от операторите не се изисква да изпълняват задълженията съгласно членове 10 и 11, ако са удостоверили, след като са направили оценка на сложността на съответната верига на доставки и на риска от заобикаляне на настоящия регламент или смесване с продукти с неизвестен произход или с произход от държави или части от тях с висок или стандартен риск, че всички съответни стоки и съответни продукти са произведени в държави или части от тях, класифицирани като представляващи нисък риск в съответствие с член 29. В тези случаи при поискване операторът предоставя на компетентния орган съответната документация, доказваща съществуването на незначителен риск от заобикаляне на настоящия регламент или от смесване с продукти с неизвестен произход или с произход от държави или части от тях с висок или стандартен риск.

2. Независимо от параграф 1 от настоящия член, ако операторът получи или бъде осведомен за всякаква имаща отношение информация, включително в резултат на оценката, извършена съгласно параграф 1 от настоящия член, включително основателната загриженост, изразена съгласно член 31, която сочи риск, че съответните продукти не отговарят на изискванията на настоящия регламент или че настоящият регламент се заобикаля, операторът изпълнява всички задължения по членове 10 и 11 и незабавно съобщава всяка имаща отношение информация на компетентния орган.

3. Когато даден компетентен орган бъде уведомен за информация, която сочи риск от заобикаляне на настоящия регламент, включително в случаите, в които съответните стоки или съответните продукти, произведени в държава със стандартен или с висок риск или в част от нея, впоследствие се преработват в държава с нисък риск или част от нея, от където те се пускат на пазара или се изнасят, компетентният орган предприема незабавно действие в съответствие с член 17, параграф 1 и при необходимост приема временни мерки в съответствие с член 23.

ГЛАВА 3

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ТЕХНИТЕ КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ

Член 14

Компетентни органи

1. Държавите членки определят един или повече компетентни органи, които да отговарят за изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящия регламент.

2. Най-късно до 30 декември 2023 г. държавите членки уведомяват Комисията за наименованията, адресите и данните за контакт на компетентните органи, посочени в параграф 1. Държавите членки съобщават на Комисията без ненужно забавяне за всякакви промени в тази информация.

3. Комисията публикува списъка на компетентните органи на своя уебсайт без ненужно забавяне. Комисията редовно обновява списъка въз основа на актуализациите, които получава от държавите членки.

4. Държавите членки гарантират, че компетентните органи разполагат с достатъчни правомощия, функционална независимост и ресурсите за изпълнение на задълженията, установени в настоящата глава.

Член 15

Техническа помощ, насоки и обмен на информация

1. Без да се засяга задължението на операторите да извършват надлежна проверка, както е предвидено в член 8, държавите членки могат да предоставят техническа и друга помощ и насоки на операторите. В сътрудничество с държавите членки Комисията може също да предоставя насоки на операторите и компетентните органи, когато е необходимо. При предоставянето на техническа и друга помощ и насоки се взема предвид положението, в което се намират МСП, включително микропредприятията и физическите лица, за да се улесни спазването на настоящия регламент, включително по отношение на преобразуването на данни от съответните системи с цел определяне на географското местоположение в информационната система, както посочено в член 33. Вземат се също предвид съответните действащи и бъдещи правни актове на Съюза, съдържащи задължения за надлежна проверка.

2. Държавите членки улесняват обмена и разпространението на съответната информация, по-специално с цел подпомагане на операторите при оценката на риска, както е предвидено в член 10, и по отношение на най-добрите практики във връзка с изпълнението на настоящия регламент.

3. Компетентните органи и Комисията непрекъснато наблюдават и обменят информация за всяка значителна промяна в схемите на търговия със съответните продукти, която може да доведе до заобикаляне на настоящия регламент.

4. Помощта се предоставя по начин, който не излага на риск независимостта, правните задължения или отговорностите на компетентните органи при прилагането на настоящия регламент.

5. Комисията може да улеснява хармонизираното прилагане на настоящия регламент, като издава съответните насоки и насърчава адекватен обмен на информация, координация и сътрудничество между компетентните органи, между компетентните органи и митническите органи, както и между компетентните органи и Комисията.

Член 16

Задължение за извършване на проверки

1. Компетентните органи извършват проверки на своята територия, за да установят дали операторите и търговците, установени в Съюза, спазват настоящия регламент. Компетентните органи извършват проверки на своята територия, за да установят дали съответните продукти, които операторът или търговецът е пуснал на пазара или възнамерява да пусне на пазара, които е предоставил на пазара или възнамерява да предостави на пазара, или които е изнесъл или възнамерява да изнесе, отговарят на изискванията на настоящия регламент.

2. Проверките, посочени в параграф 1 от настоящия член, се извършват в съответствие с членове 18 и 19.

3. Компетентните органи следва да използват основан на риска подход при определянето на проверките, които трябва да бъдат извършени. Критериите за риска се определят въз основа на анализ на рисковете от неспазване на настоящия регламент, като се вземат предвид по-специално съответните стоки, сложността и дължината на веригите на доставки, включително дали е налице смесване на съответни продукти, и етапът на преработка на съответния продукт, дали съответните парцели са в съседство с гори, определянето на риска за държави или части от тях в съответствие с член 29, като се отделя специално внимание на положението на държавите или части от тях, класифицирани като такива с висок риск, данните от предишни периоди на неспазване на настоящия регламент от операторите или търговците, рискът от заобикаляне, както и всяка друга имаща отношение информация. Анализът на рисковете се основава на информацията, посочени в членове 9 и 10, и може да се основава на информацията, съдържаща се в информационната система, посочена в член 33, и може да се подкрепя от други подходящи източници, като например данни от мониторинга, рискови профили, създадени от международни организации, основателна загриженост, изразена съгласно член 31, или заключения от експертни срещи на групите на Комисията.

4. Когато е целесъобразно, Комисията определя и редовно преразглежда и актуализира индикативни критерии за риска на равнището на Съюза в съответствие с параграф 3 и ги съобщава на компетентните органи.

5. За целите на извършването на проверките, посочени в параграф 1, компетентните органи изготвят годишни планове, съдържащи най-малко следното:

а) национални критерии за риска, установени в съответствие с параграф 3, за да се определят необходимите проверки, които се основават на индикативни критерии за риска на равнището на Съюза, установени от Комисията в съответствие с параграф 4, и систематично включват критерии за риска по отношение на държави или части от тях, класифицирани като такива с висок риск;

б) подбор на операторите и търговците, които трябва да бъдат проверени; този подбор се основава на националните критерии за риска, посочени в буква а), като се използват, *inter alia*, информацията, съдържаща се в информационната система, посочена в член 33, и техниките за електронна обработка на данни; за всеки оператор или търговец, който трябва да бъде проверен, компетентните органи може да определят конкретни декларации за надлежна проверка, които да бъдат проверени.

6. Годишният преглед на плановете от компетентните органи систематично се основава на резултатите от проверките и опита от изпълнението на плановете, посочени в параграф 5, за да се подобри тяхната ефективност.

7. Компетентните органи съобщават своите планове за проверки, както и техните актуализации, на другите компетентни органи и на Комисията. Компетентните органи обменят информация относно критериите за риска, посочени в параграф 5, и координират разработването и прилагането им с компетентните органи на други държави членки и с Комисията, за да се подобри ефективността на прилагане на настоящия регламент.

8. Всяка държава членка гарантира, че годишните проверки, извършвани от нейните компетентни органи съгласно параграф 1 от настоящия член, обхващат най-малко 3 % от операторите, които пускат на пазара или предоставят на пазара или изнасят съответните продукти, които съдържат или са били произведени с използването на съответните стоки, произведени в държава или части от нея, класифицирана като представляваща стандартен риск в съответствие с член 29.

9. Всяка държава членка гарантира, че годишните проверки, извършвани от нейните компетентни органи съгласно параграф 1 от настоящия член, обхващат най-малко 9 % от операторите, които пускат на пазара или предоставят на пазара или изнасят съответните продукти, които съдържат или са били произведени с използването на съответните стоки, както и 9 % от количеството на всеки от съответните продукти, които съдържат или са били произведени с използването на съответните стоки, произведени в държава или части от нея, класифицирана като представляваща висок риск в съответствие с член 29.

10. Всяка държава членка гарантира, че годишните проверки, извършвани от нейните компетентни органи съгласно параграф 1 от настоящия член, обхващат най-малко 1 % от операторите, които пускат на пазара или предоставят на пазара или изнасят съответните продукти, които съдържат или са били произведени с използването на съответните стоки, произведени в държава или части от нея, класифицирана като представляваща нисък риск в съответствие с член 29.

11. Количествено измеримата цел на проверките, извършвани от компетентните органи, се изпълнява поотделно за всяка от съответните стоки. Количествено измеримата цел се изчислява въз основа на общия брой оператори, които са пуснали на пазара или предоставили на пазара или са изнесли съответните продукти през предходната година, и въз основа на количеството, когато е приложимо. Операторите се считат за проверени, когато компетентният орган е проверил елементите, посочени в член 18, параграф 1, букви а) и б).

12. Без да се засягат проверките, планирани предварително съгласно параграф 5 от настоящия член, компетентните органи извършват проверките, посочени в параграф 1 от настоящия член, когато получават или са осведомени за имаща отношение информация, включително във връзка с основателна загриженост, изразена от трети страни съгласно член 31, относно потенциално неспазване на настоящия регламент.

13. Проверките се извършват без предварително предупреждение на оператора или търговеца, освен ако е необходимо предварително уведомяване на оператора или търговеца, за да се осигури ефективност на проверките.

14. Компетентните органи водят регистри за проверките, в които се посочват по-специално тяхното естество и резултатите от тях, както и за мерките, предприети в случай на неспазване. Данните за всички проверки се съхраняват най-малко десет години.

15. Протоколите от проверките, извършени съгласно настоящия регламент, и докладите за резултатите от тях представят информация за околната среда за целите на Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²²⁾ и се предоставят при поискване.

Член 17

Съответни продукти, изискващи незабавни действия

1. Компетентните органи установяват случаите, в които съответните продукти представляват толкова висок риск от неспазване на член 3, че налагат предприемането на незабавни действия от тяхна страна, преди тези съответни продукти да бъдат пуснати на пазара или предоставени на пазара или да бъдат изнесени. Компетентните органи регистрират такива установени случаи в информационната система, посочени в член 33.

2. Когато компетентните органи установят случаите, посочени в параграф 1 от настоящия член, включително когато оператор предостави декларация за надлежна проверка във връзка с въпросните съответни продукти, информационната система, посочена в член 33, установява високия риск от неспазване на член 3 и информира компетентните органи, които:

- а) предприемат незабавни временни мерки съгласно член 23, за да спрат пускането на пазара или предоставянето на пазара на тези съответни продукти; или
- б) след като е въведен посоченият в член 28, параграф 1 електронен интерфейс, в случай на съответни продукти, които се въвеждат на пазара или се извеждат от него, изискват от митническите органи да спрат допускането на тези съответни продукти за свободно обращение или износ съгласно член 26, параграф 7.

3. Спирането, посочено в параграф 2 от настоящия член, приключва в срок от три работни дни или в случай на нетрайни съответни продукти в срок от 72 часа, считано от момента, в който в информационната система, посочена в член 33, е установен висок риск от неспазване. Когато въз основа на резултатите от проверките, извършени в рамките на този срок, компетентните органи стигнат до заключението, че им е необходимо допълнително време, за да установят дали съответните продукти отговарят на изискванията на член 3, те удължават срока на спирането с допълнителни периоди от три работни дни чрез допълнителни временни мерки, предприети съгласно член 23, или, в случай на съответни продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, чрез уведомяване на митническите органи за необходимостта от продължаване на спирането съгласно член 26, параграф 7.

⁽²²⁾ Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно обществения достъп до информация за околната среда и за отмяна на Директива 90/313/ЕИО на Съвета (ОВ L 41, 14.2.2003 г., стр. 26).

Член 18

Проверки на операторите и търговците, които не са МСП

1. Проверките на операторите и търговците, които не са МСП, включват:
 - а) преглед на системата за надлежна проверка, включително на процедурите за оценка на риска и за ограничаване на риска, както и на документацията и данни, удостоверяващи правилното функциониране на системата за надлежна проверка;
 - б) преглед на документацията и данните, удостоверяващи, че конкретен съответен продукт, който операторът е пуснал или възнамерява да пусне на пазара или възнамерява да изнесе, или който търговецът, който не е МСП, е предоставил или възнамерява да предостави на пазара, отговаря на изискванията на настоящия регламент, включително чрез мерки за ограничаване на риска, когато е приложимо, както и чрез преглед на съответните декларации за надлежна проверка;
2. Когато е целесъобразно, по-специално когато посочените в параграф 1 прегледи са повдигнали въпроси, проверките на операторите и търговците, които не са МСП, може да включват и:
 - а) преглед на терен на съответните стоки или на съответните продукти с цел да се установи съответствието им с документацията, използвана за извършване на надлежна проверка;
 - б) преглед на коригиращите мерки, предприети съгласно член 24;
 - в) всички подходящи технически и научни средства, за да се определи вида или точното място, където е произведена съответната стока или съответният продукт, включително анатомичен, химичен или ДНК анализ;
 - г) всички подходящи технически и научни средства, за да се определи дали съответните продукти са несвързани с обезлесяване, включително данни от наблюдението на Земята, например от програмата „Коперник“ и инструментите в рамките на тази програма или от други публично или частно достъпни източници; и
 - д) проверки на място, включително одити на място, включително когато е целесъобразно в трети държави, при условие че тези трети държави са съгласни, чрез сътрудничество с административните органи на въпросните трети държави.

Член 19

Проверки на търговците, които са МСП

1. Проверките на търговците, които са МСП, включват прегледа на документацията и данни, удостоверяващи спазването на член 5, параграфи 2, 3 и 4.
2. Проверките на търговците, които са МСП, може също да включват проверки на място, по-специално одити на място, когато е целесъобразно, по-специално когато посочените в параграф 1 прегледи са повдигнали въпроси.

Член 20

Възстановяване на разходите, направени от компетентните органи

1. Държавите членки може да разрешат на своите компетентни органи да изискват от операторите или търговците възстановяване на общия размер на разходите за техните дейности във връзка със случаи на неспазване.
2. Разходите, посочени в параграф 1, може да включват разходите за провеждане на изпитвания, за съхранение и за дейности във връзка със съответните продукти, за които е установено, че не съответстват на изискванията и подлежат на коригиращи действия преди допускането за свободно обращение на тези съответни продукти, пускането им на пазара или износа им.

Член 21

Сътрудничество и обмен на информация

1. Компетентните органи си сътрудничат помежду си и с митническите органи на своята държава членка, с компетентните органи и митническите органи на други държави членки, с Комисията и при необходимост с административните органи на трети държави с цел да се гарантира спазването на настоящия регламент, включително по отношение на провеждането на одитите на място.
2. Компетентните органи установяват административни договорености с Комисията относно предаването на информация за разследванията и провеждането им.

3. Компетентните органи обменят информацията, необходима за прилагането на настоящия регламент, включително чрез информационната система, посочена в член 33. Това включва предоставяне на достъп и обмен на информация с компетентните органи на други държави членки относно операторите и търговците, включително декларациите за надлежна проверка и относно вида на извършените проверки и резултатите от тях, за да се улесни прилагането на настоящия регламент.

4. Компетентните органи незабавно предупреждават компетентните органи на другите държави членки и Комисията, когато установят потенциално неспазване на настоящия регламент и сериозни слабости, които могат да засегнат повече от една държава членка. По-специално, компетентните органи информират компетентните органи на другите държави членки, когато установят на пазара съответен продукт, който смятат, че е не съответства на изискванията, за да се даде възможност за изтегляне или изземване от продажба на този продукт във всички държави членки.

5. По искане на някой компетентен орган държавите членки му предоставят информацията, която е необходима, за да се осигури спазването на настоящия регламент.

Член 22

Докладване

1. До 30 април всяка година държавите членки предоставят на обществеността и на Комисията информация относно прилагането на настоящия регламент през предходната календарна година. Тази информация включва:

- а) плановете за проверки и критериите за риск, на които тези планове се основават;
- б) броя и резултатите от извършените проверки на оператори, търговци, които не са МСП, и други търговци спрямо общия брой оператори, търговци, които не са МСП, и други търговци, включително видовете установени несъответствия,
- в) количеството на съответните проверени продукти спрямо общото количество съответни продукти, пуснати на пазара или изнесени, и държавите на производство; съответните продукти, въвеждани или извеждани от пазара, количеството трябва да бъде изразено в килограми нетна маса и, когато е приложимо, в допълнителната мерна единица, посочена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 срещу указания код по Хармонизираната система, или, за всички останали случаи, количеството трябва да бъде изразено в нетна маса или, когато е приложимо, в обем или бройки на съответния продукт; допълнителна мерна единица се прилага, когато тя е определена последователно за всички възможни подпозиции в рамките на кода по Хармонизираната система, посочен в декларацията за надлежна проверка;
- г) в случай на неспазване – коригиращите действия, предприети в съответствие с член 24, и санкциите, наложени в съответствие с член 25;
- д) процентът на проверките, извършени с предварителни предупреждения съгласно член 16, параграф 13, чието използване се обосновава от компетентните органи в техните доклади за проверка относно контрола.

2. До 30 октомври всяка година службите на Комисията предоставят на обществеността общ за Съюза преглед на прилагането на настоящия регламент въз основа на данните, подадени от държавите членки съгласно параграф 1.

Член 23

Временни мерки

Държавите членки предвиждат възможността техните компетентни органи да предприемат незабавни временни мерки, включително изземване на съответните стоки или съответните продукти или спиране на пускането на пазара или предоставянето на пазара, или износа на съответните стоки и съответните продукти, когато бъде установено потенциално неспазване на настоящия регламент въз основа на което и да е от следното:

- а) разглеждането на доказателства или друга имаща отношение информация, включително информация, обменена съгласно член 21, или основателна загриженост, изразена съгласно член 31,
- б) проверките, посочени в членове 18 и 19,

в) установените рискове чрез информационната система, посочена в член 33.

При необходимост държавите членки информират незабавно Комисията и компетентните органи на другите държави членки за тези мерки.

Член 24

Коригиращи действия в случай на неспазване

1. Без да се засяга член 25, когато компетентните органи установят, че даден оператор или търговец не е спазил настоящия регламент или че съответен продукт, пуснат на пазара, предоставен на пазара или изнесен, е неотговарящ на изискванията, те незабавно изискват от оператора или търговеца да предприеме подходящи и пропорционални коригиращи действия за прекратяване на неспазването в рамките на определен и разумен срок.

2. За целите на параграф 1 коригиращите действия, които се изисква да бъдат предприети от оператора или търговеца, включват най-малко една от следните мерки, както е приложимо:

а) отстраняване на всяко формално несъответствие, по-специално с изискванията на глава 2;

б) предотвратяване на пускането на пазара или предоставянето на пазара на съответния продукт или на износа му;

в) незабавно изтегляне или изземване на съответния продукт;

г) даряване на съответния продукт за благотворителни цели или за цели от обществен интерес или, ако това не е възможно, унищожаването му в съответствие с правото на Съюза за управление на отпадъците.

3. Независимо от коригиращите действия, предприети съгласно параграф 2, операторът или търговецът отстранява всички недостатъци в системата за надлежна проверка с оглед на предотвратяването на риска от по-нататъшно неспазване на настоящия регламент.

4. Ако операторът или търговецът не предприеме посочените в параграф 2 коригиращи действия в рамките на срока, определен от компетентния орган съгласно параграф 1, или ако несъответствието, както посочено в параграф 1, продължи да съществува, след изтичането на този срок компетентните органи осигуряват прилагането на изискваното коригиращо действие, посочено в параграф 2, чрез всички средства, с които разполагат съгласно правото на съответната държава членка.

Член 25

Санкции

1. Без да се засягат задълженията им съгласно Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾, държавите членки установяват правилата относно санкциите, приложими при нарушения на настоящия регламент от операторите и търговците, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Държавите членки нотифицират Комисията за тези правила и мерки и я нотифицират незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.

2. Предвидените в параграф 1 санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи. Тези санкции включват:

а) глоби, пропорционални на нанесените на околната среда вреди и на стойността на въпросните съответни стоки или съответни продукти, като размерът на тези глоби се определя по начин, който гарантира, че те действително лишават носещите отговорност лица от икономическите облаги, получени в резултат от извършените от тях нарушения, както и че размерът на тези глоби постепенно се увеличава в случай на повторни нарушения; в случай на юридическо лице, максималният размер на тази глоба е най-малко 4 % от общия годишен оборот на оператора или търговеца в целия Съюз за финансовата година, предхождаща решението за налагане на глоба, изчислен в съответствие с изчисляването на общия оборот на предприятията, предвидено в член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета ⁽²⁴⁾, и при необходимост се увеличава, за да се надхвърли потенциалното придобито икономическо предимство;

б) конфискуване на съответните продукти от оператора и/или търговеца;

в) конфискуване на приходите, получени от оператора и/или търговеца от сделка с въпросните съответни стоки и съответни продукти;

⁽²³⁾ Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 28).

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (регламент за сливанията на ЕО) (ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1).

- г) временно изключване за максимален срок от 12 месеца от процедурите за възлагане на обществени поръчки и от достъп до публично финансиране, включително до процедури за възлагане на обществени поръчки, безвъзмездно предоставяне на средства и отдаване на концесии;
 - д) временна забрана за пускане на пазара, предоставяне на пазара или за износа на съответните стоки и съответните продукти в случай на тежко нарушение или на повторни нарушения;
 - е) забрана за използване на опростена надлежна проверка, предвидена в член 13, в случай на тежко нарушение или на повторни нарушения.
3. Държавите членки уведомяват Комисията за окончателните съдебни решения, постановени срещу юридически лица за нарушения на настоящия регламент и за наложените им санкции в срок от 30 дни от датата на влизане в сила на съдебните решения, като вземат предвид съответните правила за защита на данните. Комисията публикува на своя уебсайт списък на тези решения, който съдържа следните елементи:
- а) наименованието на юридическото лице;
 - б) датата на окончателното съдебно решение;
 - в) обобщение на дейностите на юридическото лице, за които е установено, че нарушават настоящия регламент; и
 - г) вида на наложената санкция и, ако тя е финансова, нейния размер.

ГЛАВА 4

ПРОЦЕДУРИ ЗА СЪОТВЕТНИТЕ ПРОДУКТИ, ВЪВЕЖДАНИ НА ПАЗАРА ИЛИ ИЗВЕЖДАНИ ОТ НЕГО

Член 26

Мерки за контрол

1. За съответните продукти, поставени под митнически режим „допускане за свободно обращение“ или „износ“, се прилагат контролът и мерките, предвидени в настоящата глава. Прилагането на настоящата глава не засяга други разпоредби на настоящия регламент, както и други правни актове на Съюза, уреждащи допускането за свободно обращение или износа на стоки, по-специално Регламент (ЕС) № 952/2013 и членове 46, 47, 134 и 267 от него. Глава VII от Регламент (ЕС) 2019/1020 обаче не се прилага по отношение на контрола на съответните продукти, въвеждани на пазара, доколкото с това се засяга прилагането и изпълнението на настоящия регламент.
 2. Компетентните органи са отговорни за цялостното прилагане на настоящия регламент по отношение на съответния продукт, въвеждан на пазара или извеждан от него. По-специално, компетентните органи са отговорни, в съответствие с член 16, за определяне на проверките, които да бъдат извършени на базата на основан на риска подход, и за установяване, посредством извършването на посочените в член 16 проверки, че такъв съответен продукт е в съответствие с член 3.
 3. Компетентните органи изпълняват тези отговорности съгласно съответните разпоредби на глава 3.
 3. Без да се засяга параграф 2 от настоящия член, митническите органи извършват контрол на митническите декларации, подадени във връзка със съответните продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, в съответствие с членове 46 и 48 от Регламент (ЕС) № 952/2013. Този контрол се основава главно на анализ на риска, както е установено в член 46, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013.
 4. Референтният номер на декларацията за надлежна проверка се предоставя на митническите органи преди допускането за свободно обращение или износа на съответния продукт, който се въвежда на пазара или се извежда от него. За тази цел, освен когато декларацията за надлежна проверка се предоставя чрез електронния интерфейс, посочен в член 28, параграф 2, лицето, което подава митническата декларация за допускане за свободно обращение или за износ на съответния продукт, предоставя на митническите органи референтния номер на декларацията за надлежна проверка, определен за въпросния съответен продукт от посочената в член 33 информационна система.
 5. С цел да се вземе предвид съответствието с настоящия регламент, при разрешаване на допускането за свободно обращение или износа на съответен продукт:
- а) до въвеждането на електронния интерфейс, посочен в член 28, параграф 1, параграфи 6 – 9 от настоящия член не се прилагат и митническите органи обменят информация и си сътрудничат с компетентните органи в съответствие с член 27, и, когато е необходимо, вземат предвид този обмен на информация и сътрудничество при разрешаването на допускането за свободно обращение или износа на съответните продукти;
 - б) след въвеждането на електронния интерфейс, посочен в член 28, параграф 1, се прилагат параграфи 6 – 9 от настоящия член и уведомленията и исканията по параграфи 6 – 9 от настоящия член се извършват чрез този електронен интерфейс.

6. При извършване на проверка на митническата декларация за допускане за свободно обращение или за износ на съответния продукт, който се въвежда на пазара или се извежда от него, митническите органи разглеждат статуса, даден на съответната декларация за надлежна проверка от компетентните органи в информационната система, посочена в член 33, като използват посочения в член 28, параграф 1 електронен интерфейс.

7. Когато посоченият в параграф 6 от настоящия член статус показва, че съответният продукт, който се въвежда на пазара или се извежда от него, е определен съгласно член 17, параграф 2 като изискващ проверка, преди да бъде пуснат на пазара или предоставен на пазара или да бъде изнесен, митническите органи спират допускането за свободно обращение или износа на съответния продукт.

8. Когато са изпълнени всички други изисквания и формалности съгласно правото на Съюза или националното право, свързани с допускането за свободно обращение или износа, митническите органи разрешават допускане за свободно обращение или износ на съответния продукт, който се въвежда на пазара или се извежда от него, ако е налице някое от следните обстоятелства:

- а) когато статусът, посочен в параграф 6 от настоящия член, не показва, че съответният продукт е определен съгласно член 17, параграф 2 като изискващ проверка преди да бъде пуснат на пазара или предоставен на пазара или да бъде изнесен;
- б) когато допускането за свободно обращение или износът са спрени в съответствие с параграф 7 от настоящия член и компетентните органи не са поискали запазване на спирането в съответствие с член 17, параграф 3;
- в) когато допускането за свободно обращение или износът са спрени в съответствие с параграф 7 и компетентните органи са уведомили митническите органи, че спирането на допускането за свободно обращение или износа на съответните продукти може да бъде отменено.

9. Когато компетентните органи стигнат до заключението, че съответен продукт, който се въвежда на пазара или се извежда от него е неотговарящ на изискванията, те уведомяват за това митническите органи и митническите органи не позволяват допускането за свободно обращение или износа на съответния продукт.

10. Допускането за свободно обращение или износът не се смятат за доказателство за съответствие с правото на Съюза и, по-специално, с настоящия регламент.

Член 27

Сътрудничество и обмен на информация между органите

1. За да се даде възможност за прилагане на основания на риска подход, посочен в член 16, параграф 5, за съответните продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, и за да се гарантира, че проверките са ефективни и се извършват в съответствие с настоящия регламент, Комисията, компетентните органи и митническите органи си сътрудничат тясно и обменят информация.

2. Митническите органи и компетентните органи си сътрудничат в съответствие с член 47, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013 и обменят информацията, необходима за изпълнението на функциите им съгласно настоящия регламент, включително по електронен път.

3. В съответствие с член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013, митническите органи могат да съобщават на компетентния орган на държавата членка, където е установен операторът, търговецът или упълномощеният представител, поверителна информация, получена от тях в процеса на изпълнение на техните задължения или предоставена им на поверителна основа.

4. Когато компетентните органи са получили информация в съответствие с настоящия член, тези компетентни органи могат да съобщят информацията на компетентните органи на други държави членки в съответствие с член 21, параграф 3.

5. Свързаната с риска информация се обменя, както следва:

- а) между митническите органи в съответствие с член 46, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- б) между митническите органи и Комисията в съответствие с член 47, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013;
- в) между митническите органи и компетентните органи, включително компетентните органи на други държави членки, в съответствие с член 47, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013.

Член 28

Електронен интерфейс

1. Комисията разработва електронен интерфейс, основан на средата на Европейския съюз за митническо обслужване на едно гише, създадена с Регламент (ЕС) 2022/2399 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁵⁾, за да се даде възможност за предаване на данни, по-специално уведомленията и исканията, посочени в член 26, параграфи 6—9 от настоящия регламент, между националните митнически системи и информационната система, посочена в член 33. Този електронен интерфейс трябва да е въведен до 30 юни 2028 г.

2. Комисията разработва електронен интерфейс в съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2022/2399, за да се даде възможност:

а) на операторите и търговците да спазят задължението за предоставяне на декларацията за надлежна проверка за съответната стока или съответния продукт съгласно член 4 от настоящия регламент посредством предоставянето ѝ чрез националната среда за митническо обслужване на едно гише, посочена в член 8 от Регламент (ЕС) 2022/2399 и да получават отговор във връзка с това от компетентните органи; и

б) за предаването на тази декларация за надлежна проверка в информационната система, посочена в член 33.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на подробностите във връзка с правилата за прилагане на параграфи 1 и 2 от настоящия член, и по-специално за определяне на данните, включително техния формат, които трябва да се предават в съответствие с параграфи 1 и 2 от настоящия член. В актовете за изпълнение също така се пояснява как всички промени в статуса, даден от компетентните органи на декларациите за надлежна проверка в информационната система, посочена в член 33, се съобщават незабавно и автоматично на съответните митнически органи чрез електронния интерфейс, посочен в параграф 1 от настоящия член. С актовете за изпълнение може също така да се определи, че някои специфични данни, които са налични в декларацията за надлежна проверка и са необходими за дейностите на митническите органи, включително наблюдението и борбата с измамите, се предават и регистрират в митническите системи на Съюза и националните митнически системи. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 2.

ГЛАВА 5

СИСТЕМА ЗА СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ДЪРЖАВИТЕ И СЪТРУДНИЧЕСТВО С ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

Член 29

Оценка на държавите

1. С настоящия регламент се създава тристепенна система за оценка на държавите или на части от тях. За тази цел държавите членки и третите държави или части от тях се класифицират в една от следните рискови категории:

а) „висок риск“ се отнася до държави или части от тях, за които оценката, посочена в параграф 3, води до установяването на висок риск от производство в такива държави или в части от тях на съответни стоки, за които съответните продукти не отговарят на условията на член 3, буква а);

б) „нисък риск“ се отнася до държави или части от тях, за които посочената в параграф 3 оценка съдържа заключението, че е налице достатъчна увереност, че случаите на производство в такива държави или в части от тях на съответни стоки, за които съответните продукти не отговарят на условията на член 3, буква а), са изключение;

в) „стандартен риск“ се отнася до държави или части от тях, които не попадат нито в категорията на „висок риск“, нито в категорията на „нисък риск“.

2. На 29 юни 2023 г. на всички държави се определя стандартно ниво на риск. Комисията класифицира държавите или частите от тях, които представляват нисък или висок риск в съответствие с параграф 1. Списъкът на държавите или на частите от тях, които представляват нисък или висок риск, се публикува посредством актове за изпълнение, които се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 2, не по-късно от 30 декември 2024 г. Този списък се преразглежда и актуализира, ако е целесъобразно, толкова често, колкото е необходимо, с оглед на новите доказателства.

⁽²⁵⁾ Регламент (ЕС) 2022/2399 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за създаване на среда на Европейския съюз за митническо обслужване на едно гише и за изменение на Регламент (ЕС) № 952/2013 (ОВ L 317, 9.12.2022 г., стр. 1).

3. Класификацията на държави или части от тях с нисък или висок риск съгласно параграф 1 се основава на обективна и прозрачна оценка на Комисията, като се вземат предвид най-новите научни доказателства и международно признати източници. Класификацията се основава предимно на следните критерии за оценка:

- а) степен на обезлесяване и деградация на горите;
- б) степен на разширяване на земеделската земя за съответните стоки;
- в) тенденции в производството на съответните стоки и на съответните продукти.

4. Оценката, посочена в параграф 3, може да включва и отчитане на:

- а) информация, предоставена от съответната държава, от съответните регионални органи, от оператори, от НПО и трети страни, включително коренното население, местните общности и организациите на гражданското общество, относно ефективното включване на емисиите и поглъщанията от селското стопанство, горското стопанство и земеползването в национално определения принос към РКООНИК;
- б) споразумения и други инструменти между съответната държава и Съюза и/или неговите държави членки, които се отнасят до обезлесяването и деградацията на горите и улесняват съответствието на съответните стоки и съответните продукти с член 3, и ефективното им прилагане;
- в) това дали в съответната държава са въведени правни норми на национално и поднационално равнище, включително в съответствие с член 5 от Парижкото споразумение, и дали тя предприема ефективни мерки за прилагане в отговор на обезлесяването и деградацията на горите и за избягване и санкциониране на дейностите, водещи до обезлесяване и деградация на горите, и по-специално дали прилага достатъчно строги санкции, с които нарушителите да бъдат лишени от ползите, произтичащи от обезлесяването или деградацията на горите;
- г) това дали въпросната държава предоставя съответните данни по прозрачен начин; и ако е приложимо, наличието, спазването и ефективното прилагане на законите за защита на правата на човека, правата на коренното население, местните общности и други притежатели на обичайни права на владение;
- д) санкциите, наложени от Съвета за сигурност на ООН или Съвета на Европейския съюз по отношение на вноса или износа на съответните стоки и съответните продукти.

5. Комисията участва в специален диалог с всички държави, които са класифицирани или за които има риск да бъдат класифицирани като високорискови, с цел намаляване на тяхното ниво на риск.

6. Без да се засяга параграф 5, Комисията официално уведомява съответната държава за намерението си да класифицира към друг вид категория на риска тези държави или част от тях и я приканва да предостави всяка информация, която намира за полезна в това отношение. Комисията също така информира компетентните органи за това си намерение.

Комисията включва следната информация в уведомлението:

- а) причината или причините за намерението да промени класификацията на риска на държавата или на части от нея;
- б) поканата за писмен отговор до Комисията във връзка с намерението за промяна на класификацията по отношение на риска на държавата или на части от нея;
- в) последиците от класификацията като държава с висок или нисък риск.

7. Комисията предоставя на съответната държава достатъчно време да отговори на уведомлението. Когато уведомлението се отнася до намерение от страна на Комисията да класифицира държавата или част от нея като такава с висок риск, в своя отговор съответната държава може да предостави на Комисията информация относно мерките, предприети от нея за коригиране на положението.

8. Комисията незабавно уведомява съответната държава и компетентните органи за включването или изваждането на дадена държава или на части от нея от списъка, посочен в параграф 2.

Член 30

Сътрудничество с трети държави

1. В рамките на съответните си области на компетентност Комисията, от името на Съюза, и заинтересованите държави членки участват в координиран подход с държавите производители и частите от тях, до които се отнася настоящият регламент, по-специално тези класифицирани с висок риск в съответствие с член 29, за съвместно справяне с първопричините за обезлесяването и деградацията на горите посредством използването на съществуващите и бъдещи партньорства и на други съответни механизми за сътрудничество. Комисията разработва всеобхватна стратегическа рамка на Съюза за такова участие и обмисля мобилизирането на съответни инструменти на Съюза. Тези партньорства и механизми за сътрудничество се съсредоточават върху опазването, възстановяването и устойчивото използване на горите, обезлесяването и деградацията на горите и върху прехода към устойчиви методи за производство, потребление, преработка и търговия със стоки. Партньорствата и механизмите за сътрудничество могат да включват структурирани диалози, административни договорености и съществуващи споразумения или разпоредби от тях, както и съвместни пътни карти, които дават възможност за преход към селскостопанско производство, което улеснява спазването на настоящия регламент, като се обръща специално внимание на нуждите на коренното население, местните общности и дребните земеделски стопани и се гарантира участието на всички заинтересовани страни.
2. Партньорствата и сътрудничеството дават възможност за пълно участие на всички заинтересовани страни, включително гражданското общество, коренното население, местните общности, жените, частния сектор, включително микро-предприятията и другите МСП и дребните земеделски стопани. Партньорствата и сътрудничеството освен това подкрепят или инициират приобщаващ и основан на участието диалог относно националните процеси на правна и управленска реформа с цел подобряване на управлението на горите и справяне с вътрешните фактори, допринасящи за обезлесяването.
3. Партньорствата и сътрудничеството насърчават разработването на интегрирани процеси на планиране на земеползването, съответно законодателство в държавите производителки, процеси с множество заинтересовани страни, данъчни или търговски стимули и други подходящи инструменти за подобряване на опазването на горите и биологичното разнообразие за устойчиво управление и възстановяване на горите, за противодействие на преобразуването на горите и уязвимите екосистеми за целите на други видове земеползване, за оптимизиране на ползите за ландшафта, сигурността на земеползването, селскостопанската производителност и конкурентоспособност, прозрачните вериги на доставки, за укрепване на правата на зависимите от горите общности, включително дребните земеделски стопани, местните общности и коренното население, чиито права са определени в Декларацията на ООН за правата на коренното население, и за осигуряване на публичен достъп до документи относно управлението на горите и друга съответна информация.
4. В рамките на своите съответни области на компетентност Комисията от името на Съюза, или държавите членки или Съюзът и държавите членки участват в международни двустранни и многостранни дискусии относно политиките и действията за спиране на обезлесяването и деградацията на горите, включително в рамките на многостранни форуми като КБР, ФАО, Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, Асамблеята на ООН по околната среда, Форум на ООН по горите, РКООНИК, СТО, Г-7 и Г-20. Това участие включва насърчаване на прехода към устойчиво селскостопанско производство и устойчиво управление на горите, както и развитие на прозрачни и устойчиви вериги на доставки и продължаване на усилията за определяне и договаряне на ясни стандарти и определения, които гарантират високо равнище на защита на горските и другите естествени екосистеми и свързаните с тях права на човека.
5. В рамките на съответните си области на компетентност Комисията, от името на Съюза, и заинтересованите държави членки участват в диалог и сътрудничество с други основни държави потребители, за да насърчават приемането на амбициозни изисквания за свеждане до минимум на приноса на тези държави за обезлесяването и деградацията на горите, както и еднаквите условия на конкуренция в световен мащаб.

ГЛАВА 6

ОСНОВАТЕЛНА ЗАГРИЖЕНОСТ

Член 31

Основателна загриженост на физически или юридически лица

1. Физическите или юридическите лица могат да изразят основателна загриженост пред компетентните органи, когато преценят, че един или повече оператори или търговци не спазват настоящия регламент.
2. Компетентните органи оценяват, без ненужно забавяне, надлежно и безпристрастно основателната загриженост, включително дали твърденията са добре обосновани, и предприемат необходимите стъпки, включително провеждането на проверки и изслушвания на операторите и търговците, с оглед откриване на потенциално неспазване на настоящия регламент и, когато е целесъобразно, временни мерки съгласно член 23, за да се предотвратят пускането на пазара и предоставянето на пазара и износет на съответни продукти, които са предмет на разследване.

3. В срок от 30 дни от получаването на информация за основателна загриженост, ако не е предвидено друго в националното право, компетентният орган информира лицата, посочени в параграф 1, които са изразили основателна загриженост, за последващите действия във връзка с представената информация, като посочва причините за това.

4. Без да се засягат задълженията съгласно Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁶⁾, държавите членки предвиждат мерки за защита на самоличността на физическите или юридическите лица, които изразяват основателна загриженост или извършват разследвания с цел проверка на спазването на настоящия регламент от операторите или търговците.

Член 32

Достъп до правосъдие

1. Всяко физическо или юридическо лице, което има достатъчен интерес, определен в съответствие със съществуващите национални системи на правните средства за защита, включително когато такова лице отговаря на определените в националното право критерии, ако съществуват такива, включително и лице, което е изразило основателна загриженост в съответствие с член 31, има достъп до административни или съдебни процедури за контрол на законосъобразността на решенията, действията или бездействието на компетентните органи съгласно настоящия регламент.

2. Настоящият регламент не засяга никои разпоредби от националното право, които уреждат достъпа до правосъдие, и онези, които изискват да се изчерпят процедурите за административен контрол, преди да бъдат използвани съдебни производства.

ГЛАВА 7

ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Член 33

Информационна система

1. До 30 декември 2024 г., Комисията създава и впоследствие поддържа информационна система, която съдържа декларациите за надлежна проверка, предоставяни съгласно член 4, параграф 2.

2. Без да се засяга изпълнението на задълженията, установени в глави 2 и 3, информационната система предоставя най-малко следните функции:

- а) регистрация на операторите и търговците и техните упълномощени представители в Съюза; за операторите, които поставят съответните продукти под митнически режим „допускане за свободно обращение“ или „износ“, регистрационният и идентификационен номер на икономическите оператори (EORI номер), установен съгласно член 9 от Регламент (ЕС) № 952/2013, се включва в техния регистрационен профил;
- б) регистрация на декларациите за надлежна проверка, включително комуникацията на съответния оператор или търговец на референтен номер за всяка декларация за надлежна проверка, предоставяна чрез информационната система;
- в) предоставяне на референтния номер на съществуващите декларации за надлежна проверка съгласно член 4, параграфи 8 и 9;
- г) когато е възможно, преобразуване на данни от съответните системи с цел определяне на географското местоположение;
- д) регистриране на резултатите от проверките на декларациите за надлежна проверка;
- е) взаимно свързване с митниците чрез средата на Европейския съюз за митническо обслужване на едно гише, в съответствие с член 28, включително за да се създаде възможност за извършването на уведомления и исканията, посочени в член 26, параграфи 6—9;
- ж) предоставяне на съответна информация за подпомагане на профилирането на риска за целите на плана за проверки, посочен в член 16, параграф 5, включително резултатите от проверките, рисковите профили за операторите, търговците и съответните стоки и продукти с цел идентифициране, въз основа на техниките за електронна обработка на данни, на операторите и търговците, които да бъдат проверявани, както е посочено в член 16, параграф 5, и на съответните продукти, които да бъдат проверявани от компетентните органи;
- з) улесняване на административната помощ и сътрудничество между компетентните органи и между компетентните органи и Комисията за обмен на информация и данни;

⁽²⁶⁾ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

и) подкрепя за комуникацията между компетентните органи и операторите и търговците за целите на прилагането на настоящия регламент, включително чрез използването на цифрови инструменти за управление на доставките, когато е целесъобразно.

3. Чрез актове за изпълнение Комисията установява правила за функционирането на информационната система съгласно настоящия член, включително правила за защита на личните данни и обмен на данни с други информационни системи. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 2.

4. Комисията предоставя достъп до тази информационна система на митническите органи, компетентните органи, операторите и търговците и ако е приложимо, на техните упълномощени представители, съгласно съответните им задължения, предвидени в настоящия регламент.

5. В съответствие с политиката на Съюза за свободно достъпни данни Комисията предоставя достъп на широката общественост до пълните анонимизирани съвкупности от данни в информационната система в отворен формат, който може да бъде машинночитим и който осигурява оперативна съвместимост, повторно използване и достъпност.

ГЛАВА 8

ПРЕГЛЕД

Член 34

Преглед

1. Не по-късно от 30 юни 2024 г. Комисията представя оценка на въздействието, придружена, ако е целесъобразно, от законодателно предложение за разширяване на обхвата на настоящия регламент, така че да включва и други залесени земи. Оценката включва, *inter alia*, крайната дата, посочена в член 2, с цел да се сведе до минимум приносът на Съюза за преобразуването и деградацията на естествените екосистеми. Прегледът включва оценка на въздействието на съответните стоки върху обезлесяването и деградацията на горите.

2. Не по-късно от 30 юни 2025 г. Комисията представя оценка на въздействието, ако е целесъобразно придружена от законодателно предложение за разширяване на обхвата на настоящия регламент, така че да включва други естествени екосистеми, включително други земи с големи въглеродни запаси и с висока стойност на биологичното разнообразие, като например пасища, торфища и влажни зони. Оценката обхваща потенциално разширяване на видовете екосистеми, включително въз основа на крайната дата, посочена в член 2, с цел да се сведе до минимум приносът на Съюза за преобразуването и деградацията на естествените екосистеми. При този преглед се разглежда също така необходимостта и осъществимостта на разширяването на обхвата на настоящия регламент, така че да включва други стоки, включително царевича. При прегледа се извършва и оценка на въздействието на съответните стоки върху обезлесяването и деградацията на горите, в съответствие с научните доказателства, и се вземат предвид промените в потреблението.

3. Предвидената в параграф 2 оценка на въздействието включва и оценка на това дали е целесъобразно да се измени или разшири списъкът на съответните продукти, изброени в приложение I, за да се гарантира, че най-значимите съответни продукти, които съдържат, били са хранени или са били произведени при използване на съответни стоки, са включени в този списък. При тази оценка се обръща специално внимание на потенциалното включване на биогоривата (код по ХС 382600) в приложение I.

4. При оценката на въздействие, посочена в параграф 2, се оценява също така ролята на финансовите институции за предотвратяване на финансовите потоци, допринасящи пряко или косвено за обезлесяването и деградацията на горите, и се оценява в това отношение необходимостта от предвиждане на специални задължения за финансовите институции в правните актове на Съюза, като се взема предвид съответното действащо хоризонтално и секторно законодателство.

5. Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 35 за изменение на приложение I по отношение на съответните кодове по КН на съответните продукти, които са хранени или са били произведени при използване на съответни стоки.

6. До 30 юни 2028 г. и най-малко на всеки пет години след това Комисията извършва общ преглед на настоящия регламент и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен от законодателно предложение, ако е необходимо. Първият от докладите включва по-специално, въз основа на специфични проучвания, оценка на следното:

а) необходимостта от допълнителни инструменти за улесняване на търговията и осъществимостта на такива инструменти, по-специално за най-слабо развитите държави, засегнати в значителна степен от настоящия регламент, и за държавите или части от тях, класифицирани като такива със стандартен или висок риск – в подкрепа на постигането на целите на настоящия регламент;

- б) въздействието на настоящия регламент върху земеделските стопани, по-специално дребните земеделски стопани, коренното население и местните общности, и евентуалната необходимост от допълнителна подкрепа за прехода към устойчиви вериги на доставки и за дребните земеделски стопани, за да могат да спазват изискванията на настоящия регламент;
- в) по-нататъшното разширяване на определението за „деградация на горите“, въз основа на задълбочен анализ и като се взема предвид напредъкът, постигнат в международните дискусии по въпроса;
- г) прага за задължително използване на полигони както посочено в член 2, точка 28, като се взема предвид неговото въздействие върху борбата с обезлесяването и деградацията на горите;
- д) промени в моделите на търговия със съответните продукти и съответните стоки, включени в обхвата на настоящия регламент, когато тези промени биха могли да са индикация за практика на заобикаляне;
- е) оценка дали извършените проверки са били ефективни, за да се гарантира, че съответните стоки и съответните продукти, предоставяни на пазара или изнасяни, отговарят на изискванията на член 3.

ГЛАВА 9

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 35

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 34, параграф 5, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 29 юни 2023 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от шест месеца преди края на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 34, параграф 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 34, параграф 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 36

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁷⁾.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011, като се вземат предвид разпоредбите на член 11 от него.

⁽²⁷⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

Член 37**Отмяна**

1. Регламент (ЕС) № 995/2010 се отменя, считано от 30 декември 2024 г.
2. Регламент (ЕС) № 995/2010 обаче продължава да се прилага до 31 декември 2027 г., по отношение на дървен материал и изделия от дървен материал по смисъла на член 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 995/2010, които са произведени преди 29 юни 2023 г., и са пуснати на пазара на 30 декември 2024 г., или след нея.
3. Чрез дерогация от член 1, параграф 2 от настоящия регламент дървеният материал и изделията от дървен материал по смисъла на член 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 995/2010, които са произведени преди 29 юни 2023 г., и са пуснати на пазара след 31 декември 2027 г., отговарят на изискванията на член 3 от настоящия регламент.

Член 38**Влизане в сила и дата на прилагане**

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Съгласно параграф 3 от настоящия член, членове 3—13, членове 16—24 и членове 26, 31 и 32 се прилагат от 30 декември 2024 г.
3. С изключение на продуктите, попадащи в обхвата на приложението към Регламент (ЕС) № 995/2010 за оператори, които до 31 декември 2020 г. са създадени съответно като микропредприятия или малки предприятия съгласно член 3, параграфи 1 или 2 от Директива 2013/34/ЕС, посочените в параграф 2 от настоящия член членове се прилагат от 30 юни 2025 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 31 май 2023 година.

За Европейския парламент
Председател
R. METSOLA

За Съвета
Председател
P. KULLGREN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Съответни стоки и продукти, посочени в член 1

В таблицата по-долу са изброени стоки, класирани в Комбинираната номенклатура, съдържаща се в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87, посочени в член 1 от настоящия регламент.

С изключение на странични продукти от производствен процес, когато този процес включва материал, който не е отпадък по смисъла на член 3, точка 1 от Директива 2008/98/ЕО, настоящият регламент не се прилага за стоки, които са произведени изцяло от материал, който е приключил своя жизнен цикъл и в противен случай би бил изхвърлен като отпадък по смисъла на член 3, точка 1 от тази директива.

Съответна стока	Съответни продукти
Домашни животни от рода на едрия рогат добитък	0102 21, 0102 29 Живи животни от рода на едрия рогат добитък ex 0201 Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, пресни или охладени ex 0202 Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, замразени ex 0206 10 Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък, пресни или охладени ex 0206 22 Черен дроб, годен за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък, замразени ex 0206 29 Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък (с изключение на език и черен дроб), замразени ex 1602 50 Други приготвени или консервирани храни от месо, карантии или кръв от животни от рода на едрия рогат добитък ex 4101 Сурови кожи от едър рогат добитък (пресни или осолени, сушени, варосани, пиклирани или консервирани по друг начин, но недъбени, нито пергаментирани, нито обработени по друг начин), дори обезкосмени или цепени ex 4104 Дъбени или „crust“ кожи от едър рогат добитък, обезкосмени, дори цепени, но необработени по друг начин ex 4107 Дъбени или „crust“ кожи, допълнително обработени, включително пергаментирани кожи, от едър рогат добитък, обезкосмени, дори цепени, различни от тези от № 4114
Какао	1801 Какао на зърна, цели или натрошени, сурови или печени 1802 Черупки, обелки, люспи и други отпадъци от какао 1803 Какаова маса, дори обезмаслена 1804 Масло, мазнина и течно масло от какао 1805 Какао на прах, без прибавка на захар или други подсладителни 1806 Шоколад и други хранителни продукти, съдържащи какао
Кафе	0901 Кафе, дори печено или декофеинизирано; черупки и люспи от кафе; заместители на кафе, съдържащи кафе, независимо от съотношението в сместа

Съответна стока	Съответни продукти
Маслодайна палма	1207 10 Палмистови орехи или ядки 1511 Палмово масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени 1513 21 Сурово палмистово масло или масло от бабасу и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени 1513 29 Палмистово масло или масло от бабасу и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени (с изключение на сурово масло) 2306 60 Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането от палмистови орехи или ядки на мазнини или масла ex 2905 45 глицерол с чистота 95 % или повече (изчислена тегловно в сухо вещество) 2915 70 палмитинова киселина, стеаринова киселина, техните соли и естери 2915 90 наситени ациклени монокарбоксилни киселини, техните анхидриди, халогениди, пероксиди и пероксикиселини; техните халогено-, сулфо-, нитро- или нитрозопроизводни (с изключение на мравчена киселина и оцетна киселина, моно-, ди- или трихлороцетни киселини, пропионова киселина, бутанови и пентанови киселини, палмитинова и стеаринова киселина, техните соли и естери, и оцетен анхидрид) 3823 11 стеаринова киселина, промишлена 3823 12 олеинова киселина, промишлена 3823 19 промишлени монокарбоксилни мастни киселини; масла, получени при рафиниране, съдържащи киселини (с изключение на стеаринова киселина, олеинова киселина и талови мастни киселини) 3823 70 промишлени мастни алкохоли
Каучук	4001 Естествен каучук, балата, гутаперча, гуаяола, чикъл и аналогични естествени гуми в първични форми или на плочи, листове или ленти ex 4005 Невулканизирани каучукови смеси в първични форми или на плочи, листове или ленти ex 4006 Други форми (например пръчки, тръби, профили) и артикули (например дискове, шайби), от невулканизиран каучук ex 4007 Нишки и въжета от вулканизиран каучук ex 4008 Плочи, листове, ленти, пръчки и профили от вулканизиран неутвърден каучук ex 4010 Транспортни ленти или трансмисионни ремъци от вулканизиран каучук ex 4011 Пневматични гуми от каучук, нови ex 4012 Пневматични гуми от каучук, регенерирани или употребявани; бандажни гуми протектори за пневматични гуми и колани (предпазни ленти), от каучук

Съответна стока	Съответни продукти
	ex 4013 Вътрешни гуми от каучук ex 4015 Облекла и принадлежности към тях (включително ръкавици, ръкавици без пръсти и ръкавици с един пръст), от вулканизиран неутвърден каучук, за всякакъв вид употреба ex 4016 Други изделия от неутвърден вулканизиран каучук, неупоменати другаде в глава 40 ex 4017 Втвърден каучук (например ебонит), във всякакви форми, включително отпадъци и остатъци; изделия от втвърден каучук
Соя	1201 Семена от соя, дори натрошени 1208 10 Брашна от семена от соя 1507 Соево масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени 2304 Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на соевото масло
Дървен материал	4401 Дърва за горене под формата на трупчета, цепеници, клони, сночета или подобни форми; дървен материал на трески или частици; дървени стърготини, отпадъци и остатъци, дори агломерирани под формата на трупчета, брикети, пелети или в подобни форми 4402 Дървени въглища, (включително въглищата от черупки или костилки), дори агломерирани 4403 Необработен дървен материал, дори обелен, със или без беловина, двустранно или четиристранно грубо издялан, с приблизителна форма на квадрат или правоъгълник 4404 Дървени заготовки за обръчи; цепени колчета за връзване на лози и подобни; заострени колове и колчета от дървен материал, небичен надлъжно; само грубо нарязан или заоблен, но нестругован, нито извит и нито обработен по някакъв друг начин дървен материал за бастуни, чадъри, дръжки на инструменти или други подобни; дървени пръчки, ленти и други подобни 4405 Дървесен талаш; дървесно брашно 4406 Дървени траверси за железопътни или подобни линии 4407 Дървен материал, нарязан или бичен надлъжно, цепен или кръгообразно нарязан, дори рендосан, шлифован или клинозъбно съединен, с дебелина над 6 mm 4408 Фурнирни листове (включително тези, получени чрез нацепване на слоест дървен материал), развиван фурнир за шперплат или листове за подобен слоест дървен материал и друг дървен материал, надлъжно нарязан, нацепен или кръгообразно развит, дори рендосан, шлифован, челно или клинозъбно съединен, с дебелина, непревишаваща 6 mm 4409 Дървен материал (включително паркетни дъски и фризи, несглобени), профилиран (нутван, федерован, жлебован, фалцован, кантован, свързан под формата на V, формован за корнизи, със заоблени ръбове или обработен по подобен начин) по дължината на един или на няколко ръбове или страни, дори рендосан, шлифован или клинозъбно съединен 4410 Плочи от дървесни частици, плочи, наречени „oriented strand board“ (OSB) и подобни плочи (например „waferboards“) от дървен материал или от други дървесинни материали, дори агломерирани със смоли или с други органични свързващи вещества 4411 Плочи от дървесни влакна или от влакна от други дървесинни материали, дори агломерирани със смоли или други органични свързващи вещества

Съответна стока	Съответни продукти
	4412 Шперплат, фурнировани плоскости и подобен слоест дървен материал 4413 „Уплътнен“ дървен материал, на блокове, плочи, дъски или профили 4414 Дървени рамки за картини, фотографии, огледала или други подобни 4415 Каси, касетки, шайги, барабани и подобни амбалажи от дървен материал; дървени барабани за кабели; обикновени палети, бокс палети и други товароносители от дърво; дървени подпори за палети (Не включва материали, които са предназначени за опаковане, които се използват изключително като материали за опаковане, за подпора или с цел защита или пренос на друго изделие, пуснато на пазара.) 4416 Бъчви, кащи, качета и други бъчварски изделия и техните части, от дървен материал, включително заготовките за дъги 4417 Инструменти, тела и дръжки за инструменти, тела за четки, дръжки за метли или четки, от дървен материал; калъпи и опъвачи за обувки, от дървен материал 4418 Дърводелски изделия и части за конструкции от дърво, включително порестите дървесни плочи, съединени плочи за подови настилки и покривните шиндри („shingles“ и „shakes“), от дървен материал 4419 Съдове и прибори за сервиране или за кухня от дървен материал 4420 Мозайки върху дърво и инкрустиран дървен материал; ковчезета, кутии и калъфи за бижута или за златарски изделия и други подобни, от дървен материал; статуетки и други изделия за украса, от дървен материал; артикули за вътрешно обзавеждане от дървен материал, невключени в глава 94 4421 Други изделия от дървен материал Дървесна маса и хартия от глави 47 и 48 от Комбинираната номенклатура, с изключение на продукти на основата на бамбук и продукти за рециклиране (отпадъци и остатъци) ex 49 Печатни книги, вестници, картини и други печатни произведения на издателства, на пресата или на останалата графическа промишленост, ръкописни или машинописни текстове и чертежи от хартиен материал ex 9401 Мебели за сядане (с изключение на тези от позиция 9402), дори превръщащи се на легла, и техните части, от дърво 9403 30, 9403 40, 9403 50, 9403 60 и 9403 91 Мебели от дърво и техните части 9406 10 Сглобяеми конструкции от дърво

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Декларация за надлежна проверка

Информация, която трябва да се съдържа в декларацията за надлежна проверка в съответствие с член 4, параграф 2:

1. Наименование и адрес на оператора и, в случай на съответни стоки и съответни продукти, въвеждани на пазара или извеждани от него, регистрационен и идентификационен номер на икономическите оператори (EORI номер) в съответствие с член 9 от Регламент (ЕС) № 952/2013.
2. Код по Хармонизираната система, описание в свободен текст, включително търговското наименование, както и, когато е приложимо, пълното научно наименование, и количество на съответния продукт, който операторът възнамерява да пусне на пазара или да изнесе. За съответните продукти въвеждани на пазара или извеждани от него количеството трябва да се изрази в килограми нетна маса, а когато е приложимо, в допълнителната мерна единица, посочена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета срещу указания код по Хармонизираната система или, във всички останали случаи, изразено в нетна маса с определяне на приблизителен коефициент на отклонение или, когато е приложимо, в обем или бройки. Допълнителна мерна единица се прилага, когато тя е определена последователно за всички възможни подпозиции в рамките на кода по Хармонизираната система, посочен в декларацията за надлежна проверка.
3. Държава на производство и географско местоположение на всички парцели, където са произведени съответните стоки. За съответните продукти, които съдържат или са били произведени с използването на едър рогат добитък, и за такива съответни продукти, които са били хранени със съответните продукти, географското местоположение се отнася до всеки животновъден обект, където е държан едрият рогат добитък. Когато съответният продукт съдържа или е произведен от стоки, произведени в различни парцели, се включва географското местоположение на всички парцели в съответствие с член 9, параграф 1, буква г).
4. За операторите, позоваващи се на съществуваща декларация за надлежна проверка съгласно член 4, параграфи 8 и 9, референтния номер на такава декларация за надлежна проверка.
5. Текстът: „С подаването на настоящата декларация за надлежна проверка операторът потвърждава, че е извършена надлежна проверка съгласно Регламент (ЕС) 2023/1115, като не е установен никакъв риск или е установен само незначителен риск, че съответните продукти не отговарят на изискванията на член 3, буква а) или б) от посочения регламент.“
6. Подпис в следния формат:
„Подписано за и от името на:
Дата:
Име и длъжност: Подпис:“.

ISSN 1977-0618 (електронно издание)
ISSN 1830-3617 (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG